

Zamawiający:

Województwo Dolnośląskie – Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże J. Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław
www.umwd.dolnyslask.pl

Wykonawca:

EU-CONSULT Sp. z o.o.
ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk
www.eu-consult.pl

*Opracował Zespół Badawczy w składzie:
Krzysztof Gutta (kierownik Zespołu)
Beata Belica
Katarzyna Gutta
Emilia Karewicz*

Gdańsk 2022

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ METODOLOGICZNA.....	8
1. Streszczenie	8
2. Summary	12
3. Wyjaśnienia terminologii użytej w raporcie (słowniczek)	16
4. Wprowadzenie.....	19
5. Skrócony opis metodologii i przebiegu badania	20
5.1. Metodologia badania	20
5.2. Przebieg badania	21
CZĘŚĆ ANALITYCZNA	22
6. Ocena trafności, trwałości i skuteczności, użyteczności i efektywności realizowanych form wsparcia w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego w kontekście celów RPO WD 2014-2020 oraz potrzeb odbiorców wsparcia (Ocena trafności, użyteczności i aktualności przyjętej logiki interwencji, realizowanych celów oraz form wsparcia w stosunku do aktualnie istniejącego zapotrzebowania na tego typu usługi przez odbiorców wsparcia; Ocena dotychczasowej skuteczności, efektywności i trwałości wsparcia).....	22
6.1. Pytania główne	22
6.1.1. Jakie typy wsparcia dominują w projektach realizowanych w ramach każdego z obszarów edukacji?.....	22
6.1.2. Czy zmiany, które zaistniały w obszarze kształcenia ogólnego i zawodowego dzięki interwencji w ramach RPO WD 2014-2020 wystąpiłyby bez zaistnienia dofinansowania z RPO WD 2014-2020?.....	31
6.1.3. Jak należy ocenić użyteczność wsparcia?	32
6.2. Pytania dot. kształcenia ogólnego	37
6.2.1. Czy wsparcie zaplanowane w ramach RPO WD 2014-2020 finansowane ze środków w EFS w obszarze edukacji ogólnej odpowiada na potrzeby społeczno-gospodarcze w regionie oraz czy nadąża za dynamiką zmian w gospodarce i na rynku pracy w regionie?	37
6.2.2. W jakim stopniu interwencja w obszarze edukacji odpowiadała najważniejszym potrzebom w regionie w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych?.....	42
6.2.3. W jakim stopniu udało się osiągnąć zamierzone efekty wsparcia? Jak różnicują się efekty różnych kategorii wsparcia? Jakie czynniki wpływały na skuteczność wsparcia, a jakie je ograniczały? Jakie działania można byłoby wdrożyć, aby zwiększyć pozytywne efekty interwencji?	48

6.2.4.	Jak należy ocenić trafność realizowanych interwencji? Czy logika interwencji okazała się trafna i pozwoliła osiągnąć zakładane w Programie cele, szczególnie w dobie epidemii COVID-19?.....	57
6.2.5.	Jak oceniana jest przez ekspertów logika interwencji w zakresie badania w obszarze edukacji?.....	58
6.2.6.	W jakim stopniu oceniane wsparcie było efektywne? Które typy projektów są najbardziej skuteczne, a które najbardziej efektywne?.....	59
6.2.7.	W jakim stopniu uzyskane efekty wsparcia można uznać za trwałe?.....	59
6.2.8.	Na jakich obszarach terytorialnych (z dokładnością do powiatów) interwencja EFS w zakresie szkolnictwa ogólnego była największa (pod względem liczby i wartości środków), a na których najmniejsza? Oraz czy występują „białe plamy” w województwie w zakresie wsparcia szkolnictwa ogólnego?	61
6.2.9.	Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?	62
6.3.	Pytania dot. kształcenia zawodowego.....	63
6.3.1.	Jaka jest logika interwencji wsparcia w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego? W jakim stopniu wsparcie oferowane w RPO WD jest trafne, szczególnie w dobie epidemii COVID-19?	63
6.3.2.	Jakie są efekty w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego?	68
6.3.3.	Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?	72
6.3.4.	Czy interwencja EFS w zakresie kształcenia zawodowego w latach 2014-2020 przyniosła wymierne efekty w regionie? Jeśli tak, to jakie?	74
7.	Identyfikacja czynników oddziałujących pozytywnie oraz negatywnie na zakładane cele oraz prawidłową realizację założeń RPO WD 2014-2020: diagnoza zaistniałych czynników, które mają wpływ na proces wdrażania i skuteczność osiągnięcia założonych celów.....	77
7.1.	Pytania główne	77
7.1.1.	Jakie czynniki wpływają na osiągane efekty, z uwzględnieniem charakterystyki uczestników projektów oraz specyfiki wykorzystywanych instrumentów wsparcia w EFS?.....	77
7.1.2.	Czy kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów zapewniły wybór projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby w regionie?.....	84
7.1.3.	Jakie można wskazać dobre praktyki interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego?	86
7.2.	Pytania dot. kształcenia ogólnego.....	88

7.2.1.	Jak wyglądała komplementarność pomiędzy wsparciem udzielanym z EFS i EFRR w ramach RPO WD 2014-2020?	88
7.2.2.	Jak wyglądała komplementarność pomiędzy wsparciem udzielanym w ramach RPO WD 2014-2020 z innymi programami operacyjnymi?	89
7.2.3.	Czy stosowane w ramach konkursów EFS w ramach RPO WD 2014-2020 kryteria wyboru projektów i warunki konkursów zapewniają wybór projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby edukacyjne w województwie? Czy i co należy zmienić w tym zakresie?	104
7.3.	Pytania dot. kształcenia zawodowego.....	105
7.3.1.	Jakie są najważniejsze trudności z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie?	105
7.3.2.	Jaka jest komplementarność między działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym i regionalnym w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego?.....	109
7.3.3.	Jaka jest komplementarność pomiędzy PI 10.3 i 7.2 (wsparcie infrastrukturalne)?.....	111
7.3.4.	Jaka jest komplementarność pomiędzy PI 10 iii i 10 i (w zakresie wsparcia nauczycieli)?	123
8.	Wypracowanie rekomendacji, których implementacja przyczyni się do realizacji celów RPO WD 2014-2020 oraz usprawni proces wdrażania interwencji w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego.....	125
8.1.	Pytania główne	125
8.1.1.	Jakie powinny być kierunki wsparcia edukacji ogólnej w regionie biorąc pod uwagę osiągnięte efekty działań w tym zakresie w ramach RPO WD 2014-2020 i potrzeby regionu?.....	125
CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA		130
9.	Wnioski i rekomendacje z badania	130
10.	Spis elementów graficznych w treści raportu	133
10.1.	Spis wykresów	133
10.2.	Spis tabel.....	135
10.3.	Spis schematów	136
10.4.	Spis map.....	136
11.	Bibliografia	137
12.	Aneksy	138

12.1.	Wzory narzędzi badawczych.....	138
12.1.1.	Scenariusz badania z przedstawicielami instytucji, w których realizowane były projekty (dyrektorzy/ zastępcy dyrektorów szkół i innych placówek oświatowych)	138
12.1.2.	Scenariusz badania z przedstawicielami UMWD.....	141
12.1.3.	Scenariusz badania z przedstawicielami DWUP	144
12.1.4.	Scenariusz badania z przedstawicielami ZIT	146
12.1.5.	Scenariusz badania z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia ogólnego.....	148
12.1.6.	Scenariusz badania z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia zawodowego	150
12.1.7.	Scenariusz badania z przedstawicielami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy	152
12.1.8.	Kwestionariusz badania z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 7.1]	154
12.1.9.	Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 7.2]	160
12.1.10.	Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 10.2 i 10.3].....	166
12.1.11.	Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 10.4]	177
12.1.12.	Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego - nauczycielami	187
12.1.13.	Scenariusz w ramach działania 10.2 i 10.3.	192
12.1.14.	Scenariusz w ramach działania 10.4.	195
12.1.15.	Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 7.1. oraz 7.2.....	198
12.1.16.	Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 10.2 i 10.3.....	200
12.1.17.	Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 10.4.....	202
12.1.18.	Scenariusz badania metodą panelu eksperckiego	204
12.1.19.	Analiza case study.....	207

Case study nr 4 – „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”	217
Case study nr 5 – „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”	221
Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”	225
Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”	229
Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”	234
Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”	238
Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”	242

CZĘŚĆ METODOLOGICZNA

1. STRESZCZENIE

Przeprowadzona analiza pozwoliła potwierdzić, że podjęta interwencja odpowiadała potrzebom identyfikowanym w regionie i zorientowana była na uzyskanie właściwych efektów. W przypadku Działania 7.1 wg badanych beneficjentów projekty odpowiadały przede wszystkim na takie problemy, jak niewystarczające wyposażenie pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne (ponad 58%) oraz niewystarczający dostęp do szkół podstawowych i gimnazjalnych (ponad 40%).

W przypadku Działania 7.2 beneficjenci przyznali, że realizowane przez nich projekty miały głównie za zadanie przeciwdziałać niewystarczającemu wyposażeniu pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne (wariant ten wskazało ponad 74% badanych tej grupy) oraz niewystarczającemu wyposażeniu pracowni i warsztatów do praktycznej nauki zawodu w szkołach zawodowych (niemal 65%).

W zakresie projektów realizowanych w ramach Działań 10.2 najczęściej z kolei powoływano się na przeciwdziałanie problemowi niewystarczającej skali organizacji zajęć dodatkowych wyrównujących deficyty rozwojowe i szanse edukacyjne (ponad 81%).

Ze względu na charakter Działania 10.3 projekty odpowiadały na problem braku kształcenia osób dorosłych. Niemal 35% badanych tej grupy wskazało również na przeciwdziałanie problemowi przedwczesnego kończenia edukacji.

Projekty realizowane przez badanych beneficjentów Działania 10.4 najczęściej odpowiadały z kolei na problem niedopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (blisko 71%) oraz niewystarczającego dostępu do praktycznych form nauczania, takich jak staże uczniowskie (niemal 69%).

Jak wynika z badania ilościowego przeprowadzonego wśród beneficjentów analizowanej interwencji, w większości przypadków bez dofinansowania ze środków RPO WD 2014-2020 projekt w ogóle nie zostałby zrealizowany (od 50% do 85% wskazań w zależności od Działania). Stosunkowo najniższy udział wskazań w tym zakresie przypadł na projekty realizowane w ramach Działań 7.1 oraz 7.2, przy czym realizowane projekty byłyby realizowane w znacznie mniejszej skali niż obecnie. Można więc jednocześnie wnioskować o stosunkowo największym znaczeniu projektów wspieranych w tychże obszarach, warunkującego konieczność ich podejmowania nawet w sytuacji braku otrzymania finansowania z poziomu RPO.

Biorąc pod uwagę wyniki badania ilościowego z uczestnikami wsparcia miękkiego, niemal 73% z nich w dużym bądź bardzo dużym stopniu podniosło swoje kompetencje i umiejętności zawodowe. Ponad 83% potwierdziło zaś, że uzyskane wsparcie było dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. Odpowiedzi respondentów potwierdzają również właściwy zakres interwencji względem rzeczywistych potrzeb regionu, w tym w zakresie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Udział we wsparciu pozwolił

nauczycielom biorącym udział w projektach przede wszystkim na zaktualizowanie i uzupełnienie dotychczasowej wiedzy – sytuacja ta dotyczy zarówno nauczycieli kształcenia ogólnego, jak i zawodowego.

Przeprowadzona analiza pozwala jednocześnie na stwierdzenie, że zamierzone efekty wsparcia udało się osiągnąć w bardzo wysokim stopniu. Niemal wszystkie wskaźniki rezultatu bezpośredniego oraz produktu zostały już osiągnięte (wg wartości aktualnej), a często znacznie przekroczyły wartości docelowe. Sytuacja ta dotyczy zarówno edukacji ogólnej, jak i zawodowej. Analizując kwestię poziomu osiągnięcia zamierzonych efektów wsparcia warto zwrócić uwagę na wyniki badania ilościowego przeprowadzonego wśród samych beneficjentów. Jak się okazuje, w ramach każdego analizowanego Działania udało się osiągnąć wszystkie zamierzone efekty bądź i więcej niż pierwotnie planowano (suma wskazań dla każdego działania mieści się w granicach 86-96%, przy czym najwyższy odnotowano w przypadku Działania 7.1).

Pozytywnie oceniona została również trafność realizowanej interwencji. Jak wskazują wyniki badania z beneficjentami w zakresie oceny trafności realizowanych projektów względem potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji - oceny dobre i bardzo dobre stanowiły w tym zakresie od 84% do 100% ogółu wskazań, w zależności od Działania.

Badani eksperci również pozytywnie ocenili przyjętą w interwencji logikę, wskazując na właściwe podejście w tym zakresie i ukierunkowanie interwencji na wsparcie kierunków istotnych z punktu widzenia potrzeb województwa. Podkreślono, że o właściwym charakterze przyjętej logiki świadczy m.in. wysokie zainteresowanie wnioskodawców wszystkimi wspieranymi typami projektów, co wskazuje na właściwe dobranie wsparcia do rzeczywistych potrzeb regionu.

Uzyskane efekty wsparcia można również uznać za trwałe. Potwierdzają to m.in. wyniki badania z beneficjentami, którzy w większości przypadków potwierdzali, że efekty będą utrzymywane w okresie przekraczającym 2 lata.

Analizie poddano również lokalizację realizowanych projektów. Pod względem liczby projektów realizowanych w ramach analizowanej interwencji wyróżnia się obszar południowy i centralno-zachodni województwa. Największą liczbę projektów (202) odnotowano na terenie powiatu kłodzkiego. Najmniejszą zaś, na terenie Legnicy (miasta na prawach powiatu). Zjawisko to związane jest jednak w sporej mierze z powierzchnią poszczególnych powiatów. Jednocześnie, na poziomie powiatów, nie zidentyfikowano występowania tzw. białych plam, tj. obszarów na terenie których nie są realizowane żadne projekty. Na zjawisko to wpłynęły właściwie dobrane kryteria wyboru projektów, co podkreślili również uczestnicy wywiadów pogłębionych. Podkreślano, że poprzez warunki konkursowe i dowartościowanie słabszych obszarów województwa udało się spłaszczyć różnice w dostępie do edukacji wyrównując szanse młodzieży na osiąganie wykształcenia pozwalającego na zajęcie dobrej pozycji na rynku pracy.

Podczas badania z beneficjentami podjęto również kwestię wpływu pandemii COVID-19 na realizację projektów. W przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 7.1, 7.2 oraz

10.3 w większości przypadków beneficjenci nie zauważali wpływu pandemii (udział wskazań między 80-96%). Należy dodać, że najwyższy udział (96%) przypadł na Działanie 10.3, w ramach którego większość projektów została zrealizowana przez wybuchem pandemii). Inaczej sytuacja prezentuje się w przypadku Działań 10.2 oraz 10.4, w ramach których beneficjenci musieli czasowo przechodzić na tryb zdalnej pracy, wydłużać realizację projektu oraz odnotowywali problem ograniczonego kontaktu z dziećmi i młodzieżą.

Badanie objęło również kwestię rodzaju wsparcia, które powinno być kontynuowane w latach 2021-2027 w zakresie edukacji. O aspekt ten zapytani zostali m.in. beneficjenci projektów finansowanych z EFS. Wskazywano przede wszystkim na kontynuowanie wsparcia w dotychczasowej formie, podkreślając przy tym z jednej strony sukces dotychczasowej interwencji, a z drugiej ciągły napływ nowych uczniów wobec których warto kontynuować tego typu, sprawdzone i efektywne wsparcie.

Cennych wniosków dostarcza również analiza wyników badań jakościowych. Uczestnicy panelu ekspertów wskazywali na potrzeby w zakresie wsparcia placówek w wyposażeniu w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (potrzeby te znacznie uwidoczniła pandemia COVID-19) oraz na uwzględnienie w przyszłym programie wsparcia potrzeb uczniów z terenu Ukrainy, których duży napływ do Polski niewątpliwie wpłynie na konieczność dostosowania względem nich programów nauczania. Zwracano również uwagę na potrzebę kontynuowania wsparcia w dotychczasowej formie – z jednej strony ze względu na starzenie się infrastruktury i jej zużywanie konieczne jest jej dalsze modernizowanie, a z drugiej strony wsparcie o charakterze miękkim ulega pewnej dezaktualizacji w czasie, wobec czego działania tego typu powinny być w dalszym ciągu wspierane. Ponadto zdaniem ekspertów warto położyć większy nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych, również w zakresie kształcenia zawodowego, gdyż w ramach wielu „tradycyjnych” zawodów korzysta się obecnie z rozwiązań cyfrowych.

Z kolei eksperci biorący udział w wywiadach pogłębionych zwrócili uwagę na szczególne potrzeby stojące przed kształceniem zawodowym. Szczególnie istotne w tym obszarze jest zapewnienie wsparcia ukierunkowanego na naukę praktyczną zawodu, w tym głównie przez staże i praktyki odbywające się w przedsiębiorstwach. Taka forma wsparcia pozwala uczniom nabywać praktyczne umiejętności wymagane na rynku pracy i właśnie ten aspekt powinien być wspierany w ramach przyszłej perspektywy finansowej.

Również uczestnicy dotychczas realizowanych projektów w większości przypadków opowiadali się za potrzebą kontynuowania wsparcia w przyszłości. Wskazywano m.in. na organizację szkoleń o charakterze praktycznym, w tym głównie nakierowane na zdobycie doświadczenia mającego przełożenie na rzeczywiste wymagania pracodawców, organizację szkoleń umożliwiających przekwalifikowanie się osób dorosłych, dalsze szkolenia i kursy związane z dotychczasowym wsparciem, lecz pogłębiające wiedzę w tym zakresie, w tym w zakresie kompetencji kluczowych (zaznaczano jednocześnie, że atutem byłoby umożliwienie odbywania szkoleń w formie zdalnej, z możliwością dostosowania terminu do indywidualnych potrzeb) czy też organizację kursów językowych, rozwój kompetencji

cyfrowych, kursy z zakresu radzenia sobie w trudnych i stresogennych sytuacjach, z zakresu komunikacji, budowania relacji oraz innych kompetencji społecznych.

W wyniku przeprowadzonej analizy rekomenduje się:

- kontynuowanie wsparcia w ramach przyszłej perspektywy finansowej. Jak wykazało badanie, potrzeby występują zarówno po stronie wsparcia infrastrukturalnego (twardego), jak i w zakresie projektów miękkich;
- położenie szczególnego nacisku w ramach przyszłego wsparcia na kwestię umożliwienia wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami, przy współudziale ekspertów oraz (w przypadku kształcenia zawodowego) przedstawicieli przedsiębiorstw;
- położenie szczególnego nacisku w ramach przyszłego wsparcia na możliwość doposażenia placówek w sprzęt z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz organizację szkoleń dla uczniów z zakresu kompetencji cyfrowych.

2. SUMMARY

According to results of conducted analysis, implemented intervention corresponded to needs identified in the region and was intended to achieve expected effects. In the case of Measure 7.1, according to beneficiaries participating in the study, implemented projects responded predominantly to such problems as insufficient equipping of labs in specialist schools with research and teaching aids (over 58%) and insufficient access to primary and lower secondary schools (over 40%).

Analysing Measure 7.2, beneficiaries stated that their projects were mainly aimed at counteracting the situation of insufficient equipment in specialist school labs regarding teaching and learning aids (as indicated by over 74% of respondents in this group) and in laboratories and workshops for vocational training practice in vocational schools (almost 65% of respondents).

The most commonly indicated conclusion regarding the objective of projects implemented under Measure 10.2 concerned counteracting the problem of the insufficient number of organised extracurricular classes to compensate for development deficits and educational opportunities (over 81% of indications).

Given the objective of Measure 10.3, implemented projects responded to the lack of adult education. Almost 35% of respondents in this group also indicated counteracting the problem of early school leaving.

Projects implemented by surveyed beneficiaries of Measure 10.4 most often responded to the problem of insufficient compatibility of vocational education with diagnosed needs of regional labour market (nearly 71%) and insufficient access to practical forms of education, such as student internships (almost 69%).

Results of conducted quantitative study with beneficiaries of the analysed intervention reflected the fact that without the funding from the ROP DV 2014-2020 most often there would be no possibility to implement the project (from 50% to 85% of indications, depending on the Measure). Relatively the lowest share of beneficiaries' indications was attributed to projects implemented under Measures 7.1 and 7.2, although in such case projects would be implemented in a considerably lower scale. It is possible to conclude that projects supported in these areas are relatively more significant, determining the necessity to implement them even in the case of an absence of funding from the ROP.

Considering results of the quantitative research conducted with participants of "soft" support, almost 73% of them improved their competences and professional skills to a large or very large extent. Over 83% confirmed that support was tailored to their individual needs. Responses of respondents also confirmed an adequate scope of intervention regarding current needs of the region, including key competences and universal skills. Due to the participation in projects under the support teachers had a possibility to update and supplement their knowledge - this situation applies to both general education and vocational education.

Conducted analysis led to the conclusion that expected effects were achieved in a considerably high scope. Almost all direct result indicators and output indicators were already achieved (according to the current value), often significantly exceeding target values. This situation applies to both general and vocational education. Results of the quantitative research conducted with beneficiaries should be considered for the analysis of the level to which intended effects of support were achieved. All intended effects (sometimes exceeding initial objectives) were achieved under each analysed Measure (the sum of indications for each measure is within 86-96%, with the highest being recorded in Measure 7.1).

The relevance of the implemented intervention was also positively assessed. Regarding the assessment of the accuracy of implemented projects in relation to needs identified in education, as indicated by results of survey conducted with beneficiaries, "good" and "very good" assessments in this respect accounted for 84% to 100% of the total indications, depending on the Measure.

Surveyed experts also positively assessed the logic of the intervention, drawing their attention to the sufficient approach in this respect, focusing the intervention on support for measures significant for the voivodeship. Experts stated that adequacy of adopted logic is evidenced by, inter alia, high interest of applicants in all supported types of projects, indicating that the support is properly selected and compatible with current needs of the region.

Achieved effects of support should also be considered durable, which confirmed, among others, by results of the study with beneficiaries who confirmed that effects of projects will be maintained for a period exceeding 2 years.

Conducted analysis concerned also the location of implemented projects - southern and central-western areas of the voivodeship can be distinguished in terms of the number of projects implemented under analysed intervention. The largest number of projects (202) was noted in the Kłodzko powiat, whereas the least significant number - in Legnica (city with powiat rights). However, this occurrence is largely related to the area of individual powiats. Furthermore, the occurrence of so-called white spots, i.e. areas with no implemented projects, was not observed at the powiat level. Participants of in-depth interviews stated that this situation was influenced by properly adopted project selection criteria. According to them, due to criteria in competitions and supporting weaker areas of the voivodeship it was possible to lessen differences in access to education, equalizing the chances of young people to obtain education that would allow them to take a favourable position on the labour market.

The issue concerning the impact of the COVID-19 pandemic on the implementation of projects was also analysed as part of the study with beneficiaries. In the case of projects implemented under Measures 7.1, 7.2 and 10.3, beneficiaries in most cases were not affected by the impact of pandemic (share of indications between 80-96%). It should be added that the highest share (96%) concerned Measure 10.3, under which the majority of projects were implemented before the outbreak of the pandemic). The situation is different in the case of Measures 10.2 and 10.4, under which beneficiaries had to temporarily adopt a

remote work mode and extend the project implementation, observing also the problem of limited contact with children and youth.

The study included the analysis of the type of support that should be continued in 2021-2027 in the area of education. This aspect was assessed by, among others, beneficiaries of projects financed by the ESF. As results from the research, currently implemented support should be continued in the same form given the success of the intervention and the continuous influx of new students, constituting the need for proven and effective form of support.

The analysis of results of qualitative research also provided the study with significant conclusions. Participants of the expert panel indicated the need to support institutions with additional equipment in the scope of information and communication technologies (these needs were especially evident during the COVID-19 pandemic) and to include in the future Programme needs of students from Ukraine, whose large influx to Poland will have a considerable impact on the necessity to adjust current curriculum. According to results of the analysis, support should be continued in the current form - due to the aging of the infrastructure it is necessary to modernize it in the broader scope, moreover, "soft" support is also becoming outdated over time, therefore, such activities should be continuously supported. Furthermore, according to experts, it is significant to implement support for the development of digital competences, including the area of vocational education, as numerous "traditional" professions currently use digital solutions.

Experts participating in in-depth interviews pointed out needs in the area of vocational education. According to them, it is particularly significant to implement support focused on practical training of the profession, including internships and apprenticeships in enterprises. This form of support allows students to acquire practical skills necessary on the labour market, therefore, this aspect should be supported under the future financial perspective.

The majority of participants of implemented projects confirmed the need to continue support in the future. Beneficiaries drew their attention to organisation of practical trainings (mainly aimed at gaining experience compatible with current requirements of employers), organisation of training courses enabling the requalifying of adults, trainings and courses related to existing support, but further expanding knowledge in this scope, including key competences (according to surveyed beneficiaries it would be advantageous to enable trainings in a remote form, with the possibility of adjusting the date to individual needs) or organisation of language courses, development of digital competences, courses in the field of coping with difficult and stressful situations, communication, building relationships and other social competences.

As the result of conducted analysis it is recommended to:

- continue support to be implemented under the next financial perspective. According to results of the study needs are diagnosed both in terms of support for infrastructure ("hard" activities) and in terms of "soft" projects;

- focus the future support on enabling the exchange of experiences between teachers, with the participation of experts and (in the case of vocational training) representatives of enterprises;
- include the possibility of providing facilities with equipment in the scope of information and communication technologies and the organisation of trainings concerning digital competences for students.

3. WYJAŚNIENIA TERMINOLOGII UŻYTEJ W RAPORCIE (SŁOWNICZEK)

Skrót	Wyjaśnienie
CATI	Wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (z j. ang. <i>Computer-Assisted Telephone Interviewing</i>)
CAWI	Ankieta internetowa (z j. ang. <i>Computer-Assisted Web Interview</i>)
DWUP	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020)
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FGI	Zogniskowany wywiad grupowy (z j. ang. <i>Focused Group Interview</i>)
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IDI	Indywidualny wywiad pogłębiony (z j. ang. <i>In-Depth Interview</i>)
IP RPO WD	Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020
IP ZIT AJ	Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Jeleniogórskiej (Miasto Jelenia Góra)
IP ZIT AW	Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej (Miasto Wałbrzych)
IP ZIT WROF	Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (Miasto Wrocław)

<i>Skrót</i>	<i>Wyjaśnienie</i>
IZ RPO WD	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020
OKE	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
OP	Oś Priorytetowa
OP 7	Oś Priorytetowa 7: Infrastruktura edukacyjna RPO WD 2014-2020
OP 10	Oś Priorytetowa 10: Edukacja RPO WD 2014-2020
PI	Priorytet Inwestycyjny
PI 10.a	Działanie 7.1. (PI 10.a) Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną oraz Działanie 7.2. (PI 10.a) Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową RPO WD 2014-2020
PI 10.i	Działanie 10.1. (PI 10.i) Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej RPO WD 2014-2020
PI 10.iii	Działanie 10.2. (PI 10.iii) Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie RPO WD 2014-2020
PI 10.iv	Działanie 10.4. (PI 10.iv) Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy RPO WD 2014-2020
PO WER 2014-2020	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
RPO WD 2007-2013	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013
RPO WD 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020
SRWD 2020	Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, załącznik do uchwały nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020
SRWD 2030	Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, załącznik do uchwały nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia

Skrót	Wyjaśnienie
	20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030
SzOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	Unia Europejska
UMWD	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
WRS	Wspólne Ramy Strategiczne
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Tabela 1. Korelacja pomiędzy działaniami a priorytetami inwestycyjnymi objętymi niniejszym badaniem

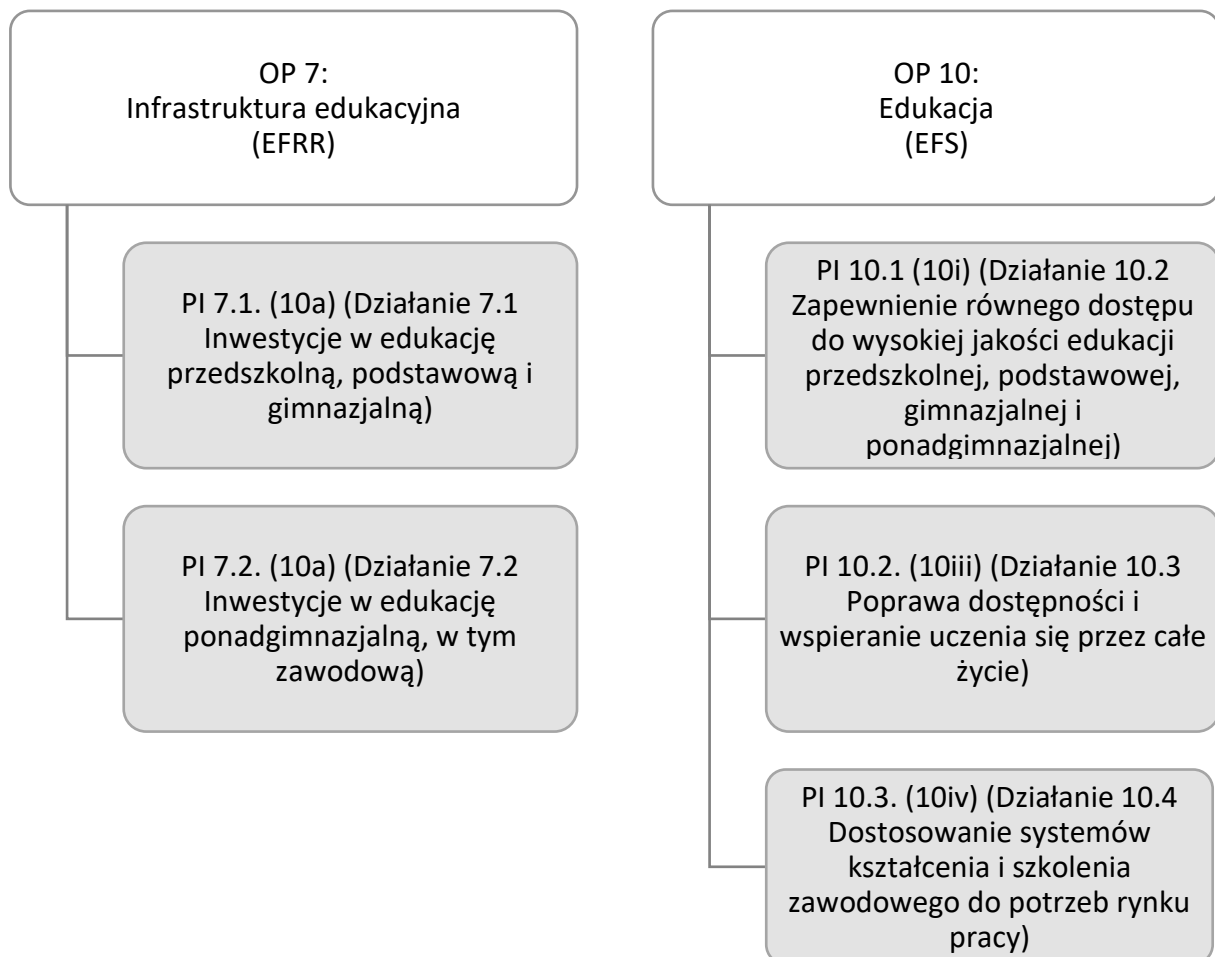
PI	Działanie
PI 7.1 (10a)	Działanie 7.1. <i>Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną RPO WD 2014-2020</i>
PI 7.2 (10a)	Działanie 7.2. <i>Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową RPO WD 2014-2020</i>
PI 10.1 (10i)	Działanie 10.2. <i>Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej RPO WD 2014-2020</i>
PI10.2 (10iii)	Działanie 10.3. <i>Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie RPO WD 2014-2020</i>
PI 10.3 (10iv)	Działanie 10.4. <i>Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy RPO WD 2014-2020</i>

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie tabeli transpozycji PI na działania/poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 1 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 29 grudnia 2021 r.

4. WPROWADZENIE

Jednym z priorytetów w perspektywie finansowej 2014-2020 jest zdecydowana poprawa jakości kształcenia w województwie dolnośląskim. Umowa Partnerstwa wyraźnie podkreśla znaczenie inwestowania w kompetencje i umiejętności oraz stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Natomiast wysokiej jakości kształcenie zawodowe może mieć bardzo pozytywny wpływ na sytuację młodzieży na rynku pracy, jak również na rozwój całej gospodarki, w tym szczególnie branż o dużym potencjale innowacyjności i zwiększania wydajności (np. w przemyśle, budownictwie). Aby jednak te efekty osiągnąć, konieczne jest poprawienie jakości szkolnictwa zawodowego. Badanie to pozwoliło poddać pogłębionej analizie stopień wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 na jakość procesu kształcenia na Dolnym Śląsku, adekwatność interwencji z punktu widzenia poprawiania jakości i osiągnięte w tym zakresie efekty.

Zakres badania objął:

5. SKRÓCONY OPIS METODOLOGII I PRZEBIEGU BADANIA

5.1. Metodologia badania

Badanie objęło następujące metody badawcze i analityczne:

- Analizę danych zastanych.
- 13 wywiadów indywidualnych (IDI) z następującymi grupami:
 - 5 wywiadów z przedstawicielami instytucji, których realizowane były projekty (dyrektorzy/ zastępcy dyrektorów szkół i innych placówek oświatowych);
 - 2 wywiady z przedstawicielami UMWD;
 - 2 wywiady z przedstawicielami DWUP;
 - 3 wywiady z przedstawicielami ZIT (po jednym wywiadzie z przedstawicielem każdego z podmiotów: ZIT AJ, ZIT AW oraz ZIT WROF);
 - 1 wywiad z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia ogólnego;
 - 1 wywiad z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia zawodowego;
 - 2 wywiady z przedstawicielami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.
- Wywiady CAWI/CATI (mix mode) ze wszystkimi Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020.
- 1135 wywiadów CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego.
- Panel ekspercki w następującym składzie:
 - 2 przedstawicieli UMWD;
 - 2 przedstawicieli DWUP;
 - 3 przedstawicieli ZIT (po jednym przedstawicielu z każdego podmiotu: ZIT AJ, ZIT AW oraz ZIT WROF);
 - 2 ekspertów niebędących pracownikami instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia ogólnego;
 - 2 ekspertów niebędących pracownikami instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia zawodowego.
- 6 grupowych wywiadów zogniskowanych (FGI) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego.
- 10 studiów przypadków w ramach następujących priorytetów inwestycyjnych:
 - 2 case study dla projektów realizowanych w ramach PI 7.1. (PI 10.a);
 - 2 case study dla projektów realizowanych w ramach PI 7.2. (PI 10.a);

- 2 case study dla projektów realizowanych w ramach PI 10.1. (PI 10.i);
- 2 case study dla projektów realizowanych w ramach PI 10.2. (PI 10.iii);
- 2 case study dla projektów realizowanych w ramach PI 10.3. (PI 10.i).

5.2. Przebieg badania

Badanie realizowane było w dobie pandemii choroby COVID-19. Okres realizacji badania przypadł na czwartą falę pandemii, charakteryzującą się powolnym przebiegiem i wysokim poziomem zachorowalności. W okresie tuż przed podpisaniem umowy na realizację niniejszego badania doszło do ogłoszenia wystąpienia nowego wariantu koronawirusa wywołującego ww. chorobę – wariantu omikron. Na chwilę opracowania raportu metodologicznego i następującej po tym realizacji badań nie było wiadomo, czy wariant ten jest bardziej zaraźliwy i śmiertelniejszy, niż poprzednie.

W celu zahamowania transmisji wirusa władze państwowe ogłosiły szereg restrykcji. Również poszczególne podmioty działające na terytorium Polski ogłaszały własne zabezpieczenia przeciw szerzeniu się wirusa (np. weryfikację tzw. paszportów covidowych dla klientów restauracji, pracę zdalną dla pracowników administracyjnych itp.). Z tego względu również badanie podlegało szczególnym restrykcjom: tam, gdzie było to możliwe zastosowano zapośredniczoną formę realizacji badań w miejsce kontaktu bezpośredniego – przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych do przeprowadzania telespotkań. Rygorom takim podlegały:

- Wywiady indywidualne;
- Panel ekspercki;
- Zogniskowane wywiady grupowe¹.

Również Zespół Badawczy pracujący nad niniejszym opracowaniem działał hybrydowo, by zapobiec transmisji wirusa – kontakty bezpośrednie pomiędzy członkami były ograniczone do minimum.

¹ Wywiady CAWI/CATI ze swojej natury cechują się zapośredniczeniem badania – przy wykorzystaniu kontaktu internetowego lub telefonicznego, w tym przypadku nie było zatem konieczności wprowadzania modyfikacji do podstawowej metody badawczej.

CZĘŚĆ ANALITYCZNA

- 6. Ocena trafności, trwałości i skuteczności, użyteczności i efektywności realizowanych form wsparcia w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego w kontekście celów RPO WD 2014-2020 oraz potrzeb odbiorców wsparcia (Ocena trafności, użyteczności i aktualności przyjętej logiki interwencji, realizowanych celów oraz form wsparcia w stosunku do aktualnie istniejącego zapotrzebowania na tego typu usługi przez odbiorców wsparcia; Ocena dotychczasowej skuteczności, efektywności i trwałości wsparcia)**

6.1. Pytania główne

- 6.1.1. Jakie typy wsparcia dominują w projektach realizowanych w ramach każdego z obszarów edukacji?**

W ramach programu wspierane są następujące typy projektów dot. kształcenia ogólnego:

Tabela 2. Typy projektów w zakresie kształcenia ogólnego wspierane ze środków RPO WD 2014-2020

Działanie	Typy wspieranych projektów
7.1.	<p>7.1.A. Przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym i wypełniania luki w dostępie do tego typu usług realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę, adaptację, budowę (w tym także zakupu wyposażenia) budynków przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego.</p> <p>7.1.B. Przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym i wypełniania luki w dostępie do tego typu usług realizowane poprzez zakup wyposażenia do budynków przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego.</p> <p>7.1.C. Przedsięwzięcia prowadzące bezpośrednio do poprawy warunków nauczania zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę, adaptację lub budowę (w tym także zakup wyposażenia) szkół i placówek.</p> <p>7.1.D. Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych.</p> <p>7.1.E. Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami</p>

Działanie	Typy wspieranych projektów
	<p>edukacyjnymi, np. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.</p>
7.2.	<p>7.2.A. Przedsięwzięcia prowadzące bezpośrednio do poprawy warunków nauczania zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę lub adaptację (w tym także zakup wyposażenia) placówek i szkół ponadpodstawowych, w tym zawodowych i specjalnych.</p> <p>7.2.B. Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych.</p> <p>7.2.C. Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów szczególnie uzdolnionych.</p>
10.2.	<p>10.2.A. Kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>10.2.B. Tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego poprzez:</p> <p>a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania kompetencji matematyczno-przyrodniczych;</p> <p>b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów.</p> <p>10.2.C. Realizacja programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).</p> <p>10.2.D. Wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego przy jego przechodzeniu na kolejny etap kształcenia</p> <p>10.2.E. Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna, dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie uzdolnieni, zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).</p>

Działanie	Typy wspieranych projektów
	<p>10.2.F. Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym.</p> <p>10.2.G. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy uczniów, nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.</p> <p>10.2.H. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów uzdolnionych, zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki).</p>
10.3	<p>10.3.A. Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji, w tym osób starszych oraz o niskich kwalifikacjach chcących podnieść kluczowe kompetencje o charakterze podstawowym i przekrojowym w zakresie języków obcych oraz ICT.</p> <p>Preferencje uzyskają projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowane na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia; <p>skierowane na rzecz osób o niskich kwalifikacjach i osób w wieku 50 lat i więcej pozostających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (SZOOP RPO WD) wersja 71, załącznik do uchwały nr 4323/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 września 2021 r.

Uwzględniając natomiast wsparcie dla szkolnictwa zawodowego należy wspomnieć o następujących typach projektów:

Tabela 3. Typy projektów w zakresie kształcenia zawodowego wspierane ze środków RPO WD 2014-2020

Działanie	Typy wspieranych projektów
7.2.	<p>7.2.D Przedsięwzięcia ukierunkowane na wspieranie ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego oraz tworzenie w szkołach zawodowych warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia, doposażenie warsztatów, pracowni itp.</p> <p>7.2.E Przedsięwzięcia z zakresu budowy nowych obiektów służących praktycznej nauce zawodu.</p>
10.4.	<p>10.4.A. Organizacja praktycznych form nauczania staże uczniowskie, o których mowa w Prawie oświatowym, dla uczniów techników i branżowych szkół I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami, uczniów branżowych szkół II stopnia oraz uczniów szkół policealnych realizowane w rzeczywistych warunkach pracy, tj. u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, których działalność jest związana z zawodem, w którym kształcą się uczniowie.</p> <p>10.4.B. Uruchamianie i dostosowywanie kształcenia i szkolenia w zawodach, na które występuje potwierdzone zapotrzebowanie rynku.</p> <p>10.4.C. Działania przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poprzez pomoc stypendialną dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych i przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne.</p> <p>10.4.D. Doradztwo edukacyjno-zawodowe, uwzględniające potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek.</p> <p>10.4.E Przygotowanie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia oraz wsparcie ich w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej pod potrzeby regionalnego i lokalnego rynku pracy</p> <p>10.4.F Kształcenie osób dorosłych, zgłaszających z własnej inicjatywy potrzebę podniesienia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, organizowanych we współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kwalifikacyjne kursy zawodowe - kursy umiejętności zawodowych - inne kursy niż w/w umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

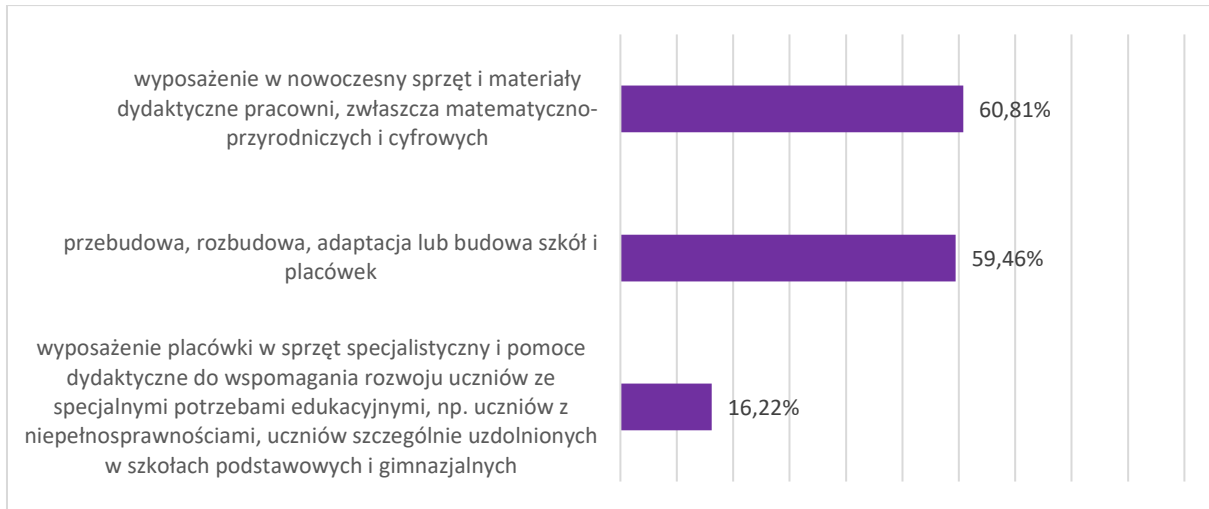
Działanie	Typy wspieranych projektów
	<p>10.4.G. Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu we współpracy z uczelniami i rynkiem pracy (np. staże nauczycieli w przedsiębiorstwach).</p> <p>10.4.H. Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu pod kątem kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji i metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia oraz stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (SZOOP RPO WD) wersja 71, załącznik do uchwały nr 4323/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 września 2021 r.

O kwestię typu realizowanego przedsięwzięcia zostali zapytani sami beneficjenci wsparcia. W ramach każdego analizowanego Działania rodzaje projektów były odmienne, stąd wyniki badania przedstawiono przy pomocy osobnych wykresów.

W ramach Działania 7.1 stosunkowo najczęściej realizowane projekty dotyczyły wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych oraz przebudowy, rozbudowy, adaptacji lub budowy szkół i placówek (odpowiedzi te wskazane zostały przez ok. 60% badanych).

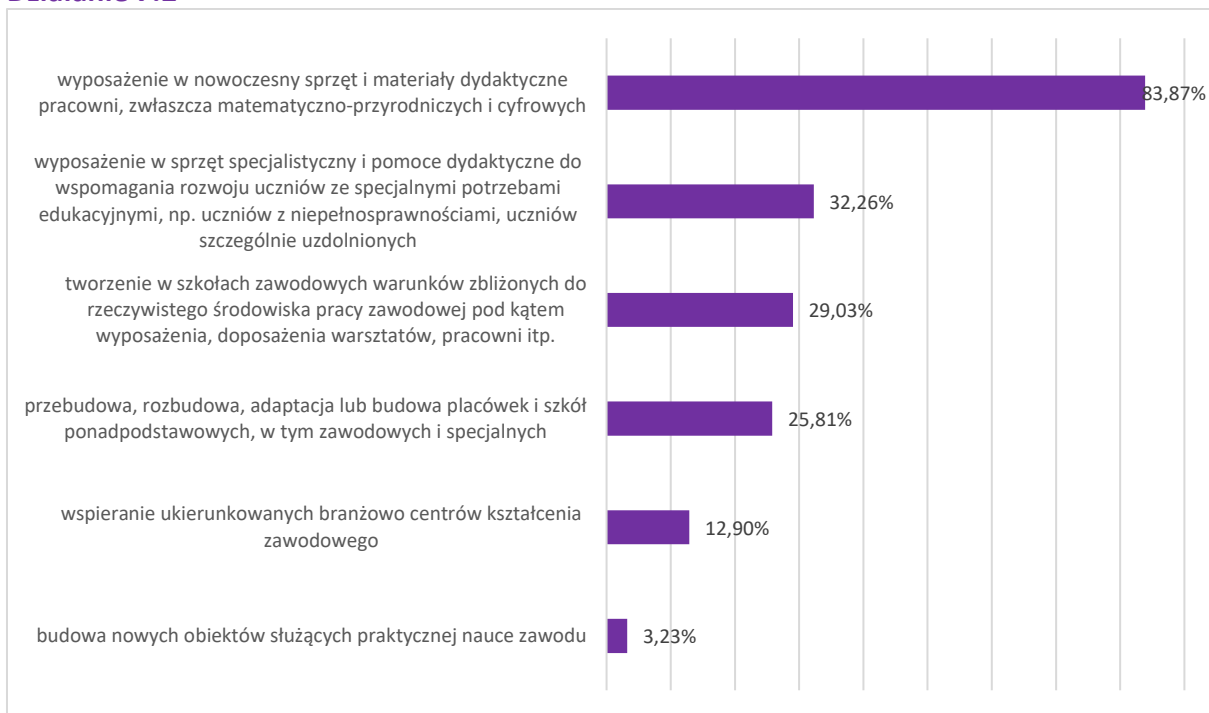
Wykres 1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 7.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W przypadku Działania 7.2, tj. wsparcia w zakresie kształcenia zawodowego, dominowało wsparcie w zakresie wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych (wariant wskazany przez niemal 84% badanych beneficjentów tego Działania). Pozostałe typy projektów uzyskały zdecydowanie niższe udziały wskazań.

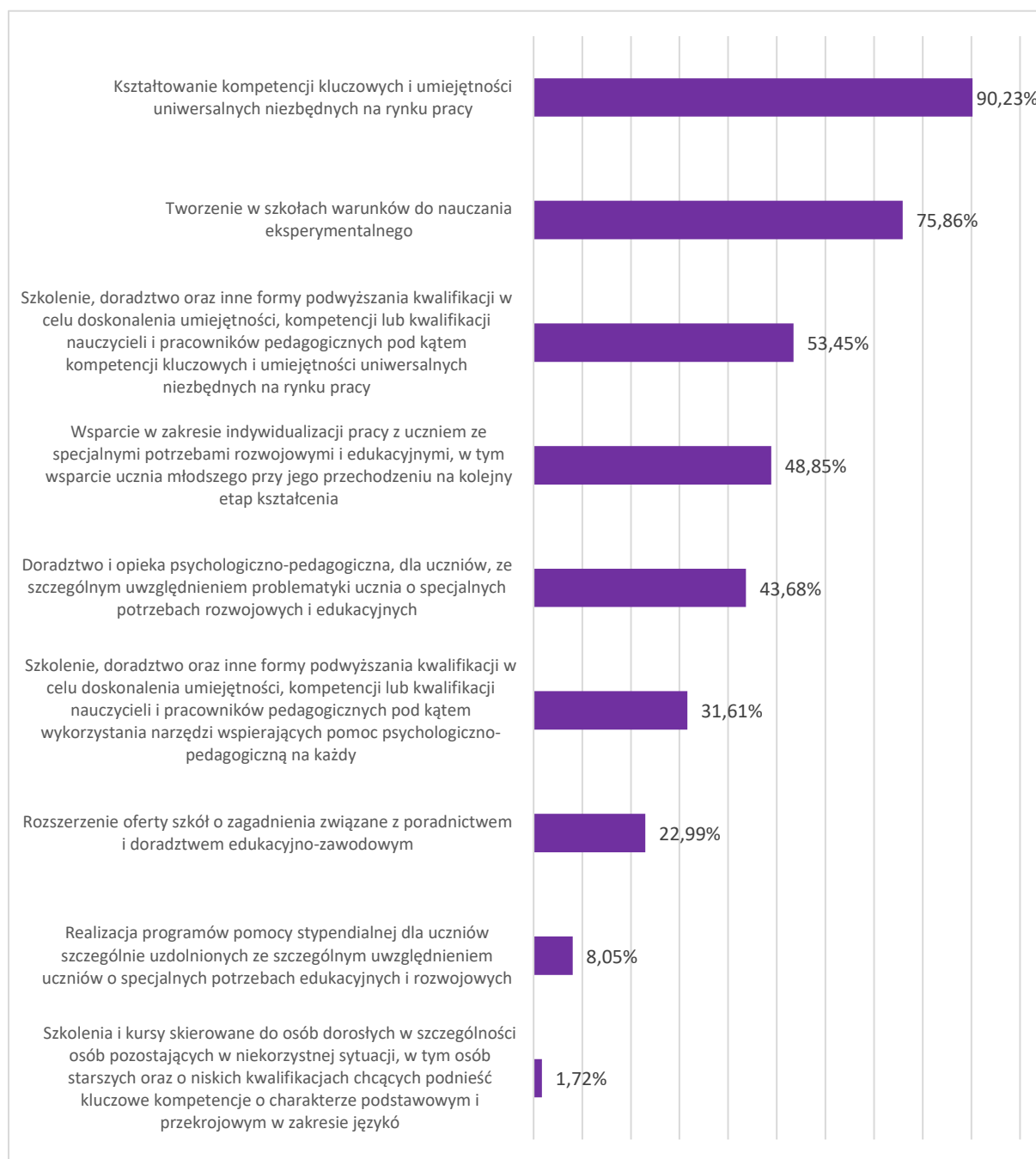
Wykres 2. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 7.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Analizując typy projektów realizowanych przez beneficjentów Działania 10.2 należy zauważyć, że dominowały wśród nich przedsięwzięcia mające na celu kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (wariant ten wskazało ponad 90% badanych respondentów tejże grupy). Stosunkowo wysoki udział wskazań przypadł również na kolejny z typów projektów, tj. tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego (niemal 76%).

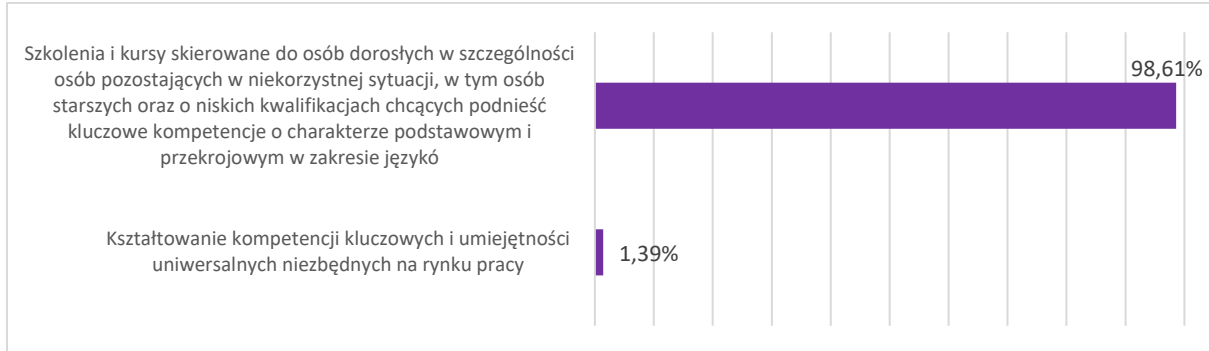
Wykres 3. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W przypadku Działania 10.3 projekty opierały się na szkoleniach i kursach skierowanych do osób dorosłych pozostających w niekorzystnej sytuacji, w tym osób starszych oraz o niskich kwalifikacjach, co wynika z charakteru interwencji podjętej w ramach tegoż Działania.

Wykres 4. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W przypadku Działania 10.4, tj. wsparcia w zakresie kształcenia zawodowego, dominowały z kolei projekty dotyczące organizacji praktycznych form nauczania (staży uczniowskich) – na wariant ten wskazało ponad 74% badanych, co wynika z charakteru wsparcia oferowanego w ramach tegoż Działania – element ten stanowił bowiem obligatoryjny element projektu.

Wykres 5. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.4

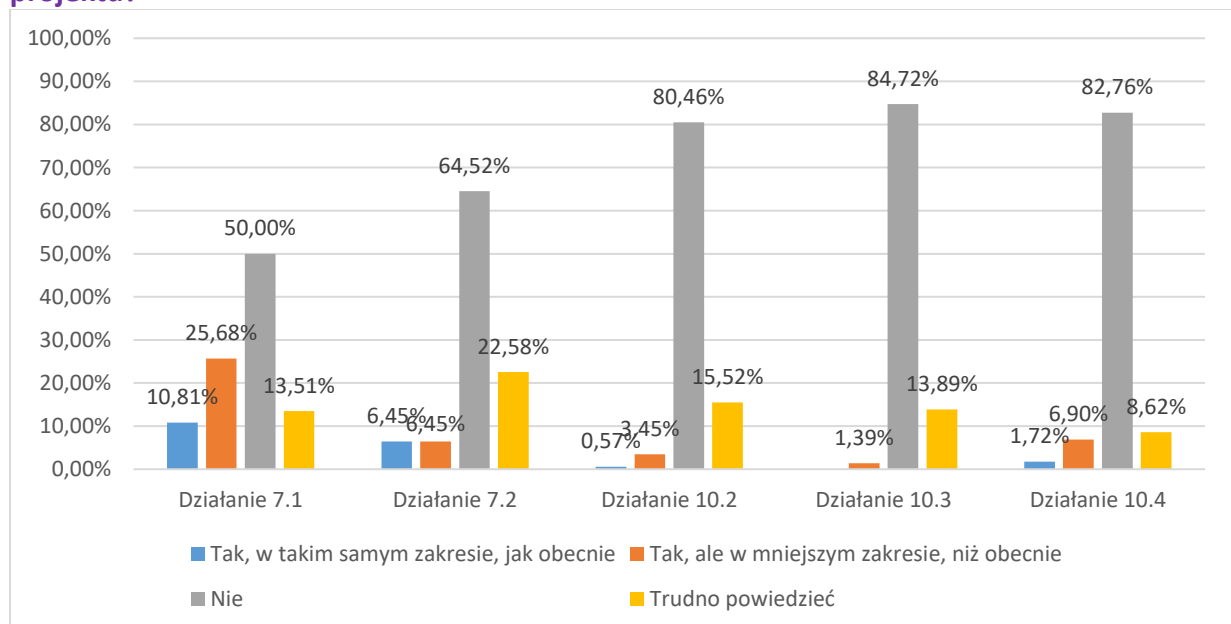

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

6.1.2. Czy zmiany, które zaistniały w obszarze kształcenia ogólnego i zawodowego dzięki interwencji w ramach RPO WD 2014-2020 wystąpiłyby bez zaistnienia dofinansowania z RPO WD 2014-2020?

Jak wynika z badania ilościowego przeprowadzonego wśród beneficjentów analizowanej interwencji, w większości przypadków bez dofinansowania ze środków RPO WD 2014-2020 projekt w ogóle nie zostałby zrealizowany (od 50% do 85% wskazań w zależności od Działania). Stosunkowo najniższy udział wskazań w tym zakresie przypadł na projekty realizowane w ramach Działań 7.1 oraz 7.2, przy czym realizowane projekty byłyby realizowane w znacznie mniejszej skali niż obecnie. Można więc jednocześnie wnioskować o stosunkowo największym znaczeniu projektów wspieranych w tychże obszarach, warunkującego konieczność ich podejmowania nawet w sytuacji braku otrzymania finansowania z poziomu RPO. Warto również dodać, że w przypadku projektów, które byłyby realizowane bez ww. dofinansowania w ramach Działań 7.1 oraz 7.2 beneficjenci deklarowali ich realizację przy wykorzystaniu w głównej mierze środków własnych, środków z budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz przy pomocy dofinansowania z PO WER 2014-2020. W tym miejscu warto przywołać wypowiedzi uczestników panelu ekspertów, którzy (w odpowiedzi na zaprezentowane im wyniki badań ilościowych) zwrócili uwagę na możliwy brak wiedzy beneficjentów na temat możliwości finansowania tego typu projektów z innych źródeł. Jak bowiem wskazali eksperci, projekty finansowane w ramach Działań 10.2, 10.3 oraz 10.4 nie mogłyby zostać dofinansowane w ramach PO WER 2014-2020 ze względu na linię demarkacyjną.

Wykres 6. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?

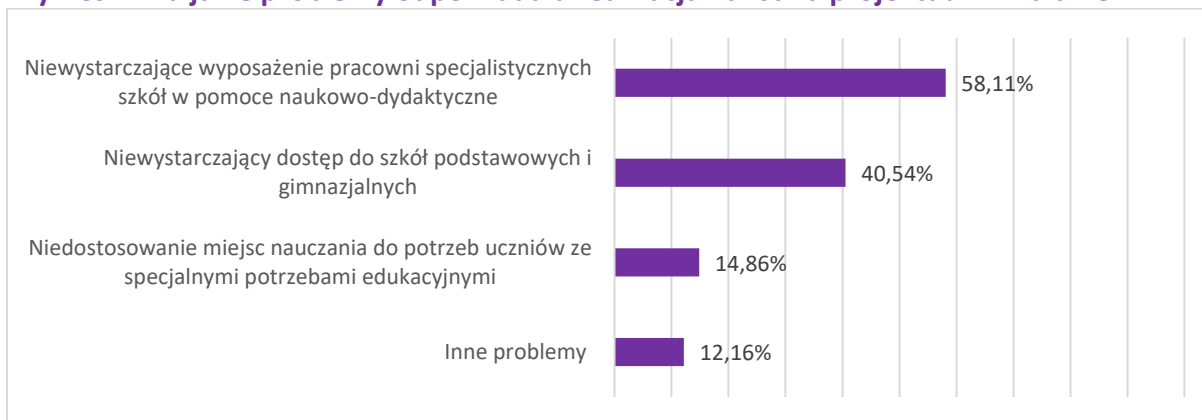

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

6.1.3. Jak należy ocenić użyteczność wsparcia?

Podjęta interwencja odpowiadała potrzebom identyfikowanym w regionie i zorientowana była na uzyskanie właściwych efektów. W przypadku Działania 7.1 wg badanych beneficjentów projekty odpowiadały przede wszystkim na takie problemy, jak niewystarczające wyposażenie pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne (ponad 58%) oraz niewystarczający dostęp do szkół podstawowych i gimnazjalnych (ponad 40%).

Wykres 7. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 7.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W przypadku Działania 7.2 beneficjenci przyznali, że realizowane przez nich projekty miały głównie za zadanie przeciwdziałać niewystarczającemu wyposażeniu pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne (wariant ten wskazało ponad 74% badanych tej grupy) oraz niewystarczającemu wyposażeniu pracowni i warsztatów do praktycznej nauki zawodu w szkołach zawodowych (niemal 65%).

Wykres 8. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 7.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W zakresie projektów realizowanych w ramach Działania 10.2 najczęściej z kolei powoływano się na przeciwdziałanie problemowi niewystarczającej skali organizacji zajęć dodatkowych wyrównujących deficyty rozwojowe i szanse edukacyjne (ponad 81%). Stosunkowo często

wskazywano również na problem braku warunków do nauczania eksperymentalnego (ponad 58%) oraz braku wsparcia rozwoju uzdolnień wśród dzieci (ponad 54%).

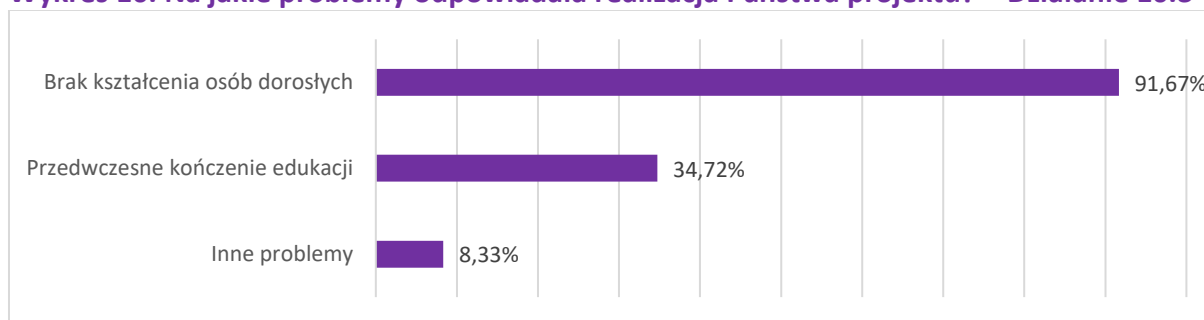
Wykres 9. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Ze względu na charakter Działania 10.3 projekty odpowiadały na problem braku kształcenia osób dorosłych. Niemal 35% badanych tej grupy wskazało również na przeciwdziałanie problemowi przedwczesnego kończenia edukacji.

Wykres 10. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.3

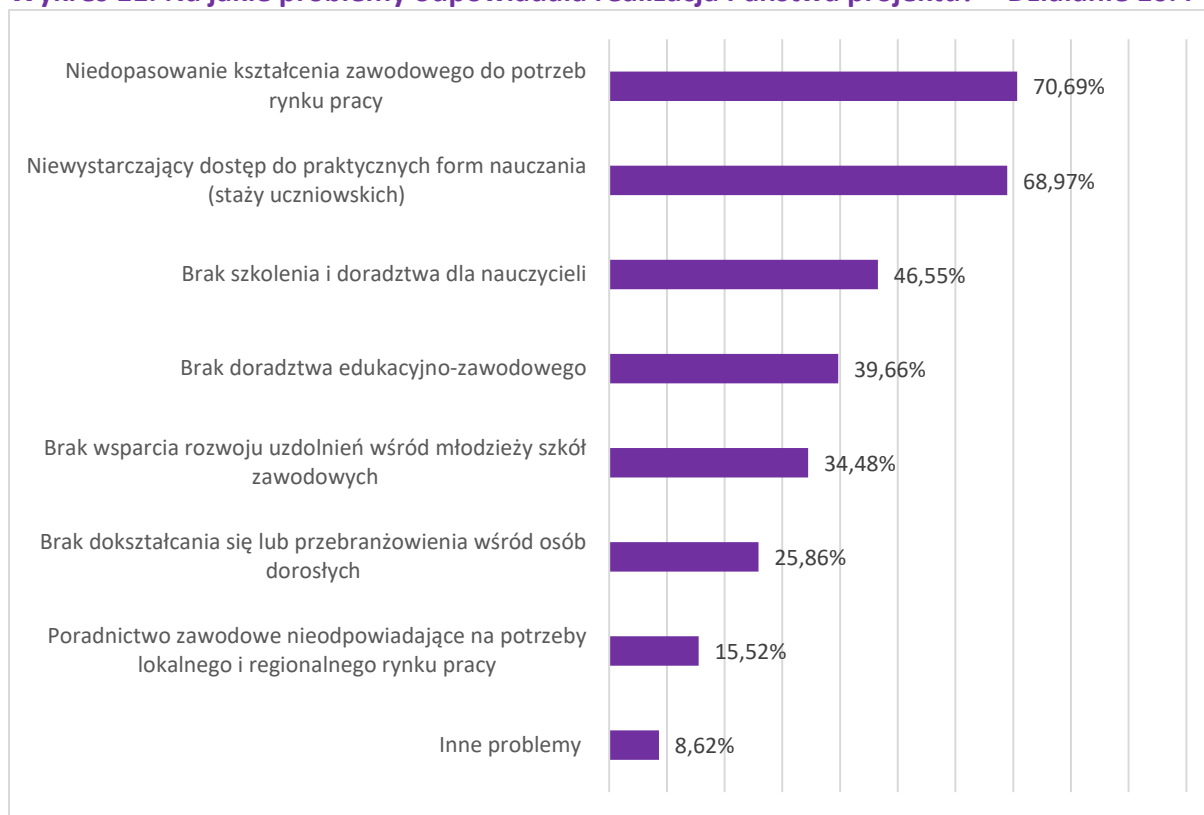

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Projekty realizowane przez badanych beneficjentów Działania 10.4 najczęściej odpowiadały na problem niedopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (blisko 71%) oraz niewystarczającego dostępu do praktycznych form nauczania, takich jak staże uczniowskie (niemal 69%). Na trzeciej pozycji w poniższym zestawieniu znalazł się problem

braku szkoleń i doradztwa dla nauczycieli, lecz przeciwdziałanie temu problemowi wskazało już jedynie niecałe 47% respondentów tejże grupy.

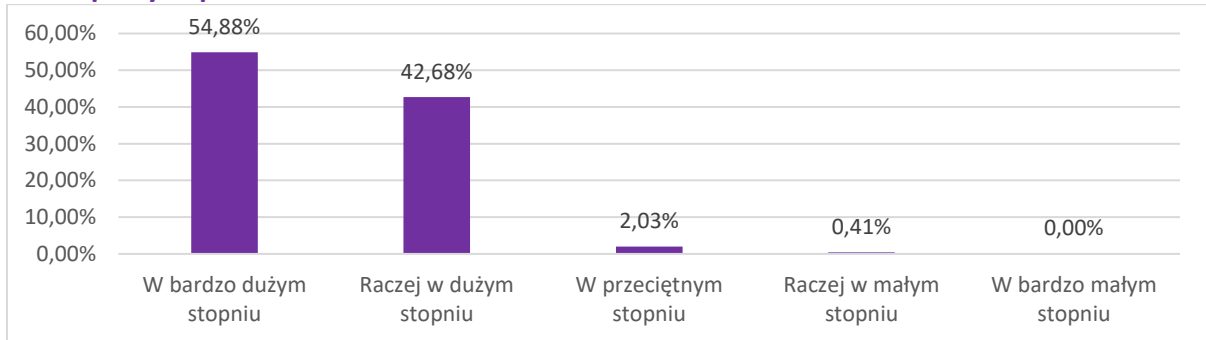
Wykres 11. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W kwestii użyteczności wsparcia warto również zwrócić uwagę na odpowiedzi beneficjentów projektów realizowanych w ramach Działania 10.2 oraz 10.3. Zostali oni bowiem (ze względu na charakter realizowanych projektów) poproszeni o wskazanie, w jakim stopniu wsparcie odpowiadało na potrzeby w zakresie wspomnienia kompetencji i umiejętności osób (młodzieży i osób dorosłych) uczestniczących w zajęciach we wspartych placówkach. Wyniki w tym obszarze uznać należy za wybitnie pozytywne. Ponad 97% wskazań przypadło na odpowiedzi świadczące o dużym bądź bardzo dużym wpływie projektów na ww. aspekty.

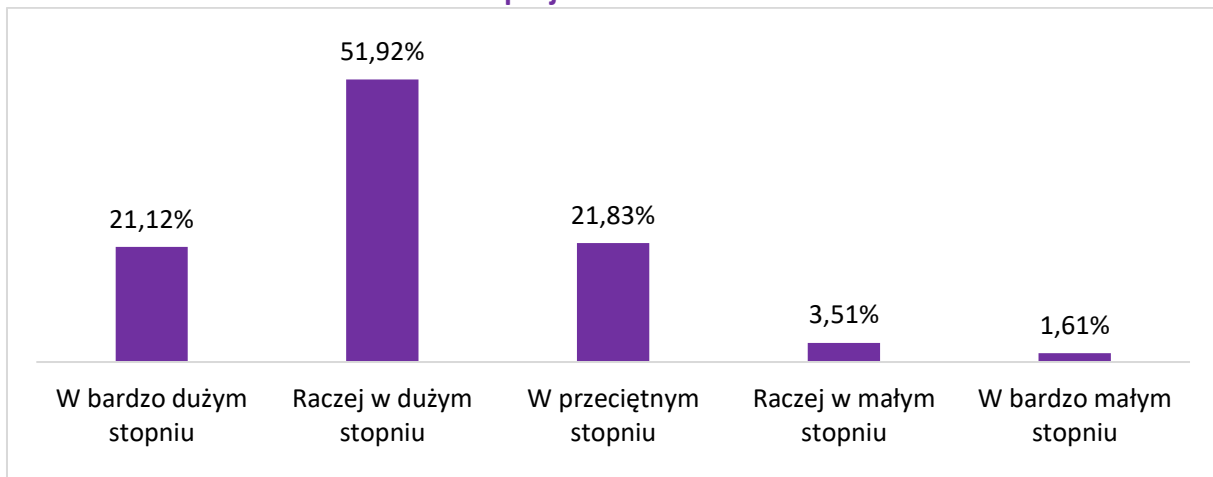
Wykres 12. W jakim stopniu wsparcie odpowiadało na potrzeby w zakresie wspomżenia kompetencji i umiejętności osób (młodzieży i osób dorosłych) uczestniczących w zajęciach we wspartych placówkach? – Działanie 10.2 oraz 10.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Chcąc właściwie ocenić użyteczność wsparcia należy zweryfikować, czy uzyskane efekty odpowiadają pierwotnie zdiagnozowanym, potrzebom grupy objętej wsparciem. Istotne jest więc zweryfikowanie efektów, które udało się uzyskać uczestnikom biorącym udział w projektach. Jak wynika z badania ilościowego 73% uczestników w dużym bądź bardzo dużym stopniu podniosło swoje kompetencje i umiejętności zawodowe. Co więcej, niemal 22% przypadło na ocenę przeciętną, wobec czego udział osób przekonanych o niskim bądź bardzo niskim wpływie wsparcia na tenże aspekt był bardzo niski i wyniósł nieco ponad 5%.

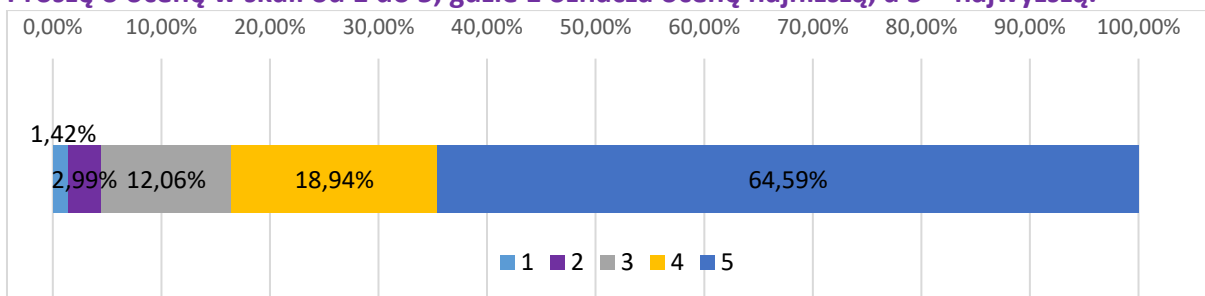
Wykres 13. W jakim stopniu udało się Państwu podnieść swoje kompetencje i umiejętności zawodowe na skutek uczestnictwa w projekcie?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

Należy również podkreślić pozytywną ocenę dostosowania wsparcia do potrzeb. Ponad 83% badanych uczestników wsparcia udzieliło w tym zakresie oceny dobrej bądź bardzo dobrej. Zważywszy na blisko 22% udział ocen przeciętnych, jedynie 5% badanych wskazało oceny negatywne.

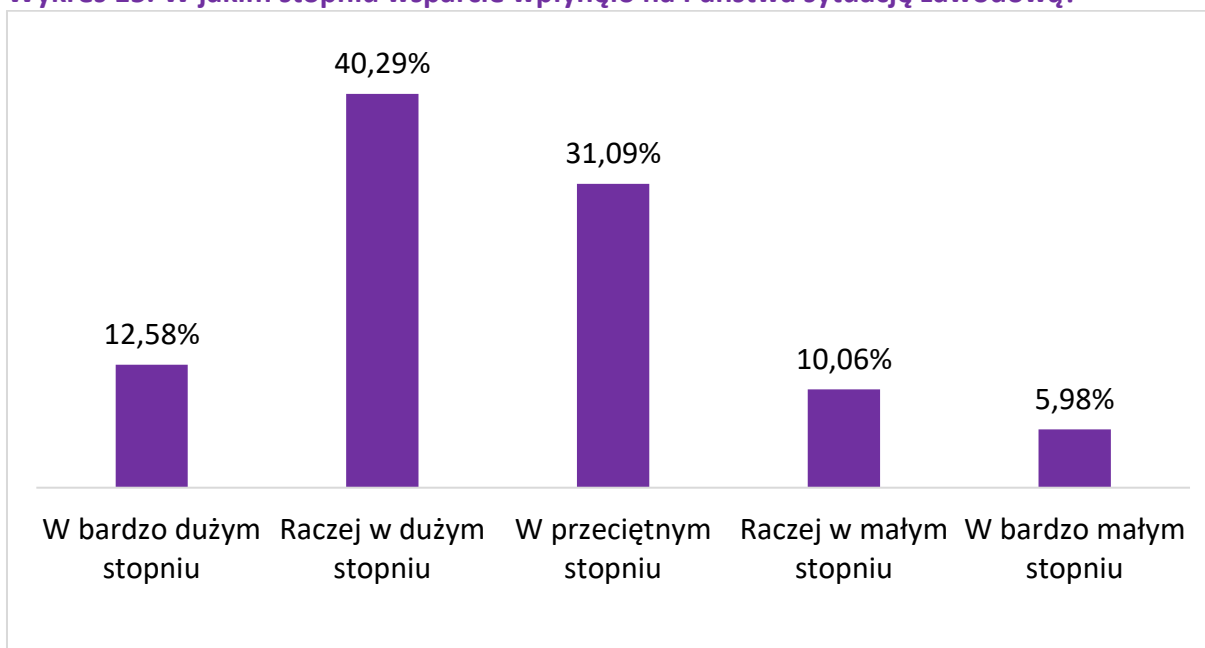
**Wykres 14. Jak ogółem oceniają Państwo dostosowanie wsparcia do Państwa potrzeb?
Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – najwyższą.**

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

Istotnym elementem świadczącym o użyteczności podjętej interwencji jest również jej wpływ na sytuację zawodową uczestników wsparcia. Ponad połowa badanych wskazała, że odnotowała w tym zakresie dużą bądź bardzo dużą zmianę. Co więcej, niemal 1/3 respondentów również potwierdziła tego rodzaju wpływ, lecz w przeciętnym zakresie. Tym samym, tylko 16% badanych było zdania, że wpływ ten był niewielki.

Wykres 15. W jakim stopniu wsparcie wpłynęło na Państwa sytuację zawodową?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

6.2. Pytania dot. kształcenia ogólnego

6.2.1. Czy wsparcie zaplanowane w ramach RPO WD 2014-2020 finansowane ze środków w EFS w obszarze edukacji ogólnej odpowiada na potrzeby społeczno-gospodarcze w regionie oraz czy nadąża za dynamiką zmian w gospodarce i na rynku pracy w regionie?

W ramach RPO WD 2014-2020 wsparcie finansowane ze środków EFS w zakresie edukacji ogólnej zostało zaplanowane w ramach Działań 10.2 oraz 10.3. Typy wsparcia realizowane w tym obszarze przedstawione zostały już we wcześniejszej części niniejszego opracowania.

Koniecznym elementem jest konfrontacja zamierzeń poczynionych w ramach Programu z rzeczywistością społeczno-gospodarczą województwa. Ta, na podstawie dostępnych danych statystyki publicznej została dokonana poniżej.

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW

Analizie poddano zdawalność egzaminów kończących poszczególne formy kształcenia.

Egzamin ósmoklasisty

W przypadku **egzaminu ósmoklasisty** należy zwrócić uwagę na to, że dane dot. zdawalności pozostają relatywnie niezmiennie, pomimo nauki zdalnej wywołanej pandemią COVID-19. Obserwuje się niewielkie odchylenia względem poszczególnych lat, jednak z uwagi na ich nielinearność niezasadne jest wyciąganie wniosków dot. kierunku zmian wywołanych przez pandemię. Należy mieć jednak na uwadze to, że do egzaminów w latach 2020 i 2021 przystępowali uczniowie, którzy większość wiedzy niezbędnej do zdania egzaminów posiadli we wcześniejszych latach edukacji – pandemia nastąpiła niemal na finiszu ich edukacji na danym poziomie kształcenia. Tym samym dopiero w kolejnych latach możliwe będzie dogłębne zbadanie wpływu pandemii COVID-19 na edukację – gdy do egzaminów przystąpią uczniowie z wcześniejszych lat edukacji.

Niewątpliwie w stosunku do lat poprzednich lepiej wypadają egzaminy z języka obcego. Różnice na poziomie poszczególnych powiatów wskazują jednak, że konieczne jest podjęcie działań zmierzających do wzmocnienia kompetencji uczniów, przede wszystkim językowych i matematycznych. Na uwagę zasługują powiaty wołowski i wałbrzyski wraz z Wałbrzychem, gdzie w 2021 r. uczniowie osiągnęli najniższe wyniki z całego województwa w więcej niż jednej części egzaminu.

Tabela 4. Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 ze wskazaniem powiatów najgorzej i najlepiej wypadających

Część egzaminu	2019 r.	2020 r.	2021 r.	Powiat z:	
				najlepszymi wynikami (2021 r.)	najgorszymi wynikami (2021 r.)
Część humanistyczna	61,20%	58,80%	56,00%	m. Wrocław (65%)	Wołowski (51%) Zgorzelecki (51%)
Część matematyczno-przyrodnicza	43,50%	44,50%	42,00%	m. Wrocław (58%)	Ząbkowicki (36%) m. Wałbrzych (36%)
Język obcy - angielski	60,00%	55,00%	63,00%	m. Wrocław (77%)	Wałbrzyski (56%) m. Wałbrzych (56%)
Język obcy - niemiecki	41,30%	44,10%	47,00%	Wrocławski (69%)	Wołowski (33%)

Pozostałe j. obce, które możliwe były do wyboru w ramach egzaminu (j. włoski, hiszpański, francuski i rosyjski) zdawane były przez pojedyncze osoby, dlatego podstawa jest zbyt mała do dokonywania szacunków i języki te pominięto w analizie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE we Wrocławiu <https://oke.wroc.pl> (dostęp: 07.12.2021).

Egzamin gimnazjalny

Pomimo, że gimnazja zostały wygaszone, w chwili rozpoczęcia wsparcia w ramach RPO WD 2014-2020 istniały, dlatego w ramach niniejszej analizy wzięto je pod uwagę. Porównując dane z 2014 r. oraz z 2019 r. należy zauważyć, że w części przypadków wyniki uległy pogorszeniu, co również uzasadnia podjęcie dalszych działań zmierzających do wzmocnienia kompetencji uczniów (m.in. kompetencji językowych, czy matematyczno-przyrodniczych). Co więcej, jak wskazują dane OKE we Wrocławiu, lepsze wyniki osiągnęte są w dużych miastach i szkołach prywatnych, szkoły publiczne oraz małe miejscowości (w tym obszary wiejskie) charakteryzują się niższymi wynikami egzaminu. Może to mieć przełożenie na różne szczeble edukacji. Wynika to z faktu, że w małych miejscowościach mniejsza jest dostępność zajęć dodatkowych czy korepetytorów, jak również mniejsza dostępność do szybkiego Internetu, który umożliwia zdobywanie wiedzy.

Tabela 5. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w latach 2014 oraz 2019 w województwie dolnośląskim

Przedmiot	2014 r.	2019 r.
Język polski	65,6%	61,3%

Przedmiot	2014 r.	2019 r.
Historia i WOS	57,7%	58,0%
Matematyka	45,7%	41,2%
Przedmioty przyrodnicze	50,9%	49,0%
Język obcy – angielski podstawowy	66,3%	69,0%
Język obcy – angielski rozszerzony	48,5%	54,6%
Język obcy – niemiecki podstawowy	54,0%	51,3%
Język obcy – niemiecki rozszerzony	36,9%	37,2%

Pozostałe j. obce, które możliwe były do wyboru w ramach egzaminu (np. j. włoski, hiszpański, francuski i rosyjski) zdawane były przez pojedyncze osoby, dlatego podstawa jest zbyt mała do dokonywania szacunków i języki te pominięto w analizie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE we Wrocławiu <https://oke.wroc.pl> (dostęp: 07.12.2021).

Egzamin maturalny

W ramach egzaminu maturalnego uwzględniono wyniki z sesji podstawowej. Pod uwagę wzięto ogólne wyniki egzaminów, ponieważ z uwagi na mnogość przedmiotów, które możliwe są do wyboru w ramach egzaminu maturalnego oraz ich poziomów wskazywanie zdawalności z poszczególnych przedmiotów byłoby niecelowe.

Należy uwzględnić fakt, że **powiaty wrocławski i wałbrzyski** regularnie notują najniższe spośród wszystkich dolnośląskich powiatów wyniki egzaminów. Najlepiej natomiast wypadają **powiat bolesławiecki oraz miasto Wrocław**. Warto zauważyć, że wyniki potwierdzają tezę postawioną we wcześniejszej części tekstu – zaobserwowane trudności we wcześniejszych etapach edukacji znajdują odzwierciedlenie na etapach kolejnych.

Warto zwrócić również uwagę na stosunkowy brak zmienności wśród powiatów, które na przestrzeni badanych lat odnotowywały najlepsze i najgorsze wyniki. Jednocześnie, w przypadku powiatów o najniższej zdawalności odnotowano stosunkowo niski poziom wykorzystania wsparcia w ramach analizowanej interwencji (w ujęciu kwotowym, tj. biorąc pod uwagę wysokość dofinansowanych projektów). Niemniej, obie analizowane zmienne (zdawalność oraz poziom wykorzystania wsparcia) w dużej mierze wynika ze stosunkowo niskiej liczby szkół na tychże obszarach. Tym samym, nienajlepsze wyniki notowane w kilku szkołach implikują słabe rezultaty dla całych powiatów. Z drugiej strony, najlepsze wyniki notowane np. w przypadku m. Wrocław idą w parze z najwyższym (kwotowo) poziomem wykorzystanego dofinansowania.

Tabela 6. Średni wynik egzaminu maturalnego w latach 2015-2021 w województwie dolnośląskim

	Powiaty o najlepszej zdawalności	Powiaty o najslabszej zdawalności	Zdawalność ogółem
2015 r. (stara formuła)	Bolesławiecki (74,4%)	Wrocławski (26,7%)	60,6%
2015 r. (nowa formuła)	m. Wrocław (87,6%)	Legnicki (36,0%)	79,6%
2016 r.	Bolesławiecki (86,0%)	Wrocławski (52,6%)	77,2%
2017 r.	M. Wrocław (83,6%)	Wrocławski (50,8%)	76,0%
2018 r.	Wołowski (88,0%)	Wałbrzyski (44,4%)	77,1%
2019 r.	Bolesławiecki (86,7%)	Wałbrzyski (46,5%)	78,5%
2020 r.	M. Wrocław (80,7%)	Wołowski (39,0%)	72,0%
2021 r.	Bolesławiecki (82,0%)	Wałbrzyski (29,0%)	66,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE we Wrocławiu <https://oke.wroc.pl> (dostęp: 07.12.2021).

PODSUMOWANIE

Uwzględniając dokonaną analizę należy wskazać, że wsparcie zaplanowane w ramach EFS w obszarze edukacji odpowiada na potrzeby edukacji ogólnej w województwie dolnośląskim. Biorąc pod uwagę wyniki egzaminów kończących różne szczeble edukacji ogólnej zasadne było – i jest nadal wspieranie kompetencji uczniów, przede wszystkim w obszarze języków obcych oraz nauk matematyczno-przyrodniczych. Zasadne jest również kierowanie wsparcia – podobnie, jak ma to miejsce obecnie – na obszary wiejskie i małomiejskie, gdzie wyniki egzaminów są niższe, niż średnia dla województwa. Ponadto pomimo, że odroczone skutki pandemii COVID-19 w obszarze edukacji będzie można oszacować dopiero za kilka lat, już obecnie zauważalne są braki wiedzy skutkujące niższymi wynikami egzaminów kończących edukację, niż w latach poprzednich. Już obecnie zauważalny jest znaczący spadek wyników egzaminu maturalnego przypadający na okres wprowadzania obostrzeń związanych z pandemią. Jak jednak wykazała analiza, poziom wyników na obszarze poszczególnych powiatów utrzymuje się na zbliżonym poziomie, przy czym często zbieżny jest z poziomem wykorzystywanego wsparcia. Powiat, który dotychczas w najmniejszym stopniu korzystał z możliwości wsparcia uzyskuje systematycznie najniższe wyniki, a na jeden z najlepszych powiatów (m. Wrocław) przypada najwyższa kwota udzielonych dofinansowań. Oczywiście od tej reguły występują wyjątki (np. powiat bolesławiecki, który w umiarkowanym zakresie korzystał dotychczas ze wsparcia, notuje bardzo dobre rezultaty). Można więc wnioskować o występowaniu wpływu udzielanego wsparcia, lecz niewątpliwie również utrzymywany od lat

poziom nauczania ma na tyle wysoki wpływ na uzyskiwane przez uczniów rezultaty, że trudno upatrywać w tym zakresie możliwości obserwacji korelacji wsparcia z uzyskiwanymi wynikami na obszarze całego województwa. Zdaniem ewaluatora występuje tym samym konieczność kontynuowania wsparcia w przyszłości, w tym ze szczególnym uwzględnieniem placówek, które w szczególny sposób wymagają pomocy w podniesieniu jakości kształcenia (jak wykazała analiza, poziom nauczania mierzony uzyskiwanymi wynikami egzaminów jest stosunkowo stały na przestrzeni lat, a najgorzej radzące sobie placówki zwykle w niewielkim stopniu potrafiły skorzystać z oferowanego wsparcia).

Również wsparcie w zakresie rozwoju infrastruktury było i w dalszym ciągu jest niezbędne i zasadne – zwłaszcza w obliczu zachodzących na siebie trudności, z jakimi zmagają się szkolnictwo w Polsce w wyniku pandemii COVID-19 oraz reformy systemu oświaty. Obecnie szkolnictwo boryka się z takimi problemami i trudnościami, jak zwiększona liczba uczniów i konieczność dostosowania do tego pomieszczeń (klas), jak również stworzenia dodatkowych oddziałów w szkołach – dotyczy to przede wszystkim liceów, gdzie dochodzi do tzw. dublowania się roczników spowodowanego tym, że do liceów uczęszczają uczniowie, którzy ukończyli zarówno wygaszane od 2017 r. gimnazjum, jak i nowowprowadzoną 8-letnią szkołę podstawową. To powoduje szereg implikacji, takich jak:

- Konieczność dostosowania sal i pomieszczeń do większej liczby uczniów, w tym z zapewnieniem tzw. reżimu sanitarnego;
- Konieczność zatrudnienia nowych nauczycieli na skutek zwiększonej liczby oddziałów szkolnych oraz zmienionej podstawy programowej (np. występowania przedmiotów, które wcześniej w szkole nie były nauczane);
- Konieczność wzmocnienia kompetencji nauczycieli do pracy ze starszą młodzieżą (dot. szkół podstawowych);
- Konieczność nadrobienia braków wiedzy uczniów, które nastąpiły w wyniku edukacji zdalnej wynikającej z pandemii COVID-19.

Adekwatność wsparcia względem zidentyfikowanych potrzeb społeczno-gospodarczych wynika również z charakteru problemów, na jakie odpowiadały realizowane projekty (wyniki badania ilościowego w tym zakresie zostały przedstawione we wcześniejszej części niniejszego opracowania).

To ukazuje, że również wsparcie w zakresie wzmocnienia kompetencji nauczycieli i rozbudowy infrastruktury jest zasadne do kontynuacji w perspektywie finansowej 2021-2027.

6.2.2. W jakim stopniu interwencja w obszarze edukacji odpowiadała najważniejszym potrzebom w regionie w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych?

O głównych potrzebach w zakresie szkolnictwa ogólnego i zawodowego traktuje również Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 i Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 jako jedną ze słabych stron Dolnego Śląska wskazano na *Słabe szkolnictwo zawodowe na poziomie średnim*, zaś szanse rozwojowej województwa upatrywano w odbudowie szkolnictwa zawodowego². Tym samym jednym z priorytetów działania w ramach celów zawartych w Strategii była rozbudowa i modernizacja szkolnictwa zawodowego. Jest to element wykraczający przedmiotowo poza zakres szkolnictwa ogólnego, ale w sposób nierozzerwalnie związany z edukacją, dlatego należy o nim wspomnieć przy analizie Strategii.

Ponadto wśród przedsięwzięć z zakresu edukacji ogólnej wskazano na:

- Tworzenie sprzyjających warunków do przyjęcia 6-latków do szkół.
- Opracowanie Dolnośląskiej Podstawy Programowej (wraz z dostosowaniem do niej struktury szkolnictwa na Dolnym Śląsku), uwzględniającej edukację regionalną i wyzwania regionalnego rynku pracy.
- Wypracowanie modelu współpracy szkół przygotowujących do wykonywania zawodu z pracodawcami.
- Wdrożenie działań redukujących dysproporcje w efektach kształcenia poprzez równanie do najlepszych.
- Rozwinięcie Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień.
- Upowszechnienie systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami, w tym poprzez wprowadzenie instytucji asystenta w szkole i przedszkolu.
- Rozwój dolnośląskiego systemu wspierania nauczycieli.
- Wsparcie modernizacji i uzupełnienie materialnej infrastruktury bazy edukacyjnej³.

W przypadku Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 zidentyfikowane słabości były nieco inne, lecz tematycznie zbieżne z tymi zawartymi w poprzedniej wersji strategii. Zidentyfikowano bowiem ekonomiczne bariery dostępu do edukacji (szczególnie na terenach

² *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, załącznik do uchwały nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, s. 19.*

³ *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, załącznik do uchwały nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, s. 52.*

wiejskich i małych miastach oddalonych od ośrodków edukacyjnych szkolnictwa średniego lub wyższego).

Dlatego też, w ramach celi strategicznego, jakim jest *Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego* zaplanowano następujące przedsięwzięcia strategiczne:

- Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy
- Wsparcie innowacyjnych metod kształcenia.
- Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego.
- Rozwój systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami i z niepełno sprawnościami.
- Wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności i postaw kreatywnych i przedsiębiorczych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów uzdolnionych⁴.

Co zauważalne, przedsięwzięć dot. edukacji jest mniej, są one też ujęte w sposób bardziej ogólny. W celu porównania sporządzono matrycę, która znajduje się poniżej. Zawiera ona cele z SRWD 2020 wraz z przyporządkowanymi celami SRWD 2030. Jak można zauważyć, z części działań (przedsięwzięć zrezygnowano, czego prawdopodobną przyczyną może być:

- W przypadku tworzenia sprzyjających warunków do przyjęcia 6-latków do szkół – zniesienie obowiązku szkolnego dla 6-latków na skutek zmian w systemie oświaty w 2016 r.;
- W przypadku rozwoju dolnośląskiego systemu wspierania nauczycieli – osiągnięcie zamierzonego celu.

Jednakże, uwzględniając ekspercką ocenę, jak również wyniki przeprowadzonych badań ewaluator stoi na stanowisku, że rozwój systemu wspierania nauczycieli powinien postępować, gdyż jest procesem ciągłym. Zwłaszcza w przypadku kryzysu zawodu nauczyciela, z którym mamy obecnie do czynienia w Polsce oraz odchodzenia znacznej części nauczycieli na emeryturę konieczne jest wspieranie nauczycieli w taki sposób, by zawód ten uczynić atrakcyjnym dla młodych osób, które dopiero podejmują decyzję o wyborze drogi zawodowej. Zapewnienie szans rozwojowych może być jednym z czynników determinujących wybór i świadczących o atrakcyjności zawodu. Co więcej, w przeciwieństwie do takich elementów, jak poziom wynagrodzeń wśród nauczycieli, jest elementem w dużym stopniu zależnym od samorządu województwa, dlatego rekomendowane jest rozważenie dalszych działań z tego zakresu jako działań strategicznych dla rozwoju regionu.

⁴ *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, załącznik do uchwały nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, s. 48.*

Tabela 7. Porównanie przedsięwzięć strategicznych SRWD 2020 oraz SRWD 2030 w obszarze edukacji

Przedsięwzięcia SRWD 2020	Przedsięwzięcia SRWD 2030
Tworzenie sprzyjających warunków do przyjęcia 6-latków do szkół.	-
Opracowanie Dolnośląskiej Podstawy Programowej (wraz z dostosowaniem do niej struktury szkolnictwa na Dolnym Śląsku), uwzględniającej edukację regionalną i wyzwania regionalnego rynku pracy.	Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy
Wypracowanie modelu współpracy szkół przygotowujących do wykonywania zawodu z pracodawcami.	Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego.
Wdrożenie działań redukujących dysproporcje w efektach kształcenia poprzez równanie do najlepszych.	Wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności i postaw kreatywnych i przedsiębiorczych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów uzdolnionych
Rozwinięcie Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień.	Rozwój systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami i z niepełno sprawnościami
Upowszechnienie systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami, w tym poprzez wprowadzenie instytucji asystenta w szkole i przedszkolu.	Rozwój systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami i z niepełnosprawnościami
Rozwój dolnośląskiego systemu wspierania nauczycieli.	-
Wsparcie modernizacji i uzupełnienie materialnej infrastruktury bazy edukacyjnej	Zapewnienie opieki dziennej oraz edukacji dzieciom poprzez wsparcie budowy/rozbudowy żłobków i przedszkoli.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, załącznik do uchwały nr XXXII/932/13 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 oraz Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, załącznik do uchwały nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

W dalszej kolejności zestawiono przedsięwzięcia strategiczne SRWD 2030 z celami szczegółowymi analizowanych OP RPO WD 2014-2020. Zestawienie zaprezentowano poniżej. Wskazuje ono na wysoki poziom spójności SRWD 2030 z analizowanymi priorytetami inwestycyjnymi OP 7 i OP 10 RPO WD 2014-2020.

Tabela 8. Cele szczegółowe RPO WD 2014-2020 oraz przedsięwzięcia strategiczne SRWD 2030 w zakresie edukacji

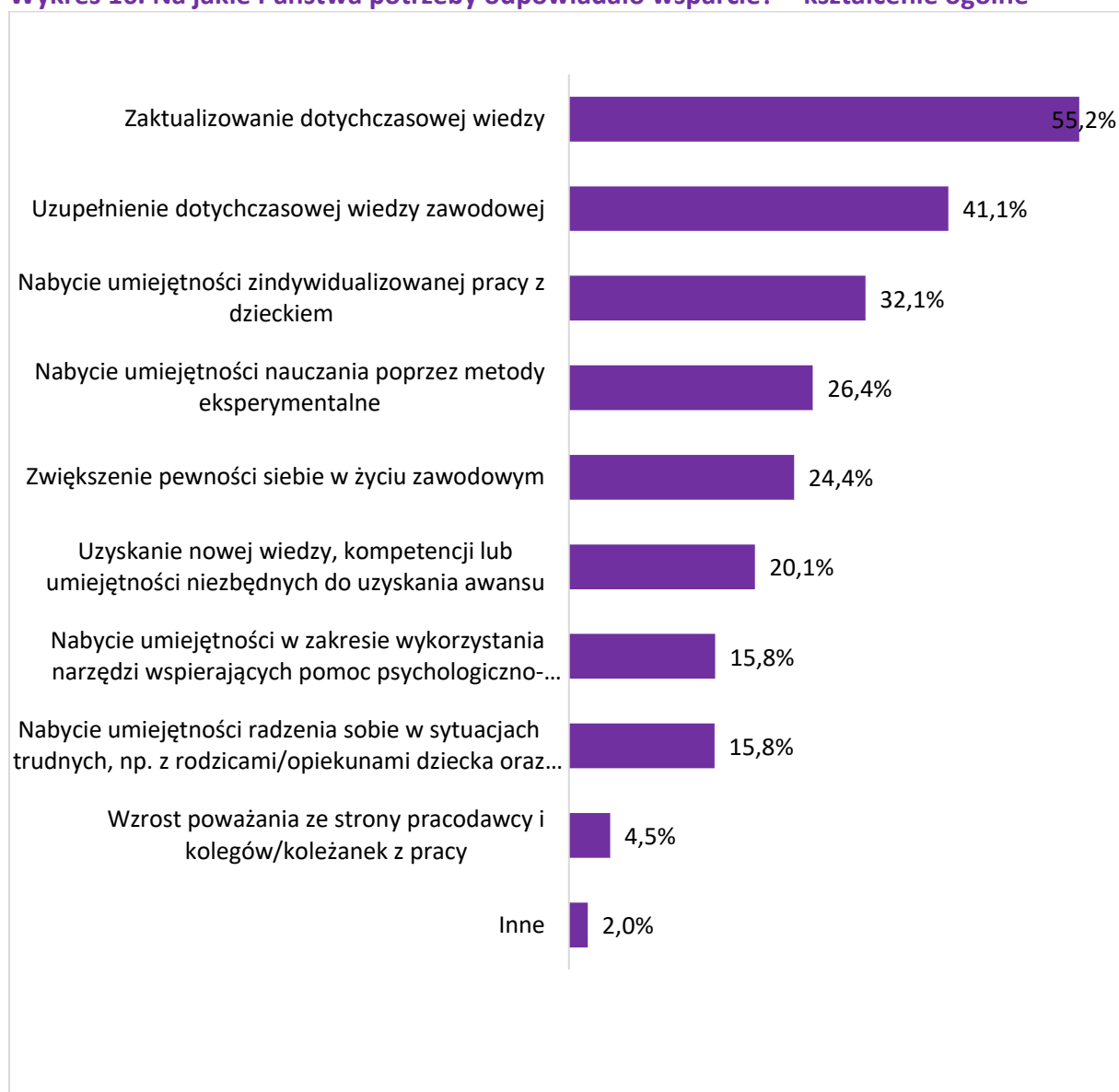
Cele szczegółowe OP 7 i OP 10 RPO WD 2014-2020	Przedsięwzięcia SRWD 2030
Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej (7.1.)	Zapewnienie opieki dziennej oraz edukacji dzieciom poprzez wsparcie budowy/rozbudowy żłobków i przedszkoli.
Lepsze warunki kształcenia w edukacji ponadgimnazjalnej, w tym zawodowej (7.2)	Wsparcie innowacyjnych metod kształcenia.
Zwiększenie liczby miejsc w edukacji przedszkolnej i podniesienie kompetencji uczniów w przedszkolach (10.1.)	Zapewnienie opieki dziennej oraz edukacji dzieciom poprzez wsparcie budowy/rozbudowy żłobków i przedszkoli.
Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi (10.2.)	Rozwój systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami i z niepełnosprawnościami. Wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności i postaw kreatywnych i przedsiębiorczych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów uzdolnionych
Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego (10.4)	Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego. Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, załącznik do uchwały nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 oraz Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 2 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

Powyższą analizę warto uzupełnić o wyniki badania ilościowego z uczestnikami wsparcia. Część z pytań postawiona została wyłącznie wobec uczestników pracujących w charakterze nauczycieli. Odpowiedzi respondentów potwierdzają właściwy zakres interwencji względem

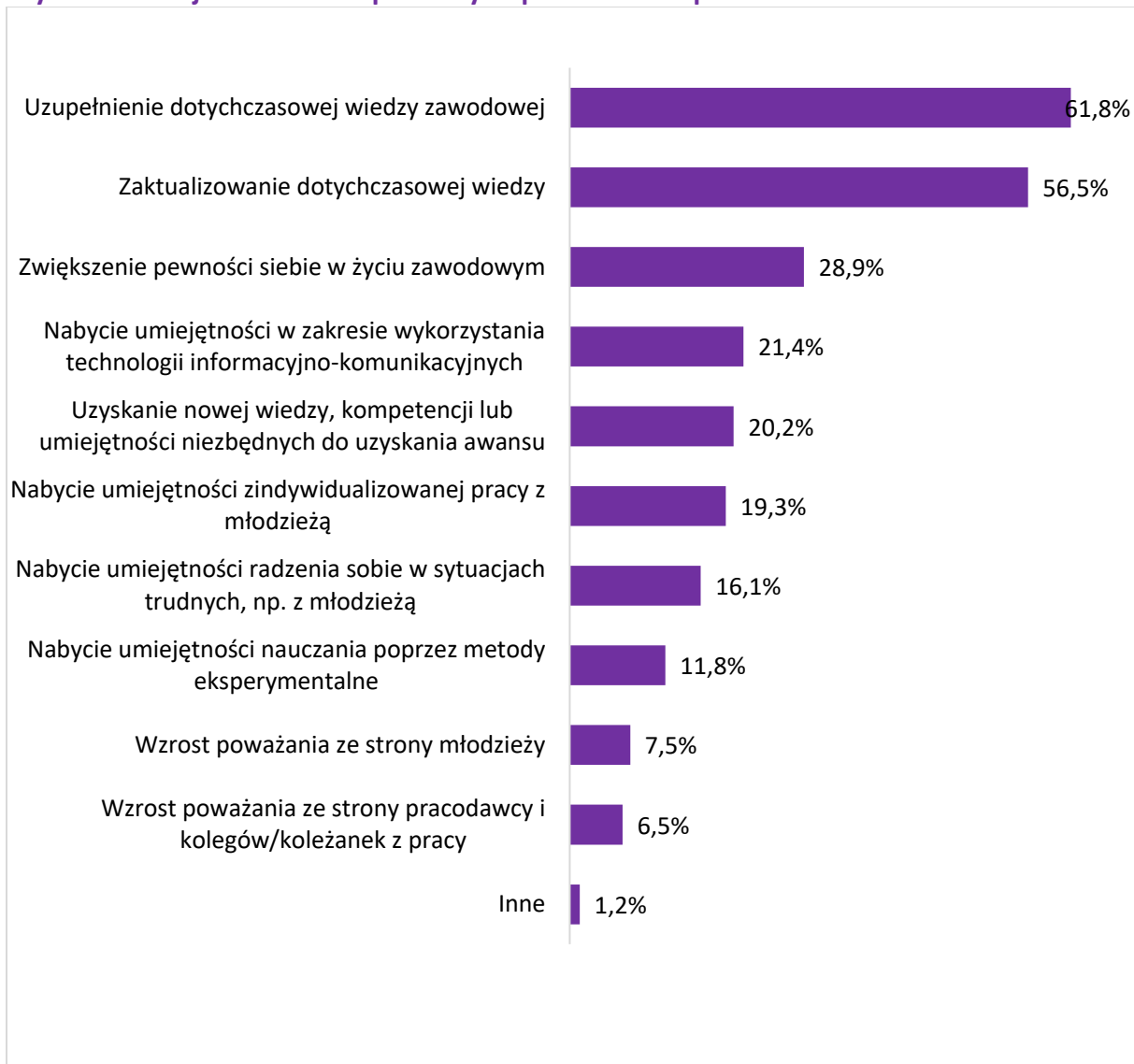
rzeczywistych potrzeb regionu, w tym w zakresie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Udział we wsparciu pozwolił badanym tejże grupy przede wszystkim na zaktualizowanie i uzupełnienie dotychczasowej wiedzy – sytuacja ta dotyczy zarówno nauczycieli kształcenia ogólnego, jak i zawodowego. Różnice pomiędzy oboma poziomami kształcenia uwidaczniają się jednak w trzeciej w kolejności potrzebie, na które odpowiedziało wsparcie. W przypadku nauczycieli kształcenia ogólnego zaobserwowano bowiem wysoki poziom nabycia umiejętności nauczania poprzez metody eksperymentalne (wariant ten wskazała niemal 1/3 tej grupy badanych), natomiast w przypadku nauczycieli kształcenia zawodowego zbliżony udział wskazał na zwiększenie poziomu pewności siebie w życiu zawodowym.

Wykres 16. Na jakie Państwa potrzeby odpowiadało wsparcie? – kształcenie ogólne

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego - nauczycielami

Wykres 17. Na jakie Państwa potrzeby odpowiadało wsparcie? – kształcenie zawodowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia zawodowego - nauczycielami

Warto również przywołać wyniki badania z beneficjentami Działań 10.2 oraz 10.3, przedstawione we wcześniejszej części opracowania. Jak wynika z analizy typów projektów realizowanych przez badanych beneficjentów należy zauważyć, że dominowały wśród nich właśnie przedsięwzięcia mające na celu kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (wariant ten wskazało ponad 64% badanych respondentów tejże grupy).

6.2.3. W jakim stopniu udało się osiągnąć zamierzone efekty wsparcia? Jak różnicują się efekty różnych kategorii wsparcia? Jakie czynniki wpływały na skuteczność wsparcia, a jakie je ograniczały? Jakie działania można byłoby wdrożyć, aby zwiększyć pozytywne efekty interwencji?

W niniejszej części dokonano także analizy logiki interwencji w ramach wsparcia systemu edukacji z RPO WD 2014-2020. Poniżej, skodyfikowany zarys logiki interwencji przedstawiono w postaci diagramu:

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Wzrost konkurencyjności Dolnego Śląska zapewniający poprawę poziomu życia jego mieszkańców przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju

W przypadku działań 7.1. i 7.2. wskaźniki produktu i rezultatu adekwatnie oddają cele szczegółowe oraz wpisują się w realizację celu głównego Programu. Gwarantuje to, że w ramach Programu do realizacji wybierano przedsięwzięcia, które pozwalało na zachowanie spójności w ramach logiki interwencji.

Poniżej zamieszczono schemat logiki interwencji dla działania 7.1. RPO WD 2014-2020.

Schemat 1. Logika interwencji dla działania 7.1.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej

Lepsze warunki kształcenia w edukacji podstawowej i gimnazjalnej

WSKAŹNIKI REZULTATU:

Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej

Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej

WSKAŹNIKI PRODUKTU:

Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)

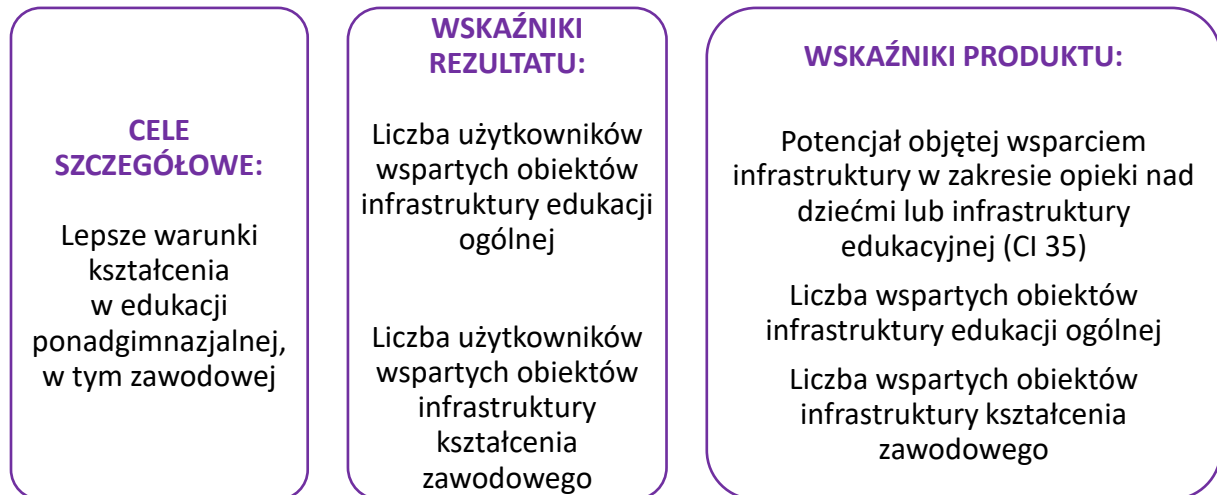
Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej

Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

W dalszej części opracowania zamieszczono schemat logiki interwencji dla działania 7.2. RPO WD 2014-2020.

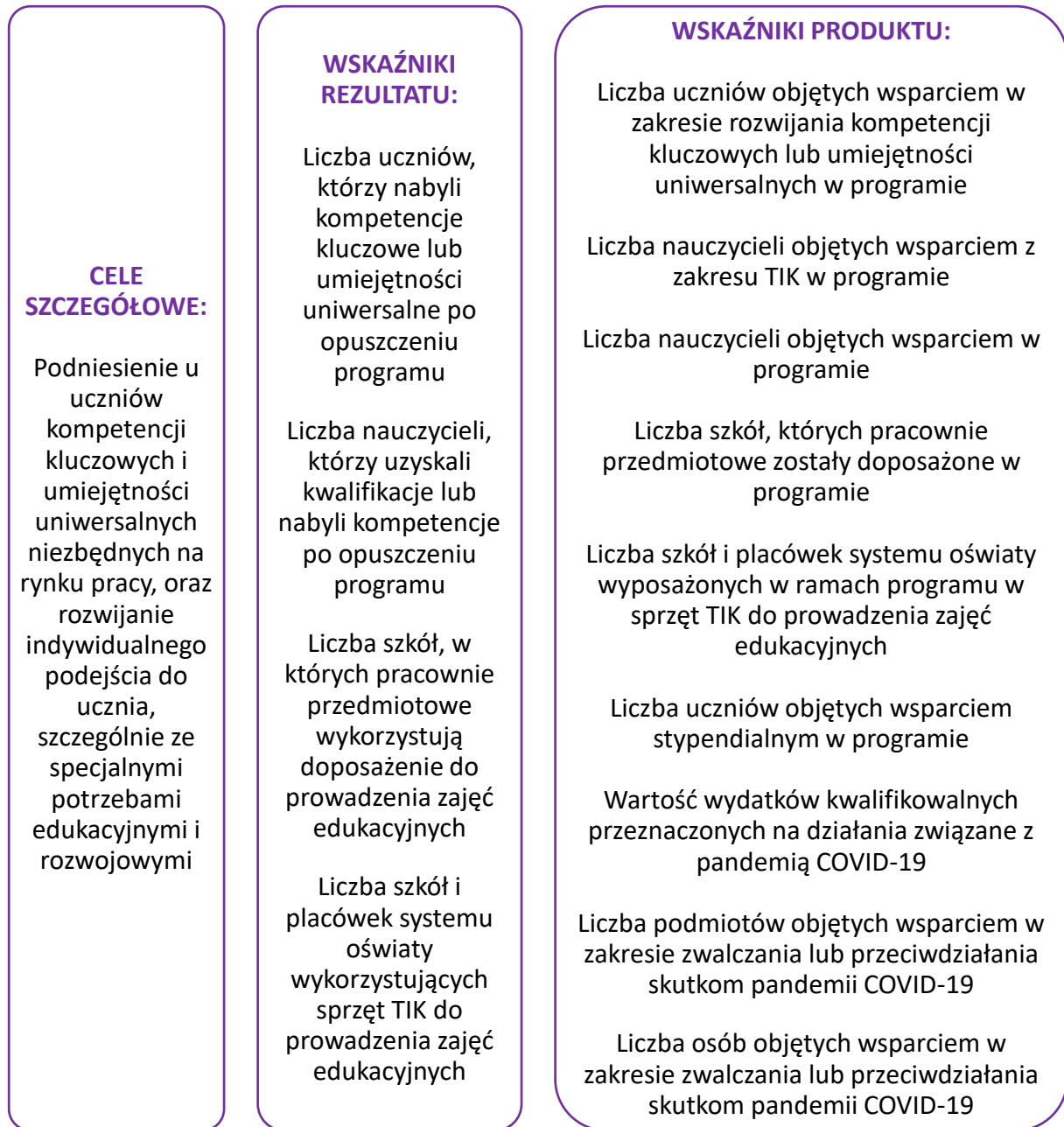
Schemat 2. Logika interwencji dla działania 7.2.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

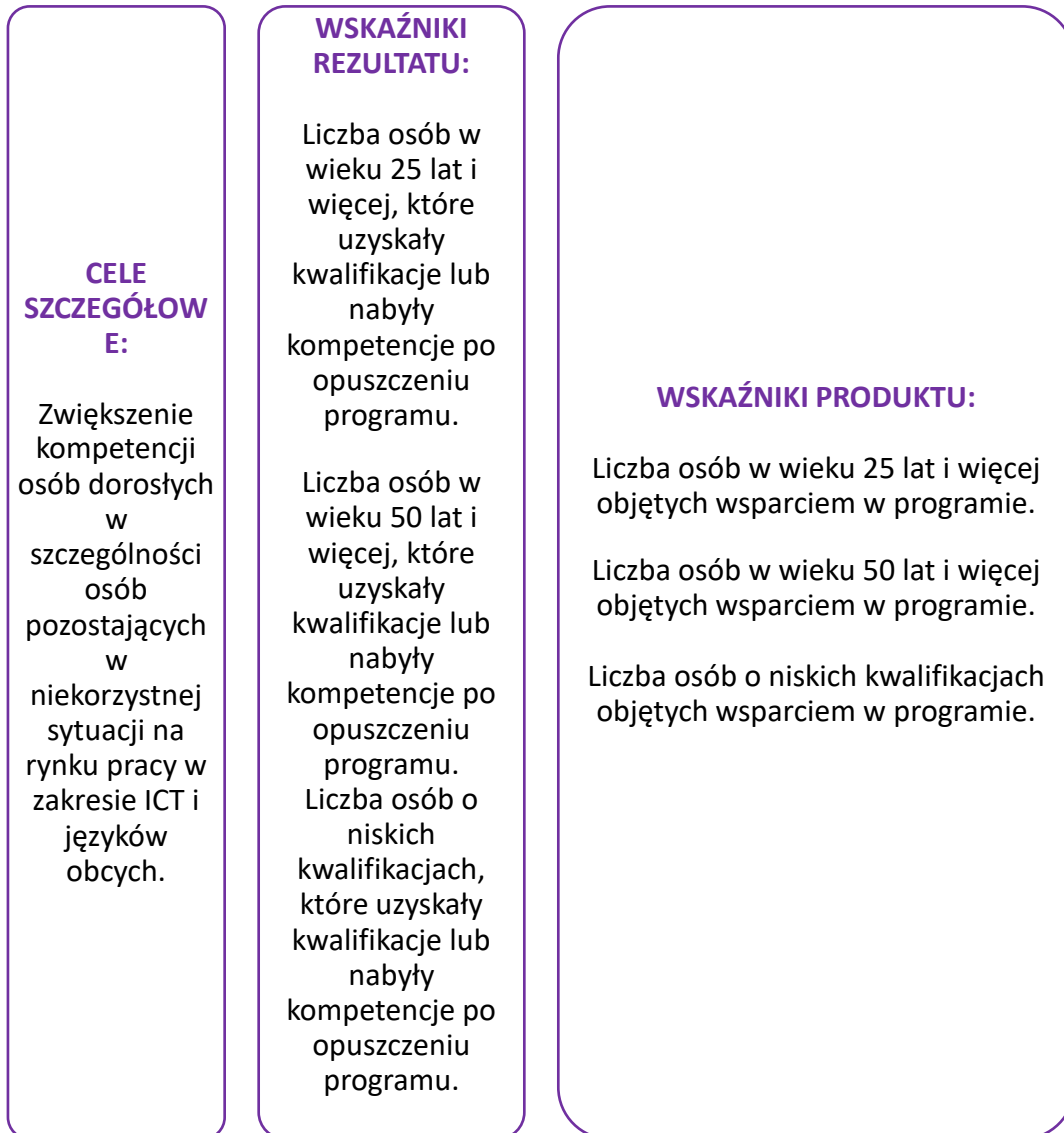
Logika interwencji w przypadku działania 10.2 oraz 10.3 także została opracowana prawidłowo oraz w sposób gwarantujący wzajemne oddziaływanie celów Programu i działania, a także zawartych wskaźników.

Schemat 3. Logika interwencji dla działania 10.2.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

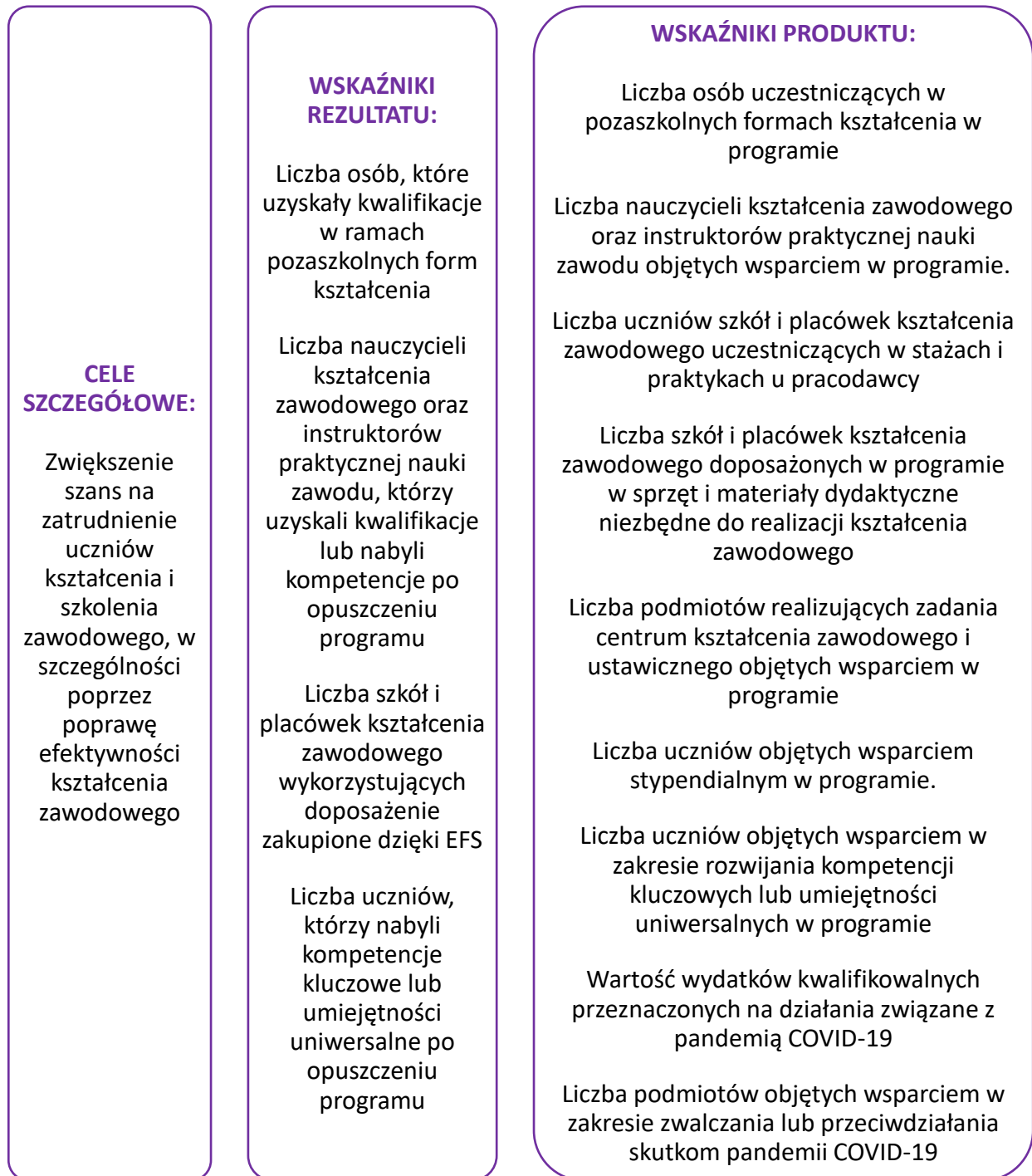
Schemat 4. Logika interwencji dla działania 10.3.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

W dalszej kolejności zaprezentowano schemat logiki interwencji dla działania 10.4, który również należy ocenić pozytywnie.

Schemat 5. Logika interwencji dla działania 10.4.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o. na podstawie Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 3 sierpnia 2021 r.

Należy wspomnieć, że w wyniku aktualizacji dokumentacji programowej w ramach działań 10.2. oraz 10.4. RPO WD 2014-2020 sformułowano wskaźniki, które miały gwarantować oddziaływanie Programu na skutki pandemii COVID-19. Wskaźniki te są następujące:

- W ramach obydwu działań:
 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19;
 - Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19;
- Dodatkowo w ramach działania 10.2.:
 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19.

Uwzględnienie tych wskaźników na poziomie edukacji ogólnej oraz zawodowej może przynieść pozytywne skutki w zakresie poprawy jakości edukacji, która na skutek konieczności hamowania transmisji wirusa (np. poprzez przejście na edukację zdalną) przyczynić się mogła do pogorszenia wyników edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Przeprowadzona analiza pozwala na stwierdzenie, że zamierzone efekty wsparcia udało się osiągnąć w bardzo wysokim stopniu. Niemal wszystkie wskaźniki rezultatu bezpośredniego zostały już osiągnięte (wg wartości aktualnej), a często znacznie przekroczyły wartości docelowe. Podobnych wniosków dostarcza również przeprowadzona analiza case study (która znajduje się w załączniku).

Tabela 9. Stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu w ramach wsparcia kształcenia ogólnego w RPO WD 2014-2020

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
7.1.	Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	osoby	78 302	82 140
7.1.	Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego (rezultat)	osoby	12 599	20 931
10.2.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	%	67%	60,87%
10.2.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	%	73%	79,19%
10.2.	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują	%	93%	107,67%

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
	doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych			
10.2.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	%	37%	116,90%
10.3.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.	%	31%	87,34%
10.3.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.	%	35%	89,27%
10.3.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.	%	30%	87,81%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 2 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z lutego 2022 r. oraz na podstawie Informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, IV kwartał 2021 roku, tabela 2.

W przypadku wskaźników produktu dla Działań dotyczących kształcenia ogólnego wszystkie wartości docelowe zostały już osiągnięte (wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r.). Udało się tym samym osiągnąć wszystkie zakładane cele.

Tabela 10. Stopień osiągnięcia wskaźników produktu w ramach wsparcia kształcenia ogólnego w RPO WD 2014-2020

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
7.1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	sztuki	120	117
10.2.	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	osoby	87 632	136 862

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
10.2.	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	osoby	3 845	5 729
10.2.	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	osoby	6 529	11 123
10.2.	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	sztuki	368	704
10.2.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	sztuki	778	728
10.2.	Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie	osoby	Podlega monitorowaniu bez określenia wartości docelowej	604
10.2.	Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19	PLN	Podlega monitorowaniu bez określenia wartości docelowej	1 770 641
10.2.	Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19	sztuki	Podlega monitorowaniu bez określenia wartości docelowej	57
10.2.	Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19	osoby	Podlega monitorowaniu bez określenia wartości docelowej	261
10.3.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie.	osoby	6 268	23 910
10.3.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.	osoby	4 701	14 463

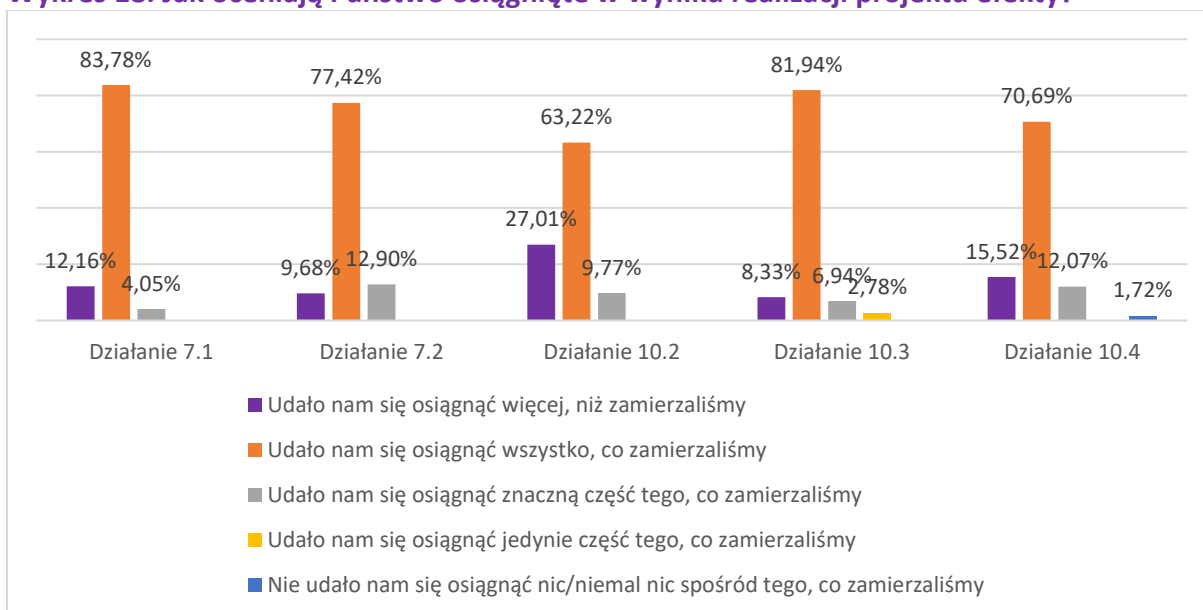
Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
10.3.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	4 701	22 108

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 2 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z lutego 2022 r. oraz na podstawie Informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, IV kwartał 2021 roku, tabela 2.

Analizując kwestię poziomu osiągnięcia zamierzonych efektów wsparcia warto zwrócić uwagę na wyniki badania ilościowego przeprowadzonego wśród samych beneficjentów. Jak się okazuje, w ramach każdego analizowanego Działania udało się osiągnąć wszystkie zamierzone efekty bądź i więcej niż pierwotnie planowano (suma wskazań dla każdego działania mieści się w granicach 86-96%, przy czym najwyższy odnotowano w przypadku Działania 7.1). Zaznaczyć należy, że jedynym Działaniem w ramach którego wskazano odpowiedź świadcząca o braku osiągnięcia jakichkolwiek efektów było Działanie 10.4. Udział tych wskazań wśród beneficjentów tego Działania wyniósł jednak jedynie niecałe 2% (tj. odpowiedź została wskazana przez jednego beneficjenta).

Biorąc pod uwagę wyniki badania, nie jest wymagane podejmowanie działań zmierzających w kierunku zwiększenia skuteczności wsparcia.

Wykres 18. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

6.2.4. Jak należy ocenić trafność realizowanych interwencji? Czy logika interwencji okazała się trafna i pozwoliła osiągnąć zakładane w Programie cele, szczególnie w dobie epidemii COVID-19?

W dobie pandemii COVID-19 istotne stało się zorganizowanie kształcenia w sposób zdalny. Dodatkowym wyzwaniem było zapewnienie dostępności do takiego kształcenia. Jak wskazuje Komisja Europejska w ramach zaleceń dla Polski, *kryzys związany z COVID-19 pokazał, jak ważne jest, aby wszyscy uczniowie mieli równy dostęp do nauczania na odległość, za pomocą sieci szerokopasmowych i urządzeń informatycznych, oraz posiadali niezbędne umiejętności cyfrowe. Inwestycje w infrastrukturę o dużym oddziaływaniu społecznym powinny obejmować wszystkie istotne aspekty usług szkolnych i edukacyjnych – od modernizacji budynków szkolnych (aby zagwarantować efektywność energetyczną, higienę i ograniczenie kontaktów personalnych między uczniami) po sprzęt IT. Wspieranie odpowiednich umiejętności, w szczególności umiejętności cyfrowych, poprawi wydajność i odporność siły roboczej, ułatwiając przejście na bardziej ekologiczną i inteligentną gospodarkę⁵.*

Niezależnie od tego należy odnieść się do zapisów Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, która prezentuje najważniejsze (zbieżne z zaleceniami Rady i Komisji Europejskiej dla Polski z minionych lat) wyzwania oraz cele polityki Polski w zakresie wspierania edukacji ogólnej. Zaliczają się do nich m.in.:

- Lepszy dostęp do wysokiej jakości usług edukacyjnych dostarczanych na rzecz grup o specjalnych potrzebach:
 - wzrost udziału uczniów osiągających najwyższe wyniki edukacyjne,
 - wzrost liczby dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych objętych wsparciem na danym etapie edukacji,
 - zwiększenie odsetka dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej.
- Poprawa jakości kształcenia (w tym poprawa dostępności, efektywności i innowacyjności edukacji):
 - doskonalenie programów kształcenia na wszystkich etapach edukacji,
 - poprawa warunków kształcenia, w szczególności w szkołach i uczelniach⁶.

Sama logika interwencji została przedstawiona i przeanalizowana już we wcześniejszej części niniejszego raportu. Co więcej, biorąc pod uwagę przedstawiony w poprzednim podrozdziale poziom osiągnięcia zakładanych celów, należy pozytywnie ocenić trafność realizowanej

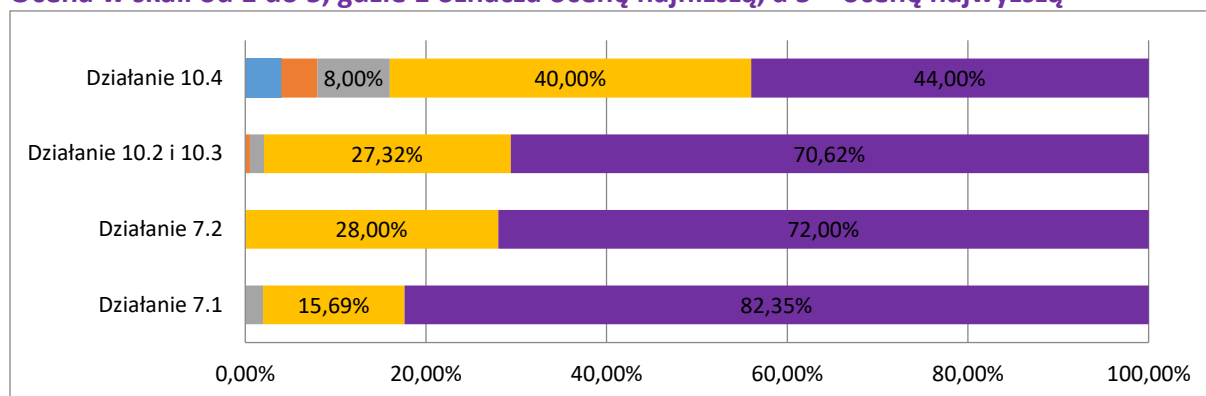
⁵ Europejski semestr 2020: zalecenia dla poszczególnych krajów - Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Bruksela, dnia 20.5.2020 r., COM(2020) 500 final, s. 14.

⁶ Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa, styczeń 2020, s. 151 i n.

interwencji. Na podobne wnioski wskazują również wyniki badania z beneficjentami w zakresie oceny trafności realizowanych projektów względem potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji. Oceny dobre i bardzo dobre stanowiły bowiem w tym zakresie od 84% do 100% ogółu wskazań, w zależności od Działania.

Wykres 19. Jak beneficjenci oceniają trafność zrealizowanego przez siebie projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji?

Ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

6.2.5. Jak oceniana jest przez ekspertów logika interwencji w zakresie badania w obszarze edukacji?

Logika interwencji została już przedstawiona i pozytywnie oceniona przez ewaluatora we wcześniejszej części niniejszego opracowania. W tym miejscu natomiast kwestia ta uzupełniona została o wnioski płynące z przeprowadzonego panelu ekspertów oraz z wywiadów pogłębionych. Badani eksperci również pozytywnie ocenili przyjętą w interwencji logikę, wskazując na właściwe podejście w tym zakresie i ukierunkowanie interwencji na wsparcie kierunków istotnych z punktu widzenia potrzeb województwa.

Podkreślono, że o właściwym charakterze przyjętej logiki świadczy m.in. wysokie zainteresowanie wnioskodawców wszystkimi wspieranymi typami projektów, co wskazuje na właściwe dobranie wsparcia do rzeczywistych potrzeb regionu.

- Myślę, że w wysokim stopniu można uznać tę logikę interwencji za właściwą. Skoro została przyjęta jakaś logika interwencji, zgodnie z tą logiką interwencji były ogłaszane konkursy na konkretne już formy wsparcia i one spotykały się z odpowiedzią, czyli z potrzebami w zakresie każdej formy wsparcia. Nie stwierdziliśmy, że jakaś forma wsparcia jest zupełnie nierealizowana przez beneficjentów, czyli pomijana. Czyli najprawdopodobniej ze względu na brak potrzeb. Myślę więc, że [należy] ocenić, że ta logika interwencji została dobrze zaplanowana i dobrze zrealizowana.

Źródło: Wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację RPO WD 2014-2020

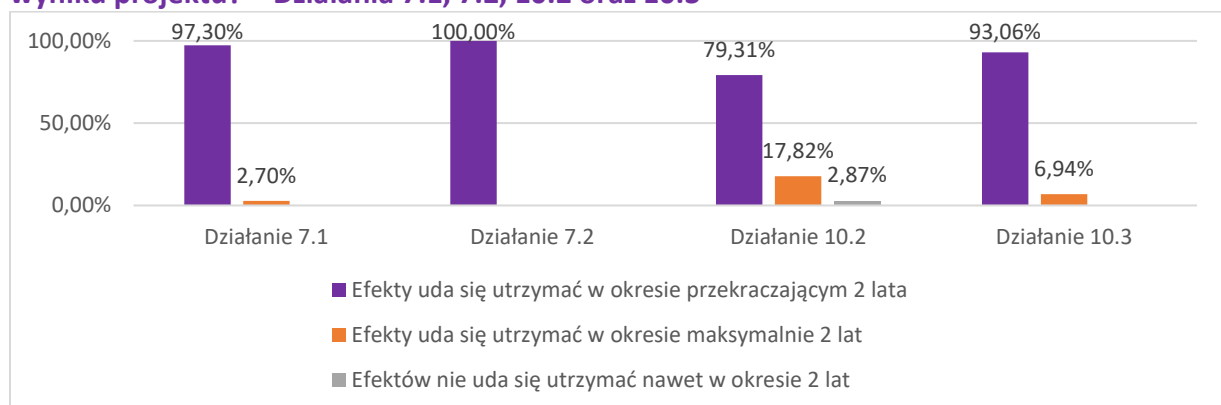
6.2.6. W jakim stopniu oceniane wsparcie było efektywne? Które typy projektów są najbardziej skuteczne, a które najbardziej efektywne?

Jak zauważono już wcześniej na podstawie wyników badania ilościowego z beneficjentami, w ramach każdego analizowanego Działania udało się osiągnąć wszystkie zamierzone efekty bądź i więcej niż pierwotnie planowano (suma wskazań dla każdego działania mieści się w granicach 86-96%, przy czym najwyższy odnotowano w przypadku Działania 7.1). Trudno tym samym wnioskować o typach wsparcia, które uznać można za najbardziej skuteczne i efektywne, w sytuacji kiedy pozytywnie pod tym względem prezentują się wszystkie analizowane Działania. Warto natomiast odnieść się do wyników badań jakościowych. Respondenci wywiadów pogłębionych pozytywnie odnieśli się do kwestii efektywności wsparcia. Zauważono, że w wyniku podjętej interwencji zrealizowane zostały zakładane efekty, alokacja została wyczerpana a jakość edukacji w regionie wzrosła. Wskazano jednocześnie, że ze względu na zróżnicowany charakter projektów i często wręcz niemierzalny charakter efektów, do których można przyrównać poniesione nakłady, trudno wnioskować o większym bądź mniejszym znaczeniu poszczególnych typów projektów. Podkreślano istotny charakter wszystkich finansowanych dotychczas typów projektów i dalsze potrzeby w tym zakresie, warunkujące możliwość kontynuowania analogicznego wsparcia w przyszłości.

6.2.7. W jakim stopniu uzyskane efekty wsparcia można uznać za trwałe?

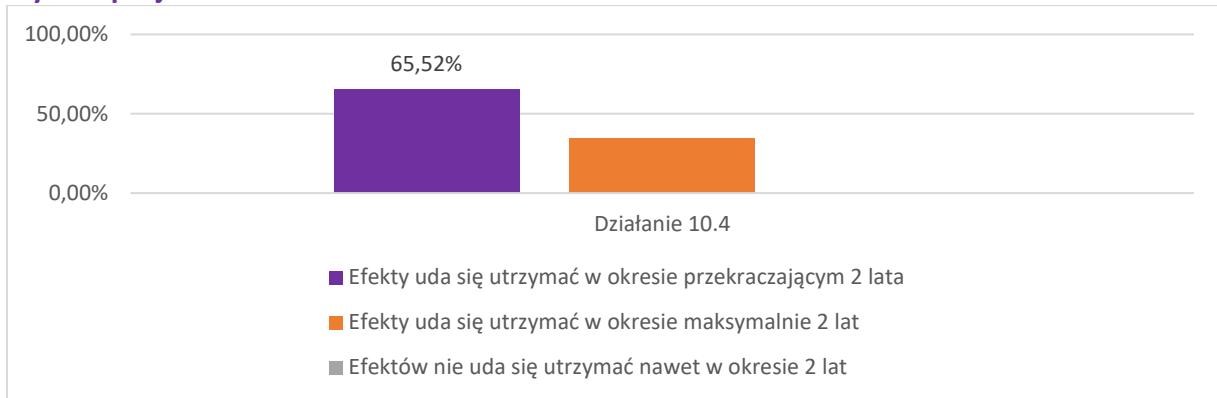
Uzyskane efekty wsparcia można uznać za trwałe. Potwierdzają to wyniki badania z beneficjentami, którzy w większości przypadków potwierdzali, że efekty będą utrzymywane w okresie przekraczającym 2 lata (szczególnie w przypadku Działania 7.1 oraz 7.2). Możliwość nieutrzymania efektów wsparcia w okresie 2 lat odnotowano tylko w przypadku Działania 10.2, lecz na wariant ten wskazało jedynie niecałe 3% badanych tejże grupy argumentując to pandemią COVID-19 oraz brakiem możliwości finansowania dalszych działań wykraczających poza podstawowy zakres działań placówki.

Wykres 20. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu? – Działania 7.1, 7.2, 10.2 oraz 10.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Wykres 21. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu? – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Do kwestii trwałości odnieśli się również uczestnicy projektów. Większość badanych (ponad 68%) wskazała, że efekty wsparcia (kompetencje, kwalifikacje i umiejętności zawodowe) wykorzystywać będą przez długi czas. Co więcej ponad 25% badanych również potwierdziło, że będzie je wykorzystywać, lecz ich zdaniem w ciągu 2 lat pozyskane informacje mogą się zdezaktualizować (ze względu na ich charakter). Tym samym, tylko niecałe 7% badanych stwierdziło, że nie będzie korzystać z efektów wsparcia.

Wykres 22. Jak oceniają Państwo trwałość uzyskanych efektów w zakresie wsparcia kompetencji, kwalifikacji i umiejętności zawodowych?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

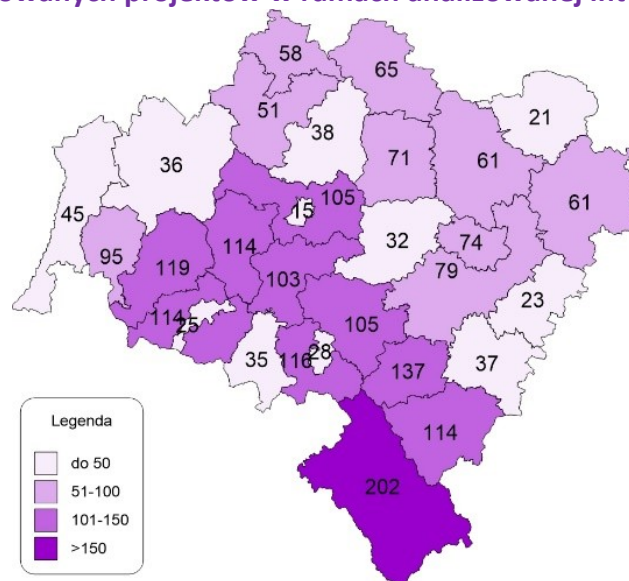
6.2.8. Na jakich obszarach terytorialnych (z dokładnością do powiatów) interwencja EFS w zakresie szkolnictwa ogólnego była największa (pod względem liczby i wartości środków), a na których najmniejsza? Oraz czy występują „białe plamy” w województwie w zakresie wsparcia szkolnictwa ogólnego?

Pod względem liczby projektów realizowanych w ramach analizowanej interwencji wyróżnia się obszar południowy i centralno-zachodni województwa. Największą liczbę projektów (202) odnotowano na terenie powiatu kłodzkiego. Najmniejszą zaś, na terenie Legnicy (miasta na prawach powiatu). Zjawisko to związane jest jednak w sporej mierze z powierzchnią poszczególnych powiatów. Jednocześnie, na poziomie powiatów, nie zidentyfikowano występowania tzw. białych plam, tj. obszarów na terenie których nie są realizowane żadne projekty. Na zjawisko to wpłynęły właściwie dobrane kryteria wyboru projektów, co podkreślili również uczestnicy wywiadów pogłębionych. Podkreślano, że poprzez warunki konkursowe i dowartościowanie słabszych obszarów województwa udało się spłaszczyć różnice w dostępie do edukacji wyrównując szanse młodzieży na osiągnięcie wykształcenia pozwalającego na zajęcie dobrej pozycji na rynku pracy.

- Białe plamy na mapie edukacji zostały zmienione i praktycznie ich już nie ma bowiem środki pomocowe dedykowane terenom „poszkodowanym”, czyli takim które są oddalone od aglomeracji i pełnią rolę peryferiów, bo nie mają uczelni, wysoko wykwalifikowanej kadry i innych elementów wspierających efektywną edukację przyczyniły się do lepszego wyposażenia tych miejsc. Takim dobrym przykładem jest możliwość korzystania z technologii komunikacyjnych.

Źródło: Wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację RPO WD 2014-2020

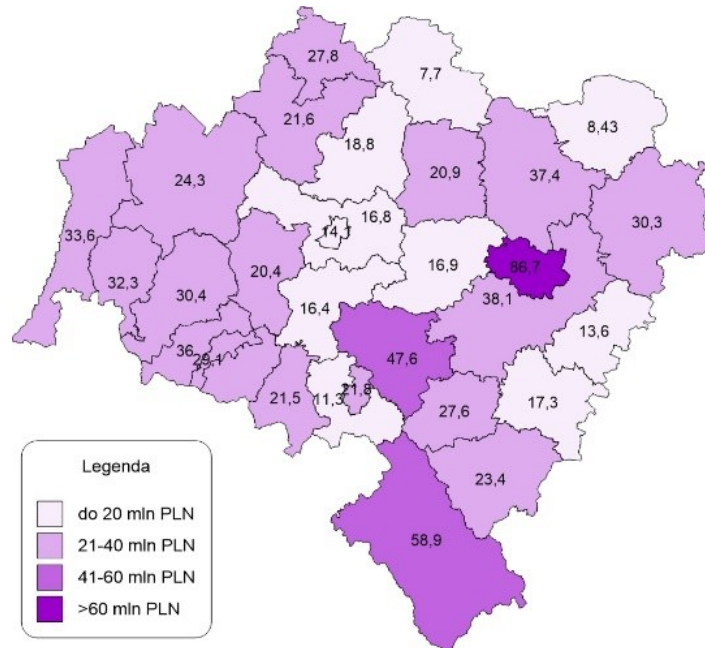
Mapa 1. Liczba realizowanych projektów w ramach analizowanej interwencji

Źródło: opracowanie własne

Największy zakres interwencji pod względem wartości realizowanych projektów odnotowano na obszarze Wrocławia (blisko 87 mln PLN). Najniższa wartość przypadła z kolei na powiat głogowski (7,7 mln PLN). Ponownie nie zidentyfikowano obszarów mogących uchodzić za tzw. białe plamy.

Mapa 2. Wartość realizowanych projektów w ramach analizowanej interwencji

Źródło: opracowanie własne

6.2.9. Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?

Badani nie identyfikowali nieoczekiwanych efektów o charakterze negatywnym (zarówno beneficjenci, jak i uczestnicy). Według odpowiedzi badanych beneficjentów można wymienić natomiast następujące nieoczekiwane efekty o charakterze pozytywnym:

- Wzmocnienie istniejących partnerstw,
- Nawiązywanie nowych partnerstw (w tym międzynarodowych) i realizacja kolejnych przedsięwzięć inspirowanych działaniami projektowymi,
- Wysoki poziom zaangażowania uczniów i nauczycieli,
- Duże zainteresowanie udziałem w projekcie (liczba uczestników wyższa od zakładanej) z organem prowadzącym szkoły oraz zainicjowanie kolejnych
- Podniesienie jakości komunikacji interpersonalnej na linii nauczyciel – nauczyciel, nauczyciel – uczeń,

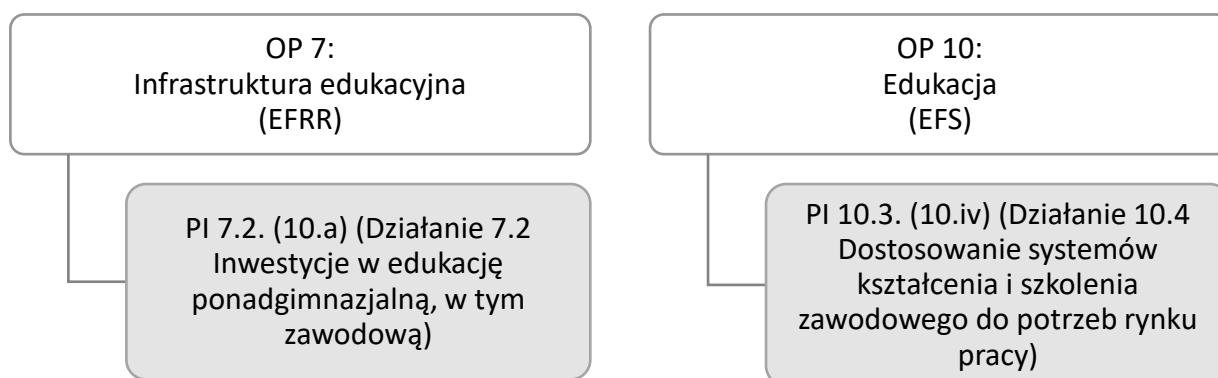
- Wymiana doświadczeń między nauczycielami w zakresie realizacji zajęć eksperymentalnych, dzielenie się dobrymi praktykami, pomoc w rozwiązywaniu trudności organizacyjnych,
- Duże zainteresowanie i aktywność ze strony młodzieży (inicjowanie działań przez uczniów),
- Zwiększona motywacja uczniów do nauki,
- Zadowolenie rodziców z udziału dzieci w projekcie,
- Pozytywny odbiór działań szkół w środowisku lokalnym,
- Integracja uczestników pod względem osobistym i zawodowym,
- Wyższy poziom wyników egzaminów oraz wyższe wyniki w nauce,
- Wzrost atrakcyjności prowadzonych zajęć edukacyjnych,
- Możliwość wdrożenia się nauczycieli i uczniów pracy zdalnej,
- Łączenie elementów wsparcia, np. terapii i zajęć edukacyjnych, które pozwoliło na zwiększanie uzyskiwanych efektów,
- Zniwelowanie deficytów u uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Wzrost poziomu organizacji pracy szkoły.

6.3. Pytania dot. kształcenia zawodowego

6.3.1. Jaka jest logika interwencji wsparcia w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego? W jakim stopniu wsparcie oferowane w RPO WD jest trafne, szczególnie w dobie epidemii COVID-19?

W ramach RPO WD 2014-2020 wsparcie w zakresie edukacji zawodowej zostało zaplanowane w ramach następujących priorytetów inwestycyjnych:

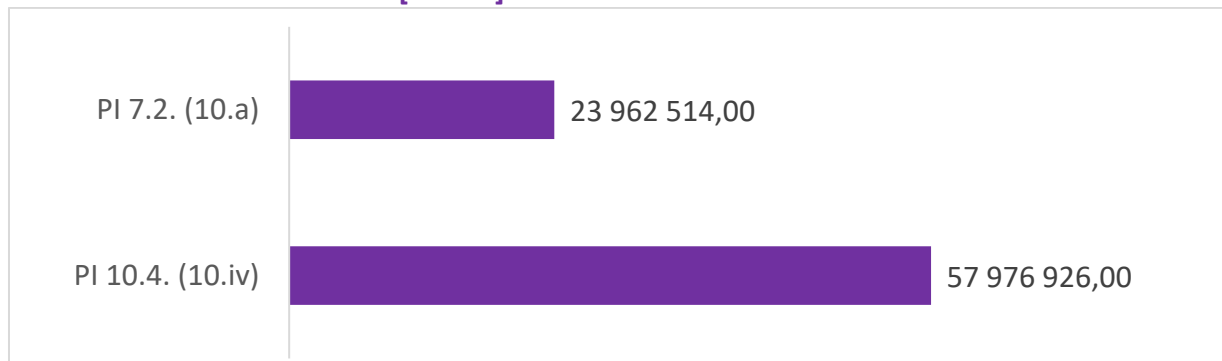
Schemat 6. Priorytety inwestycyjne wspierające kształcenie zawodowe w ramach RPO WD 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, wersja 13.0 z dnia 02.02.2021.

Na wsparcie tych priorytetów zaplanowano łącznie kwotę 81 939 440,00 EUR, przy czym część kwoty (przeznaczona na wsparcie w ramach działania 7.2.) jest rozdzielona pomiędzy edukację zawodową a ogólną. W podziale na poszczególne priorytety kwota ta przedstawia się następująco:

Wykres 23. Alokacja na działania w zakresie wspierania kształcenia zawodowego ze środków RPO WD 2014-2020 [w EUR]

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, wersja 13.0 z dnia 02.02.2021.

Biorąc jednocześnie pod uwagę typy realizowanych projektów i sytuację szkolnictwa zawodowego na obszarze województwa dolnośląskiego, logikę interwencji ocenić należy pozytywnie.

Jak należy zaznaczyć, reforma systemu oświaty z 2016 r. wpłynęła również na szkolnictwo zawodowe. W wyniku zmian **zasadnicza szkoła zawodowa (ZSZ)** została zastąpiona przez **szkołę branżową I stopnia**. Edukacja, w przypadku ZSZ kończyła się uzyskaniem dyplomu potwierdzającego wykształcenie ogólne na poziomie zawodowym. Zmianą w stosunku do okresu przed reformy jest obecnie możliwość uzyskania, po szkole branżowej I stopnia, będącej odpowiednikiem ZSZ, dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, jak również dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych (od II klasy). Nauka w szkole branżowej I stopnia jest możliwa po ukończeniu szkoły podstawowej.

Nową formą kształcenia jest wspomniana wyżej **branżowa szkoła II stopnia**, w której nauka trwa dwa lata i możliwa jest do kontynuacji po ukończeniu szkoły branżowej I stopnia. Po ukończeniu tej szkoły i zdaniu egzaminów zawodowych możliwe jest uzyskanie dyplomu technika w danym zawodzie, jak też świadectwa maturalnego.

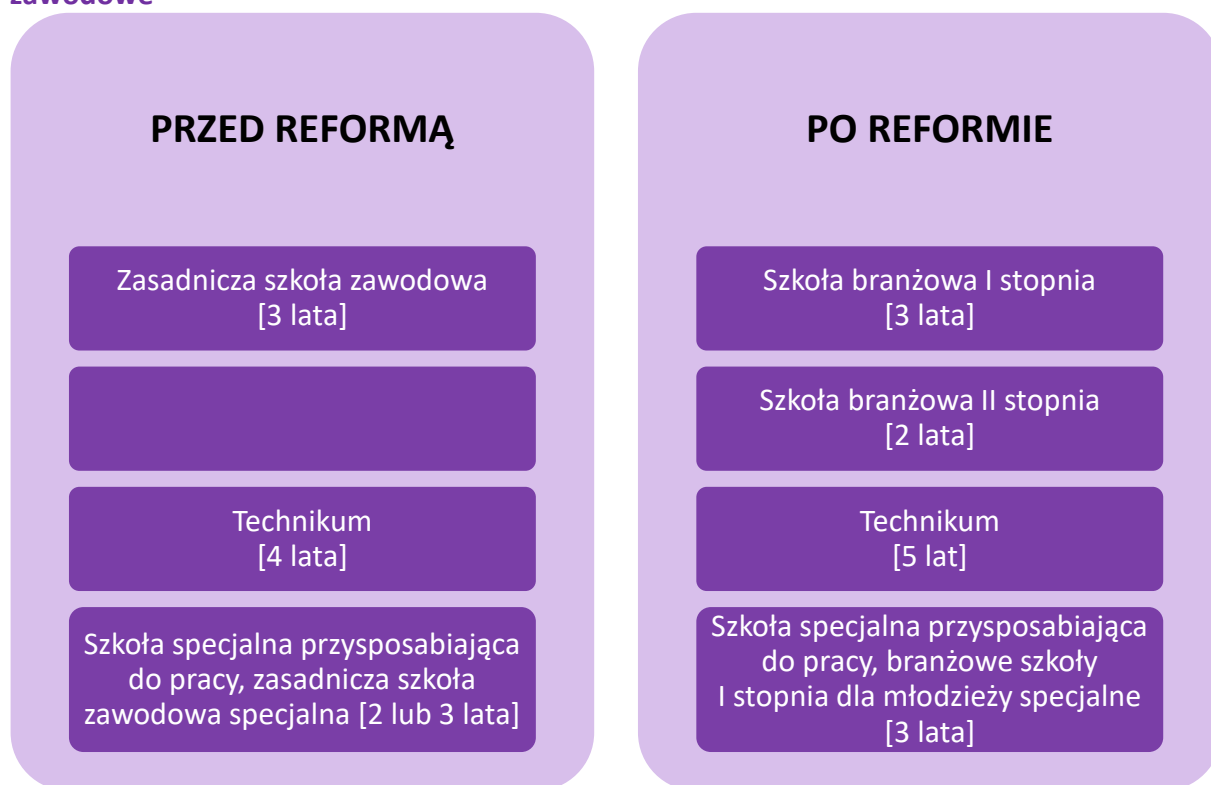
Alternatywą dla dwustopniowej szkoły branżowej jest technikum, które umożliwia uzyskanie dyplomu technika, jak również świadectwa maturalnego. Nauka w pięcioletnim technikum możliwa jest po ukończeniu szkoły podstawowej.

Odrębną formą jest **szkoła specjalna przysposabiająca do pracy**, przeznaczona dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Przed reformą kształcenie w niej trwało 2 lub 3 lata, w zależności od zawodu, do którego przygotowywał się uczeń. Po reformie czas

trwania nauki w tej szkole ustandaryzowano i obecnie wynosi on 3 lata. Po ukończeniu edukacji w tej szkole uzyskuje się świadectwo potwierdzające przysposobienie do pracy w danym zawodzie.

Schemat zmian, które zaszyły w wyniku reformy systemu edukacji w ramach szkolnictwa zawodowego w Polsce przedstawiono poniżej.

Schemat 7. Zmiany w zakresie systemu szkolnictwa w Polsce po 2016 r. – kształcenie zawodowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).

ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE ORAZ SZKOŁY BRANŻOWE I STOPNIA

Zasadnicze szkoły zawodowe oraz szkoły branżowe I stopnia opisano łącznie, gdyż w 2017 r. szkoły branżowe I stopnia stały się odpowiednikiem ZSZ.

W województwie dolnośląskim, wg stanu na koniec 2020 r., funkcjonuje 90 szkół branżowych I stopnia, rozlokowanych we wszystkich powiatach za wyjątkiem wałbrzyskiego. Na przestrzeni lat liczba szkół ulegała nieznacznym wahaniom, co wynikało m.in. z konieczności dostosowania się do reformy systemu oświaty⁷.

⁷ Dane na podstawie BDL GUS (dane wg stanu na koniec 2020 r.).

SZKOŁY BRANŻOWE II STOPNIA

Dostępne źródła statystyki publicznej nie pozwalają na określenie liczby szkół branżowych II stopnia ani uczęszczających do nich uczniów.

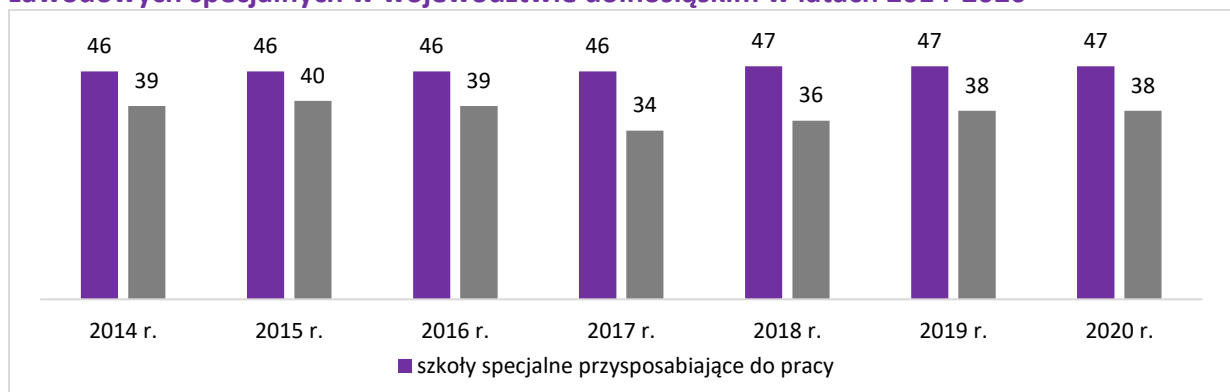
TECHNIKA

W województwie dolnośląskim w 2019 r.⁸ funkcjonowały 142 technika, które rozlokowane były w każdym powiecie województwa. W porównaniu do 2014 r. ich liczba spadła – wówczas funkcjonowało bowiem 160 takich obiektów. Zwiększyła się natomiast liczba uczniów kształcących się w tego typu szkołach. O ile w 2014 r. było to 427 osób, o tyle w 2019 r. aż 451 osób. W ślad za tym zwiększeniu uległ odsetek uczniów kształcących się w technikach wśród ogółu uczniów województwa kształcących się na poziomie ponadgimnazjalnym (z 41,7% w 2014 r. do 44% w 2019 r.). Należy zaznaczyć, że wśród tych danych zostały uwzględnione szkoły ogólnokształcące artystyczne (np. plastyczne), w których uczyło się łącznie w 2019 r. 869 osób⁹.

SZKOLNICTWO SPECJALNE

W ramach szkolnictwa zawodowego specjalnego wyróżnić należy szkoły specjalne przysposabiające do pracy. W całym województwie istnieje 47 szkół przysposabiających do pracy i ich liczba jest stała w badanym okresie (2014-2020). Szkół specjalnych zawodowych/branżowych I stopnia jest natomiast 38 i ich liczba także jest relatywnie stała. W szkołach przysposabiających do pracy w 2020 r. uczyło się 784 uczniów, zaś w szkołach specjalnych branżowych I stopnia 1148 uczniów. Szkoły takie są rozmieszczone na obszarze niemal całego województwa, z wyłączeniem powiatów legnickiego i polkowickiego¹⁰.

Wykres 24. Liczba szkół specjalnych przysposabiających do pracy oraz zasadniczych szkół zawodowych specjalnych w województwie dolnośląskim w latach 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych na podstawie BDL GUS (dane wg stanu na koniec 2020 r.)

⁸ Dane za 2020 r. nie są jeszcze opublikowane.

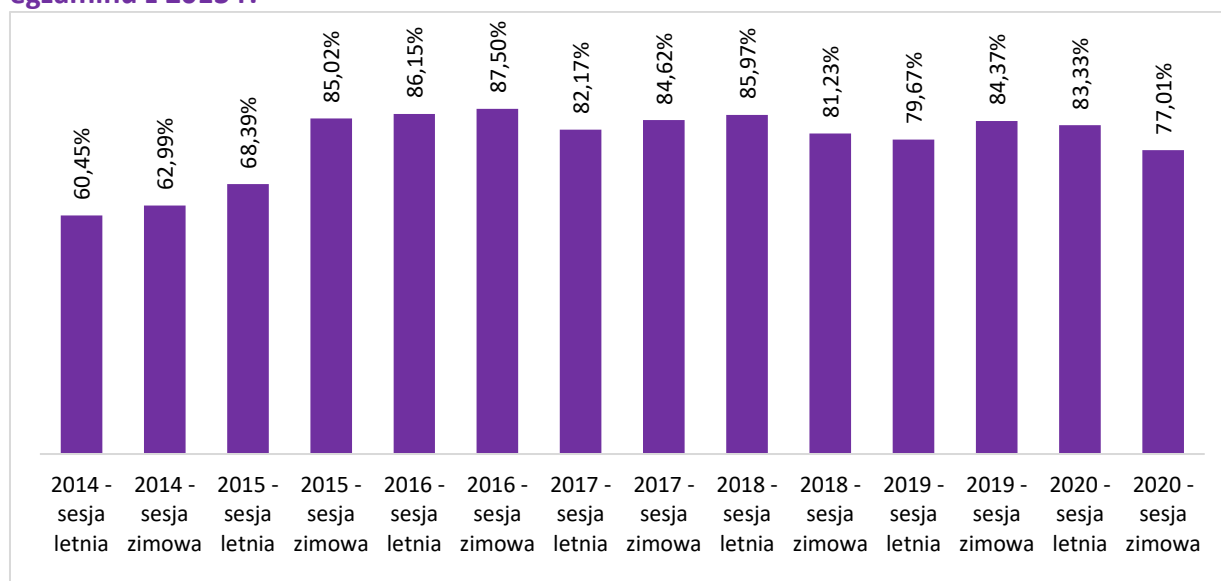
⁹ Dane na podstawie BDL GUS (dane wg stanu na koniec 2020 r.).

¹⁰ Dane na podstawie BDL GUS (dane wg stanu na koniec 2020 r.).

WYNIKI EGZAMINÓW

Analizując wyniki egzaminów zawodowych z województwa dolnośląskiego należy zwrócić uwagę na różnice w zdawalności w poszczególnych latach. Sięgają one nawet 27 punktów procentowych. Na uwagę zasługuje spadek, który odnotowano w 2020 r., gdy rozpoczęła się pandemia choroby COVID-19, która wywołała istotne implikacje dla szkolnictwa – również zawodowego. Odnotowany spadek nie jest jednak linearny w badanym okresie, co powoduje, że wyciągnięcie wniosków jest niezasadne.

Wykres 25. Zdawalność egzaminów zawodowych z lata 2014-2020 w województwie dolnośląskim dla uczniów przystępujących do egzaminów po raz pierwszy – wg formuły egzaminu z 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE we Wrocławiu <https://oke.wroc.pl> (dostęp: 08.12.2021).

Biorąc pod uwagę dane dot. egzaminów zawodowych, udostępniane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną we Wrocławiu wskazać należy, że porównując obie części egzaminów: praktyczną oraz teoretyczną, ta pierwsza cechuje się dużo gorszymi wynikami, co może świadczyć o niewystarczającej ilości godzin zajęć praktycznych (zarówno w szkole, jak i u pracodawcy). Wzrost zdawalności egzaminów zawodowych wskazuje jednak, że sytuacja w ostatnich latach uległa poprawie.

Odnosząc się do pandemii COVID-19 należy wskazać, że zajęcia edukacyjne – zarówno w ramach kształcenia ogólnego, jak i szkolnictwa zawodowego, zostały przeniesione do Internetu. Jak wskazują zalecenia rady dla Polski z maja 2020 r. *sytuacja ta będzie miała wpływ na wyniki w nauce i może pogłębić dysproporcje społeczno-ekonomiczne oraz istniejące wyzwania strukturalne, jeżeli nie zostaną przeprowadzone odpowiednie reformy i inwestycje przeciwdziałające tym negatywnym zjawiskom. Zbyt wiele młodych osób nadal*

kończy kształcenie, nie posiadając odpowiednich umiejętności podstawowych¹¹. Pandemia uwypukliła tym samym z jednej strony znaczenie dostępu do szerokopasmowego internetu oraz możliwości brania udziału w uczeniu na odległość, a z drugiej braki, które występują w tym zakresie (zarówno infrastrukturalne, jak i odnoszące się do umiejętności cyfrowych).

Jednocześnie, jak wskazuje Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020, edukacja nie była dotychczas odpowiednio adekwatna względem rzeczywistych potrzeb rynku pracy. W mijającej perspektywie finansowej (2014-2020) cele i priorytety Polski w zakresie wsparcia szkolnictwa zawodowego powinny skupić się m.in. na zwiększeniu powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy, w tym:

- rozwoju współpracy szkół, placówek oświatowych i szkół wyższych z ich otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami,
- doskonaleniu modelu kształcenia zawodowego oraz promocji kształcenia zawodowego w tym w miejscu pracy¹².

6.3.2. Jakie są efekty w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego?

Do efektów w zakresie wsparcia (poprawy jakości) kształcenia zawodowego zaliczyć można zarówno te planowane, jak i te nieoczekiwane efekty. W niniejszym podrozdziale opisano efekty oczekiwane, zaś w kolejnym – niezamierzone. W poniższej tabeli przedstawiono wartości docelowe danych wskaźników rezultatu i ich stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu w r. Prawie wszystkie wskaźniki rezultatu przewyższyły szacowaną wartość docelową do 2023 roku. Najwyższą wartość w stosunku do szacowanej wartości osiągnęły wskaźniki pn. *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia, Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego oraz Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.*

Pozostałe dwa wskaźniki nie osiągnęły jeszcze wartości docelowej. Jednak jeden z nich – *Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS* osiągnął 97,34% wartości docelowej na rok 2023. W przypadku ostatniego wskaźnika rezultatu pn. *Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu*, który osiągnął jedynie 48,87% wartości docelowej.

¹¹ Europejski semestr 2020: zalecenia dla poszczególnych krajów - Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Bruksela, dnia 20.5.2020 r., COM(2020) 500 final, s. 14.

¹² Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa, styczeń 2020, s. 150 i n.

Jednak nie przewiduje się zagrożenia realizacji wskaźnika, ponieważ wartość szacowana na podstawie umów to 130,62%¹³.

Tabela 11. Stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu w ramach wsparcia kształcenia zawodowego w RPO WD 2014-2020

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
7.2.	Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	osoby/rok	12 599	20 931
10.4.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	osoby	30%	71,10%
10.4.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	73%	75,93%
10.4.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	szt.	89%	86,63%
10.4.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	osoby	67%	60,87%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 2 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z lutego 2022 r. oraz na podstawie Informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, IV kwartał 2021 roku, tabela 2.

¹³ Komentarz do wartości wskaźnika z Informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, IV kwartał 2021 roku, tabela 2.

W przypadku analizy osiągniętych wartości wskaźników produktu w Programie wykazano, że następujące wskaźniki przekroczyły wartość docelową do roku 2023:

- Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie;
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktyki nauki zawodu objętych wsparciem w programie;
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego;
- Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie.

Z kolei wskaźnik pn. *Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie* osiągnął 100% wartości docelowej na rok 2023. Pozostałe dwa wskaźniki, którym także wyznaczono wartość docelową osiągnęły ją w 96,43% (*Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego*) i 98,02% (*Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy*).

Tabela 12. Stopień osiągnięcia wskaźników produktu w ramach wsparcia kształcenia zawodowego w RPO WD 2014-2020

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
7.2.	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	osoby/rok	1 365	39 963	29 676
7.2.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	szt.	nie dotyczy	56	54
10.4.	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	osoby	nie dotyczy	6 368	11 990
10.4.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu	osoby	nie dotyczy	1 006	1 828

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
	objętych wsparciem w programie				
10.4.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	4 018	17 322	16 979
10.4.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.	nie dotyczy	241	374
10.4.	Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie	szt.	nie dotyczy	24	24
10.4.	Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie	osoby	nie dotyczy	Podlega monitorowaniu	1 605
10.4.	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	osoby	nie dotyczy	3 845	5 729

Działanie	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)	Wartość osiągnięta
10.4.	Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19	wartość	nie dotyczy	Podlega monitorowaniu	986 396
10.4.	Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19	szt.	nie dotyczy	Podlega monitorowaniu	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020, stanowiącej załącznik nr 2 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z lutego 2022 r., oraz na podstawie Informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, IV kwartał 2021 roku, tabela 2.

Osiągnięcie zakładanych efektów potwierdzono również w drodze badania ilościowego, lecz wyniki w tym zakresie zostały przywołane we wcześniejszej części raportu, gdzie potwierdzono ich osiągnięcie.

6.3.3. Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?

Badani nie wskazali na wystąpienie nieoczekiwanych efektów o charakterze negatywnym. Jako z kolei nieoczekiwane efekty pozytywne, które wystąpiły na skutek wsparcia, beneficjenci wymieniali:

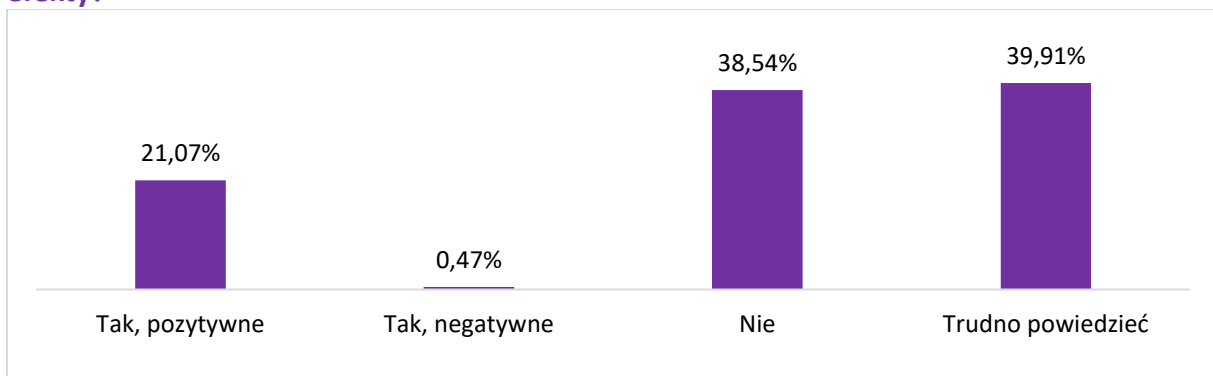
- Wsparcie osób ze środowiska wiejskiego pod kątem rozwijania kompetencji społecznych,
- Samodoskonalenie uczniów, chęć aktywnego poszukiwania miejsc pracy,
- Zainteresowanie efektami projektu u innych pracodawców wykorzystujących zdobyte przez uczniów umiejętności,
- Nawiązanie trwałej współpracy z pracodawcami przy organizacji staży,
- Podejmowanie wspólnych działań nauczycieli w wyniku zrealizowanych szkoleń,
- Wzrost efektów kształcenia,
- Pozytywny wizerunek szkoły w środowisku lokalnym,

- Zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

O kwestię wystąpienia nieoczekiwanych efektów zapytano również samych uczestników wsparcia. Większość badanych nie miała zdania w tym temacie, bądź potwierdziła, że tego rodzaju efektów nie zidentyfikowała. Niemniej blisko 21% badanych potwierdziło, że tego rodzaju efekty rzeczywiście wystąpiły i miały charakter pozytywny (na negatywne, niespodziewane efekty wskazało zaledwie 0,47% badanych, tj. osoby które narzekały na napięte terminy realizowanego wsparcia i zbyt niski nacisk na kwestię konwersacji w organizowanych szkoleniach). Wśród pozytywnych aspektów wskazywano głównie:

- Wzrost umiejętności uczniów;
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów;
- Wzrost aktywności uczniów (w tym również w zakresie samej chęci do uczestniczenia w zajęciach, w tym również uczniów osiągających dotychczas stosunkowo słabsze wyniki);
- Możliwość wymiany doświadczeń;
- Wzrost świadomości w zakresie możliwości wykorzystania eksperymentalnych metod nauczania;
- Zwiększenie umiejętności w zakresie wykorzystywania rozwiązań TIK w pracy z uczniami;
- Poprawa umiejętności i relacji interpersonalnych;
- Podjęcie dodatkowej pracy;
- Zwiększenie umiejętności pracy z dziećmi sprawiającymi trudności;
- Zwiększenie mobilizacji do działania, w tym do twórczego podejścia do pracy;
- Wzrost zaufania rodziców uczniów;
- Lepsze możliwości rozpoznania umiejętności uczniów;
- Zwiększenie potrzeby samokształcenia i dalszego rozwoju;
- Promocja szkoły.

Wykres 26. Czy w wyniku udziału we wsparciu zauważyli Państwo jakieś nieoczekiwane efekty?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

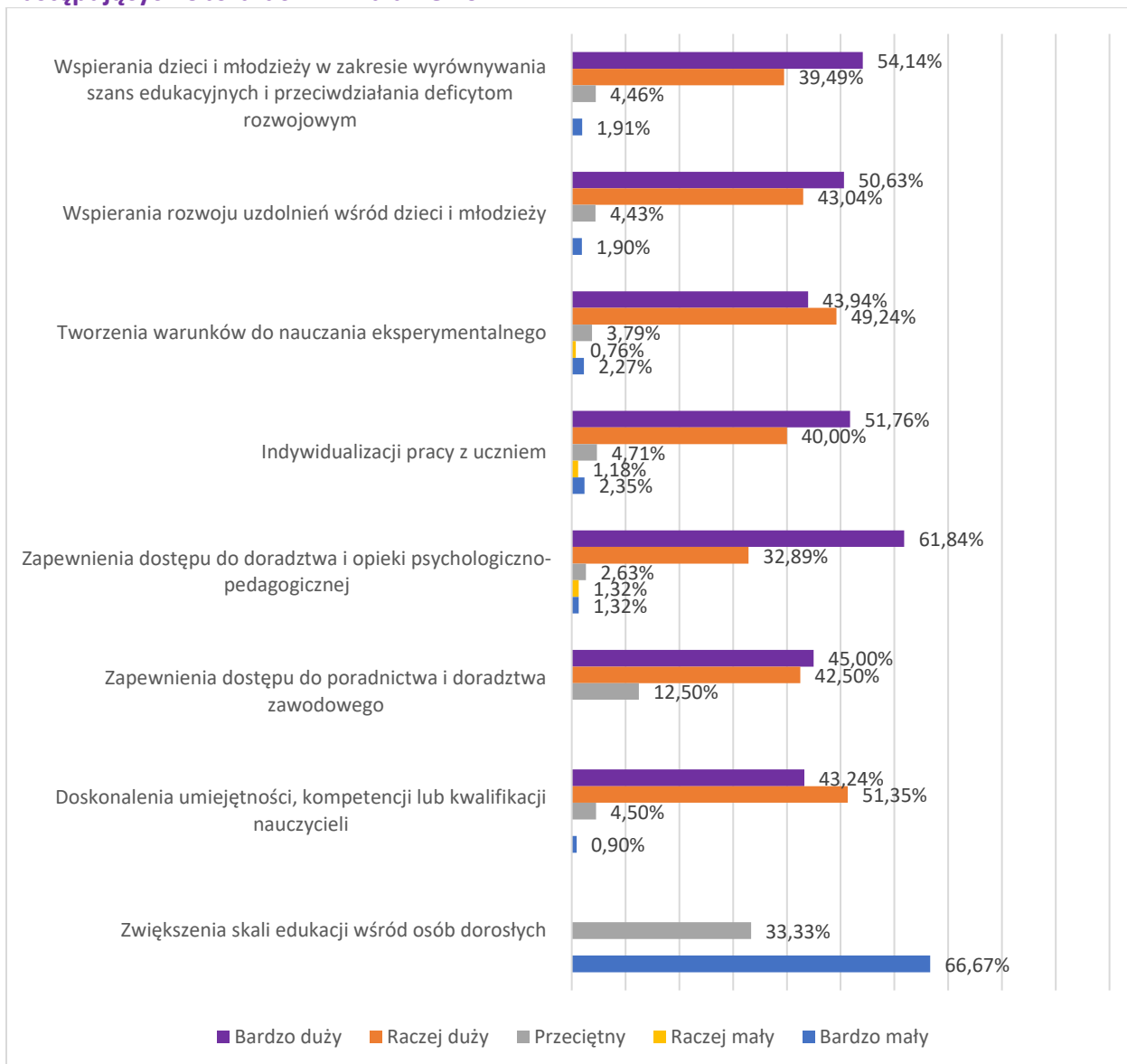
6.3.4. Czy interwencja EFS w zakresie kształcenia zawodowego w latach 2014-2020 przyniosła wymierne efekty w regionie? Jeśli tak, to jakie?

Zakres osiągniętych efektów został już przedstawiony we wcześniejszej części opracowania. Niemniej jednak w celu udzielenia odpowiedzi na niniejsze pytanie badawcze należy również przedstawić wyniki badania ilościowego z beneficjentami projektów finansowanych w ramach EFS. Bezpośredni wpływ na aspekt kształcenia zawodowego występuje w tym zakresie w ramach Działania 10.4, lecz ze względu na możliwy wpływ występujący w ramach interwencji podjętej w ramach Działań 10.2 oraz 10.3 analizie poddano wszystkie ww. Działania.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 10.2 najwyższy wpływ realizowanych projektów (suma wskazań dla ocen "bardzo duży" oraz "raczej duży") odnotowano w przypadku zapewnienia dostępu do doradztwa i opieki psychologiczno-pedagogicznej, doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli (po blisko 95%). W ramach Działania 10.3 największy udział przypadł na zwiększenie skali edukacji wśród osób dorosłych (98,59%).

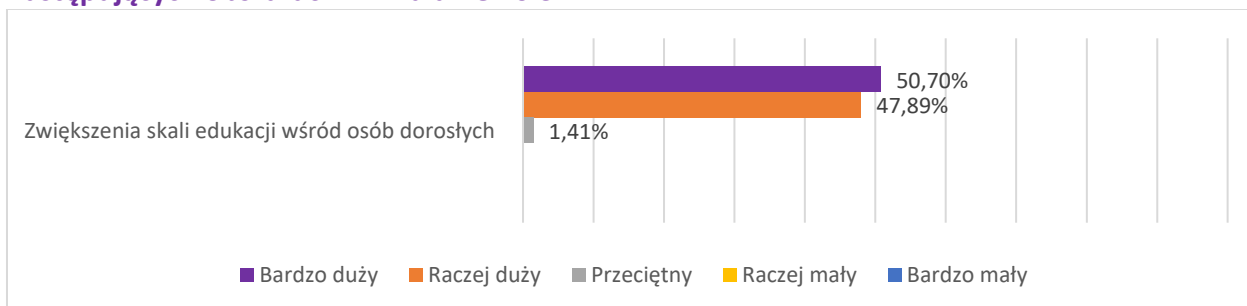
Z kolei w przypadku Działania 10.4 największy wpływ realizowanych projektów odnotowano w zakresie organizacji praktycznych form nauczania dla uczniów szkół zawodowych – staży uczniowskich (86% dla sumy ww. sumy ocen), dostosowania kierunków kształcenia w szkołach zawodowych do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz poprawy dostępu do doradztwa edukacyjno-zawodowego (po blisko 86%).

Wykres 27. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.2

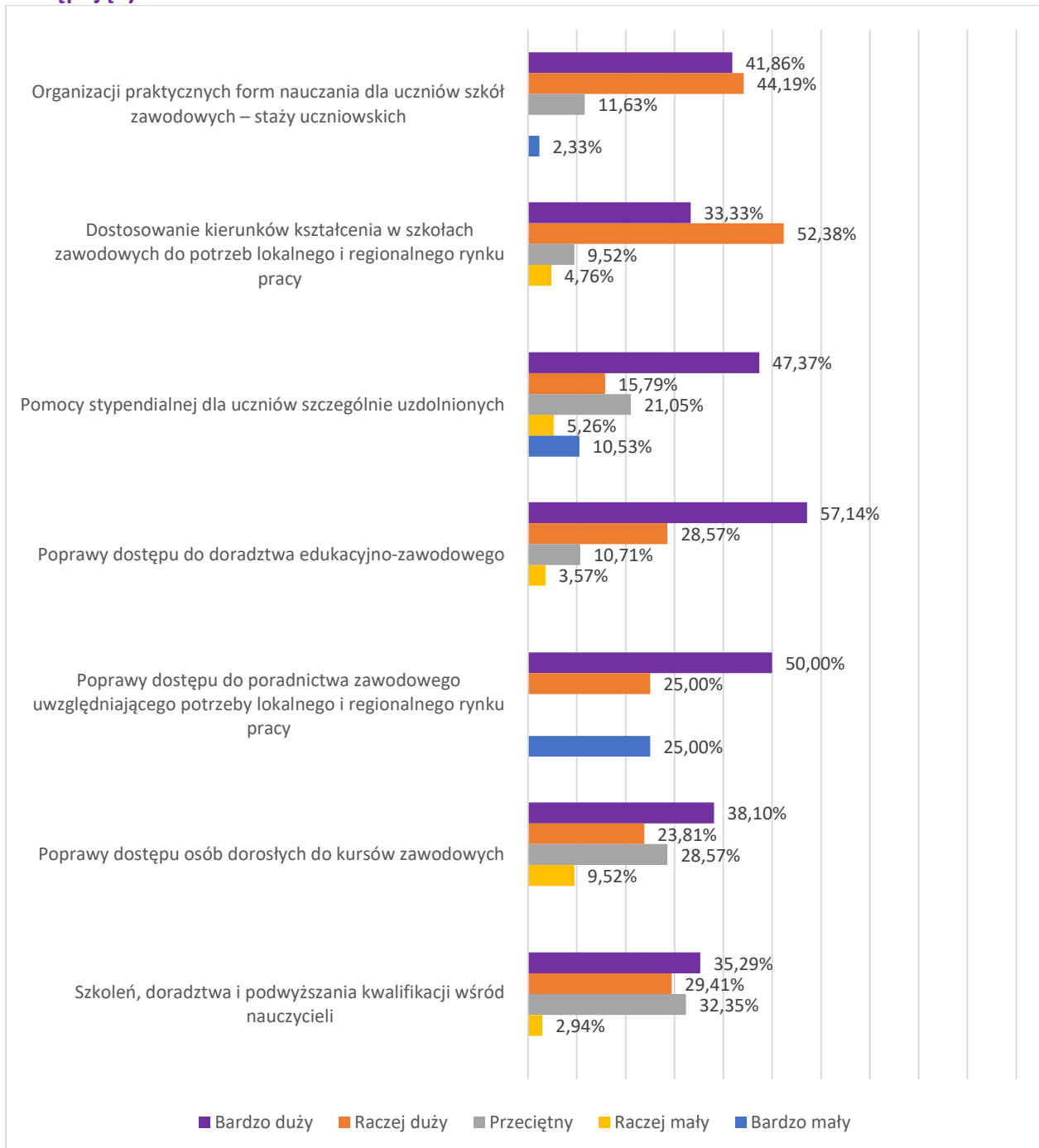
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Wykres 28. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Wykres 29. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

7. Identyfikacja czynników oddziałujących pozytywnie oraz negatywnie na zakładane cele oraz prawidłową realizację założeń RPO WD 2014-2020: diagnoza zaistniałych czynników, które mają wpływ na proces wdrażania i skuteczność osiągnięcia założonych celów

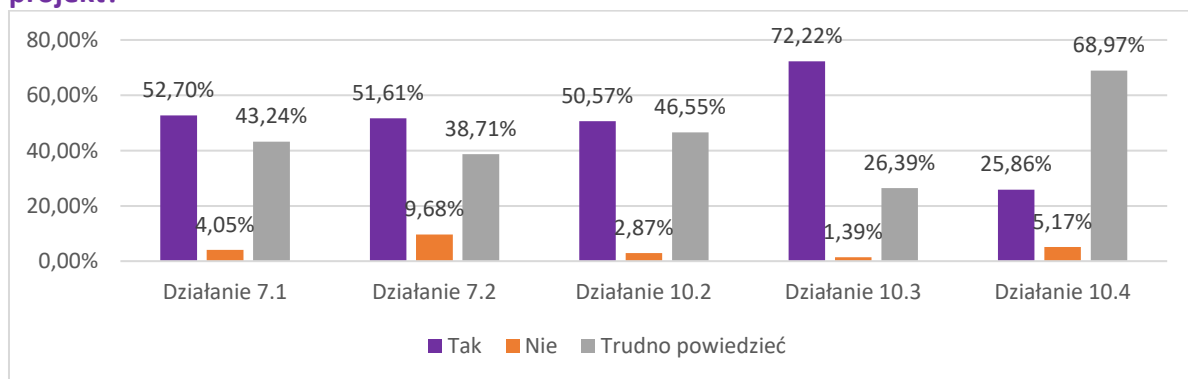
7.1. Pytania główne

7.1.1. Jakie czynniki wpływają na osiągnięte efekty, z uwzględnieniem charakterystyki uczestników projektów oraz specyfiki wykorzystywanych instrumentów wsparcia w EFS?

Próbując zidentyfikować czynniki wpływające na efekty osiągnięte w ramach analizowanej interwencji warto wyjść od wyników badania ilościowego przeprowadzonego wśród beneficjentów wsparcia. Respondenci zostali poproszeni o wskazanie, czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez nich projekt. Szczególnie wysoki udział wskazań potwierdzających identyfikowanie tego typu czynników przypadł na beneficjentów Działania 10.3 (ponad 72%). Wskazywano w tym zakresie głównie na jakość kształcenia w ramach projektu, możliwość uzyskania certyfikatu, wysoki poziom zainteresowania udziałem w działaniach (poprzedzone odpowiednimi działaniami promocyjnymi), zbliżone grupy wiekowe uczestników szkoleń oraz zindywidualizowane podejście.

Wśród beneficjentów Działań 7.1, 7.2 oraz 10.2 udział wskazań znajdował się na zbliżonym, ok. 50% poziomie. Wskazywano w tym zakresie na zaangażowanie zarówno uczniów, jak i nauczycieli, wsparcie ze strony rodziców uczniów w zakresie mobilizowania uczniów realizacji działań, organizację działań w małych grupach (zapewniającą indywidualne podejście) oraz zaangażowanie ze strony dyrekcji placówki. Stosunkowo najniższy udział wskazań przypadł na beneficjentów projektów realizowanych w ramach Działania 10.4 (niecałe 26%), przy czym w tym przypadku wskazywano głównie na zaangażowanie uczestników, brak projektów konkurencyjnych w regionie, wsparcie dyrekcji placówek oraz zaangażowanie lokalnych pracodawców.

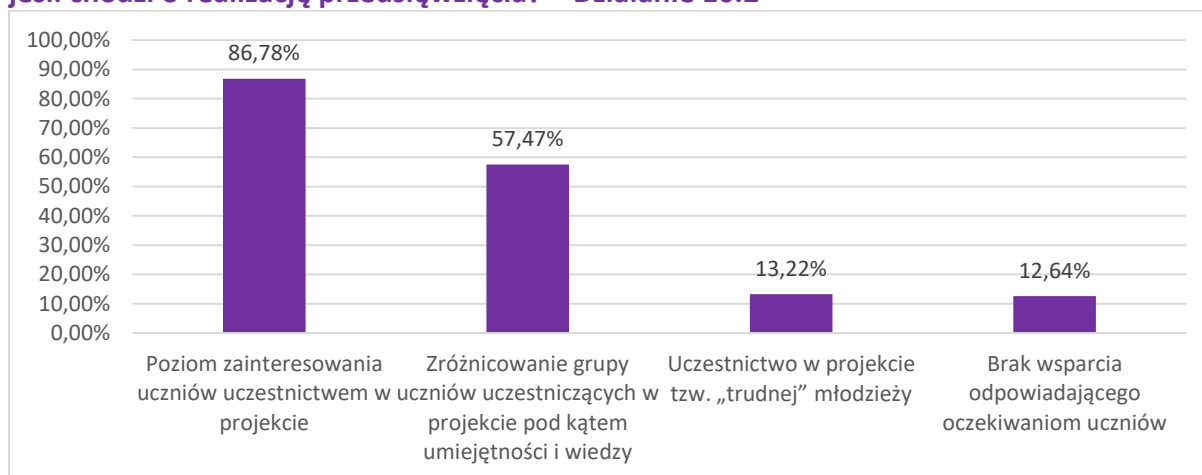
Wykres 30. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Kwestia ta została dodatkowo pogłębiona wśród badanych beneficjentów Działań 10.2, 10.3 oraz 10.4 w postaci pytania dotyczącego czynników, związanych z samymi uczestnikami projektu (w podziale na uczniów i nauczycieli), które miały największe znaczenie w zakresie realizacji przedsięwzięcia. W przypadku Działania 10.2 najważniejszym czynnikiem związanym z uczestnikami był odpowiedni poziom ich zainteresowania udziałem w projekcie. Ponadto, można mówić również o bardzo istotnym czynniku w postaci zróżnicowania grup uczestniczących w projekcie pod kątem umiejętności i wiedzy.

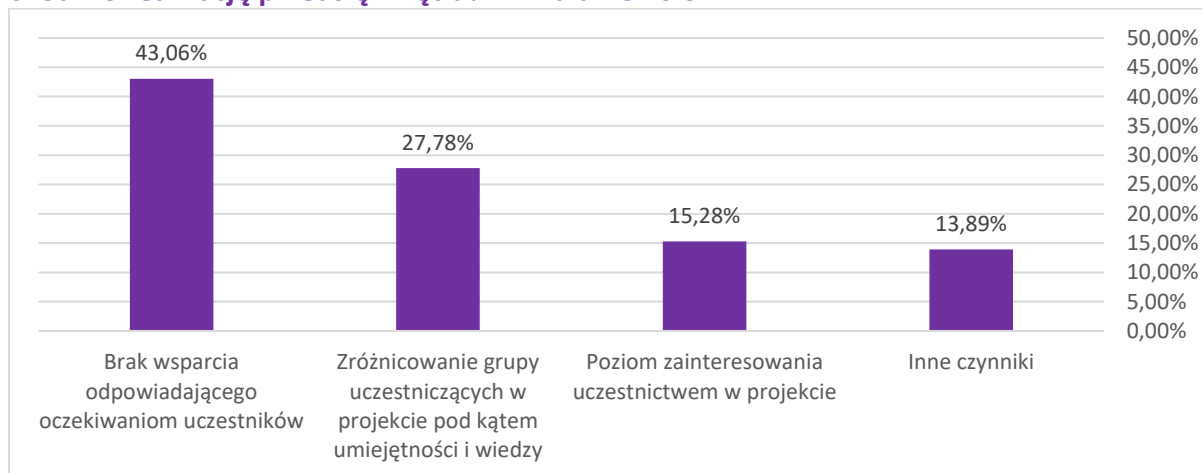
Wykres 31. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

W odniesieniu do wyników badania przypadającego na Działanie 10.3 wskazać należy, że na pierwszym miejscu uplasował się brak wsparcia odpowiadającego oczekiwaniom uczestników (43%), natomiast na drugim miejscu znalazło się zróżnicowanie grupy uczestników w projekcie pod kątem umiejętności i wiedzy (niemal 28%).

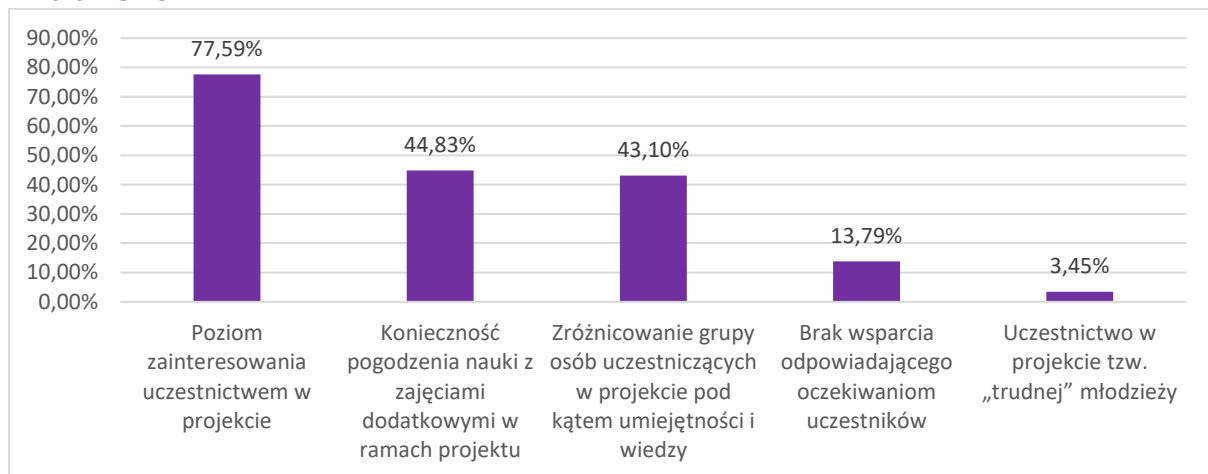
Wykres 32. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

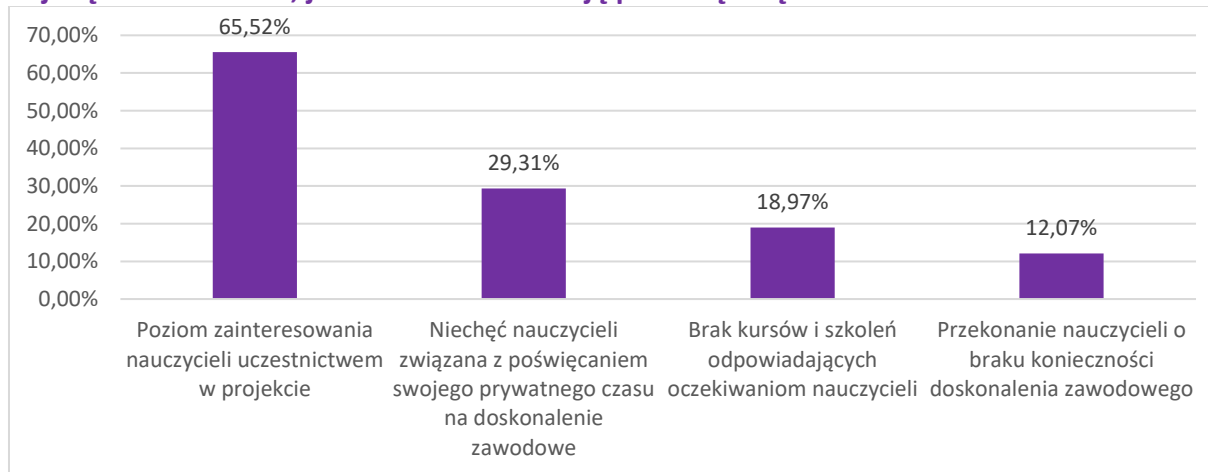
W przypadku beneficjentów Działania 10.4 również na pierwszym miejscu (zarówno w przypadku nauczycieli, jak i pozostałych uczestników projektów) uplasował się odpowiedni poziom zainteresowania uczestnictwem w projekcie. Stosunkowo istotnym elementem okazała się być również konieczność pogodzenia nauki z zajęciami dodatkowymi w ramach projektu. Z kolei wśród samych nauczycieli istotne znaczenie miała również niechęć poświęcania własnego czasu wolnego na doskonalenie zawodowe.

Wykres 33. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [wszyscy uczestnicy poza nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Wykres 34. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Badani uczestnicy projektów poproszeni zostali o wskazanie czynników, które ułatwiły im podniesienie swoich kompetencji i umiejętności w ramach projektu. Największy wpływ w tym zakresie okazało się mieć odpowiednie miejsce organizacji wsparcia w szkole lub blisko miejsca pracy lub zamieszkania (istotny wpływ tego czynnika potwierdziła ponad połowa badanych). Na drugim miejscu w poniższym zestawieniu znalazł się odpowiedni czas

organizacji wsparcia, tj. niekolidujący z pracą zawodową (ponad 43%). Stosunkowo istotna okazała się być również zbieżność wsparcia z osobistymi zainteresowaniami/oczekiwaniem (nieco ponad 41%).

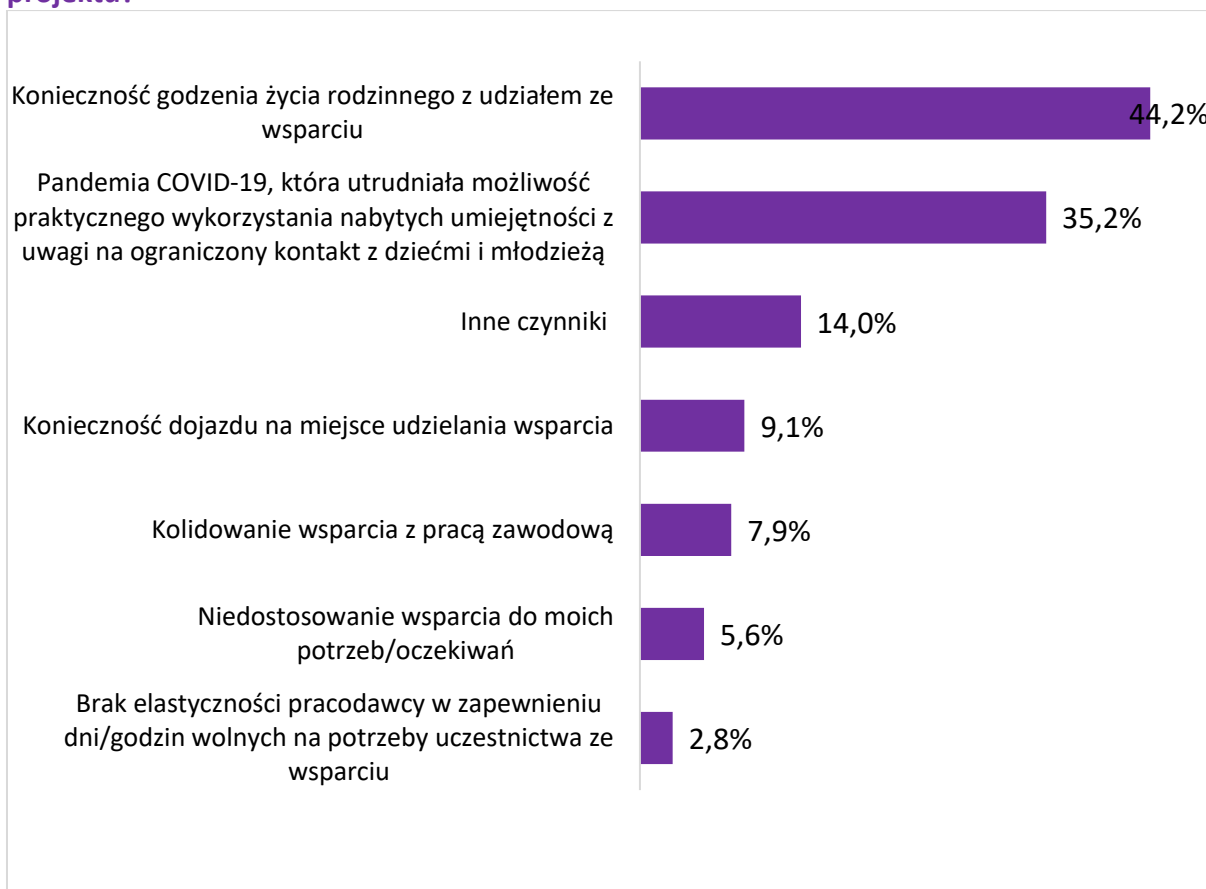
Wykres 35. Co ułatwiło Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

Badani uczestnicy projektów wskazali również elementy, które utrudniały im podnoszenie kompetencji i umiejętności. W tym zakresie mówić można o dwóch głównych czynnikach, a mianowicie konieczności godzenia życia rodzinnego z udziałem we wsparciu (44,2%) oraz pandemii COVID-19, utrudniającej możliwość praktycznego wykorzystania nabytych umiejętności z uwagi na wprowadzone obostrzenia, ograniczające kontakt z dziećmi i młodzieżą (35,2%).

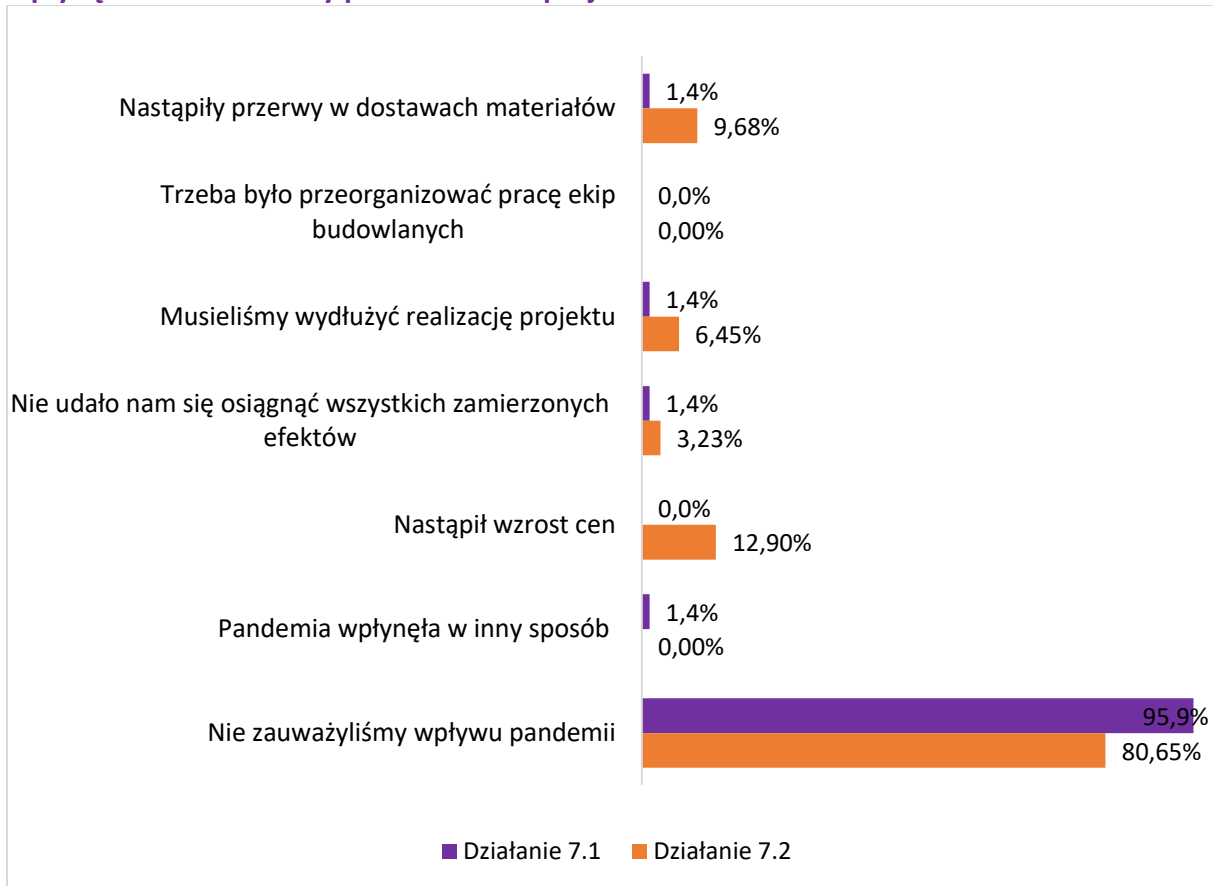
Wykres 36. Co utrudniało Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n= 2 107

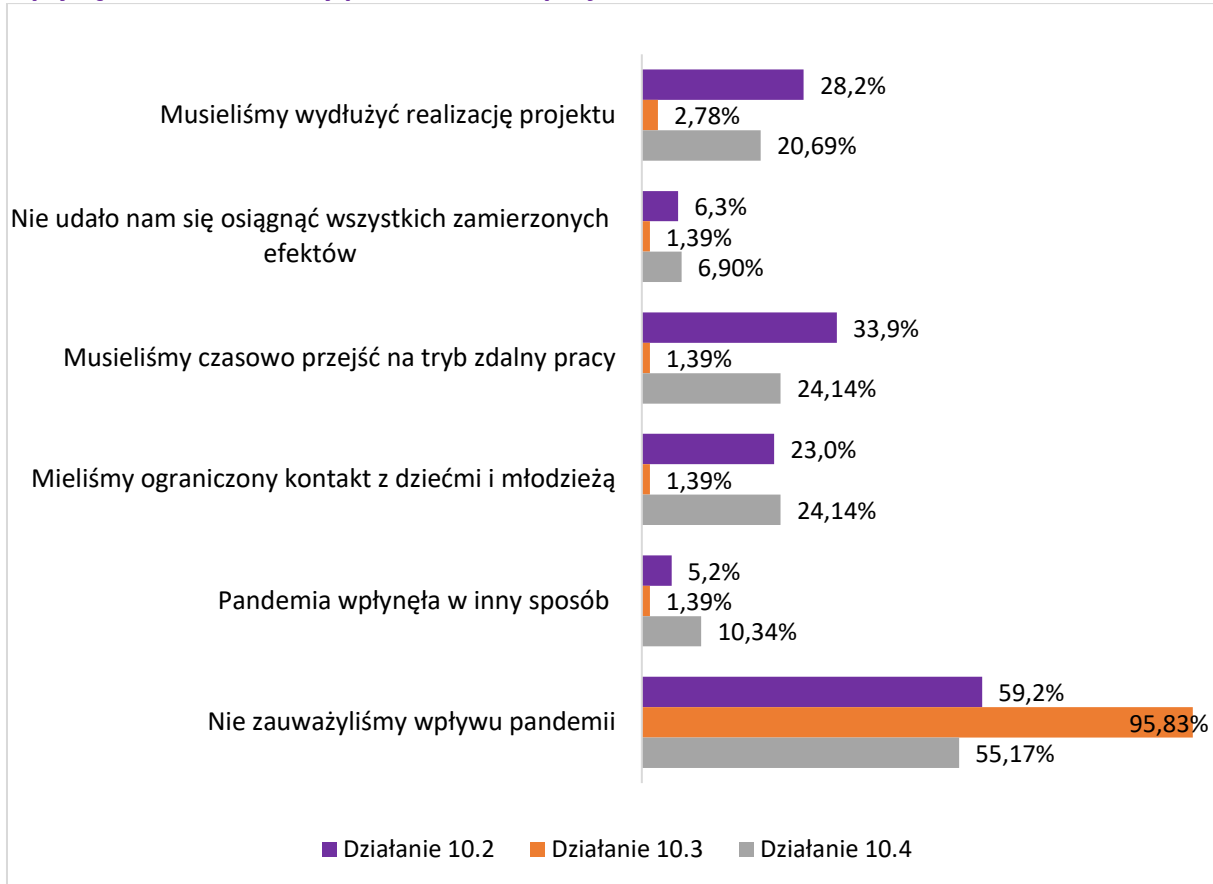
Kwestia wpływu pandemii na realizowane projekty została uzupełniona w ramach badania ilościowego z beneficjentami. W przypadku projektów realizowanych w ramach Działań 7.1, 7.2 oraz 10.3 w większości przypadków beneficjenci nie zauważali wpływu pandemii (udział wskazań między 80-96%). Należy dodać, że najwyższy udział (96%) przypadł na Działanie 10.3, w ramach którego większość projektów została zrealizowana przez wybuchem pandemii). Inaczej sytuacja prezentuje się w przypadku Działań 10.2 oraz 10.4, w ramach których beneficjenci musieli czasowo przechodzić na tryb zdalny pracy, wydłużać realizację projektu oraz odnotowywali problem ograniczonego kontaktu z dziećmi i młodzieżą. Co ciekawe, w przypadku Działań 7.1 oraz 7.2 żaden badany nie wskazał na potrzebę przeorganizowania prac ekip budowlanych.

Wykres 37. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt? – Działanie 7.1 oraz 7.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Wykres 38. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt? – Działanie 10.2, 10.3 oraz 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

7.1.2. Czy kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów zapewniły wybór projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby w regionie?

W ramach RPO WD 2014-2020 wyróżnić należy następujące rodzaje kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie:

W przypadku EFRR:

Kryteria formalne ogólne

Kryteria formalne specyficzne dla poszczególnych działań

Kryteria merytoryczne ogólne

Kryteria merytoryczne specyficzne dla poszczególnych działań

Kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT

W przypadku EFS:

Kryteria dostępu

Kryteria formalne specyficzne dla naboru

Kryteria merytoryczne specyficzne dla naboru

Kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT

Analizując zasadność zastosowanych kryteriów pod kątem adekwatności wybranych projektów do potrzeb społeczno-gospodarczych województwa wspomnieć należy, że o adekwatności tej decydują wszystkie grupy kryteriów, jednak główny punkt ciężkości przypadku na kryteria merytoryczne szczegółowe. Pozostałe kryteria pozwalają na wybór przedsięwzięć charakteryzujących się zdolnością do realizacji, oszczędnością, wpisywaniem się projektu w cele szczegółowe poszczególnych osi RPO WD 2014-2020 oraz spójnością koncepcji planowanego przedsięwzięcia, co również wpływa na odpowiadanie projektu na potrzeby regionu (na skutek sprawnej realizacji interwencji i efektywności wykorzystania środków). Na szczególną uwagę zasługują jednak następujące kryteria merytoryczne szczegółowe:

- **Poziom zamożności gminy** – kryterium to jest szczególnie istotne w przypadku edukacji na poziomie przedszkolnym, gdyż pozwala wesprzeć te gminy, które, z uwagi na swoje dochody nie są w stanie zapewnić adekwatnego do potrzeb wsparcia w tworzeniu miejsc wychowania przedszkolnego – aspekt ten nie jest jednak

przedmiotem niniejszej analizy. Kryterium pozwala na taki dobór beneficjentów i realizowanych przez nich projektów, który zapobiega występowaniu na mapie województwa tzw. „białych plam”.

- **Przygotowanie infrastruktury i wyposażenia kształcenia zawodowego pod kątem zgodności zawodów z Dolnośląskimi Regionalnymi Specjalizacjami, bądź z potrzebami rynku pracy (w przypadku naborów kierowanych do ZIT)** – kryterium jest szczególnie istotne pod kątem zapewnienia wsparcia adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Dzięki doborowi projektów zgodnie z tym kryterium możliwe jest wybranie do realizacji takich przedsięwzięć, które będą charakteryzowały się zdolnością do wykształcenia kadr dla gospodarki regionu. To świadczy o efektywności wykorzystania środków, gdyż, biorąc pod uwagę perspektywiczny charakter tego kryterium, istnieje małe prawdopodobieństwo, by wykształcone w ten sposób kadry musiały być przekwalifikowane, co wymagałoby dodatkowego zaangażowania finansowego.
- **Zapewnienie rozwoju infrastruktury szkoły w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych** – jak ukazały wcześniejsze rozważania, wyniki egzaminów wskazują, iż dzieci i młodzież z województwa dolnośląskiego dużo gorzej, niż z przedmiotami humanistycznymi, radzą sobie z przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi. Wyniki egzaminów kończących dany etap edukacji wskazują na wyraźne dysproporcje w tym zakresie. W celu zwiększenia kompetencji i umiejętności uczniów konieczne jest realizowanie przedsięwzięć, które pozwolą na wyrównanie tych dysproporcji i osiągnięcie lepszych wyników w nauce. To zaś może przełożyć się pozytywnie na dalsze etapy edukacji dzieci i młodzieży (np. wzrost zainteresowania naukami ścisłymi).
- **Współpraca z pracodawcami** – wskazane kryterium jest niezwykle istotne w przypadku kształcenia zawodowego. Jak ukazano we wcześniejszej części niniejszego dokumentu wyniki egzaminów zawodowych młodzieży są dużo gorsze w części praktycznej, niż w części teoretycznej, co może świadczyć o niewystarczającej ilości zajęć godzin praktycznej nauki zawodu u pracodawcy. Realizacja projektów uwzględniających tę kwestię może przyczynić się do poprawy wyników wśród uczniów szkół zawodowych.

Przyjęte kryteria są więc trafne i niewątpliwie zapewniają wybór takich projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby w regionie. Wnioski te potwierdzone zostały w wyniku przeprowadzonych wywiadów pogłębionych oraz podczas panelu ekspertów.

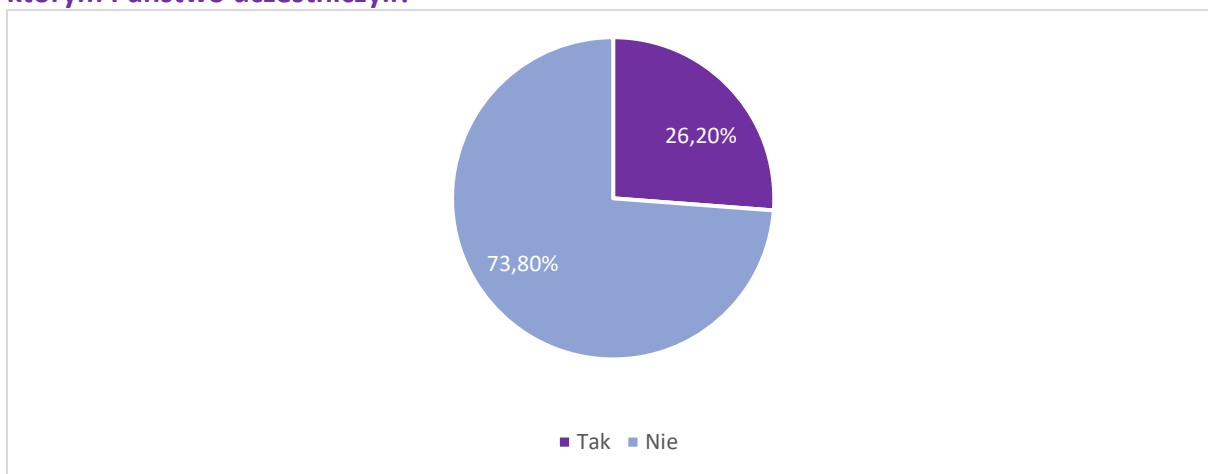
7.1.3. Jakie można wskazać dobre praktyki interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego?

Ponad 26% badanych uczestników wsparcia potwierdziła, że zauważyło jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na skuteczność projektu w którym uczestniczyli.

Wskazywano przede wszystkim na:

- Wykorzystywanie form eksperymentów;
- Dostosowanie wsparcia do rzeczywistych potrzeb uczestników;
- Prowadzenie szkoleń w formule online;
- Zastosowanie pracy w grupach;
- Zapewnienie pomocy dydaktycznych;
- Umożliwienie wymiany doświadczeń;
- Zastosowanie ćwiczeń praktycznych;
- Ciekawe pomysły względem organizowanych szkoleń;
- Wykorzystanie nowych narzędzi informatycznych;
- Profesjonalizm wykładowców;
- Przejrzysty układ szkoleń.

Wykres 39. Czy w ramach wsparcia, z którego Państwo skorzystali, zauważyli Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na skuteczność projektu, w którym Państwo uczestniczyli?

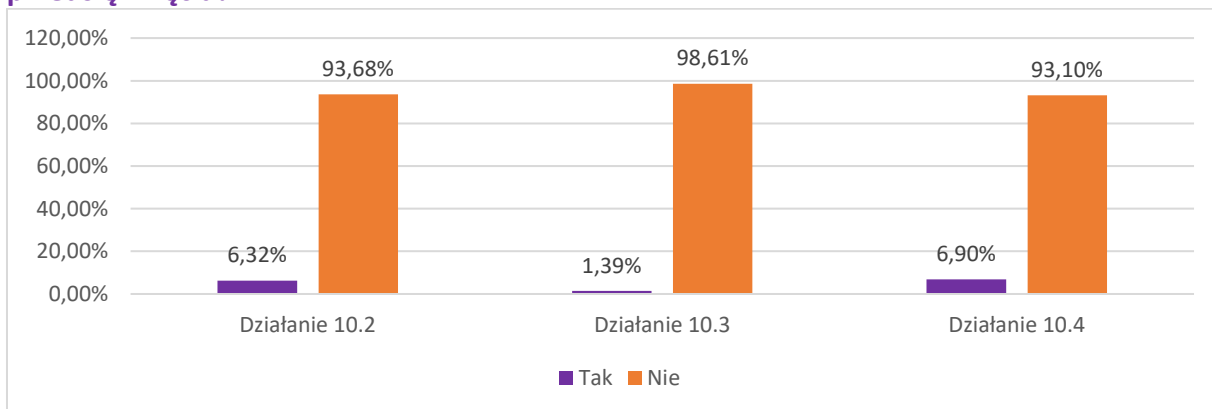

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego, n=2 107

Podobne pytanie postawione zostało również wobec beneficjentów realizowanych projektów (dofinansowanych w ramach EFS, w tym zarówno dotyczące kształcenia ogólnego, jak i zawodowego). Badani stosunkowo rzadko identyfikowali tego typu rozwiązania, które

byłyby wyjątkowo skuteczne. Największy udział przypadł na beneficjentów Działania 10.4, lecz nie był on wysoki (niecałe 7% badanych tejże grupy).

Wykres 40. Czy w ramach realizowanego projektu stosowali Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na efekty osiągane w trakcie realizacji przedsięwzięcia?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

Beneficjenci wskazywali na takie rozwiązania, jak:

W zakresie szkolnictwa ogólnego:

- Wykorzystanie narzędzi opracowanych w ramach innych projektów, np. Kalejdoskop kariery (metoda opracowana na potrzeby doradztwa edukacyjno-zawodowego), digital pathways (metoda wykorzystania narzędzi cyfrowych i TIK);
- Dobór wyposażenia dostosowany do indywidualnych potrzeb placówek biorących udział w projektach;
- Intensywne i stałe kontakty realizatorów z uczestnikami projektu;
- Właściwe zarządzanie i nadzór nad realizacją projektu ze strony beneficjentów;
- Samokształcenie kadry zarządzającej;
- Bieżący kontakt z realizatorami projektu;
- Przełamywanie barier społecznych;
- Zwiększenie motywacji uczniów;
- Realizacja zajęć z zakresu z efektywnej nauki;
- Nieograniczona rekrutacja;
- Różnorodność zajęć i form wsparcia;
- Indywidualne podejście do uczestników projektu;
- Zatrudnianie profesjonalistów;
- Praca grupowa łącząca dzieci z różnych środowisk.

W zakresie szkolnictwa zawodowego:

- Wykorzystywanie doświadczeń oraz rozwiązań wypracowanych w trakcie wieloletniej działalności w obszarze funduszy unijnych dostosowane do konkretnych sytuacji;
- Organizowanie cyklicznych spotkań w sprawie postępu realizacji projektu;
- Włączanie placówek do sieci partnerstwa: dzielenie się doświadczeniem, korzystanie z własnych autorskich narzędzi pracy.

7.2. Pytania dot. kształcenia ogólnego

7.2.1. Jak wyglądała komplementarność pomiędzy wsparciem udzielanym z EFS i EFRR w ramach RPO WD 2014-2020?

W RPO WD 2014-2020 przyjęta została zasada komplementarności EFRR i EFS z innymi funduszami WRS 2014-2020 i innymi politykami UE¹⁴, czego odzwierciedlenie widoczne jest m.in. w opisie działań dotyczących kształcenia ogólnego i zawodowego. Jak wskazano w zapisach dotyczących Programu, w przypadku Działania 7.1 w ramach edukacji podstawowej i gimnazjalnej, a także w ramach Działania 7.2 w ramach edukacji ponadpodstawowej (w tym zawodowej), preferowane były projekty „komplementarne z przedsięwzięciami realizowanymi w obszarze edukacji współfinansowanymi z EFS”¹⁵. W dokumencie wskazano również na powiązanie interwencji w ramach Działania 10.1 i 10.2 z EFS, zgodnie z którym działania inwestycyjne o większej skali, komplementarne do działań EFS, miały być finansowane z EFRR w przypadku Osi 7 (Infrastruktura edukacyjna)¹⁶. Jak wskazują wyniki przeprowadzonych badań (w tym jakościowych) zapewnienie komplementarności między projektami finansowanymi z EFS i EFRR w ramach RPO WD 2014-2020 było stosunkowo trudne, ze względu na osobno prowadzone nabory projektów finansowanych z ww. funduszy. Z tego względu, w przypadku jakichkolwiek opóźnień (czy to w zakresie prowadzonego naboru, czy samej realizacji projektu) pierwotne plany beneficjentów odnośnie do możliwości zapewnienia tego typu komplementarności zawodziły. Ostatecznie tego typu komplementarność zachodziła, lecz skala tego zjawiska nie była wysoka (szczegóły przedstawiono m.in. w podrozdziale 7.3.3.).

¹⁴ RPO WD 2014-2020, s. 20.

¹⁵ SZOOP RPO WD 2014-2020, s. 250, 258.

¹⁶ SZOOP RPO WD 2014-2020, s. 368, 381.

7.2.2. Jak wyglądała komplementarność pomiędzy wsparciem udzielanym w ramach RPO WD 2014-2020 z innymi programami operacyjnymi?

Wsparcie realizowane z EFRR w obszarze kształcenia ogólnego i zawodowego jest komplementarne z EFS w przypadku Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020 jest programem powołanym przez Komisję Europejską i odpowiada na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego zarządzania. Jednocześnie oferuje bezpośrednie wsparcie¹⁷. Poniżej zostały uwzględnione obecne wyzwania istniejące w zakresie edukacji, które są komplementarne z wymienionymi wyżej działaniami:

- Zapewnienie równego dostępu do edukacji o wysokiej jakości, dostosowane do indywidualnych potrzeb uczniów;
- Lepsze przygotowanie uczniów do przyszłego zatrudnienia;
- Zwiększenie wykorzystania przez szkoły i placówki edukacyjne innowacyjnych metod wspierających proces nauczania;
- Wzmocnienie współpracy szkół z przedsiębiorcami, uczelniami i partnerami społecznymi;
- Wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie dla osób dorosłych, w tym osób o niskich kompetencjach¹⁸.

W ramach II Osi priorytetowej (Efektywne polityki publiczne pracy, gospodarki i edukacji) PO WER realizowane są następujące priorytety inwestycyjne komplementarne z priorytetami RPO WD 2014-2020 w zakresie edukacji:

- PI 10i – ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia;
- PI 10iii – wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnych, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, zwiększanie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowa ścieżek kształcenia, w tym doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji;
- PI 10iv – lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym

¹⁷ SZOOP PO WER 2014-2020, s. 4.

¹⁸ PO WER 2014-2020, s. 16.

poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami¹⁹.

W następnym tabeli przyporządkowano cele szczegółowe odpowiadające poszczególnym priorytetom inwestycyjnym.

Tabela 13. Cele szczegółowe PO WER 2014-2020 odpowiadające poszczególnym priorytetom inwestycyjnym komplementarnym z priorytetami RPO WD 2014-2020 w zakresie edukacji

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
10i	2.10 Wysoka jakość systemu oświaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących oraz trenerów z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia (w tym narzędzi oceny jakości pracy szkoły). 2. Wsparcie tworzenia sieci szkół ćwiczeń, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a. przygotowanie szkół do prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń, b. przygotowanie programów doskonalenia zawodowego nauczycieli, c. szkolenia dla trenerów szkół ćwiczeń z zakresu metod i form pracy dydaktycznej, d. doskonalenie zawodowe nauczycieli w ramach szkół ćwiczeń z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się po rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności,

¹⁹ Tamże, s. 109, 116, 126.

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.</p> <p>3. Szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.</p> <p>4. Opracowanie i upowszechnienie narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym w zakresie problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego.</p> <p>5. Szkolenie i doradztwo dla pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ucznia młodszego.</p> <p>6. Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych, scenariuszy lekcji i zajęć dla każdego etapu edukacyjnego, oraz rewizja treści nauczania pod kątem: rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów.</p> <p>7. Tworzenie e-podręczników i rozwijanie e-materiałów dydaktycznych towarzyszących istniejącym e-podręcznikom.</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>8. Integracja baz danych systemu oświaty (uzyskanie interoperacyjności pomiędzy bazami danych oświatowych i zasobami informacyjnymi, takimi jak: Systemem Informacji Oświatowej; Systemem Obsługi Egzaminów Zewnętrznych; Systemem Ewaluacji Oświaty/nadzór pedagogiczny; Edukacyjna Wartość Dodana; Porównywalnych Wyników Egzaminacyjnych)²⁰.</p>
10iii	2.11 Zapewnienie funkcjonowania Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji	<p>1. Prowadzenie Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. dokonywanie wpisów dotyczących ustanowionych kwalifikacji na podstawie decyzji właściwego ministra, b. dokonywanie zmian we wpisach dotyczących kwalifikacji, c. dokonywanie wpisów dotyczących instytucji certyfikujących i zapewniających jakość kwalifikacji, d. dokonywanie zmian we wpisach dotyczących instytucji certyfikujących i zapewniających jakość kwalifikacji, e. prowadzenie portalu ZRK, stanowiącego element portalu ZSK, w tym zapewnienie łączności systemu ZRK z systemami poszczególnych resortów.

²⁰ Integracja baz danych umożliwi m. in.:

- powiązanie baz danych z systemami gromadzenia danych na poziomie szkolnictwa wyższego,
- wykorzystanie baz danych do monitorowania losów absolwentów,
- zapewnienie dostępu do danych w celu prowadzenia badań i analiz,
- wykorzystanie baz do mierzenia efektów (w tym również jakościowych) interwencji EFS.

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
	2.12 Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych	<p>1. Stworzenie i wsparcie funkcjonowania Rady Programowej ds. kompetencji oraz sektorowych rad ds. kompetencji⁴² poprzez:</p> <p>e. powołanie i funkcjonowanie Rady Programowej ds. kompetencji, do zadań której należeć będzie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – koordynacja i monitorowanie pracy sektorowych rad ds. kompetencji – prowadzenie działań na rzecz wprowadzania zmian legislacyjnych w obszarze nauki, edukacji i innej edukacji nieformalnej i jej dostosowania do potrzeb rynku pracy, w tym mogących wpłynąć na poprawę sytuacji pracowników w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (m.in. pracownicy powyżej 50 roku życia, pracownicy o niskich kwalifikacjach) – zapewnienie szerokiego dostępu do wyników monitoringu rynku pracy <p>f. powołanie i funkcjonowanie 15 sektorowych rad ds. kompetencji, do zadań których należeć będzie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekomendowanie rozwiązań/zmian legislacyjnych w obszarze edukacji i jej dostosowania do potrzeb rynku pracy w danym sektorze, w tym mogących wpłynąć na poprawę sytuacji pracowników w najtrudniejszej

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>sytuacji na rynku pracy (m.in. pracownicy powyżej 50 roku życia, pracownicy o niskich kwalifikacjach)</p> <ul style="list-style-type: none"> – współpraca w zakresie porozumień edukacyjnych działających w zakresie zintegrowania edukacji i pracodawców – określanie obszarów badawczych odnoszących się do kompetencji w danym sektorze, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji pracowników znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym powyżej 50 roku życia lub o niskich kwalifikacjach oraz zlecenia ww. badań – identyfikacja potrzeb tworzenia sektorowych ram kwalifikacji oraz kwalifikacji – przekazywanie informacji nt. zapotrzebowania na kompetencje do instytucji edukacyjnych, instytucji rynku pracy, w tym agencji zatrudnienia oraz powiatowych urzędów pracy, co w efekcie powinno wpłynąć na wzrost skuteczności działań z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, – przekazywanie informacji nt. specyficznych potrzeb danego sektora w obszarze kompetencji do partnerów społecznych dokonujących identyfikacji potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw w danym sektorze. <p>2. Monitorowanie potrzeb przedsiębiorstw i pracowników w kontekście zapotrzebowania na kompetencje, w tym analiza struktury kompetencji na rynku pracy, w szczególności w</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>zakresie potrzeb zgłaszanych przez sektorowe rady ds. kompetencji, a także analiza zapotrzebowania na kompetencje w branżach zaliczanych do grona inteligentnych specjalizacji.</p>
	<p>2.13 Przejrzysty i spójny Krajowy System Kwalifikacji</p>	<p>1. Wdrażanie i wsparcie funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, mające na celu włączenie do systemu kwalifikacji nadawanych poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego, poprzez realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. przygotowanie podmiotów ustanawiających kwalifikacje (ministrów) do wdrożenia systemowych rozwiązań (w tym prowadzenie prac w ramach grup eksperckich, opracowanie podręczników, materiałów informacyjnych, organizowanie seminariów, warsztatów, prace nad terminologią ZSK). Monitoring i ewaluacja oraz wypracowywanie rekomendacji dotyczących spójności stosowanych rozwiązań, b. przygotowanie instytucji certyfikujących i walidujących do wdrażania rozwiązań w zakresie nadawania kwalifikacji, zgodnych ze standardami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i wsparcie tego wdrożenia, w tym poprzez przygotowywanie projektów konkursowych (m.in. tworzenia wewnętrznych i zewnętrznych systemów zapewniania jakości, analizy pod kątem ich funkcjonowania i rozwoju, stworzenie bazy dobrych praktyk rozwiązań w zakresie funkcjonowania wewnętrznych i zewnętrznych systemów zapewniania jakości). Wypracowywanie i wdrożenie katalogu metod weryfikacji efektów uczenia się,

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>c. przygotowanie rozwiązań i metod w zakresie identyfikacji i dokumentacji kompetencji osób ubiegających się o kwalifikacje, w tym metod rozpoznawania kompetencji nabytych poza zorganizowanymi formami uczenia się (recognition of prior learning - RPL), stworzenie bazy dobrych praktyk oraz przygotowanie kadry specjalistów w tym zakresie dla instytucji certyfikujących i walidujących funkcjonujących w ramach ZSK oraz instytucji szkoleniowych i instytucji rynku pracy,</p> <p>d. przygotowanie instytucji zewnętrznego zapewniania jakości do przeprowadzania ewaluacji zewnętrznych (m.in.: opracowanie przykładowych metod i narzędzi ewaluacji wykorzystywanych w zewnętrznym i wewnętrznym systemie zapewniania jakości, w tym opracowanie "modelowej" procedury ewaluacji zewnętrznej do wdrożenia przez instytucje zewnętrznego zapewniania jakości, opracowanie podręczników i informatorów, monitoring przeprowadzanych ewaluacji,</p> <p>e. koordynacja prac nad opracowaniem opisów 200 kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego zgodnych ze standardem ZSK (przygotowanie i wsparcie podmiotów zgłaszających kwalifikacje m. in. w zakresie opisywania kwalifikacji, propozycji przypisywania poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, analizy aktualności, adekwatności i realności, w tym przygotowania projektów konkursowych na opracowanie kwalifikacji zgodnych z założeniami ZSK. Wybór kwalifikacji do wpisania będzie uwzględniał opinie rady ds. kompetencji (tam, gdzie zostaną utworzone),</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>f. opracowywanie powiązanych z Polską Ramą Kwalifikacji sektorowych ram kwalifikacji w 16 sektorach, z uwzględnieniem opinii oraz oczekiwań sektorowych rad ds. kompetencji (tam, gdzie zostały utworzone),</p> <p>g. monitorowanie i ewaluacja rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (zbieranie danych, analizy, przygotowywanie rekomendacji doskonalenia i podnoszenia jego efektywności na poziomie systemowym) oraz monitoring rozwiązań zagranicznych (w tym: analiza rozwiązań organizacyjnych i legislacyjnych w krajach europejskich, analiza zaleceń i inicjatyw europejskich: ERK, walidacja, ECVET, EQAVET, ESCO, itp.),</p> <p>h. upowszechnianie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w szczególności wśród osób uczących się (w tym wśród osób o niskich kwalifikacjach), pracodawców, doradców edukacyjno- zawodowych i zawodowych, oraz instytucji (szkoły, firmy szkoleniowe, instytucje rynku pracy, itd.)²¹</p>
	<p>2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie</p>	<p>1. Zwiększenie oferty pozaszkolnych form kształcenia i uczenia się dorosłych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych b. opracowanie modelowych programów kursów umiejętności zawodowych c. opracowanie przykładowych programów kursów kompetencji ogólnych d. opracowanie kursów multimedialnych umożliwiających prowadzenie części teoretycznej kursów dla osób dorosłych z

²¹ Działania informacyjne nie będą realizowane jako odrębny projekt. Jednocześnie stanowiąc element projektu nie będą one przekraczały 10% jego wartości. Ewentualne dodatkowe koszty działań informacyjnych będą finansowane z Pomocy Technicznej.

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość</p> <p>2. Przygotowanie szkół do pełnienia roli Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji we współpracy z organem prowadzącym i społecznością lokalną, tj. do prowadzenia działań na rzecz aktywności edukacyjnej osób dorosłych, w zakresie rozwijania potrzebnych na rynku pracy kompetencji kluczowych, oraz rozwój metod i narzędzi pracy nauczycieli tych szkół z osobami dorosłymi, w szczególności na terenach wiejskich i w małych miastach, a także na terenach defaworyzowanych.</p> <p>3. Wypracowanie ramowych programów i rozwiązań organizacyjnych w zakresie realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. opracowanie standardów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego, uwzględniających potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek, we współpracy z kluczowymi interesariuszami, tj. przedstawicielami szkół i placówek, organów prowadzących, pracodawców i związków zawodowych, instytucji rynku pracy (określenie rekomendowanej tematyki zajęć edukacyjnych, proponowanych narzędzi i metod pracy, oczekiwanych efektów usług doradczych) b. przygotowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych w zakresie funkcjonowania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa, z uwzględnieniem współpracy wszystkich osób mających wpływ na efektywność doradztwa w szkole

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>4. Przygotowanie kadry doradców edukacyjno-zawodowych do wdrożenia wypracowanych rozwiązań, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. opracowanie narzędzi i instrumentów diagnozowania lokalnego rynku pracy i rynku kwalifikacji dla doradców edukacyjno-zawodowych, uwzględniających współpracę i wymianę doświadczeń z instytucjami rynku pracy, w tym publicznymi służbami zatrudnienia, b. przygotowanie programów szkoleniowych, w tym e-learningowych dla doradców edukacyjno-zawodowych (w związku z uruchomieniem nowych instrumentów i narzędzi związanych z gromadzeniem i udostępnianiem informacji o możliwych do uzyskania kwalifikacjach), c. przygotowanie kadry trenerów, którzy będą prowadzili szkolenia dla osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, d. przygotowanie kadry osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty do stosowania nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pracy z uczniami i dorosłymi, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań zintegrowanego systemu kwalifikacji <p>5. Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa dla wszystkich grup wiekowych (danych o zawodach i kwalifikacjach, filmów zawodoznawczych, statystyk dotyczących uczniów i absolwentów, narzędzi i materiałów wzbogacających warsztat pracy doradców zawodowych oraz zasobów możliwych do wykorzystania bezpośrednio przez uczniów, ich</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		rodziców i innych dorosłych użytkowników systemu).
10iv	2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki	<p>1. Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym:</p> <p>a. utworzenie zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych właściwi dla 25 grup zawodów, w ramach których, z udziałem przedstawicieli rad sektorowych, zostaną podjęte m.in. następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwanie od rad sektorowych informacji na temat zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje (ustalenie potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów i kwalifikacji, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych), – wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego (określenie pożądanych typów szkół oraz oczekiwanego profilu ich absolwentów), – dokonanie przeglądu klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego pod kątem uwzględnienia oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego oraz

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>przygotowanie wytycznych do zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;</p> <p>b. przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami, – modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami, – monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach. <p>2. Doskonalenie systemu egzaminów zawodowych we współpracy z pracodawcami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. przygotowanie zadań egzaminacyjnych do nowych i zmodernizowanych zawodów szkolnictwa zawodowego, zgodnie z wytycznymi pracodawców b. szkolenia metodyczne dla pracodawców uczestniczących w procesie przygotowania i przeprowadzenia egzaminów <p>3. Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu, w tym:</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>a. opracowanie ram jakości staży i praktyk dla uczniów realizujących kształcenie praktyczne w przedsiębiorstwach, z uwzględnieniem europejskich ram staży zawodowych,</p> <p>b. opracowanie modelowych programów praktycznej nauki zawodu dla zawodów na poziomie kwalifikacji technika,</p> <p>c. wypracowanie modelu zachęt dla pracodawców angażujących się w proces kształcenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia praktycznego,</p> <p>d. ewaluacja wypracowanych rozwiązań w zakresie praktycznej nauki zawodu.</p> <p>4. Stworzenie i upowszechnienie modelu współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) ze szkołami oraz placówkami systemu oświaty prowadzącymi kształcenie zawodowe</p> <p>5. Wypracowanie i upowszechnienie przykładowych rozwiązań w zakresie współpracy szkół zawodowych z wyższymi, w tym:</p> <p>a. przykładowego programu nauczania dla danego zawodu, uwzględniającego współpracę szkół zawodowych z wyższymi w jego realizacji,</p> <p>b. przykładowej organizacji zajęć dla uczniów przez wykładowców z wykorzystaniem bazy dydaktycznej szkoły zawodowej lub wyższej,</p> <p>c. propozycji działań mających na celu zapoznanie uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z nowymi technikami/technologiami stosowanymi w danej branży/zawodzie,</p> <p>d. przykładowych form doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego.</p> <p>6. Tworzenie i upowszechnianie e-zasobów i e-podręczników do kształcenia zawodowego.</p>

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>7. Monitorowanie losów absolwentów, obejmujące:</p> <p>a. opracowanie systemowych narzędzi dla monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – narzędzi do badań ilościowych losów absolwentów pozwalających na reprezentatywne wnioski dotyczące losów zawodowych absolwentów; – systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów w oparciu o dane administracyjne (w tym rekomendacje w zakresie rozwiązań prawnych pozwalających na wdrożenie takiego monitoringu); – opracowanie narzędzi do monitorowania losów absolwentów dla dyrektorów szkół w postaci: kwestionariusza on-line, programu raportującego wraz z narzędziami wsparcia (podręcznik, kurs on-line). <p>b. przeprowadzenie w latach 2015-2022 trzech edycji monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół zawodowych w wykorzystaniem wypracowanych rozwiązań, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – badania jakościowe interesariuszy kształcenia zawodowego (pracodawców, szkół zawodowych, doradców edukacyjno-zawodowych, samorządów) dotyczącego możliwości, potrzeb i oczekiwań w zakresie monitorowania losów absolwentów szkół zawodowych; – badania ilościowego o charakterze podłużnym (dwie fale badania: pierwsza w ostatnim roku nauki, druga pół roku

Priorytet inwestycyjny	Nr działania	Typy projektów
		<p>po zakończeniu nauki), reprezentatywnego na poziomie zawodów oraz województw, którego celem będą oczekiwania uczniów ostatnich klas oraz ocena sytuacji absolwentów na rynku pracy</p> <p>– badania ilościowego: ankiety audytoryjnej, której celem jest stworzenie możliwości wykorzystania danych administracyjnych (pochodzących z SIO2, OKE oraz ZUS) do monitorowania sytuacji na rynku pracy.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, wersja 7 z dnia 8 marca 2017 roku, s. 90-119.

7.2.3. Czy stosowane w ramach konkursów EFS w ramach RPO WD 2014-2020 kryteria wyboru projektów i warunki konkursów zapewniają wybór projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby edukacyjne w województwie? Czy i co należy zmienić w tym zakresie?

Jak wykazała przeprowadzona we wcześniejszym fragmencie raportu analiza logiki interwencji oraz kryteriów wyboru projektów, stosowane w ramach RPO WD 2014-2020 kryteria i warunki konkursów zapewniają wybór projektów odpowiadających aktualnym potrzebom edukacyjnym w województwie. W tym obszarze szczególną uwagę zwrócić należy na kryteria merytoryczne szczegółowe, takie jak:

- Przygotowanie infrastruktury i wyposażenia kształcenia zawodowego pod kątem zgodności zawodów z Dolnośląskimi Regionalnymi Specjalizacjami, bądź z potrzebami rynku pracy;
- Zapewnienie rozwoju infrastruktury szkoły w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych;
- Współpraca z pracodawcami.

Również respondenci wywiadów pogłębionych potwierdzili właściwy zakres stosowanych dotychczas kryteriów wyboru projektów i warunków konkursów. Jednocześnie nie zidentyfikowano potrzeby wprowadzania zmian w tym obszarze.

7.3. Pytania dot. kształcenia zawodowego

7.3.1. Jakie są najważniejsze trudności z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie?

Do głównych trudności szkolnictwa zawodowego, wskazanych w literaturze można zaliczyć m.in.²²:

- 1. Trudność z rekrutacją kadr do szkół branżowych (braki kadrowe)** – braki te spowodowane są zmianami, jakie zaszły w latach 90. XX wieku w szkolnictwie zawodowym. Wówczas część nauczycieli praktycznej nauki z zawodu odeszła od pracy nauczycielskiej na rzecz pracy w podmiotach komercyjnych. Związane to było przede wszystkim dostępnością pracy. Obecnie należy wskazać na niskie wynagrodzenie nauczycieli, co, przede wszystkim w porównaniu z pracą w firmach komercyjnych, czyni pracę nauczyciela praktycznej nauki zawodu nieatrakcyjną. O brakach kadrowych decydują też inne czynniki, jak np. braki w wyposażeniu praktycznej nauki zawodu bądź przestarzałe wyposażenie takich pracowni – brak dostosowania pracowni do realiów panujących we współczesnym środowisku pracy również decyduje o niechęci do podejmowania pracy w szkolnictwie zawodowym.
- 2. Dezawuacja szkolnictwa zawodowego na rzecz szkolnictwa ogólnego, zły wizerunek szkolnictwa zawodowego wśród uczniów i rodziców, przekonanie o braku perspektyw rozwojowych dla absolwentów szkół zawodowych** – szkoły zawodowe przez długi okres były postrzegane jako mniej atrakcyjne, „gorsze” w stosunku do szkolnictwa ogólnego (np. liceów, techników). Tym samym młodzież wybierała inne typy szkół, szkołę zasadniczą zawodową traktując jako ostatni wybór, głównie w przypadku niepowodzenia rekrutacji do innych szkół. Panowało również przekonanie o tym, że do szkół zawodowych trafiała młodzież z najgorszymi wynikami w nauce. Takiemu wizerunkowi szkolnictwa zawodowego sprzyjał też fakt, że szkoła ta nie uprawniała do kontynuacji nauki np. na studiach lub w szkole policealnej. Tym samym młode, niezdecydowane i nie do końca świadome swoich oczekiwań co do przyszłej pracy osoby, stojąc przed koniecznością wyboru ścieżki zawodowej, wybierały (również pod wpływem opinii rodziców) takie szkoły, które dawały im większe

²² E. Drogosz-Zabłocka, J. Stasiowski *Kształcenie zawodowe w Polsce – przemiany, organizacja, efekty [w:] Wykształcenie zawodowe. Perspektywa systemu edukacji i rynku pracy, red. U. Sztanderska, E. Drogosz-Zabłocka, Warszawa 2019, s. 77 i n.*

możliwości w zakresie zmiany swojej decyzji w przyszłości. Zmiany, które zaszły w wyniku reformy systemu oświaty w 2016 r. dają szansę na przewyższenie przynajmniej części negatywnych czynników wpływających na wizerunek szkół zawodowych (obecnie: branżowych). Możliwość kontynuacji nauki w szkole branżowej II stopnia, dającej podobne uprawnienia, co nauka w technikum lub liceum (odpowiednio tytuł technika w zawodzie i/lub matura) mogą zwiększyć atrakcyjność kształcenia w szkołach branżowych.

3. **Źle funkcjonujący system doradztwa zawodowego w szkołach** – system ten jest drugorzędny w stosunku do nauczanych przedmiotów. Doradcy zawodowi mają nikły kontakt z dziećmi i młodzieżą, nie są więc w stanie zdiagnozować silnych i słabych stron ucznia, a w efekcie – doradzić mu, które zawody (i dlaczego) mogą w jego przypadku się sprawdzić, a które niekoniecznie. W efekcie młodzież jest zdezorientowana, a to, „w czym jest dobra” identyfikuje jedynie na podstawie ocen końcowych i śródkresowych z poszczególnych przedmiotów. Powoduje to, że w obliczu konieczności dokonania wyboru co do przyszłej edukacji jest niepewna, nie ma też wsparcia. Kieruje się w tym zakresie głównie opiniami rodziców/opiekunów prawnych, rzadziej nauczycieli. Tym samym młodzież decyduje się na wybór szkoły „ogólnej”, która nie zawsze musi być najlepszym rozwiązaniem w danym przypadku.
4. **Niedopasowana do potrzeb regionalnego rynku pracy podstawa programowa** – ten czynnik powoduje, że uczniowie nie uczą się rzeczy praktycznych, które mogą być przez nich wykorzystane w przyszłej pracy. Kształcenie kadr odbywa się nie w odniesieniu do potrzeb rozwojowych i perspektyw rynku pracy w województwie. Tym samym panuje przekonanie, że ukończenie szkoły zawodowej może powodować trudności w znalezieniu zatrudnienia.
5. **Brak współpracy lub niewystarczająca współpraca z pracodawcami, niewystarczające zaangażowanie pracodawców w praktyczną naukę zawodu** – pracodawcy nie posiadają przeszkolonych opiekunów praktyk ani miejsc przeznaczonych do pracy dla praktykantów. Braki te powodują, że nawet w przypadku chęci istnieją obiektywne przeszkody, które muszą oni pokonać, by przyjąć uczniów na praktykę (np. konieczność zapewnienia finansowania na potrzeby utworzenia miejsca dla praktykanta, konieczność przeszkolenia pracownika do pełnienia funkcji opiekuna praktyk itp.).
6. **Nieadekwatna do potrzeb i oczekiwań uczniów proporcja godzin nauczania teoretycznego i praktycznego** – uczniowie spędzają dużą część nauczania na zajęciach teoretycznych, tymczasem wybierając szkołę zawodową oczekują oni, że będą uczyć się rzeczy praktycznych. Wiedza o dużym nacisku na aspekt teoretyczny przy znikomym odsetku godzin zajęć praktycznych również może zniechęcać uczniów do wyboru tego typu szkół.

- 7. Przystarzała baza techniczno-dydaktyczna szkół, zwłaszcza w zakresie wyposażenia pracowni do realizacji praktycznej nauki zawodu** – szkolnictwo zawodowe może być też nieatrakcyjne z tej przyczyny, że nie nadąża za wyposażeniem miejsc praktycznej nauki zawodu w najnowsze technologie. Tym samym uczniowie uczą się na sprzęcie przestarzałym, który w rzeczywistym środowisku pracy wyszedł już z użycia. Jest to nierozzerwalnie związane z niewystarczającym poziomem finansowania rozwoju szkolnictwa zawodowego w systemie edukacji ogółem.

W ramach przeprowadzonych badań terenowych opisanych w dokumencie *Badanie terenowe w celu określenia czynników sukcesu w opracowywaniu strategii kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie regionalnym w Polsce* stwierdzono, że aktualne największe wyzwania w dziedzinie kształcenia zawodowego w województwie dolnośląskim w dużej mierze pokrywają się z wyzwaniami, które dotyczą całego państwa:

- rosnące niedobory nauczycieli szkół zawodowych,
- programy nauczania i egzaminy niedostosowane do potrzeb pracodawców,
- nienajlepsza reputacja kształcenia zawodowego²³.

Według *Diagnozy sytuacji na rynku edukacyjnym w województwie dolnośląskim* w porównaniu do sytuacji w kraju dolnośląskie szkoły techniczne i zawodowe posiadają niski współczynnik skolaryzacji netto²⁴. Ponadto województwo charakteryzuje się najmniejszymi wydatkami na edukację w skali kraju²⁵. Analiza SWOT regionu wykazała następujące słabe strony w kontekście sytuacji na rynku edukacyjnym kształcenia zawodowego:

- duża liczba zawodów deficytowych,
- niskie nakłady na edukację,
- mała ilość konsultacji programów nauczania z przedsiębiorcami,
- niedostatecznie rozwinięte szkolnictwo zawodowe w obszarze inteligentnej specjalizacji branży chemicznej.

Z kolei za zagrożenia uznano:

- niedostosowanie programów kształcenia do potrzeb pracodawców,

²³ *Badania terenowe w celu określenia czynników sukcesu w opracowywaniu strategii kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie regionalnym w Polsce. Raport końcowy, s. 32-33.*

²⁴ *Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Źródło: Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1350,pojcie.html> (dostęp: 10.03.2022 r.).*

²⁵ *Diagnoza sytuacji na rynku edukacyjnym w województwie dolnośląskim. Raport desk research opracowany w ramach projektu: „DUAL. Ponadnarodowa współpraca w kierunku wspierania kształcenia dualnego w placówkach szkolenia i kształcenia zawodowego, s. 10.*

- niższa od średniej krajowej zdawalność egzaminów zawodowych oraz stopień uzyskiwania świadectw kwalifikacji zawodowych,
- rosnąca deficytowość obszaru społeczno-medycznego,
- obawa o rozproszenie potencjału gospodarczego przez dużą ilość inteligentnych specjalizacji²⁶.

Do największych trudności w zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie należy zbyt duży nacisk na wiedzę teoretyczną i brak współpracy z pracodawcami, u których mogłyby być realizowane praktyki zawodowe. W województwie dolnośląskim większość szkół zawodowych wykazuje niską współpracę z pracodawcami również w zakresie programów nauczania²⁷. W rezultacie przekłada się to na trudności w znalezieniu pracy, z którymi zmagają się absolwenci szkół zawodowych, ponieważ nie są w stanie sprostać oczekiwaniom pracodawców w zakresie poziomu posiadanej przez nich wiedzy i umiejętności²⁸.

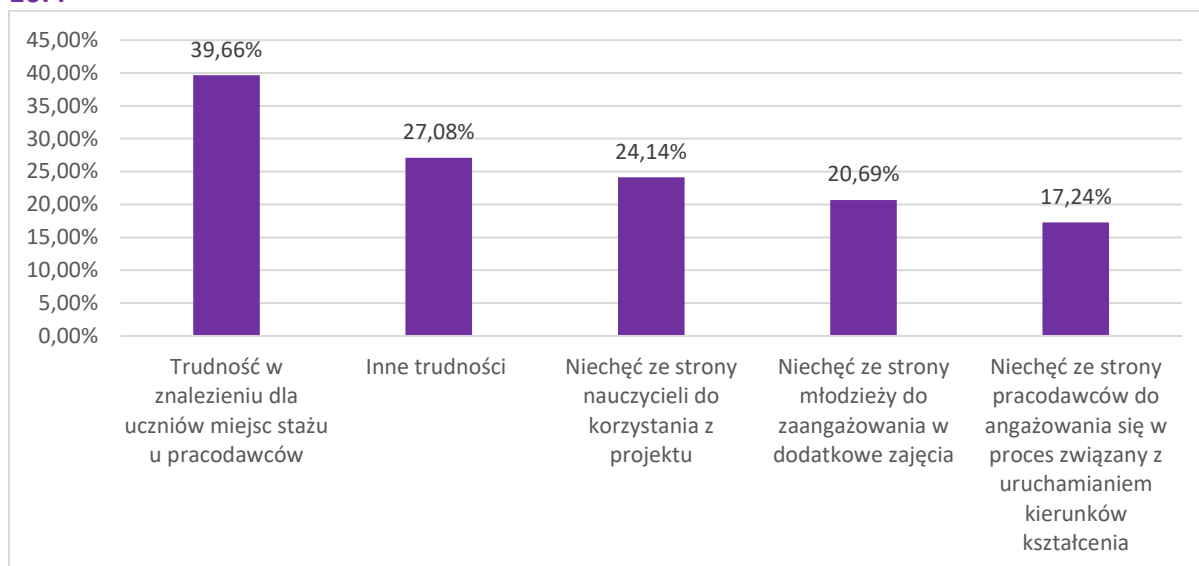
Analizując kwestię trudności w zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia zawodowego warto również zwrócić uwagę na problemy napotkane przez beneficjentów projektów realizowanych w ramach Działania 10.4. Na pierwszym miejscu znalazła się trudność w znalezieniu dla uczniów miejsc stażu u pracodawców – problem ten zauważyło niemal 40% badanych tej grupy. Na drugim miejscu z udziałem 27% wskazań znalazł się wariant „inne trudności”, w ramach której wskazywano na dość zróżnicowane kategorie trudności, w tym na pandemię COVID-19 (w tym zmieniające się obostrzenia), kontakty z IZ, trudności organizacyjne (w tym z zapewnieniem dojazdu dla osób z terenów wiejskich). Warto dodać, że 24% beneficjentów tego Działania przyznało również, że problem stanowiła niechęć nauczycieli do korzystania z projektu (co wynikało z potrzeby poświęcenia przez nich swojego czasu wolnego).

²⁶ Tamże, s. 86-87.

²⁷ Raport z powszechnego monitorowania procesu wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach w województwie dolnośląskim, Warszawa 2013, s. 89.

²⁸ Diagnoza sytuacji na rynku edukacyjnym w województwie dolnośląskim. Raport desk research opracowany w ramach projektu: „DUAL. Ponadnarodowa współpraca w kierunku wspierania kształcenia dualnego w placówkach szkolenia i kształcenia zawodowego, s. 5.

Wykres 41. Na jakie główne trudności napotkali Państwo realizując projekt? – Działanie 10.4

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z beneficjentami

7.3.2. Jaka jest komplementarność między działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym i regionalnym w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego?

W celu poprawy jakości kształcenia zawodowego w kraju podejmowane są liczne działania. Jednym z ważnych momentów było opracowanie przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (obecnie włączony do Ośrodka Rozwoju Edukacji) w 2013 roku „Standardów jakości kształcenia zawodowego”. Stworzone narzędzie miało na celu zapewnienie jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym, z którego miały korzystać jednostki kształcenia zawodowego. Kolejnym istotnym działaniem były zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dzięki którym wprowadzone zostały regulacje dotyczące form realizacji doradztwa zawodowego, jak również zajęć, w trakcie których miały być realizowane działania z zakresu doradztwa zawodowego. Dodatkowo rozporządzenie z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego pozwoliło na określone treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego dla poszczególnych etapów edukacyjnych i typów szkół. Przygotowane treści programowe składają się w nim na spójny system realizacji doradztwa zawodowego, który ma na celu zapewnić uczniom wsparcie szkoły w zakresie podejmowania świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych²⁹.

Najpoważniejsze zmiany obejmowały jednak przekształcenia organizacyjne z 2019 roku, tj. likwidację szkół zawodowych i wprowadzenie szkół branżowych I i II stopnia. Przekształcenia te obejmowały także m.in. zakładane wzmocnienie udziału pracodawców w kształceniu

²⁹ <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/doradztwo-zawodowe> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

zawodowym (np. poprzez tworzenie klas patronackich, wyposażeniu warsztatów i pracowni szkolnych czy doskonaleniu nauczycieli), a także wprowadzenie obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminu zawodowego czy poszerzenie katalogu przedmiotów.

Działania w obszarze kształcenia zawodowego podejmuje też Ośrodek Rozwoju Edukacji – publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnopolskim, którą prowadzi Minister Edukacji i Nauki od 1 stycznia 2010 roku. W ramach ORE działa m.in. Wydział Wspierania Kształcenia Zawodowego odpowiadający m.in. za rozpoznawanie i analizę potrzeb edukacyjnych oraz nauczycieli w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego, wspieranie placówek doskonalenia nauczycieli, prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, organizowania szkoleń, materiałów edukacyjnych, tworzenie oraz rozwój zasobów informacji pedagogicznej dotyczącej kształcenia zawodowego i ustawicznego, inspirowanie oraz promowanie działań skierowanych na poprawę jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego, jak również zapewnienie trwałości zrealizowanych projektów systemowych i pozakonkursowych z zakresu kształcenia zawodowego, także z wykorzystaniem kształcenia na odległość³⁰.

Działania związane z podnoszeniem jakości edukacji realizowane są także przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Wśród działań tych można wskazać np. powołanie przez Kuratoriów Oświaty Koordynatorów ds. kształcenia zawodowego, którzy odpowiadają za takie zadania jak wspieranie szkół w nawiązywaniu współpracy z pracodawcami czy też promowanie działań związanych z rozwojem doradztwa zawodowego w systemie oświaty³¹. MEiN organizuje także szkolenia branżowe dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Celem tych szkoleń branżowych jest doskonalenie umiejętności i kwalifikacji, takich jak³²:

- Możliwość poznania technologii, urządzeń czy narzędzi wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa;
- Zdobywanie wiedzy nt. specyfiki pracy w rzeczywistych warunkach w branży związanej z nauczonym zawodem;
- Doskonalenie posiadanych umiejętności praktycznych;
- Zdobywanie i utrzymywanie kontaktów zawodowych oraz doskonalenie kompetencji interpersonalnych przez nauczycieli.

Znaczenie kształcenia zawodowego podkreśla m.in. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) podkreśla znaczenie reformy oświaty, jako jednego z elementów determinujących rozwój i wzrost gospodarki krajowej. Zgodnie

³⁰ <https://www.ore.edu.pl/2017/01/wydzial-wspierania-ksztalcenia-zawodowego/> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

³¹ <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

³² <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/szkolenia-branzowe-dla-nauczycieli-ksztalcenia-zawodowego> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

z zapisami wskazanego dokumentu jedną z wymaganych zmian jest większa elastyczność struktury szkolnictwa zawodowego oraz zapewnienie dostępu do dalszego kształcenia mieszkańców (zmiana ta obejmowała wprowadzenie dwustopniowych szkół branżowych), a także dopasowanie edukacji zawodowej do potrzeb gospodarki (m.in. poprzez większy wymiar staży i praktyk zawodowych, monitoringu zapotrzebowania na zawody czy zmiana negatywnego odbioru społecznego dla edukacji zawodowej). Ważnym działaniem miało być również poniesienie kompetencji nauczycieli³³.

Kształcenie zawodowe jest bardzo istotnym obszarem również na poziomie regionalnym, co podkreślają zapisy w dokumentach strategicznych, np. w której jednym z przedsięwzięć strategicznych są Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego³⁴. Działania związane z kształceniem zawodowym i ustawicznym nadzorowane są przez Kuratorium Oświaty, które działa zgodnie z wytycznymi MEiN. Oferuje on np. udział w kursach pedagogicznych dla instruktorów praktycznej nauki zawodu czy Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych (KKZ)³⁵, a także w szkoleniach dla doradców edukacyjno-zawodowych. Kuratorium organizuje także wydarzenia, takie jak Wirtualny Festiwal Umiejętności Zawodowych³⁶.

Na poziomie regionalnym działa również Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, który nastawiony jest na podnoszenie jakości pracy szkół i placówek oświatowych w województwie oraz wspieranie nauczycieli w podwyższaniu posiadanych przez nich kompetencji zawodowych. Cele te są realizowane w sposób spójny z polityką oświatową na szczeblu krajowym i wojewódzkim. Wśród zadań jednostki można też wskazać organizowanie różnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół czy też kreowanie współpracy między podmiotami rynku oświatowego.

7.3.3. Jaka jest komplementarność pomiędzy PI 10.3 i 7.2 (wsparcie infrastrukturalne)?

W ramach analizowanych priorytetów inwestycyjnych założone zostało przeprowadzenie interwencji w następujących obszarach :

- PI 10.3 – dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy;

³³ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Warszawa 2017, s. 277.

³⁴ Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030, Wrocław 2018, s. 66.

³⁵ <https://www.kuratorium.wroclaw.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/ksztalcenie-ustawiczne/> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

³⁶ <https://www.kuratorium.wroclaw.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/ksztalcenie-zawodowe/> [dostęp na dzień: 22.03.2022].

- PI 7.2 – inwestycje w edukację ponadgimnazjalną w tym zawodową³⁷.

Przeprowadzona analiza pozwoliła na wykazanie szeregu projektów komplementarnych, realizowanych w Działaniach odpowiadających ww. PI. Szczegóły przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Tabela 14. Wykaz projektów komplementarnych pomiędzy PI 10.3 oraz 7.2

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
7.2	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	Budowa budynku Medycznego Centrum Kształcenia Zawodowego w Kłodzku – etap I	16.06.2017	30.06.2019	4 590 603,20
7.2	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	II etap budowy budynku Medycznego Centrum Kształcenia Zawodowego w Kłodzku poprzez rozbudowę budynku głównego i adaptację poddasza	19.02.2018	31.10.2022	2 698 734,08
10.4	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	To my kształcimy najlepiej w zawodach medycznych	01.09.2019	31.08.2021	1 545 217,20
10.4	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	HIPOKRATES – i Ty możesz zostać mistrzem	01.01.2017	30.11.2018	990 750,00

³⁷ RPO WD 2014-2020, s. 253, 346.

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
10.4	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	Kształcimy zawodowców	01.08.2018	31.08.2019	476 625,00
10.4	Fundacja „Health&Education” Centrum Kształcenia Zawodowego	Zawodowy MEDYK	01.07.2021	30.06.2023	1 620 000,00
7.2	Gmina Wrocław	Poprawa warunków kształcenia w wybranych wrocławskich szkołach ponadpodstawowych	29.05.2019	30.09.2021	3 078 707,75
7.2	Gmina Wrocław	Inwestycje w edukację ponadpodstawową w wybranych placówkach na terenie Wrocławia	27.08.2019	08.06.2021	3 239 608,49
7.2	Gmina Wrocław	Budowa hali pod samochód ciężarowy na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej nr 105 we Wrocławiu	31.07.2017	28.03.2019	2 675 611,73

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
7.2	Gmina Wrocław	Przebudowa budynku B wraz z wyposażeniem w Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. Strzegomskiej 49a we Wrocławiu	09.11.2017	20.11.2018	3 741 789,45
10.4	Gmina Wrocław	Twój czas na staż	01.02.2021	30.11.2022	1 936 059,60
10.4	Gmina Wrocław	Od stażysty do specjalisty. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach prowadzących kształcenie zawodowe	01.12.2019	31.10.2021	1 614 600,00
10.4	Gmina Wrocław	Weź kurs na staż! Podniesienie efektywności kształcenia zawodowego we wrocławskich szkołach zawodowych	01.06.2018	31.08.2019	1 364 802,00
10.4	Gmina Wrocław	Bliżej zawodu	01.12.2020	30.11.2022	1 733 859,60
10.4	Gmina Wrocław	Zawodowy Wrocław	01.12.2016	30.11.2018	2 578 794,50
10.4	Gmina Wrocław	Manufaktura fachowców. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich	01.12.2018	28.02.2021	1 998 792,00

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
		szkołach zawodowych			
7.2	Miasto Jelenia Góra	Poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne poprzez inwestycję w nowoczesne wyposażenie pracowni komputerowych.	17.10.2016	31.05.2018	343 608,47
7.2	Miasto Jelenia Góra	Poprawa jakości nauczania zawodowego w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego w Jeleniej Górze	24.05.2017	31.03.2019	659 436,69
7.2	Miasto Jelenia Góra	Nowoczesne pracownie kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze	24.05.2017	31.08.2018	204 767,40
7.2	Miasto Jelenia Góra	Szkolimy zawodowo- poprawa warunków nauczania w	30.11.2018	31.12.2022	4 506 983,59

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
		jeleniogórskich szkołach			
10.4	Miasto Jelenia Góra	Kształcenie zawodowe dla potrzeb rynku pracy w Jeleniej Górze.	01.02.2021	31.12.2022	4 699 167,69
10.4	Miasto Jelenia Góra	Szkolenie zawodowe szansą na lepszy start	02.03.2020	01.03.2022	2 057 652,45
7.2	Powiat głogowski	Poprawa stanu infrastruktury szkół i placówek Powiatu Głogowskiego prowadzących kształcenie zawodowe	29.04.2020	30.11.2022	3 864 092,67
10.4	Powiat głogowski	Rozwijamy kompetencje zawodowe w Zespole Szkół Przyrodniczych i Branżowych w Głogowie	02.09.2019	30.11.2021	665 125,00
10.4	Powiat głogowski	Rozwój zawodowców z Głogowa! - Wsparcie Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Głogowie	02.09.2019	30.11.2021	1 029 600,00
7.2	Powiat lubański	Wsparcie kształcenia zawodowego w powiecie lubańskim.	31.12.2020	31.08.2022	3 058 819,39

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
10.4	Powiat lubański	Regionalny system informacji edukacyjno-zawodowej południowo-zachodniego regionu woj. dolnośląskiego (REGSI)	03.10.2016	30.11.2018	1 481 820,00
10.4	Powiat lubański	Praktyczni Powiatowi Profesjonaliści - zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów technikum poprzez organizację form praktycznego rozwoju zawodowego w powiecie lubańskim	02.01.2018	31.08.2019	963 287,50
10.4	Powiat lubański	Zawodowo i profesjonalnie	02.09.2019	31.08.2021	3 025 612,95
10.4	Powiat lubański	Mickiewicz zawodowo	03.12.2018	30.11.2020	1 114 678,80
7.2	Powiat Iwówecki	Dobry zawód twoją szansą - poprawa warunków nauczania w szkołach zawodowych powiatów Iwóweckiego i bolesławieckiego	26.07.2016	30.11.2018	1 137 200,49

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
10.4	Powiat lwówecki	Rozwój kompetencji zawodowych wraz z unowocześnieniem bazy dydaktycznej w Zespole Szkół Ekonomiczno – Technicznych w Rakowicach Wielkich	02.09.2019	30.09.2021	2 065 496,60
10.4	Powiat lwówecki	Kompleksowe wsparcie kształcenia w zawodzie dla Powiatu Lwóweckiego	01.03.2020	31.12.2022	2 979 955,90
10.4	Powiat lwówecki	Kwalifikacje i staże szansą rozwoju dla kolejnych roczników uczniów szkół zawodowych z powiatu Lwóweckiego	01.09.2021	30.06.2023	3 882 755,35
10.4	Powiat lwówecki	ZSOiZ - nowocześnie, zawodowo!	01.02.2021	31.12.2022	1 011 375,00
7.2	Powiat polkowicki	Przebudowa Zespołu Szkół w Chocianowie - etap 1	01.04.2020	31.12.2021	1 489 544,39
7.2	Powiat polkowicki	„Wzmocnienie potencjału kształcenia zawodowego Zespołu Szkół im. Narodów Zjednoczonej Europy w Polkowicach poprzez wsparcie	30.06.2016	30.06.2019	1 975 017,08

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
		nauki zawodu w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej"			
7.2	Powiat polkowicki	Wzmocnienie potencjału kształcenia zawodowego Zespołu Szkół w Chocianowie poprzez wsparcie nauki zawodu w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej	30.06.2016	30.06.2019	1 966 176,14
10.4	Powiat polkowicki	Wspieramy zawodowców	01.06.2021	31.05.2023	1 989 388,40
10.4	Powiat polkowicki	Praktycznie to umiem - przygotowanie zawodowe uczniów do potrzeb rynku pracy	02.01.2018	31.08.2019	1 737 139,27
10.4	Powiat polkowicki	Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim	01.09.2019	31.10.2021	1 973 387,46
7.2	Powiat strzeliński	Wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały	01.06.2016	30.11.2018	571 276,32

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
		dydaktyczne pracowni matematyczno - przyrodniczych i cyfrowych w ZSO w Strzelinie			
7.2	Powiat strzeliński	Innowacyjne pracownie zawodowe w Powiecie Strzelińskim - zakup nowoczesnego wyposażenia wraz z adaptacją pomieszczeń.	08.06.2016	30.11.2018	2 177 789,72
7.2	Powiat strzeliński	Efektywna nauka zawodu w CKZiU w Ludowie Polskim w warunkach zbliżonych do środowiska pracy - zakup wyposażenia	16.06.2016	31.10.2018	447 302,04
10.4	Powiat strzeliński	Szkolnictwo zawodowe w Powiecie Strzelińskim bliżej rynku pracy III	01.09.2021	30.06.2023	1 910 760,00
10.4	Powiat strzeliński	Szkolnictwo zawodowe w Powiecie Strzelińskim bliżej rynku pracy II	02.09.2019	31.12.2021	1 943 905,20

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
10.4	Powiat strzeliński	Szkolnictwo zawodowe w Powiecie Strzelińskim bliżej rynku pracy	01.01.2017	30.09.2018	1 340 226,48
7.2	Powiat wołowski	Modernizacja infrastruktury kształcenia zawodowego w powiecie wołowskim	16.03.2020	31.10.2022	5 494 486,29
10.4	Powiat wołowski	Rozwój kształcenia zawodowego w Powiecie Wołowskim - edycja 2	01.10.2020	30.09.2022	3 655 148,50
10.4	Powiat wołowski	Rozwój kształcenia zawodowego w Powiecie Wołowskim	01.09.2017	31.08.2019	2 714,75
7.2	Powiat ząbkowicki	Poprawa infrastruktury dydaktycznej i dostępności dla osób niepełnosprawnych szkół zawodowych Powiatu Ząbkowickiego	27.06.2016	14.10.2022	3 607 076,41
10.4	Powiat ząbkowicki	Inwestycja w kwalifikacje	01.07.2021	30.06.2023	2 740 530,50
7.2	Powiat zgorzelecki	Przebudowa budynku Specjalnego Ośrodka	26.03.2020	30.11.2022	5 810 658,11

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
		Szkolno-Wychowawczego w Zgorzelcu na potrzeby kształcenia zawodowego.			
7.2	Powiat zgorzelecki	Przebudowa budynku Zespołu Szkół Zawodowych i Licealnych w Zgorzelcu na potrzeby utworzenia warsztatów szkolnych	28.04.2016	30.06.2019	4 370 726,5 2
10.4	Powiat zgorzelecki	Od teorii do praktyki	01.08.2018	31.12.2020	5 060 400,8 6
7.2	Województwo Dolnośląskie	Modernizacja budynku stodoły na nowoczesne zaplecze kształcenia w obszarze turystyczno-gastronomicznym – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Biedrzychowicach	30.12.2014	30.04.2019	6 554 308,5 1
7.2	Województwo Dolnośląskie	Od praktyki do profesjonalizmu - Bożkowskie Centrum Umiejętności (BCU)	30.12.2015	31.03.2019	5 540 888,5 9
7.2	Województwo Dolnośląskie	Szkoła bez barier - inwestycje w edukację ponadgimnazjalną	02.08.2016	31.12.2018	904 731,71

Działanie	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Data rozpoczęcia projektu	Data zakończenia projektu	Całkowite wydatki [PLN]
10.4	Województwo Dolnośląskie	Wsparcie Kształcenia Zawodowego – Poprawa Efektów	01.03.2020	30.06.2023	11 511 500,00
10.4	Województwo Dolnośląskie	Dolnośląski Program Pomocy Stypendialnej dla szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych uczniów dolnośląskich szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych	02.03.2020	30.06.2023	9 900 000,00
10.4	Województwo Dolnośląskie	Zawodowy Dolny Śląsk	02.01.2017	30.11.2018	4 210 552,50
10.4	Województwo Dolnośląskie	Profesjonalny START	01.03.2020	30.06.2023	2 085 814,80
10.4	Województwo Dolnośląskie	Czas na zawodowców	01.04.2018	30 11 2019	7 236 537,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Listy Beneficjentów RPO WD 2014-2020 (Wykaz operacji aktualny na dzień 31.12.2021) udostępnionej na stronie RPO WD 2014-2020.

7.3.4. Jaka jest komplementarność pomiędzy PI 10 iii i 10 i (w zakresie wsparcia nauczycieli)?

W ramach Działania 10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej (PI 10.1 (10i)) realizowane były dwa typy projektów w zakresie wsparcia nauczycieli:

- 1) 10.2.G. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy uczniów, nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia, m.in.: kursy i szkolenia doskonalące, studia podyplomowe; wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; staże i praktyki nauczycieli; podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego; doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli; przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 2) 10.2.H. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów uzdolnionych, zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki).

W przypadku Działania 10.3 Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie (PI 10.2. (10iii)) realizowane były z kolei projekty typu 10.3.A., czyli szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji, w tym osób starszych oraz o niskich kwalifikacjach chcących podnieść kluczowe kompetencje o charakterze podstawowym i przekrojowym w zakresie języków obcych oraz ICT.

W przeciwieństwie do projektów wdrażanych w ramach pierwszego opisanego działania, projekty wdrażane w ramach Działania 10.3, chociaż z założenia nie wykluczały udziału nauczycieli, nie były nastawione wyłącznie na tę grupę zawodową. Teoretycznie komplementarność pomiędzy wskazanymi działaniami mogła zatem zaistnieć, jednak przeprowadzona analiza listy beneficjentów nie pozwoliła na zidentyfikowanie ani jednej pary projektów, o charakterze komplementarnym w ramach wymienionych działań.

Spośród trzech beneficjentów, którzy zrealizowali projekty zarówno w ramach Działania 10.2, jak i 10.3 – ani jeden nie zawarł w opisie projektu informacji, która pozwoliłaby na powiązanie ze sobą tych projektów. Brak komplementarności w tym zakresie potwierdzili również uczestnicy panelu ekspertów, wskazując na odmienny charakter wspieranych typów projektów

8. Wypracowanie rekomendacji, których implementacja przyczyni się do realizacji celów RPO WD 2014-2020 oraz usprawni proces wdrażania interwencji w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego

8.1. Pytania główne

8.1.1. Jakie powinny być kierunki wsparcia edukacji ogólnej w regionie biorąc pod uwagę osiągnięte efekty działań w tym zakresie w ramach RPO WD 2014-2020 i potrzeby regionu?

Przy okazji badania z uczestnikami projektów, zapytano nauczycieli o oczekiwane przez nich formy wsparcia, w kontekście rozwoju ich kompetencji, kwalifikacji i umiejętności.

Poniżej przedstawiono najczęściej wskazywane, oczekiwane formy wsparcia w podziale na nauczycieli kształcenia ogólnego i zawodowego. Zdecydowanie najczęściej pojawiającym się wskazaniem (zarówno w przypadku nauczycieli kształcenia ogólnego, jak i zawodowego) było kontynuowanie dotychczasowego wsparcia w podobnej formie.

Tabela 15. Jakiego wsparcia oczekivaliby Państwo w przyszłości, jeśli chodzi o Państwa kwalifikacje, kompetencje i umiejętności zawodowe jako nauczycieli?

Kształcenie ogólne	Kształcenie zawodowe
<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja dotychczasowego wsparcia w podobnej formie (głównie w obszarze rozwoju kompetencji cyfrowych, nauki języków obcych, współpracy z rodzicami uczniów, motywowania do nauki); • Szkolenia umożliwiające aktualizację wiedzy oraz dot. pracy z uczniami o specjalnych potrzebach; • Szkolenia dot. przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu; • Możliwość podnoszenia kwalifikacji; • Organizacja szkoleń specjalistycznych, z bardziej szczegółowymi treściami; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja dotychczasowego wsparcia w podobnej formie (głównie w obszarze szkoleń branżowych, językowych, wykorzystania TIK w nauczaniu); • Organizację szkoleń o charakterze praktycznym (praktyki i staże zawodowe) odbywających się w renomowanych podmiotach działających na rynku (np. restauracje, hotele); • Dofinansowanie do studiów podyplomowych.

Kształcenie ogólne	Kształcenie zawodowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie do szkoleń indywidualnych i studiów podyplomowych. 	

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego - nauczycielami

W przypadku pozostałej grupy uczestników projektów (tj. poza ww. nauczycielami) wskazywano na stosunkowo zbliżony zakres oczekiwanego wsparcia, pozostającego w znacznej mierze zbieżnego z dotychczasową interwencją:

- Organizację szkoleń o charakterze praktycznym, w tym głównie nakierowane na zdobycie doświadczenia mającego przełożenie na rzeczywiste wymagania pracodawców;
- Organizacja szkoleń umożliwiających przekwalifikowanie się osób dorosłych;
- Dalsze szkolenia i kursy związane z dotychczasowym wsparciem, lecz pogłębiające wiedzę w tym zakresie, w tym w zakresie kompetencji kluczowych;
- Organizację kursów językowych;
- Rozwój kompetencji cyfrowych;
- Kursy z zakresu radzenia sobie w trudnych i stresogennych sytuacjach, z zakresu komunikacji, budowania relacji oraz innych kompetencji społecznych;
- Wsparcie psychologiczne;
- Wsparcie w postaci dostępu do platform ze szkoleniami online, w których można brać udział online, w wybranym przez siebie czasie;
- Dofinansowanie do studiów podyplomowych.

O rodzaju wsparcia, które powinny być kontynuowane w latach 2021-2027 w zakresie edukacji zapytani zostali również beneficjenci projektów finansowanych z EFS. Wskazywano przede wszystkim na kontynuowanie wsparcia w dotychczasowej formie, podkreślając przy tym z jednej strony sukces dotychczasowej interwencji, a z drugiej ciągły napływ nowych uczniów wobec których warto kontynuować tego typu, sprawdzone i efektywne wsparcie. Poniżej przedstawiono główne elementy wskazywane przez badanych w podziale na kształcenie ogólne i zawodowe.

Edukacja ogólna:

- Kontynuowanie wsparcia w dotychczasowej formie;

- Rozwój kompetencji kluczowych i zawodowych;
- Rozwój kompetencji zawodowych nauczycieli;
- Wsparcie w zakresie edukacji przyrodniczej i matematycznej;
- Rozwój kompetencji w zakresie języków obcych;
- Zajęcia dodatkowe dla uczniów szczególnie uzdolnionych;
- Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne względem uczniów po długotrwałej izolacji spowodowanej pandemią;
- Doposażenie szkół;
- Wspieranie metod nauczania eksperymentalnego;
- Rozwój kompetencji cyfrowych dla osób dorosłych.

Edukacja zawodowa:

- Kontynuowanie wsparcia w dotychczasowej formie;
- Wspieranie organizacji staży uczniowskich;
- Certyfikowane kursy podnoszące kwalifikacje wymagane na rynku pracy;
- Doposażenie placówek w sprzęt i materiały dydaktyczne;
- Organizacja zajęć dodatkowych;
- Program stypendialny;
- Rozwój doradztwa zawodowego;
- Wspieranie kształcenia dla osób dorosłych.

Cennych wniosków dostarcza również analiza wyników badań jakościowych. Uczestnicy panelu ekspertów wskazywali na potrzeby w zakresie wsparcia placówek w doposażeniu w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (potrzeby te znacznie uwidoczniła pandemia COVID-19) oraz na uwzględnienie w przyszłym programie wsparcia potrzeb uczniów z terenu Ukrainy, których duży napływ do Polski niewątpliwie wpłynie na konieczność dostosowania względem nich programów nauczania. Zwracano również uwagę na potrzebę kontynuowania wsparcia w dotychczasowej formie – z jednej strony ze względu na starzenie się infrastruktury i jej zużywanie konieczne jest jej dalsze modernizowanie, a z drugiej strony wsparcie o charakterze miękkim ulega pewnej dezaktualizacji w czasie, wobec czego działania tego typu powinny być w dalszym ciągu wspierane. Ponadto zdaniem ekspertów warto położyć większy nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych, również w

zakresie kształcenia zawodowego, gdyż w ramach wielu „tradycyjnych” zawodów korzysta się obecnie z rozwiązań cyfrowych.

- Ucieka nam szybko świat pracy do przodu pod względem technologii a szczególnie implementacji technologii cyfrowych. I teraz tak jak mówimy o rewolucji cyfrowej to czasami mamy przed oczyma wielkich programistów elektroników i wysokie technologie a tu się okazuje że nawet najprostsze zawody... że zawody również na poziomie robotnika wykwalifikowanego mają do czynienia z nowoczesnymi narzędziami i nowoczesnymi technologiami.

Źródło: Panel ekspertów

Z kolei eksperci biorący udział w wywiadach pogłębionych zwrócili uwagę na szczególne potrzeby stojące przed kształceniem zawodowym. Szczególnie istotne w tym obszarze jest zapewnienie wsparcia ukierunkowanego na naukę praktyczną zawodu, w tym głównie przez staże i praktyki odbywające się w przedsiębiorstwach. Taka forma wsparcia pozwala uczniom nabywać praktyczne umiejętności wymagane na rynku pracy i właśnie ten aspekt powinien być wspierany w ramach przyszłej perspektywy finansowej.

W kontekście przyszłej perspektywy warto również zwrócić uwagę na wypowiedzi przedstawicieli ZIT, którzy podkreślali dobre przygotowanie swoich pracowników do pełnienia funkcji IP oraz na pozytywne doświadczenia związane z wdrażaniem wsparcia w obecnej perspektywie, wobec czego sugeruje się możliwość kontynuowania wdrażania przyszłej interwencji w podobnej formule. Podkreślano również konieczność dostosowywania edukacji zawodowej do aktualnej sytuacji na rynku pracy. Z jednej strony należy więc dbać o możliwość odbywania staży i praktyk u samych pracodawców, z drugiej strony przyszła interwencja powinna umożliwiać również doksztalcanie się i zwiększanie kwalifikacji nauczycieli w tych kierunkach, których wymaga sam rynek pracy.

- Czyli nie jest tak, że mamy jakieś kierunki w szkołach, bo mamy nauczycieli z tych kierunków i trzeba im znaleźć zatrudnienie. Jesteśmy uzależnieni od rynku pracy, czyli jeżeli rynek pracy wchłonie to uruchamiamy takie kierunki.

Źródło: Wywiad pogłębiony z przedstawicielem instytucji zaangażowanej w realizację RPO WD 2014-2020

Zdaniem ewaluatora warto również zwrócić szczególną uwagę na wniosek wysunięty przez jednego z respondentów wywiadów pogłębionych. Wskazał bowiem, że w celu właściwego rozwoju sfery edukacji należy stworzyć narzędzie umożliwiające komunikację i wymianę doświadczeń dla nauczycieli (tzw. klaster rozwojowy skierowany dla tejże grupy). Wniosek ten wydaje się być właściwy zważywszy na wyniki badań (zarówno ankiet, jak i wywiadów grupowych) przeprowadzonych z uczestnikami projektów (nauczycielami), którzy bardzo

często podkreślali, że wsparcie (udział w szkoleniach) było dla nich szczególnie przydatne właśnie ze względu możliwość kontaktu z innymi nauczycielami i specjalistami w celu wymiany doświadczeń.

CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA

9. Wnioski i rekomendacje z badania

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Klasa rekomendacji
1.	Przeprowadzona analiza pozwoliła potwierdzić, że podjęta interwencja odpowiadała potrzebom identyfikowanym w regionie i zorientowana była na uzyskanie właściwych efektów. Konkursy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem i udało się osiągnąć wszystkie zakładane pierwotnie efekty. Ze względu na skalę potrzeb (w tym napływ uchodźców z terenu Ukrainy, w tym dzieci i młodzieży), wciąż identyfikuje	Rekomenduje się kontynuowanie wsparcia w ramach przyszłej perspektywy finansowej. Jak wykazało badanie, potrzeby występują zarówno po stronie wsparcia infrastrukturalnego (twardego), jak i w zakresie projektów miękkich. Szczegóły dotyczące preferowanego wsparcia (w podziale na edukację ogólną i zawodową) przedstawione zostały w treści raportu.	IZ FEDS 2021-2027	Przyjęcie odpowiednich zapisów w dokumentach Programu FEDS 2021-2027 pozwalających na kontynuowanie wsparcia. Podczas tworzenia dokumentów programowych na przyszłą perspektywę finansową należy uwzględnić kontynuowanie wsparcia w zakresie objętym dotychczasową interwencją (przy założeniu aktualizacji szczegółowego zakresu wsparcia w odniesieniu do aktualnej sytuacji społeczno-	IV 2022	Programowa strategiczna

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Klasa rekomendacji
	się potrzeby w zakresie objętym dotychczasową interwencją. (strony 125-129)			gospodarczej, w tym z uwzględnieniem potrzeb wynikających ze zwiększenia się liczby obywateli Ukrainy na obszarze Polski i związaną z tym koniecznością dostosowania systemu nauczania).		
2.	W celu właściwego rozwoju sfery edukacji należy stworzyć narzędzie umożliwiające komunikację i wymianę doświadczeń dla nauczycieli (tzw. klaster rozwojowy skierowany dla tejże grupy). Jednocześnie zidentyfikowano szczególną potrzebę ciągłego dostosowywania kształcenia zawodowego względem aktualnych wymogów rynku pracy. (strony 128-129)	Rekomenduje się położenie szczególnego nacisku w ramach przyszłego wsparcia na kwestię umożliwienia wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami, przy współudziale ekspertów oraz (w przypadku kształcenia zawodowego) przedstawicieli przedsiębiorstw.	IZ FEDS 2021-2027	Przyjęcie odpowiednich zapisów w dokumentach Programu FEDS 2021-2027 pozwalających na kontynuowanie wsparcia. Podczas tworzenia dokumentów programowych na przyszłą perspektywę finansową należy uwzględnić wsparcie umożliwiające organizację spotkań/forum wymiany doświadczeń połączonych ze szkoleniami prowadzonymi przez	IV 2022	Programowa strategiczna

Lp.	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia (kwartał)	Klasa rekomendacji
				ekspertów oraz lokalnymi przedsiębiorcami.		
3.	<p>Pandemia COVID-19 uwidoczniła potrzeby w zakresie wsparcia placówek w wyposażeniu w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, przy czym wciąż występują potrzeby w tymże zakresie. Jak wykazała analiza, warto też położyć większy nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych, również w zakresie kształcenia zawodowego, gdyż w ramach wielu „tradycyjnych” zawodów korzysta się obecnie z rozwiązań cyfrowych. (strony 127-128)</p>	<p>Rekomenduje się położenie szczególnego nacisku w ramach przyszłego wsparcia na możliwość wyposażenia placówek w sprzęt z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz organizację szkoleń dla uczniów z zakresu kompetencji cyfrowych.</p>	<p>IZ FEDS 2021-2027</p>	<p>Przyjęcie odpowiednich zapisów w dokumentach Programu FEDS 2021-2027 pozwalających na kontynuowanie wsparcia. Podczas tworzenia dokumentów programowych na przyszłą perspektywę finansową należy uwzględnić możliwość wyposażenia placówek w sprzęt z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz organizację szkoleń dla uczniów z zakresu kompetencji cyfrowych (w szczególności w przypadku uczniów szkół branżowych)</p>	<p>IV 2022</p>	<p>Programowa strategiczna</p>

10. Spis elementów graficznych w treści raportu

10.1. Spis wykresów

Wykres 1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 7.1.....	27
Wykres 2. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 7.2.....	27
Wykres 3. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.2.....	28
Wykres 4. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.3.....	29
Wykres 5. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu? – Działanie 10.4.....	30
Wykres 6. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?.....	31
Wykres 7. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 7.1.....	32
Wykres 8. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 7.2.....	32
Wykres 9. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.2 ...	33
Wykres 10. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.3 .	33
Wykres 11. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu? – Działanie 10.4 .	34
Wykres 12. W jakim stopniu wsparcie odpowiadało na potrzeby w zakresie wspomoczenia kompetencji i umiejętności osób (młodzieży i osób dorosłych) uczestniczących w zajęciach we wspartych placówkach? – Działanie 10.2 oraz 10.3.....	35
Wykres 13. W jakim stopniu udało się Państwu podnieść swoje kompetencje i umiejętności zawodowe na skutek uczestnictwa w projekcie?	35
Wykres 14. Jak ogółem oceniają Państwo dostosowanie wsparcia do Państwa potrzeb? Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – najwyższą.....	36
Wykres 15. W jakim stopniu wsparcie wpłynęło na Państwa sytuację zawodową?	36
Wykres 16. Na jakie Państwa potrzeby odpowiadało wsparcie? – kształcenie ogólne.....	46
Wykres 17. Na jakie Państwa potrzeby odpowiadało wsparcie? – kształcenie zawodowe	47
Wykres 18. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?	56
Wykres 19. Jak beneficjenci oceniają trafność zrealizowanego przez siebie projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji? Ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą.....	58
Wykres 20. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu? – Działania 7.1, 7.2, 10.2 oraz 10.3	59
Wykres 21. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu? – Działanie 10.4	60

Wykres 22. Jak oceniają Państwo trwałość uzyskanych efektów w zakresie wsparcia kompetencji, kwalifikacji i umiejętności zawodowych?	60
Wykres 23. Alokacja na działania w zakresie wspierania kształcenia zawodowego ze środków RPO WD 2014-2020 [w EUR]	64
Wykres 24. Liczba szkół specjalnych przysposabiających do pracy oraz zasadniczych szkół zawodowych specjalnych w województwie dolnośląskim w latach 2014-2020.....	66
Wykres 25. Zdawalność egzaminów zawodowych z lata 2014-2020 w województwie dolnośląskim dla uczniów przystępujących do egzaminów po raz pierwszy – wg formuły egzaminu z 2013 r.	67
Wykres 26. Czy w wyniku udziału we wsparciu zauważyli Państwo jakieś nieoczekiwane efekty?	73
Wykres 27. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.2	75
Wykres 28. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.3	75
Wykres 29. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w następujących obszarach – Działanie 10.4	76
Wykres 30. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?	77
Wykres 31. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.2	78
Wykres 32. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.3	78
Wykres 33. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [wszyscy uczestnicy poza nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.4	79
Wykres 34. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia? – Działanie 10.4	79
Wykres 35. Co ułatwiało Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?	80
Wykres 36. Co utrudniało Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?	81
Wykres 37. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt? – Działanie 7.1 oraz 7.2	82
Wykres 38. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt? – Działanie 10.2, 10.3 oraz 10.4	83

Wykres 39. Czy w ramach wsparcia, z którego Państwo skorzystali, zauważyli Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na skuteczność projektu, w którym Państwo uczestniczyli?.....	86
Wykres 40. Czy w ramach realizowanego projektu stosowali Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na efekty osiągnięte w trakcie realizacji przedsięwzięcia?	87
Wykres 41. Na jakie główne trudności napotkali Państwo realizując projekt? – Działanie 10.4	109

10.2. Spis tabel

Tabela 1. Typy projektów w zakresie kształcenia ogólnego wspierane ze środków RPO WD 2014-2020	22
Tabela 2. Typy projektów w zakresie kształcenia zawodowego wspierane ze środków RPO WD 2014-2020	25
Tabela 3. Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 ze wskazaniem powiatów najgorzej i najlepiej wypadających.....	38
Tabela 4. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w latach 2014 oraz 2019 w województwie dolnośląskim.....	38
Tabela 5. Średni wynik egzaminu maturalnego w latach 2015-2021 w województwie dolnośląskim.....	40
Tabela 6. Porównanie przedsięwzięć strategicznych SRWD 2020 oraz SRWD 2030 w obszarze edukacji	44
Tabela 7. Cele szczegółowe RPO WD 2014-2020 oraz przedsięwzięcia strategiczne SRWD 2030 w zakresie edukacji.....	45
Tabela 8. Stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu w ramach wsparcia kształcenia ogólnego w RPO WD 2014-2020	53
Tabela 9. Stopień osiągnięcia wskaźników produktu w ramach wsparcia kształcenia ogólnego w RPO WD 2014-2020	54
Tabela 10. Stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu w ramach wsparcia kształcenia zawodowego w RPO WD 2014-2020.....	69
Tabela 11. Stopień osiągnięcia wskaźników produktu w ramach wsparcia kształcenia zawodowego w RPO WD 2014-2020.....	70
Tabela 12. Cele szczegółowe PO WER 2014-2020 odpowiadającego poszczególnym priorytetom inwestycyjnym komplementarnym z priorytetami RPO WD 2014-2020 w zakresie edukacji	90
Tabela 13. Wykaz projektów komplementarnych pomiędzy PI 10.3 oraz 7.2.....	112
Tabela 14. Jakiego wsparcia oczekivaliby Państwo w przyszłości, jeśli chodzi o Państwa kwalifikacje, kompetencje i umiejętności zawodowe jako nauczycieli?.....	125

Tabela 15. Studium przypadku projektu „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”	207
Tabela 16. Studium przypadku projektu „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”	210
Tabela 17. Studium przypadku projektu „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”	214
Tabela 18. Studium przypadku projektu „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”	217
Tabela 19. Studium przypadku projektu „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”	221
Tabela 20. Studium przypadku projektu „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”	225
Tabela 21. Studium przypadku projektu „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”	229
Tabela 22. Studium przypadku projektu „Szansa na przyszłość”	234
Tabela 23. Studium przypadku projektu „Głogowska Akademia Zawodowców”	238
Tabela 24. Studium przypadku projektu „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”	242

10.3. Spis schematów

Schemat 1. Logika interwencji dla działania 7.1.	48
Schemat 2. Logika interwencji dla działania 7.2.	49
Schemat 3. Logika interwencji dla działania 10.2.	50
Schemat 4. Logika interwencji dla działania 10.3.	51
Schemat 5. Logika interwencji dla działania 10.4.	52
Schemat 6. Priorytety inwestycyjne wspierające kształcenie zawodowe w ramach RPO WD 2014-2020	63
Schemat 7. Zmiany w zakresie systemu szkolnictwa w Polsce po 2016 r. – kształcenie zawodowe	65

10.4. Spis map

Mapa 1. Liczba realizowanych projektów w ramach analizowanej interwencji	61
Mapa 2. Wartość realizowanych projektów w ramach analizowanej interwencji	62

11. Bibliografia

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020;
2. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WD 2014-2020 wraz z załącznikami (obowiązujący i właściwy dla danego naboru konkursowego oraz realizowanych projektów);
3. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020;
4. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030;
5. Umowa Partnerstwa;
6. Ramy prawne (prawa krajowego i unijnego), w tym:
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082);
 - pakiet rozporządzeń dot. szkolnictwa w zakresie zahamowania transmisji wirusa choroby COVID-19;
 - Zalecenia Rady dla Polski (tzw. CSR).
7. Analiza sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa dolnośląskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego, Wrocław, grudzień 2018 r., Sprawozdania roczne i okresowe z realizacji RPO WD 2014-2020;
8. Dane monitoringowe;
9. Raporty z SL2014 przekazane przez Zamawiającego;
10. Zakres danych w posiadaniu IZ/IP (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa);
11. Dane SL 2014 dotyczące wspieranych szkół;
12. Dane dotyczące efektów nauczania w badanych szkołach;
13. Dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

12. Aneksy

12.1. Wzory narzędzi badawczych

12.1.1. Scenariusz badania z przedstawicielami instytucji, w których realizowane były projekty (dyrektorzy/ zastępcy dyrektorów szkół i innych placówek oświatowych)

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z dyrektorami i zastępcami dyrektorów reprezentującymi szkoły i inne placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 35-45 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu projekt pozwolił na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb, które zidentyfikowali Państwo w swojej placówce? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby.
W jaki sposób projekt pozwolił na zapewnienie wsparcia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych wśród uczniów, a w jaki – wśród nauczycieli?

Panel pytań

2. Jakie efekty zaobserwowali Państwo w swojej placówce (wśród uczniów, nauczycieli oraz ogółem w odniesieniu do jakości edukacji) w wyniku realizacji projektu?
Czy efekty te były takie, jak Państwo zakładali, czy większe/mniejsze? Proszę opisać, dlaczego, Państwa zdaniem, efekty były właśnie takie?
Co wpływało na skuteczność wsparcia, a co powodowało, że nie było ono takie skuteczne, jak by mogło? Proszę odnieść się m.in. do czynników prawnych, finansowych, wynikających z samych ograniczeń narzuconych projektem, do specyfiki Państwa uczniów itp.
Czy zaobserwowali Państwo efekty, które były niespodziewane na początku realizacji projektu? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Proszę je opisać. Z czego te efekty mogą wynikać?

Pytanie tylko do przedstawicieli edukacji zawodowej (technika, szkoły zawodowe, szkoły branżowe)

3. Jak zmieniła się, dzięki uczestnictwu w projekcie, jakość edukacji zawodowej w Państwa placówce? Proszę opisać proces edukacji, przede wszystkim edukacji praktycznej przed i po realizacji projektu.

4. Jak oceniają Państwo zbieżność wsparcia, jakie otrzymali Państwo w ramach projektu z potrzebami swoich uczniów oraz zatrudnianych nauczycieli? Jakie potrzeby nie zostały zaspokojone? Czy identyfikowali je Państwo już wcześniej, czy też wyniknęły one dopiero na skutek projektu?

5. Jak oceniają Państwo, jak długo Państwa uczniowie oraz zatrudniani nauczyciele będą korzystać z nabytych umiejętności i kompetencji?

Pytanie tylko do przedstawicieli edukacji ogólnej (szkoły podstawowe, gimnazja, licea)

6. W jaki sposób uzyskane przez Państwa w projekcie wsparcie pozwoliło na nadążanie za zmianami na rynku pracy i pozwoliło przygotować szkołę, jak i uczniów, do zmian, które wymusza na niej gospodarka i rynek pracy?

Pytanie tylko do przedstawicieli edukacji zawodowej (technika, szkoły zawodowe, szkoły branżowe)

7. W jaki sposób wsparcie, które Państwo otrzymali w projekcie było trafne, biorąc pod uwagę zmiany wynikające z pandemii COVID-19?
Jakie elementy wsparcia w największym stopniu pozwoliły na przystosowanie edukacji do zmian wymuszonych przez pandemię COVID-19?

Panel pytań

8. Czy gdyby nie wsparcie w ramach projektu,, mogliby Państwo pozwolić sobie na realizację projektu o podobnej tematyce i w podobnym zakresie? Jeśli tak, proszę opisać, z jakich źródeł? Jeśli nie, proszę opisać, dlaczego?

9. Jakie cechy uczestników wsparcia, czyli Państwa uczniów i nauczycieli, wpłynęły na osiągnięte efekty? Proszę odnieść się do chęci uczniów/nauczycieli do uczestnictwa we wsparciu, potrzeb które osoby te zgłaszały Państwu itp.

Pytanie tylko do przedstawicieli edukacji zawodowej (technika, szkoły zawodowe, szkoły branżowe)

10. Jakie największe trudności związane z zapewnieniem wysokiej jakości edukacji identyfikują Państwo w swojej placówce?

Pytanie tylko do przedstawicieli edukacji ogólnej (szkoły podstawowe, gimnazja, licea)

11. Jakiego dalszego wsparcia oczekują Państwo w zakresie wsparcia swojej działalności? Proszę odnieść się zarówno do wsparcia infrastruktury, jak i do takich elementów, jak wzmocnienie kompetencji i umiejętności uczniów oraz nauczycieli. Dlaczego właśnie takie wsparcie jest przez Państwa oczekiwane? W jaki sposób wpłynie ono na jakość edukacji?

12. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zastosowali Państwo w projekcie? Proszę opisać te rozwiązania. W jaki sposób przyczyniły się one do osiągniętych efektów?

13. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia projektu, w którym Państwo uczestniczyli? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.2. Scenariusz badania z przedstawicielami UMWD

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, odpowiedzialnymi za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że został(a) Pan(i) wskazany(a) jako osoba, z którą warto przeprowadzić takie badanie, uprzejmie proszę o udział w badaniu.

Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30-35 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu interwencja pozwoliła na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb, które zidentyfikowali Państwo w regionie w odniesieniu do edukacji ogólnej i zawodowej? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby w podziale na kategorie wsparcia:
 - Edukacja w szkołach podstawowych i gimnazjach;
 - Edukacja na poziomie średnim, w tym zawodowym.
2. Jak oceniają Państwo efektywność realizowanych projektów, przede wszystkim pod kątem finansowym? Proszę ocenić tę efektywność w odniesieniu do projektów realizowanych ze środków EFS i EFRR w podziale na poszczególne kategorie wsparcia:
 - Edukacja w szkołach podstawowych i gimnazjach

Panel pytań

- Edukacja na poziomie średnim, w tym zawodowym

3. Czy obserwują bądź obserwowali Państwo w przeszłości tzw. białe plamy na mapie województwa, tzn. obszary, na których nie realizowano projektów z zakresu wsparcia edukacji lub realizowano ich niewspółmiernie mało w stosunku do innych obszarów? Którego obszaru (np. powiatu) dotyczy(ła) taka sytuacja? Którego poziomu edukacji dotyczy(ła) taka sytuacja?

Jakie działania podjęli Państwo, jako przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za wsparcie, by zminimalizować skalę występowania tzw. białych plam?

4. W jakim stopniu uznają Państwo logikę interwencji w obszarze kształcenia zawodowego za właściwą? Jakie efekty udało się osiągnąć dzięki tak zaplanowanej logice interwencji, jaka została zaprezentowana w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020?

5. W jaki sposób kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów zapewniały wybór projektów dotyczących edukacji, które odpowiadały na potrzeby regionu? Jak ustalano zapisy kryteriów i regulaminów, by uwzględniały one możliwość reakcji na aktualne potrzeby regionu w zakresie wsparcia edukacji? Jak często dokonywano zmian kryteriów wyboru w ramach Programu, by nadążyć za zmieniającym się obszarem edukacji i jego potrzebami?

Jakich kryteriów, Państwa zdaniem zabrakło, a byłyby one istotne w kontekście wyboru projektów reagujących na najpilniejsze potrzeby regionu w zakresie edukacji?

6. Jak postrzegają Państwo zakres komplementarności projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Proszę ocenić komplementarność w odniesieniu do projektów realizowanych ze środków EFS i EFRR w podziale na poszczególne kategorie wsparcia:

- Edukacja w szkołach podstawowych i gimnazjach
- Edukacja na poziomie średnim, w tym zawodowym

7. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zaobserwowali Państwo wśród beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Proszę opisać te rozwiązania. W jaki sposób przyczyniły się one do osiągniętych efektów?

Panel pytań

8. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia interwencji dotyczącej edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.3. Scenariusz badania z przedstawicielami DWUP

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu odpowiedzialnymi za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że został(a) Pan(i) wskazany(a) jako osoba, z którą warto przeprowadzić takie badanie, uprzejmie proszę o udział w badaniu.

Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych (tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-30 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu wsparcie kompetencji kluczowych uczniów i ich umiejętności uniwersalnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 pozwoliła na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb regionu w odniesieniu do edukacji ogólnej i zawodowej? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby w podziale na poziomy edukacji:
 - Edukacja w szkołach podstawowych i gimnazjach
 - Edukacja na poziomie średnim, w tym zawodowymW jaki sposób uczniowie są dzięki temu wsparciu lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy?
2. Jakie zmiany w ostatnich latach (od 2014 roku) obserwują Państwo w obszarze edukacji ogólnej i zawodowej w województwie dolnośląskim? Na czym te zmiany

Panel pytań

polegają? W których obszarach terytorialnych obserwowane zmiany są największe?

3. Czy obserwują bądź obserwowali Państwo w przeszłości tzw. białe plamy na mapie województwa, tzn. obszary, które cechowały się istotnie gorszą jakością przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy? Którego obszaru (np. powiatu) dotyczy(ła) taka sytuacja? Którego poziomu edukacji dotyczy(ła) taka sytuacja? W jaki sposób (pod jakim kątem) ci uczniowie byli gorzej przygotowani od swoich rówieśników z innych obszarów województwa do wejścia na rynek pracy? Co o tym świadczyło?
4. Jakie zmiany prognozują Państwo na regionalnym rynku pracy i w gospodarce województwa w najbliższych latach (w tym również z uwzględnieniem zmian wynikających z pandemii COVID-19)?
5. Jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje edukacja, przede wszystkim edukacja zawodowa, by lepiej odpowiadać na wyzwania, które stoją przed regionalną gospodarką i rynkiem pracy?
W jakich zawodach powinna odbywać się edukacja zawodowa, by wypełnić lukę w zakresie specjalistów na regionalnym rynku pracy?
6. Jakie działania należy podjąć, by zapewnić atrakcyjność edukacji na poziomie zawodowym i zwiększyć liczbę specjalistów potrzebnych na regionalnym rynku pracy w województwie dolnośląskim?
7. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia interwencji dotyczącej edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.4. Scenariusz badania z przedstawicielami ZIT

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami ZIT odpowiedzialnymi za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że został(a) Pan(i) wskazany(a) jako osoba, z którą warto przeprowadzić takie badanie, uprzejmie proszę o udział w badaniu.

Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-30 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu wsparcie kompetencji kluczowych uczniów i ich umiejętności uniwersalnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 pozwoliło na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb regionu w odniesieniu do edukacji ogólnej i zawodowej? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby w podziale na poziomy edukacji:
 - Edukacja w szkołach podstawowych i gimnazjach
 - Edukacja na poziomie średnim, w tym zawodowymW jaki sposób uczniowie są dzięki temu wsparciu lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy?
2. Jakie zmiany w ostatnich latach (od 2014 roku) obserwują Państwo w obszarze edukacji ogólnej i zawodowej na terenie objętym ZIT? Na czym te zmiany polegają? W których obszarach terytorialnych obserwowane zmiany są największe?

Panel pytań

3. Czy obserwują bądź obserwowali Państwo w przeszłości tzw. białe plamy na obszarze objętym ZIT, tzn. obszary, które cechowały się istotnie gorszą jakością przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy? Którego obszaru (np. powiatu) dotyczy(ła) taka sytuacja? Którego poziomu edukacji dotyczy(ła) taka sytuacja? W jaki sposób (pod jakim kątem) ci uczniowie byli gorzej przygotowani od swoich rówieśników z innych obszarów województwa do wejścia na rynek pracy? Co o tym świadczyło?
4. Jakie zmiany prognozują Państwo na regionalnym rynku pracy i w gospodarce obszaru ZIT (w tym również z uwzględnieniem zmian wynikających z pandemii COVID-19)?
5. Jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje edukacja, przede wszystkim edukacja zawodowa, by lepiej odpowiadać na wyzwania, które stoją przed regionalną gospodarką i rynkiem pracy?
W jakich zawodach powinna odbywać się edukacja zawodowa, by wypełnić lukę w zakresie specjalistów na regionalnym rynku pracy?
6. Jakie działania należy podjąć, by zapewnić atrakcyjność edukacji na poziomie zawodowym i zwiększyć liczbę specjalistów potrzebnych na regionalnym rynku pracy w województwie dolnośląskim, w tym na obszarze ZIT?
7. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia interwencji dotyczącej edukacji w ramach ZIT finansowanej ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.5. Scenariusz badania z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia ogólnego

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębianych z ekspertami odpowiedzialnymi za ocenę wniosków o dofinansowanie w obszarze kształcenia ogólnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że oceniali Państwo takie wnioski w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30-35 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu projekty, które Państwo oceniali, pozwalały na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb województwa dolnośląskiego w zakresie edukacji ogólnej? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby.
2. Jak oceniają Państwo logikę interwencji, którą cechuje się Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w odniesieniu do obszaru edukacji ogólnej? Proszę odnieść się do spójności celów w zakresie edukacji ogólnej z całym Programem oraz do adekwatności poszczególnych działań i poddziałań do tych celów.

Panel pytań

3. W jakim stopniu wsparcie w obszarze edukacji ogólnej odpowiada na najważniejsze potrzeby społeczno-gospodarcze regionu oraz dynamikę zmian w gospodarce? Proszę uzasadnić swoje zdanie.
4. W jaki sposób kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów pozwalały na wybór projektów, które w największym stopniu wpisują się w potrzeby regionu w zakresie edukacji?
Jakich kryteriów lub zapisów w regulaminach konkursów zabrakło, by możliwe było wybranie przedsięwzięć w jeszcze większym stopniu oddziałujących na potrzeby regionu?
Jeśli stoją Państwo na stanowisku, że kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów były wyczerpujące pod tym względem, proszę wskazać, które konkretnie kryteria/zapisy umożliwiły wybór projektów najlepiej wpisujących się w potrzeby regionu i dlaczego właśnie te kryteria/zapisy.
5. Jakie zmiany należałoby wprowadzić do procedury oceny projektów, by wybrać jak najlepsze projekty – zarówno pod kątem potrzeb regionu, jak i pod kątem ich jakości?
6. Jakie dalsze wsparcie powinno zostać zapewnione w zakresie edukacji ogólnej? Proszę odnieść się zarówno do wsparcia infrastruktury, jak i do takich elementów, jak wzmocnienie kompetencji i umiejętności uczniów oraz nauczycieli. Dlaczego właśnie takie wsparcie jest według państwa potrzebne? W jaki sposób wpłynie ono na jakość edukacji ogólnej?
7. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zaobserwowali Państwo w ocenianych przez siebie projektach? Proszę opisać te rozwiązania.
8. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia ocenianych przez Państwa projektów dotyczących edukacji ogólnej? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.6. Scenariusz badania z ekspertem niebędącym pracownikiem instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WD 2014-2020, biorącym udział w ocenie wniosków z obszaru kształcenia zawodowego

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z ekspertami odpowiedzialnymi za ocenę wniosków o dofinansowanie w obszarze kształcenia zawodowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że oceniali Państwo takie wnioski w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30-35 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu projekty, które Państwo oceniali, pozwalały na zaspokojenie najistotniejszych wyzwań i potrzeb województwa dolnośląskiego w zakresie edukacji zawodowej? Proszę opisać te wyzwania i potrzeby.
2. Jak oceniają Państwo logikę interwencji, którą cechuje się Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w odniesieniu do obszaru edukacji zawodowej? Proszę odnieść się do spójności celów w zakresie edukacji zawodowej z całym Programem oraz do adekwatności poszczególnych działań i poddziałań do tych celów.

Panel pytań

3. W jakim stopniu wsparcie w obszarze edukacji zawodowej odpowiada na najważniejsze potrzeby społeczno-gospodarcze regionu oraz dynamikę zmian w gospodarce? Proszę uzasadnić swoje zdanie.
4. W jaki sposób kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów pozwalały na wybór projektów, które w największym stopniu wpisywały się w potrzeby regionu w zakresie edukacji zawodowej?
Jakich kryteriów lub zapisów w regulaminach konkursów zabrakło, by możliwe było wybranie przedsięwzięć w jeszcze większym stopniu oddziałujących na potrzeby regionu?
Jeśli stoją Państwo na stanowisku, że kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów były wyczerpujące pod tym względem, proszę wskazać, które konkretnie kryteria/zapisy umożliwiły wybór projektów najlepiej wpisujących się w potrzeby regionu i dlaczego właśnie te kryteria/zapisy.
5. Jakie zmiany należałoby wprowadzić do procedury oceny projektów, by wybrać jak najlepsze projekty – zarówno pod kątem potrzeb regionu, jak i pod kątem ich jakości?
6. Jakie dalsze wsparcie powinno zostać zapewnione w zakresie edukacji zawodowej? Proszę odnieść się zarówno do wsparcia infrastruktury, jak i do takich elementów, jak wzmocnienie kompetencji i umiejętności uczniów oraz nauczycieli.
Dlaczego właśnie takie wsparcie jest według państwa potrzebne? W jaki sposób wpłynie ono na jakość edukacji zawodowej?
7. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zaobserwowali Państwo w ocenianych przez siebie projektach? Proszę opisać te rozwiązania.
8. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia ocenianych przez Państwa projektów dotyczących edukacji zawodowej? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.7. Scenariusz badania z przedstawicielami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy we Wrocławiu. Z uwagi na to, że został(a) Pan(i) wskazany(a) jako osoba, z którą warto przeprowadzić takie badanie, uprzejmie proszę o udział w badaniu.

Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-30 minut.

Czy wyraża Pan/i zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli nie wyraża Pan/i zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Jakie są najistotniejsze potrzeby regionu, jeśli chodzi o wsparcie edukacji, by była ona adekwatna do zmieniającej się gospodarki oraz potrzeb rynku pracy w województwie?
W jakim stopniu bieżąca edukacja odpowiada na te potrzeby?
2. Jakie zmiany w ostatnich latach (od 2014 roku) obserwują Państwo w obszarze edukacji ogólnej i zawodowej w województwie dolnośląskim? Na czym te zmiany polegają? W których obszarach terytorialnych obserwowane zmiany są największe?
3. Jakie zmiany prognozują Państwo na regionalnym rynku pracy i w gospodarce województwa w najbliższych latach (w tym również z uwzględnieniem zmian wynikających z pandemii COVID-19)?

Panel pytań

4. Czy obserwują bądź obserwowali Państwo w przeszłości tzw. białe plamy na mapie województwa, tzn. obszary, które cechowały się istotnie gorszą jakością przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy? Którego obszaru (np. powiatu) dotyczy(ła) taka sytuacja? Którego poziomu edukacji dotyczy(ła) taka sytuacja? W jaki sposób (pod jakim kątem) ci uczniowie byli gorzej przygotowani od swoich rówieśników z innych obszarów województwa do wejścia na rynek pracy? Co o tym świadczyło?
5. Jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje edukacja, przede wszystkim edukacja zawodowa, by lepiej odpowiadać na wyzwania, które stoją przed regionalną gospodarką i rynkiem pracy?
W jakich zawodach powinna odbywać się edukacja zawodowa, by wypełnić lukę w zakresie specjalistów na regionalnym rynku pracy?
6. Jakie są najistotniejsze trudności, jeśli chodzi o zapewnienie wysokiej jakości edukacji zawodowej w województwie dolnośląskim?
Które z tych trudności występują w systemie edukacji od wielu lat, a które trudności są nowe, np. spowodowane ostatnimi zmianami w zakresie systemu oświaty lub pandemią COVID-19?
W jaki sposób należy przezwyciężyć te trudności?
7. Jakie działania należy podjąć, by zapewnić atrakcyjność edukacji na poziomie zawodowym i zwiększyć liczbę specjalistów potrzebnych na regionalnym rynku pracy w województwie dolnośląskim?
8. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia interwencji dotyczącej edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.8. Kwestionariusz badania z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020

[działanie 7.1]

Szanowni Państwo,

Firma EU-Consult z siedzibą w Gdańsku na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie ankietyzacji z beneficjentami wsparcia, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach działania 7.1. Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chcielibyśmy nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) można zapoznać się na stronie internetowej Wykonawcy badania [link].

Uprzejmie prosimy zatem o uczestnictwo w badaniu ankietowym dotyczącym efektów jakie przyniosła w Państwa przypadku realizacja projektu z zakresu wsparcia edukacji.

Udział w badaniu zajmie ok. 15-20 minut.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Gutta wraz z Zespołem Badawczym

EU-CONSULT sp. z o.o.

Panel pytań

1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) przebudowa, rozbudowa, adaptacja lub budowa szkół i placówek
- b) wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych
- c) wyposażenie placówki w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomaganie rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych

Panel pytań

2. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Niewystarczający dostęp do szkół podstawowych i gimnazjalnych
- b) Niewystarczające wyposażenie pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne
- c) Niedostosowanie miejsc nauczania do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- d) Inne problemy (proszę opisać, jakie?) ...

3. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?

- a) Udało nam się osiągnąć więcej, niż zamierzaliśmy
- b) Udało nam się osiągnąć wszystko, co zamierzaliśmy
- c) Udało nam się osiągnąć znaczną część tego, co zamierzaliśmy
- d) Udało nam się osiągnąć jedynie część tego, co zamierzaliśmy
- e) Nie udało nam się osiągnąć nic/niemal nic spośród tego, co zamierzaliśmy

4. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

5. Czy istnieją czynniki mające negatywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

6. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi z opcją wykluczającą dla odpowiedzi g).

- a) Nastąpiły przerwy w dostawach materiałów

Panel pytań

- b) Trzeba było przeorganizować pracę ekip budowlanych
- c) Musieliśmy wydłużyć realizację projektu
- d) Nie udało nam się osiągnąć wszystkich zamierzonych efektów
- e) Nastąpił wzrost cen
- f) Pandemia wpłynęła w inny sposób (w jaki?) ...
- g) Nie zauważyliśmy wpływu pandemii

7. Jak oceniają Państwo trafność zrealizowanego projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji?

Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą.

1	2	3	4	5

8. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w zakresie:

	Bardzo duży	Raczej duży	Przeciętny	Raczej mały	Bardzo mały
Dostępu do szkół i placówek [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]					
Poprawy jakości wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję b]					
wyposażenia placówki w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze					

Panel pytań

specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
[odpowiedź wyświetli się tylko osobom,
które zaznaczyły w pyt. 1 opcję c]

9. Jak oceniają Państwo nakłady, które musieli Państwo ponieść w celu realizacji projektu?

	Bardzo duże	Raczej duże	Przeciętne	Raczej małe	Bardzo małe
Nakłady finansowe (wkład własny)					
Nakłady organizacyjne					
Nakłady osobowe (kadrowe)					
Nakłady czasowe					

10. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu?

- a) Efekty uda się utrzymać w okresie przekraczającym 2 lata (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- b) Efekty uda się utrzymać w okresie maksymalnie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- c) Efektów nie uda się utrzymać nawet w okresie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...

11. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?

- a) Tak, w takim samym zakresie, jak obecnie
- b) Tak, ale w mniejszym zakresie, niż obecnie
- c) Nie
- d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

12. Z jakich środków zrealizowałoby Państwo ten projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Środki własne

Panel pytań

- b) Pożyczki lub kredyty bankowe
- c) Dotacje z budżetu krajowego
- d) Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego
- e) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- f) Środki pozyskane z fundacji zajmujących się edukacją (z jakich fundacji?) ...
- g) Inne źródła (jakie?) ...

13. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru edukacji?

- a) Tak
- b) Nie (*proszę zakończyć ankietę*)

14. Z jakiego źródła były finansowane te działania?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 7
- b) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 10
- c) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – inna Oś Priorytetowa
- d) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- e) Środki pochodzące z fundacji i stowarzyszeń
- f) Środki samorządowe
- g) Środki z budżetu państwa
- h) Środki własne
- i) Pożyczki lub kredyty bankowe
- j) Inne źródło (jakie?) ...

15. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego projektu komplementarnego na podniesienie jakości nauczania w reprezentowanej placówce?

- a) Bardzo pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- b) Pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- c) Przeciętnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....

Panel pytań

- d) Negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- e) Bardzo negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....

Dziękujemy za udział w badaniu!

Dane metryczkowe zostaną zaimplementowane z bazy danych, o udostępnienie której Wykonawca będzie wnioskował do Zamawiającego – stąd brak pytań metryczkowych w niniejszym kwestionariuszu.

12.1.9. Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 7.2]

Szanowni Państwo,

Firma EU-Consult z siedzibą w Gdańsku na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie ankietyzacji z beneficjentami wsparcia, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach działania 7.2. Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chcielibyśmy nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) można zapoznać się na stronie internetowej Wykonawcy badania [link].

Uprzejmie prosimy zatem o uczestnictwo w badaniu ankietowym dotyczącym efektów jakie przyniosła w Państwa przypadku realizacja projektu z zakresu wsparcia edukacji.

Udział w badaniu zajmie ok. 15-20 minut.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Gutta wraz z Zespołem Badawczym

EU-CONSULT sp. z o.o.

Panel pytań

1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) przebudowa, rozbudowa, adaptacja lub budowa placówek i szkół ponadpodstawowych, w tym zawodowych i specjalnych
- b) wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych
- c) wyposażenie w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów szczególnie uzdolnionych

Panel pytań

- d) wspieranie ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego
- e) tworzenie w szkołach zawodowych warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia, doposażenia warsztatów, pracowni itp.
- f) budowa nowych obiektów służących praktycznej nauce zawodu

2. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Niewystarczający dostęp do miejsc w szkołach ponadpodstawowych, w tym zawodowych i specjalnych
- b) Niewystarczające wyposażenie pracowni i warsztatów do praktycznej nauki zawodu w szkołach zawodowych
- c) Niewystarczające wyposażenie pracowni specjalistycznych szkół w pomoce naukowo-dydaktyczne
- d) Niedostosowanie miejsc nauczania do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- e) Niewystarczający dostęp do centrów kształcenia zawodowego
- f) Inne problemy (proszę opisać, jakie?) ...

3. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?

- a) Udało nam się osiągnąć więcej, niż zamierzaliśmy
- b) Udało nam się osiągnąć wszystko, co zamierzaliśmy
- c) Udało nam się osiągnąć znaczną część tego, co zamierzaliśmy
- d) Udało nam się osiągnąć jedynie część tego, co zamierzaliśmy
- e) Nie udało nam się osiągnąć nic/niemal nic spośród tego, co zamierzaliśmy

4. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

5. Czy istnieją czynniki mające negatywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

Panel pytań

- a) Tak (jaki?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

6. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi z opcją wykluczającą dla odpowiedzi g).

- a) Nastąpiły przerwy w dostawach materiałów
- b) Trzeba było przeorganizować pracę ekip budowlanych
- c) Musieliśmy wydłużyć realizację projektu
- d) Nie udało nam się osiągnąć wszystkich zamierzonych efektów
- e) Nastąpił wzrost cen
- f) Pandemia wpłynęła w inny sposób (w jaki?) ...
- g) Nie zauważyliśmy wpływu pandemii

7. Jak oceniają Państwo trafność zrealizowanego projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w obszarze edukacji?

Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą.

1	2	3	4	5

8. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w zakresie:

	Bardzo duży	Raczej duży	Przeciętny	Raczej mały	Bardzo mały
Dostępu do szkół ponadpodstawowych innych niż zawodowe i specjalne <i>[odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]</i>					

Panel pytań

Dostępu do szkół zawodowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]					
Dostępu do szkół specjalnych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]					
Poprawy jakości wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję b]					
Wyposażenia placówki w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję c]					
Dostępu do centrów kształcenia zawodowego ukierunkowanych branżowo [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję d]					
Wyposażenia pracowni praktycznej nauki zawodu w szkołach zawodowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję e]					
Dostępu do pracowni praktycznej nauki zawodu w szkołach zawodowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję f]					
9. Jak oceniają Państwo nakłady, które musieli Państwo ponieść w celu realizacji projektu?					

Panel pytań

	Bardzo duże	Raczej duże	Przeciętne	Raczej małe	Bardzo małe
Nakłady finansowe (wkład własny)					
Nakłady organizacyjne					
Nakłady osobowe (kadrowe)					
Nakłady czasowe					
10. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu?					
<p>a) Efekty uda się utrzymać w okresie przekraczającym 2 lata (jakie czynniki na to wpłyną?) ...</p> <p>b) Efekty uda się utrzymać w okresie maksymalnie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...</p> <p>c) Efektów nie uda się utrzymać nawet w okresie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...</p>					
11. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?					
<p>a) Tak, w takim samym zakresie, jak obecnie</p> <p>b) Tak, ale w mniejszym zakresie, niż obecnie</p> <p>c) Nie</p> <p>d) Trudno powiedzieć (<i>nie czytać</i>)</p>					
12. Z jakich środków zrealizowałoby Państwo ten projekt?					
<i>Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.</i>					
<p>a) Środki własne</p> <p>b) Pożyczki lub kredyty bankowe</p> <p>c) Dotacje z budżetu krajowego</p> <p>d) Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>e) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020</p> <p>f) Środki pozyskane z fundacji zajmujących się edukacją (z jakich fundacji?) ...</p> <p>g) Inne źródła (jakie?) ...</p>					

Panel pytań

13. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru edukacji?

- a) Tak
- b) Nie *(proszę zakończyć ankietę)*

14. Z jakiego źródła były finansowane te działania?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 7
- b) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 10
- c) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – inna Oś Priorytetowa
- d) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- e) Środki pochodzące z fundacji i stowarzyszeń
- f) Środki samorządowe
- g) Środki z budżetu państwa
- h) Środki własne
- i) Pożyczki lub kredyty bankowe
- j) Inne źródło (jakie?) ...

15. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego projektu komplementarnego na podniesienie jakości nauczania w reprezentowanej placówce?

- a) Bardzo pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- b) Pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- c) Przeciętnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- d) Negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- e) Bardzo negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....

Dziękujemy za udział w badaniu!

Dane metryczkowe zostaną zaimplementowane z bazy danych, o udostępnienie której Wykonawca będzie wnioskował do Zamawiającego – stąd brak pytań metryczkowych w niniejszym kwestionariuszu.

12.1.10. Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 10.2 i 10.3]

Szanowni Państwo,

Firma EU-Consult z siedzibą w Gdańsku na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie ankietyzacji z beneficjentami wsparcia, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach działania 10.2. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej lub 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chcielibyśmy nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) można zapoznać się na stronie internetowej Wykonawcy badania [link].

Uprzejmie prosimy zatem o uczestnictwo w badaniu ankietowym dotyczącym efektów jakie przyniosła w Państwa przypadku realizacja projektu z zakresu wsparcia edukacji.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-25 minut.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Gutta wraz z Zespołem Badawczym

EU-CONSULT sp. z o.o.

Panel pytań

1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (np. poprzez dodatkowe zajęcia, rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży) (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...

Panel pytań

- b) Tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego (np. wyposażanie szkolnych pracowni w sprzęt specjalistyczny) (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- c) Realizacja programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- d) Wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego przy jego przechodzeniu na kolejny etap kształcenia (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- e) Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna, dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- f) Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- g) Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy uczniów, nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- h) Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (jakie dokładnie działania realizowali Państwo w tym obszarze?) ...
- i) Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji, w tym osób starszych oraz o niskich kwalifikacjach chcących podnieść kluczowe kompetencje o charakterze podstawowym i przekrojowym w zakresie języków obcych oraz ICT.

Panel pytań

2. W jakim stopniu wsparcie odpowiadało na potrzeby w zakresie wspomżenia kompetencji i umiejętności osób (młodzieży i osób dorosłych) uczestniczących w zajęciach we wspartych placówkach?

- a) W bardzo dużym stopniu (co o tym zdecydowało?) ...
- b) Raczej w dużym stopniu (co o tym zdecydowało?) ...
- c) W przeciętnym stopniu (co o tym zdecydowało?) ...
- d) Raczej w małym stopniu (co o tym zdecydowało?) ...
- e) W bardzo małym stopniu (co o tym zdecydowało?) ...

3. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Niewystarczający dostęp do szkół
- b) Niewystarczająca skala organizacji zajęć dodatkowych wyrównujących deficyty rozwojowe i szanse edukacyjne
- c) Brak wsparcia rozwoju uzdolnień wśród dzieci
- d) Brak warunków do nauczania eksperymentalnego
- e) Brak indywidualizacji pracy z uczniem
- f) Brak wystarczającego dostępu do doradztwa i opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkołach
- g) Brak wystarczającego dostępu do doradztwa i poradnictwa zawodowego w szkołach
- h) Niewystarczające kompetencje i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą
- i) Przedwczesne kończenie edukacji
- j) Brak kształcenia osób dorosłych
- k) Inne problemy (proszę opisać, jakie?) ...

4. Na jakie potrzeby reagował Państwa projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Konieczność rozwoju umiejętności i kompetencji dzieci i młodzieży w zakresie języków obcych

Panel pytań

- b) Konieczność rozwoju umiejętności i kompetencji dzieci i młodzieży w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych
- c) Konieczność rozwoju umiejętności i kompetencji dzieci i młodzieży w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych
- d) Konieczność rozwoju umiejętności i kompetencji nauczycieli w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem oraz wykorzystania pomocy psychologiczno-pedagogicznych podczas tej pracy
- e) Zwiększenie skali edukacji osób dorosłych
- f) Inne potrzeby (jakie?) ...

5. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?

- a) Udało nam się osiągnąć więcej, niż zamierzaliśmy
- b) Udało nam się osiągnąć wszystko, co zamierzaliśmy
- c) Udało nam się osiągnąć znaczną część tego, co zamierzaliśmy
- d) Udało nam się osiągnąć jedynie część tego, co zamierzaliśmy
- e) Nie udało nam się osiągnąć nic/niemal nic spośród tego, co zamierzaliśmy

6. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [uczniami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Poziom zainteresowania uczniów uczestnictwem w projekcie
- b) Zróżnicowanie grupy uczniów uczestniczących w projekcie pod kątem umiejętności i wiedzy
- c) Uczestnictwo w projekcie tzw. „trudnej” młodzieży
- d) Brak wsparcia odpowiadającego oczekiwaniom uczniów
- e) Inne czynniki (jakie?) ...

7. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia

- a) Poziom zainteresowania nauczycieli uczestnictwem w projekcie
- b) Przekonanie nauczycieli o braku konieczności doskonalenia zawodowego
- c) Niechęć nauczycieli związana z poświęcaniem swojego prywatnego czasu na doskonalenie zawodowe

Panel pytań

- d) Brak kursów i szkoleń odpowiadających oczekiwaniom nauczycieli
- e) Inne czynniki (jakie?) ...

8. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

9. Czy istnieją czynniki mające negatywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

10. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi z opcją wykluczającą dla odpowiedzi f).

- a) Musieliśmy wydłużyć realizację projektu
- b) Nie udało nam się osiągnąć wszystkich zamierzonych efektów
- c) Musieliśmy czasowo przejść na tryb zdalny pracy
- d) Mieliśmy ograniczony kontakt z dziećmi i młodzieżą
- e) Pandemia wpłynęła w inny sposób (w jaki?) ...
- f) Nie zauważyliśmy wpływu pandemii

11. Jak oceniają Państwo trafność zrealizowanego projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w ramach edukacji ogólnej?

Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą.

1	2	3	4	5

Panel pytań

12. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w zakresie:

	Bardzo duży	Raczej duży	Przeciętny	Raczej mały	Bardzo mały
Wspierania dzieci i młodzieży w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych i przeciwdziałania deficytom rozwojowym [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]					
Wspierania rozwoju uzdolnień wśród dzieci i młodzieży [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a lub c]					
Tworzenia warunków do nauczania eksperymentalnego [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję b]					
Indywidualizacji pracy z uczniem [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję d]					
Zapewnienia dostępu do doradztwa i opieki psychologiczno-pedagogicznej [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję e]					
Zapewnienia dostępu do poradnictwa i doradztwa zawodowego [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję f]					
Doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli [odpowiedź					

Panel pytań

wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję g lub h]

Zwiększenia skali edukacji wśród osób dorosłych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję i]

13. Jak oceniają Państwo nakłady, które musieli Państwo ponieść w celu realizacji projektu?

	Bardzo duże	Raczej duże	Przeciętne	Raczej małe	Bardzo małe
Nakłady finansowe (wkład własny)					
Nakłady organizacyjne					
Nakłady osobowe (kadrowe)					
Nakłady czasowe					

14. Jak oceniają Państwo realizowany projekt pod kątem użyteczności dla nauczycieli?

- a) W wyniku projektu zaspokoiłiśmy wszystkie potrzeby zawodowe nauczycieli
- b) W wyniku projektu zaspokoiłiśmy większość potrzeb zawodowych nauczycieli
- c) W wyniku projektu zaspokoiłiśmy jedynie część potrzeb zawodowych nauczycieli
- d) W wyniku projektu nie zaspokoiłiśmy potrzeb zawodowych nauczycieli
- e) W ramach projektu nie kierowaliśmy wsparcia do nauczycieli

Pytanie skierowane tylko do beneficjentów działania 10.2.

15. Jak oceniają Państwo realizowany projekt pod kątem użyteczności dla uczniów wspieranej placówki?

- a) W wyniku projektu zaspokoiłiśmy wszystkie potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie
- b) W wyniku projektu zaspokoiłiśmy większość potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie

Panel pytań

- c) W wyniku projektu zaspokoiliśmy jedynie część potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie
- d) W wyniku projektu nie zaspokoiliśmy potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie
- e) W ramach projektu nie kierowaliśmy wsparcia do dzieci i młodzieży

16. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu?

- a) Efekty uda się utrzymać w okresie przekraczającym 2 lata (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- b) Efekty uda się utrzymać w okresie maksymalnie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- c) Efektów nie uda się utrzymać nawet w okresie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...

17. Czy w trakcie realizacji projektu osiągnęli Państwo jakieś efekty, które na początku nie były przewidziane?

- a) Tak, pozytywne (na czym one polegały?) ...
- b) Tak, negatywne (na czym one polegały?) ...
- c) Nie
- d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

18. Jakie czynniki w największym stopniu wpłynęły na osiągnięte przez Państwa w ramach projektu efekty?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Zapotrzebowanie na realizowane projekt
- b) Zainteresowanie ze strony dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów
- c) Zainteresowanie ze strony nauczycieli
- d) Długofalowe potrzeby wspieranej placówki
- e) Doświadczenie w ramach realizacji projektów finansowanych z Unii Europejskiej
- f) Niechęć osób dorosłych do podejmowania kształcenia
- g) Inne czynniki (jakie?) ...

Panel pytań

19. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?

- a) Tak, w takim samym zakresie, jak obecnie
- b) Tak, ale w mniejszym zakresie, niż obecnie
- c) Nie
- d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

20. Z jakich środków zrealizowałoby Państwo ten projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi

- a) Środki własne
- b) Pożyczki lub kredyty bankowe
- c) Dotacje z budżetu krajowego
- d) Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego
- e) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- f) Środki pozyskane z fundacji zajmujących się edukacją (z jakich fundacji?) ...
- g) Inne źródła (jakie?) ...

21. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie wspomagania rozwoju uczniów?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ... (z jakich źródeł były one finansowane?) ...
- b) Nie

22. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie rozwoju kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ... (z jakich źródeł były one finansowane?) ...
- b) Nie (*proszę przejść do pyt. 26*)

23. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie rozwoju infrastruktury edukacyjnej?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ...

Panel pytań

b) Nie

24. Z jakiego źródła były finansowane te działania?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 7
- b) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – inna Oś Priorytetowa
- c) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
- d) Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020
- e) Środki pochodzące z fundacji i stowarzyszeń
- f) Środki samorządowe
- g) Środki z budżetu państwa
- h) Środki własne
- i) Pożyczki lub kredyty bankowe
- j) Inne źródło (jakie?) ...

25. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego projektu komplementarnego na podniesienie jakości infrastruktury edukacyjnej?

- a) Bardzo pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- b) Pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- c) Przeciętnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- d) Negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- e) Bardzo negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....

26. Czy w ramach realizowanego projektu stosowali Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na efekty osiągnięte w trakcie realizacji przedsięwzięcia?

- a) Tak (proszę opisać, na czym polegały te rozwiązania) ...
- b) Nie

27. Jakie wsparcie w zakresie edukacji ogólnej powinno być kontynuowane w latach 2021-2027?

Panel pytań

.....
.....

Dziękujemy za udział w badaniu!

Dane metryczkowe zostaną zaimplementowane z bazy danych, o udostępnienie której Wykonawca będzie wnioskował do Zamawiającego – stąd brak pytań metryczkowych w niniejszym kwestionariuszu.

12.1.11. Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z Beneficjentami projektów RPO WD 2014-2020 [działanie 10.4]

Szanowni Państwo,

Firma EU-Consult z siedzibą w Gdańsku na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie ankietyzacji z beneficjentami wsparcia, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach działania 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chcielibyśmy nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) można zapoznać się na stronie internetowej Wykonawcy badania [link].

Uprzejmie prosimy zatem o uczestnictwo w badaniu ankietowym dotyczącym efektów jakie przyniosła w Państwa przypadku realizacja projektu z zakresu wsparcia edukacji.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-25 minut.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Gutta wraz z Zespołem Badawczym

EU-CONSULT sp. z o.o.

Panel pytań

1. Jakiego typu przedsięwzięcie realizowali Państwo w ramach projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Organizacja praktycznych form nauczania (staży uczniowskich)
- b) Uruchamianie i dostosowywanie kształcenia i szkolenia w zawodach, na które występuje potwierdzone zapotrzebowanie rynku (jakie dokładnie działania zaplanowali Państwo do realizacji?) ...
- c) Działania przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poprzez pomoc stypendialną dla uczniów

Panel pytań

szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych i przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne

- d) Doradztwo edukacyjno-zawodowe, uwzględniające potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek (jaki dokładnie działania zaplanowali Państwo do realizacji?) ...
- e) Przygotowanie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia oraz wsparcie ich w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej pod potrzeby regionalnego i lokalnego rynku pracy
- f) Kształcenie osób dorosłych, zgłaszających z własnej inicjatywy potrzebę podniesienia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, organizowanych we współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami
- g) Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu we współpracy z uczelniami i rynkiem pracy (jaki dokładnie działania zaplanowali Państwo do realizacji?) ...
- h) Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu pod kątem kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji i metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia oraz stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy

2. Na jakie problemy odpowiadała realizacja Państwa projektu?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Niewystarczający dostęp do praktycznych form nauczania (staży uczniowskich)
- b) Niedopasowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy
- c) Brak wsparcia rozwoju uzdolnień wśród młodzieży szkół zawodowych
- d) Brak doradztwa edukacyjno-zawodowego
- e) Poradnictwo zawodowe nieodpowiadające na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy
- f) Brak doksztalcenia się lub przebranżowienia wśród osób dorosłych

Panel pytań

- g) Brak szkolenia i doradztwa dla nauczycieli
- h) Inne problemy (proszę opisać, jakie?) ...

3. Na jakie potrzeby reagował Państwa projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Konieczność zwiększenia skali praktycznych form nauczania (staży uczniowskich)
- b) Konieczność włączenia pracodawców w proces kształcenia zawodowego
- c) Konieczność wspierania rozwoju młodzieży uzdolnionej
- d) Konieczność zapewnienia doradztwa edukacyjno-zawodowego
- e) Konieczność dostosowania poradnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy
- f) Konieczność zwiększania skali kursów i szkoleń zawodowych oferowanych osobom dorosłym
- g) Konieczność zapewnienia szkolenia i doradztwa dla nauczycieli
- h) Inne potrzeby (jakie?) ...

4. Jak oceniają Państwo osiągnięte w wyniku realizacji projektu efekty?

- a) Udało nam się osiągnąć więcej, niż zamierzaliśmy
- b) Udało nam się osiągnąć wszystko, co zamierzaliśmy
- c) Udało nam się osiągnąć znaczną część tego, co zamierzaliśmy
- d) Udało nam się osiągnąć jedynie część tego, co zamierzaliśmy
- e) Nie udało nam się osiągnąć nic/niemal nic spośród tego, co zamierzaliśmy

5. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [uczniami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Poziom zainteresowania uczniów uczestnictwem w projekcie
- b) Zróżnicowanie grupy uczniów uczestniczących w projekcie pod kątem umiejętności i wiedzy
- c) Uczestnictwo w projekcie tzw. „trudnej” młodzieży
- d) Brak wsparcia odpowiadającego oczekiwaniom uczniów
- e) Konieczność pogodzenia nauki z zajęciami dodatkowymi w ramach projektu
- f) Inne czynniki (jakie?) ...

Panel pytań

6. Jakie czynniki związane z uczestnikami projektu [nauczycielami] miały największe znaczenie, jeśli chodzi o realizację przedsięwzięcia?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Poziom zainteresowania nauczycieli uczestnictwem w projekcie
- b) Przekonanie nauczycieli o braku konieczności doskonalenia zawodowego
- c) Niechęć nauczycieli związana z poświęcaniem swojego prywatnego czasu na doskonalenie zawodowe
- d) Brak kursów i szkoleń odpowiadających oczekiwaniom nauczycieli
- e) Inne czynniki (jakie?) ...

7. Na jakie główne trudności napotkali Państwo realizując projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Niechęć ze strony młodzieży do zaangażowania w dodatkowe zajęcia
- b) Niechęć ze strony nauczycieli do korzystania z projektu
- c) Niechęć ze strony pracodawców do angażowania się w proces związany z uruchamianiem kierunków kształcenia
- d) Trudność w znalezieniu dla uczniów miejsc stażu u pracodawców
- e) Inne trudności (jakie?) ...

8. Czy istnieją czynniki mające pozytywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

9. Czy istnieją czynniki mające negatywny wpływ na realizowany przez Państwa projekt?

- a) Tak (jakie?) ...
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

10. W jaki sposób pandemia koronawirusa wywołującego chorobę COVID-19 wpłynęła na realizowany przez Państwa projekt?

Panel pytań

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi z opcją wykluczającą dla odpowiedzi f) .

- a) Musieliśmy wydłużyć realizację projektu
- b) Nie udało nam się osiągnąć wszystkich zamierzonych efektów
- c) Musieliśmy czasowo przejść na tryb zdalny pracy
- d) Mieliśmy ograniczony kontakt z dziećmi i młodzieżą
- e) Pandemia wpłynęła w inny sposób (w jaki?) ...
- f) Nie zauważyliśmy wpływu pandemii

11. Proszę wskazać główne zmiany, jakie obserwują Państwo w wyniku realizacji projektu:

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Zwiększenie zdawalności egzaminów zawodowych w stosunku do lat ubiegłych
- b) Większa skala współpracy z pracodawcami
- c) Lepsze dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy
- d) Zwiększenie stopnia zatrudnienia absolwentów wspieranej placówki
- e) Inne zmiany (jakie?) ...

12. Jak oceniają Państwo trafność zrealizowanego projektu w stosunku do potrzeb zidentyfikowanych w ramach edukacji ogólnej?

Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – ocenę najwyższą.

1	2	3	4	5

13. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego przez Państwa projektu na obszarze, na którym realizowali Państwo to przedsięwzięcie, na poprawę sytuacji w zakresie:

Panel pytań

	Bardzo duży	Raczej duży	Przeciętny	Raczej mały	Bardzo mały
Organizacji praktycznych form nauczania dla uczniów szkół zawodowych – staży uczniowskich [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję a]					
Dostosowanie kierunków kształcenia w szkołach zawodowych do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję b]					
Pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję c]					
Poprawy dostępu do doradztwa edukacyjno-zawodowego [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję d]					
Poprawy dostępu do poradnictwa zawodowego uwzględniającego potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję e]					
Poprawy dostępu osób dorosłych do kursów zawodowych [odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję f]					
Szkoleń, doradztwa i podwyższania kwalifikacji wśród nauczycieli					

Panel pytań

[odpowiedź wyświetli się tylko osobom, które zaznaczyły w pyt. 1 opcję g lub h]

14. Jak oceniają Państwo nakłady, które musieli Państwo ponieść w celu realizacji projektu?

	Bardzo duże	Raczej duże	Przeciętne	Raczej małe	Bardzo małe
Nakłady finansowe (wkład własny)					
Nakłady organizacyjne					
Nakłady osobowe (kadrowe)					
Nakłady czasowe					

15. Jak oceniają Państwo realizowany projekt pod kątem użyteczności dla nauczycieli?

- W wyniku projektu zaspokoiliśmy wszystkie potrzeby zawodowe nauczycieli
- W wyniku projektu zaspokoiliśmy większość potrzeb zawodowych nauczycieli
- W wyniku projektu zaspokoiliśmy jedynie część potrzeb zawodowych nauczycieli
- W wyniku projektu nie zaspokoiliśmy potrzeb zawodowych nauczycieli
- W ramach projektu nie kierowaliśmy wsparcia do nauczycieli

16. Jak oceniają Państwo realizowany projekt pod kątem użyteczności dla uczniów wspieranej placówki?

- W wyniku projektu zaspokoiliśmy wszystkie potrzeby rozwojowe młodzieży uczestniczącej w projekcie
- W wyniku projektu zaspokoiliśmy większość potrzeb rozwojowych młodzieży uczestniczącej w projekcie
- W wyniku projektu zaspokoiliśmy jedynie część potrzeb rozwojowych młodzieży uczestniczącej w projekcie
- W wyniku projektu nie zaspokoiliśmy potrzeb rozwojowych młodzieży uczestniczącej w projekcie
- W ramach projektu nie kierowaliśmy wsparcia do uczniów

Panel pytań

17. Jak oceniają Państwo trwałość efektów, które udało się Państwu osiągnąć w wyniku projektu?

- a) Efekty uda się utrzymać w okresie przekraczającym 2 lata (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- b) Efekty uda się utrzymać w okresie maksymalnie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...
- c) Efektów nie uda się utrzymać nawet w okresie 2 lat (jakie czynniki na to wpłyną?) ...

18. Czy w trakcie realizacji projektu osiągnęli Państwo jakieś efekty, które na początku nie były przewidziane?

- a) Tak, pozytywne (na czym one polegały?) ...
- b) Tak, negatywne (na czym one polegały?) ...
- c) Nie
- d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

19. Jakie czynniki w największym stopniu wpłynęły na osiągnięte przez Państwa w ramach projektu efekty?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Zapotrzebowanie na realizowany projekt
- b) Zainteresowanie ze strony młodzieży
- c) Zainteresowanie ze strony nauczycieli
- d) Zainteresowanie ze strony pracodawców
- e) Długofalowe potrzeby wspieranej placówki
- f) Potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy
- g) Doświadczenie w ramach realizacji projektów finansowanych z Unii Europejskiej
- h) Inne czynniki (jakie?) ...

20. Czy gdyby nie dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 możliwe byłoby zrealizowanie projektu?

- a) Tak, w takim samym zakresie, jak obecnie
- b) Tak, ale w mniejszym zakresie, niż obecnie
- c) Nie

Panel pytań

d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

21. Z jakich środków zrealizowałoby Państwo ten projekt?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Środki własne
- b) Pożyczki lub kredyty bankowe
- c) Dotacje z budżetu krajowego
- d) Środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego
- e) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- f) Środki pozyskane z fundacji zajmujących się edukacją (z jakich fundacji?) ...
- g) Inne źródła (jakie?) ...

22. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie wspomagania rozwoju uczniów?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ... (z jakich źródeł były one finansowane?) ...
- b) Nie

23. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie rozwoju kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ... (z jakich źródeł były one finansowane?) ...
- b) Nie

24. Czy prócz realizowanego projektu, którego dotyczy niniejsza ankieta realizowali Państwo również jakieś inne projekty z obszaru wsparcia edukacji w zakresie rozwoju infrastruktury edukacyjnej?

- a) Tak (czego dotyczyły te projekty?) ...
- b) Nie (*proszę przejść do pyt. 27*)

25. Z jakiego źródła były finansowane te działania?

Możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 7

Panel pytań

- b) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – inna Oś Priorytetowa
- c) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
- d) Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020
- e) Środki pochodzące z fundacji i stowarzyszeń
- f) Środki samorządowe
- g) Środki z budżetu państwa
- h) Środki własne
- i) Pożyczki lub kredyty bankowe
- j) Inne źródło (jakie?) ...

26. Jak oceniają Państwo wpływ realizowanego projektu komplementarnego na podniesienie jakości nauczania w reprezentowanej placówce?

- a) Bardzo pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- b) Pozytywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- c) Przeciętnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- d) Negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....
- e) Bardzo negatywnie (jakie elementy projektu o tym zdecydowały?)....

27. Czy w ramach realizowanego projektu stosowali Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na efekty osiągnięte w trakcie realizacji przedsięwzięcia?

- a) Tak (proszę opisać, na czym polegały te rozwiązania) ...
- b) Nie

28. Jakie wsparcie w zakresie edukacji ogólnej powinno być kontynuowane w latach 2021-2027?

.....
.....

Dziękujemy za udział w badaniu!

Dane metryczkowe zostaną zaimplementowane z bazy danych, o udostępnienie której Wykonawca będzie wnioskował do Zamawiającego – stąd brak pytań metryczkowych w niniejszym kwestionariuszu.

12.1.12. Kwestionariusz badania CAWI/CATI (mix mode) z uczestnikami projektów w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego - nauczycielami

Szanowni Państwo,

Firma EU-Consult z siedzibą w Gdańsku na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie ankietyzacji z osobami, które skorzystały ze wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że uczestniczyli Państwo w projekcie pn. ... *[dane uzupełnione automatycznie]*, realizowanym przez ... *[dane uzupełnione automatycznie]*, zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chcielibyśmy nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) można zapoznać się na stronie internetowej Wykonawcy badania *[link]*.

Uprzejmie prosimy zatem o uczestnictwo w badaniu ankietowym dotyczącym efektów jakie przyniosło w Państwa przypadku uczestnictwo we wspomnianym projekcie.

Udział w badaniu zajmie ok. 20-25 minut.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Gutta wraz z Zespołem Badawczym

EU-CONSULT sp. z o.o.

Panel pytań

1. W jakim stopniu udało się Państwu podnieść swoje kompetencje i umiejętności zawodowe na skutek uczestnictwa w projekcie?

- a) W bardzo dużym stopniu
- b) Raczej w dużym stopniu
- c) W przeciętnym stopniu
- d) Raczej w małym stopniu
- e) W bardzo małym stopniu

2. Co ułatwiało Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?

Panel pytań

- a) Elastyczność pracodawcy w zakresie zapewnienia mi dni/godzin wolnych na uczestnictwo we wsparciu
- b) Dni/godziny wsparcia niekolidujące z pracą zawodową
- c) Miejsce organizacji wsparcia w szkole lub blisko miejsca pracy lub zamieszkania
- d) Możliwość uzyskania zwrotu za dojazd na miejsce realizacji wsparcia
- e) Zbieżność wsparcia, z którego korzystałam/em z moimi zainteresowaniami/oczekiwaniem
- f) Możliwość uzyskania awansu zawodowego na skutek podniesienia swoich kompetencji
- g) Inne czynniki (jakie?) ...

3. Co utrudniało Państwu podnoszenie kompetencji i umiejętności w ramach projektu?

- a) Kolidowanie wsparcia z pracą zawodową
- b) Brak elastyczności pracodawcy w zapewnieniu dni/godzin wolnych na potrzeby uczestnictwa ze wsparciem
- c) Konieczność dojazdu na miejsce udzielania wsparcia
- d) Konieczność godzenia życia rodzinnego z udziałem ze wsparciem
- e) Niedostosowanie wsparcia do moich potrzeb/oczekiwań
- f) Pandemia COVID-19, która utrudniała możliwość praktycznego wykorzystania nabytych umiejętności z uwagi na ograniczony kontakt z dziećmi i młodzieżą
- g) Inne czynniki (jakie?) ...

4. Na jakie Państwa potrzeby odpowiadało wsparcie?

Kafeteria dla nauczycieli kształcenia ogólnego.

- a) Uzupelnienie dotychczasowej wiedzy zawodowej
- b) Zaktualizowanie dotychczasowej wiedzy
- c) Zwiększenie pewności siebie w życiu zawodowym
- d) Uzyskanie nowej wiedzy, kompetencji lub umiejętności niezbędnych do uzyskania awansu
- e) Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, np. z rodzicami/opiekunami dziecka oraz z samymi dziećmi
- f) Nabycie umiejętności zindywidualizowanej pracy z dzieckiem

Panel pytań

- g) Nabycie umiejętności nauczania poprzez metody eksperymentalne
- h) Nabycie umiejętności w zakresie wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną
- i) Wzrost poważania ze strony pracodawcy i kolegów/koleżanek z pracy
- j) Wzrost poważania ze strony rodziców i opiekunów dzieci
- k) Inne potrzeby (jakie?) ...

Kafeteria dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

- a) Uzupelnienie dotychczasowej wiedzy zawodowej
- b) Zaktualizowanie dotychczasowej wiedzy
- c) Zwiększenie pewności siebie w życiu zawodowym
- d) Uzyskanie nowej wiedzy, kompetencji lub umiejętności niezbędnych do uzyskania awansu
- e) Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, np. z młodzieżą
- f) Nabycie umiejętności zindywidualizowanej pracy z młodzieżą
- g) Nabycie umiejętności nauczania poprzez metody eksperymentalne
- h) Nabycie umiejętności w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych
- i) Wzrost poważania ze strony młodzieży
- j) Wzrost poważania ze strony pracodawcy i kolegów/koleżanek z pracy
- k) Inne potrzeby (jakie?) ...

5. Jak ogółem oceniają Państwo dostosowanie wsparcia do Państwa potrzeb?

Proszę o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – najwyższą.

1	2	3	4	5

6. Co musiałoby się zmienić, by wsparcie w większym stopniu odpowiadało Państwa potrzebom?

Pytanie skierowane do osób, które w pytaniu 5 oznaczyły odpowiedź inną niż 5.

.....

.....

Panel pytań

7. Które państwa potrzeby zawodowe nie zostały zaspokojone w wyniku udziału we wsparciu?

Pytanie skierowane do osób, które w pytaniu 5 oznaczyły odpowiedź inną niż 5.

.....
.....

8. W jakim stopniu wsparcie wpłynęło na Państwa sytuację zawodową?

- a) W bardzo dużym stopniu (proszę opisać, co się zdarzyło) ...
- b) Raczej w dużym stopniu (proszę opisać, co się zdarzyło) ...
- c) W przeciętnym stopniu (proszę opisać, co się zdarzyło) ...
- d) Raczej w małym stopniu (proszę opisać, co się zdarzyło) ...
- e) W bardzo małym stopniu (proszę opisać, co się zdarzyło) ...

9. Czy w wyniku udziału we wsparciu zauważyli Państwo jakieś nieoczekiwane efekty?

- a) Tak, pozytywne (na czym one polegały?) ...
- b) Tak, negatywne (na czym one polegały?) ...
- c) Nie
- d) Trudno powiedzieć (*nie czytać*)

10. Jak oceniają Państwo trwałość uzyskanych efektów w zakresie wsparcia kompetencji, kwalifikacji i umiejętności zawodowych?

- a) Efekty udziału w projekcie będą wykorzystywane przez długi czas
- b) Efekty udziału w projekcie będą wykorzystywane przez pewien czas, ale zapewne za 2 lata dezaktualizują się one
- c) Nie będą wykorzystywane efektów udziału w projekcie

11. Czy w ramach wsparcia, z którego Państwo skorzystali, zauważyli Państwo jakieś wyjątkowo skuteczne rozwiązania, które wpłynęły na skuteczność projektu, w którym Państwo uczestniczyli?

- a) Tak (proszę opisać, na czym polegały te rozwiązania) ...
- b) Nie

Panel pytań

12. Jakiego wsparcia oczekivaliby Państwo w przyszłości, jeśli chodzi o Państwa kwalifikacje, kompetencje i umiejętności zawodowe jako nauczycieli?

.....
.....

Dziękuję za udział w badaniu!

Dane metryczkowe zostaną zaimplementowane z bazy danych, o udostępnienie której Wykonawca będzie wnioskował do Zamawiającego – stąd brak pytań metryczkowych w niniejszym kwestionariuszu.

12.1.13. Scenariusz w ramach działania 10.2 i 10.3.

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie zogniskowanych wywiadów grupowych z uczestnikami projektów, tj. z osobami reprezentującymi szkoły i inne placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Niniejsze spotkanie będzie dotyczyło edukacji na poziomie ogólnym (szkoły podstawowe, gimnazja, licea).

Z uwagi na to, że w latach 2014-2020 reprezentowana przez Państwa placówka brała udział w projekcie dotyczącym edukacji, realizowanym ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 90-120 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. W jakim stopniu udało się Państwu osiągnąć efekty, które miały zostać osiągnięte w projekcie?
Które czynniki wpływały na skuteczność realizowanego projektu? Proszę odnieść się do tych elementów, które wpływały na skuteczność wsparcia pozytywnie oraz negatywnie.
Jakie działania można byłoby wdrożyć, aby zwiększyć pozytywne efekty projektu oraz niwelować te negatywne?
2. Na ile projekt, w którym brali Państwo udział był dopasowany do potrzeb Państwa placówki?

Panel pytań

Które z potrzeb zostały zaspokojone, a które nie? Czy potrzeby niezaspokojone ujawniły się dopiero w wyniku realizacji projektu, czy też wiedzieli Państwo o nich wcześniej? Jakich dodatkowych działań wymaga zaspokojenie tych potrzeb?

Jakie nowe potrzeby pojawiły się w Państwa placówce w wyniku pandemii COVID-19? W jakim stopniu zostały one zaspokojone w wyniku realizacji projektu?

3. Jak oceniają Państwo wielkość nakładów (organizacyjnych, finansowych – dot. wkładu własnego, kadrowych itp.), które musieliście ponieść, by osiągnąć efekty zaplanowane w projekcie? Co było dla Państwa najbardziej obciążające w realizacji projektu? Jak radzili sobie Państwo z tymi obciążającymi elementami?

4. Na ile efekty wsparcia uznać należy za trwałe? Jak długo uzyskane kompetencje i umiejętności będą służyć nauczycielom, którzy uzyskali wsparcie?

W jaki sposób kompetencje i umiejętności nabyte w ramach projektu przez dzieci i młodzież z Państwa placówki zaprocentują w przyszłości?

5. Czy w wyniku wsparcia zaobserwowali Państwo jakieś nieoczekiwane, niezakładane pierwotnie w projekcie efekty? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Czego one dotyczyły? Proszę je opisać. Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?

6. W jakim stopniu możliwe byłoby osiągnięcie efektów, które udało się Państwu zrealizować w ramach projektu, gdyby nie wsparcie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Proszę uzasadnić swoje zdanie. W jakim stopniu i z jakich środków zrealizowałoby Państwo projekt, gdyby nie środki z Programu?

7. Jakie czynniki wpłynęły na realizowany projekt – proszę odwołać się do specyfiki:

- Potrzeb, które są identyfikowane wśród nauczycieli
- Specyfiki potrzeb dzieci w wieku szkolnym – w szkole podstawowej, gimnazjum oraz liceum

8. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zaobserwowali Państwo w projektach, które Państwo realizowali? Proszę opisać te rozwiązania.

9. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia realizowanych przez Państwa projektów? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Panel pytań

Dziękuję za udział w badaniu!

12.1.14. Scenariusz w ramach działania 10.4.

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie zogniskowanych wywiadów grupowych z uczestnikami projektów, tj. z osobami reprezentującymi szkoły i inne placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Niniejsze spotkanie będzie dotyczyło edukacji na poziomie zawodowym (szkoły zawodowe, branżowe, technika).

Z uwagi na to, że w latach 2014-2020 reprezentowana przez Państwa placówka brała udział w projekcie dotyczącym edukacji, realizowanym ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 90-120 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Z jakimi największymi trudnościami borykali się Państwo, jeśli chodzi o zapewnienie wysokiej jakości edukacji zawodowej w swojej placówce?
Co było największym problemem?
Jak napotkane problemy wpływały na efekty edukacyjne młodzieży?
2. W jakim stopniu udało się Państwu osiągnąć efekty, które miały zostać osiągnięte w projekcie?

Panel pytań

Które czynniki wpływały na skuteczność realizowanego projektu? Proszę odnieść się do tych elementów, które wpływały na skuteczność wsparcia pozytywnie oraz negatywnie.

Jakie działania można byłoby wdrożyć, aby zwiększyć pozytywne efekty projektu oraz niwelować te negatywne?

3. Na ile projekt, w którym brali Państwo udział był dopasowany do potrzeb Państwa placówki?

Które z potrzeb zostały zaspokojone, a które nie? Czy potrzeby niezaspokojone ujawniły się dopiero w wyniku realizacji projektu, czy też wiedzieli Państwo o nich wcześniej? Jakich dodatkowych działań wymaga zaspokojenie tych potrzeb?

Jakie nowe potrzeby pojawiły się w Państwa placówce w wyniku pandemii COVID-19? W jakim stopniu zostały one zaspokojone w wyniku realizacji projektu?

4. Jak oceniają Państwo wielkość nakładów (organizacyjnych, finansowych – dot. wkładu własnego, kadrowych itp.), które musieliście ponieść, by osiągnąć efekty zaplanowane w projekcie? Co było dla Państwa najbardziej obciążające w realizacji projektu? Jak radzili sobie Państwo z tymi obciążającymi elementami?

5. Na ile efekty wsparcia uznać należy za trwałe? Jak długo uzyskane kompetencje i umiejętności będą służyć nauczycielom, którzy uzyskali wsparcie?

W jaki sposób kompetencje i umiejętności nabyte w ramach projektu przez młodzież z Państwa placówki zaprocentują w przyszłości?

6. Czy w wyniku wsparcia zaobserwowali Państwo jakieś nieoczekiwane, niezakładane pierwotnie w projekcie efekty? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Czego one dotyczyły? Proszę je opisać. Czy na skutek wsparcia wystąpiły nieoczekiwane efekty pozytywne bądź negatywne, a jeśli tak, to jakie?

7. Jakie efekty obserwują Państwo w zakresie podniesienia jakości edukacji zawodowej w Państwa placówkach? Co uległo zmianie i w jakim stopniu na tę zmianę wpłynął projekt, a w jakim – inne czynniki?

8. W jakim stopniu możliwe byłoby osiągnięcie efektów, które udało się Państwu zrealizować w ramach projektu, gdyby nie wsparcie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020? Proszę uzasadnić swoje zdanie. W jakim stopniu i z jakich środków zrealizowałoby Państwo projekt, gdyby nie środki z Programu?

9. Jakie czynniki wpłynęły na realizowany projekt – proszę odwołać się do specyfiki:

Panel pytań

- Potrzeb, które są identyfikowane wśród nauczycieli
- Specyfiki potrzeb młodzieży korzystającej z edukacji zawodowej

10. Jakie skuteczne, rzadko spotykane rozwiązania, które zadecydowały o efektywności wsparcia i osiągniętych rezultatach, zaobserwowali Państwo w projektach, które Państwo realizowali? Proszę opisać te rozwiązania.

11. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia realizowanych przez Państwa projektów? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękuję za udział w badaniu!

12.1.15. Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 7.1. oraz 7.2.

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie badania metodą wywiadów pogłębionych z osobami reprezentującymi placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Z uwagi na to, że realizowany przez Państwa projekt został wybrany do takiego badania w ramach studium przypadku, uprzejmie proszę o udział w wywiadzie.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta.

Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Jakie działania zrealizowali Państwo w ramach projektu? W jaki sposób działania te wpłynęły na jakość świadczenia usług edukacyjnych w reprezentowanej przez Państwa placówce?

Jakie elementy ułatwiały, a jakie utrudniały zrealizowanie przez Państwa tych działań? Jak sobie Państwo radzili z czynnikami utrudniającymi realizację projektu?

2. Na jakie najistotniejsze bariery napotykali Państwo przed realizacją projektu w świadczeniu usług edukacyjnych w swojej placówce? Proszę je opisać oraz wskazać, jak wpływały one na jakość edukacji.

Panel pytań

3. Na ile wsparcie z RPO WD 2014-2020, które uzyskali Państwo w ramach projektu odpowiadało Państwa potrzebom? Czy były działania, które chcieli Państwo zrealizować, ale ich realizacja nie była możliwa? Jakie to działania?
4. Jak Państwo przewidują, w jakiej perspektywie czasowej uda się utrzymać efekty, które osiągnęli Państwo w swoim projekcie?
5. Czy w ramach projektu osiągnęli Państwo jakieś efekty, które były dla Państwa zaskakujące? To znaczy takie, których nie planowaliście Państwo w ramach projektu, a które i tak zaistniały? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Proszę je opisać.
6. Jakie innowacyjne lub rzadko stosowane rozwiązania, które miały istotny wpływ na osiągnięte w projekcie rezultaty zastosowaliście Państwo, w realizowanym projekcie?
7. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia Państwa projektu? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.16. Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 10.2 i 10.3.

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie badania metodą wywiadów pogłębionych z osobami reprezentującymi placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Z uwagi na to, że realizowany przez Państwa projekt został wybrany do takiego badania w ramach studium przypadku, uprzejmie proszę o udział w wywiadzie.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta.

Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Jakie działania zrealizowali Państwo w ramach projektu? W jaki sposób działania te wpłynęły na jakość świadczenia usług edukacyjnych w reprezentowanej przez Państwa placówce?

Jakie elementy ułatwiały, a jakie utrudniały zrealizowanie przez Państwa tych działań? Jak sobie Państwo radzili z czynnikami utrudniającymi realizację projektu?

2. Na jakie najistotniejsze bariery napotykali Państwo przed realizacją projektu w świadczeniu usług edukacyjnych w swojej placówce? Proszę je opisać oraz wskazać, jak wpływały one na jakość edukacji.

Panel pytań

3. Na ile wsparcie z RPO WD 2014-2020, które uzyskali Państwo w ramach projektu odpowiadało Państwa potrzebom? Czy były działania, które chcieli Państwo zrealizować, ale ich realizacja nie była możliwa? Jakie to działania?
4. W jakim stopniu udało się Państwu osiągnąć efekty wsparcia? Co o tym zdecydowało? Proszę odnieść się do specyfiki uczestników projektu, tj. dzieci i młodzieży, którzy korzystali ze wsparcia, ale również do specyfiki nauczycieli oraz ich potrzeb zawodowych. Które z tych czynników były najistotniejsze?
5. Czy w ramach projektu osiągnęli Państwo jakieś efekty, które były dla Państwa zaskakujące? To znaczy takie, których nie planowaliście Państwo w ramach projektu, a które i tak zaistniały? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Proszę je opisać.
6. Jak Państwo przewidują, w jakiej perspektywie czasowej uda się utrzymać efekty, które osiągnęli Państwo w swoim projekcie?
7. Jakie innowacyjne lub rzadko stosowane rozwiązania, które miały istotny wpływ na osiągnięte w projekcie rezultaty zastosowaliście Państwo w realizowanym projekcie?
8. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia Państwa projektu? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.17. Scenariusz wywiadu pogłębionego (IDI) na potrzeby case study w ramach działania 10.4.

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie badania metodą wywiadów pogłębionych z osobami reprezentującymi placówki oświatowe, które skorzystały ze wsparcia w obszarze edukacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Z uwagi na to, że realizowany przez Państwa projekt został wybrany do takiego badania w ramach studium przypadku, uprzejmie proszę o udział w wywiadzie.

Z uwagi na to, że w okresie od ... [dane uzupełnione automatycznie] do ... [dane uzupełnione automatycznie] realizowali Państwo projekt pn. ... [dane uzupełnione automatycznie], zostali Państwo zakwalifikowani do badania. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta.

Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w badaniu zajmie ok. 30 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Jakie działania zrealizowali Państwo w ramach projektu? W jaki sposób działania te wpłynęły na jakość świadczenia usług edukacyjnych w reprezentowanej przez Państwa placówce?

Jakie elementy ułatwiały, a jakie utrudniały zrealizowanie przez Państwa tych działań? Jak sobie Państwo radzili z czynnikami utrudniającymi realizację projektu?

2. Na jakie najistotniejsze bariery napotykali Państwo przed realizacją projektu w świadczeniu usług edukacyjnych w swojej placówce? Proszę je opisać oraz wskazać, jak wpływały one na jakość edukacji.

Panel pytań

3. Na ile wsparcie z RPO WD 2014-2020, które uzyskali Państwo w ramach projektu odpowiadało Państwa potrzebom? Czy były działania, które chcieli Państwo zrealizować, ale ich realizacja nie była możliwa? Jakie to działania?

Jakie zmiany, jeśli chodzi o efekty edukacyjne uczniów, odnotowali Państwo w swojej placówce? Na ile była to zasługa projektu, a na ile – innych czynników? Proszę uzasadnić swoje zdanie.
4. Na ile wsparcie, które uzyskali Państwo w ramach projektu odpowiadało na zmiany, które powinny zajść w szkolnictwie zawodowym, by przygotować uczniów do wejścia na rynek pracy? Proszę opisać, co miało w tym kontekście największe, a co najmniejsze znaczenie.
5. W jakim stopniu udało się Państwu osiągnąć efekty wsparcia? Co o tym zdecydowało? Proszę odnieść się do specyfiki uczestników projektu, tj. dzieci i młodzieży, którzy korzystali ze wsparcia, ale również do specyfiki nauczycieli oraz ich potrzeb zawodowych. Które z tych czynników były najistotniejsze?
6. Czy w ramach projektu osiągnęli Państwo jakieś efekty, które były dla Państwa zaskakujące? To znaczy takie, których nie planowaliście Państwo w ramach projektu, a które i tak zaistniały? Czy były one pozytywne, czy negatywne? Proszę je opisać.
7. Jak Państwo przewidują, w jakiej perspektywie czasowej uda się utrzymać efekty, które osiągnęli Państwo w swoim projekcie?
8. Jakie innowacyjne lub rzadko stosowane rozwiązania, które miały istotny wpływ na osiągnięte w projekcie rezultaty zastosowaliście Państwo w realizowanym projekcie?
9. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia Państwa projektu? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.18. Scenariusz badania metodą panelu eksperckiego³⁸

Dzień dobry,

nazywam się ... i reprezentuję firmę EU-Consult z siedzibą w Gdańsku. Reprezentowana przeze mnie firma na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przeprowadza badanie pn. „Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”.

W ramach badania planowane jest przeprowadzenie panelu eksperckiego z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Z uwagi na to, że zostali Państwo zakwalifikowani do badania, uprzejmie proszę o aktywny udział w spotkaniu. Chciał(a)bym nadmienić, że wyniki prezentowane będą wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień, bez możliwości identyfikacji respondenta. Z informacją na temat przetwarzania Państwa danych osobowych tzw. klauzula RODO) mogli się Państwo zapoznać drogą elektroniczną na etapie otrzymania zaproszenia do udziału w badaniu i ustalania terminu rozmowy.

Udział w spotkaniu zajmie ok. 120 minut.

Czy wyrażają Państwo zgodę na nagrywanie spotkania? Nagranie posłuży wyłącznie do celów dokumentacyjnych i do sporządzenia transkrypcji, która zostanie wykorzystana przez członków Zespołu Badawczego na potrzeby przygotowania raportu z badania. Nagranie nie będzie udostępniane osobom trzecim. Jeśli ktokolwiek z Państwa nie wyraża zgody na nagrywanie, będę prowadził(a) notatki z rozmowy.

Panel pytań

1. Jak oceniają Państwo wskazaną z perspektywy ewaluacji adekwatność typów wsparcia do potrzeb regionu w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych?
Jak specyfika uczestników oraz form wsparcia wpływa na skuteczność interwencji?
2. Proszę ocenić, czy dominujące typy wsparcia świadczyć mogą o konkretnych potrzebach regionu, które należy nadal wspierać?
W jakim stopniu wsparcie EFS zostało ocenione prawidłowo pod kątem potrzeb społeczno-gospodarczych regionu, zmian na rynku pracy i dynamiki gospodarczej?
3. Jak odnoszą się Państwo do oceny logiki interwencji zawartej w ewaluacji?

³⁸ Scenariusz panelu eksperckiego może zostać uszczegółowiony na późniejszym etapie badania.

Panel pytań

4. Jak oceniają Państwo zawartą w ewaluacji ekspercką ocenę tego, od czego zależą efekty wsparcia? W jakim stopniu argumenty przemawiające za skutecznością wsparcia są przekonujące? W jaki sposób oceniają Państwo dokonaną ocenę efektywności wsparcia?
Jakie działania można byłoby wdrożyć w latach 2021-2027, aby zwiększyć pozytywne efekty interwencji w zakresie szkolnictwa?
5. Jak oceniają Państwo trafność interwencji w zakresie edukacji (tj. adekwatność interwencji do zidentyfikowanych potrzeb)? Czy potrzeby te zmieniały się na przestrzeni lat 2014-2020? W jaki sposób?
Jakie nowe potrzeby identyfikują Państwo w związku z pandemią COVID-19?
6. W jakim stopniu ocena trwałości jest według Państwa prawidłowa? Czy zawiera wszystkie niezbędne elementy, które decydują o trwałości?
7. Proszę odnieść się od dokonanej eksperckiej oceny tzw. białych plam na mapie województwa w zakresie realizacji projektów edukacyjnych?
8. Czy efekty interwencji w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego, w tym zmiany, które spowodowała interwencja w regionie, zostały określone w sposób wyczerpujący i prawidłowy? Proszę o ocenę.
9. Proszę o ocenę zamieszczonych w ewaluacji nieoczekiwanych efektów wsparcia – pozytywnych i negatywnych.
10. Jak oceniają Państwo deklaracje beneficjentów co do możliwości pokrycia wydatków w ramach projektów z innych środków w odniesieniu do zasadności wsparcia z Programu?
11. Proszę odnieść się do oceny kryteriów wyboru projektów i regulaminów konkursów ocenionych przez Zespół Badawczy. Na ile ocena ta jest trafna?
12. Jak oceniają Państwo komplementarność wsparcia w zakresie edukacji pomiędzy:
 - EFS i EFRR;
 - RPO WD 2014-2020 a innymi Programami;
 - Wsparciem krajowym i regionalnym;
 - Wsparciem infrastrukturalnym a wsparciem z EFS (działania 7.2. i 10.3);
 - Wsparciem w ramach działań 10.2., 10.3. i 10.4.?

Panel pytań

13. Jak oceniają Państwo wskazane przez Zespół Badawczy najważniejsze trudności z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie?
14. Jak oceniają Państwo wskazane przez Zespół Badawczy dobre praktyki interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego?
15. Jakie powinny być kierunki wsparcia edukacji ogólnej w regionie biorąc pod uwagę osiągnięte efekty działań w tym zakresie w ramach RPO WD 2014-2020 i potrzeby regionu?
16. Czy istnieją jakieś kwestie, które nie zostały poruszone w naszej rozmowie, a które są istotne z punktu widzenia Państwa projektu? Jeśli tak, to proszę o ich przekazanie.

Dziękujemy za udział w badaniu!

12.1.19. Analiza case study

Przy opracowaniu studiów przypadku wykorzystane zostały następujące źródła:

- Lista Beneficjentów RPO WD 2014-2020 (Wykaz operacji aktualny na dzień 31.12.2021);
- Dane z systemu SL2014 udostępnione przez Zamawiającego;
- Transkrypcje wywiadów IDI z beneficjentami;
- Strony internetowe beneficjentów projektów wytypowanych do studium przypadku (informacje dotyczące zrealizowanych projektów).

Projekty zrealizowane w ramach Działania 7.1

„Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

Tabela 16. Studium przypadku projektu „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

Case study nr 1 – „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>
Miasto Jelenia Góra	Jednostka samorządu terytorialnego

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

<i>EFRR</i>	<i>EFS</i>
X	

Okres realizacji projektu:

Case study nr 1 – „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

<i>Data rozpoczęcia realizacji</i>	<i>Data zakończenia realizacji</i>
22.11.2018	31.03.2021

Wartość finansowa projektu (w PLN):

<i>Wartość ogółem</i>	<i>Wkład UE</i>	<i>Poziom dofinansowania (%)</i>
7 113 220,77 zł	919879,20 zł	54,84%

Obszar realizacji projektu:

<i>Powiat</i>	<i>Gmina</i>
	X

Główni odbiorcy działań projektowych:

Dzieci w wieku przedszkolnym korzystające z usług opiekuńczo-wychowawczych oraz uczniowie szkoły podstawowej.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

- 1. Budowa dwukondygnacyjnego, w pełni dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Zespołu Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej połączonego przejściem z budynkiem istniejącej szkoły na poziomie parteru.*
- 2. Zagospodarowanie terenu wraz z budową placu zabaw i montażem urządzeń.*
- 3. Zakup wyposażenia do ośmiu sal dydaktycznych.*
- 4. Działania promocyjne: tablica informacyjno-pamiątkowa, oznakowanie wyposażenia, informacje na stronie internetowej Miasta Jelenia Góra.*

Planowane efekty realizacji projektu:

- 1. Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej – 34 os.*
- 2. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury – 40 os.*
- 3. Umożliwienie dzieciom z niepełnosprawnościami kształcenia na każdym poziomie edukacji w jednym, spójnym kompleksie edukacyjnym.*
- 4. Poprawa warunków nauczania w przedszkolu specjalnym.*

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Case study nr 1 – „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	1	1
Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	Sztuka	1	1
Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	Osoby	40	40

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	Osoby/rok	35	34

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

Brak zidentyfikowanych problemów.

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

Nie dotyczy.

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Sprawne przygotowanie wniosku o dofinansowanie.*
- *Zaangażowanie w realizację zadań.*
- *Wybór solidnego wykonawcy.*
- *Dofinansowanie z PFRON na roboty budowlane.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie stanowiło odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby uczniów oraz ich rodziców. Dzięki rozbudowie obiektu rodzice nie byli zmuszeni do przewożenia dzieci pomiędzy różnymi lokalizacjami, aby zapewnić im dostęp do potrzebnych usług.

Case study nr 1 – „Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ulicy Kruszwickiej 3 w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych”

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Projekt w bardzo wysokim stopniu podniósł jakość edukacji w placówce.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Z uwagi na zakres działań, który objął inwestycje o charakterze infrastrukturalnym – przewidywana trwałość efektów wsparcia jest bardzo wysoka. Efekty mogą utrzymać się od kilku (w przypadku wyposażenia) do kilkudziesięciu lat (w przypadku wybudowanego obiektu).

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

Zastosowane rozwiązania nie miały charakteru innowacji, ale były bardzo skuteczne i obejmowały np.:

- *Zakup nowoczesnego wyposażenia.*
- *Zastosowanie łącznika pomiędzy budynkami.*
- *Ułatwienia dostępu dla osób z niepełnosprawnościami (np. windy).*

Podsumowanie:

Projekt miał duże znaczenie dla społeczności lokalnej, ze względu na wprowadzenie ułatwień dla rodziców i dzieci korzystających z wybudowanej infrastruktury. Nowoczesny budynek i wyposażenie posłużą mieszkańcom przez wiele lat, a wprowadzone udogodnienia są szczególnie ważne dla osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie zaplanowane działania zostały z sukcesem wdrożone.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

„Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Tabela 17. Studium przypadku projektu „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Case study nr 2 – „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

Case study nr 2 – „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>
Gmina Kobierzyce	Jednostka samorządu terytorialnego

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

<i>EFRR</i>	<i>EFS</i>
X	

Okres realizacji projektu:

<i>Data rozpoczęcia realizacji</i>	<i>Data zakończenia realizacji</i>
01.01.2014	22.06.2017

Wartość finansowa projektu (w PLN):

<i>Wartość ogółem</i>	<i>Wkład UE</i>	<i>Poziom dofinansowania (%)</i>
38 769 347,97 zł	1 525 423,02 zł	13%

Obszar realizacji projektu:

<i>Powiat</i>	<i>Gmina</i>
	X

Główni odbiorcy działań projektowych:

Uczniowie, dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku żłobkowym.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

Utworzenie żłobka ze świetlicą gminną, przedszkola oraz szkoły podstawowej.

Planowane efekty realizacji projektu:

Utworzenie miejsc dla 450 uczniów, 150 dzieci w wieku przedszkolnym i 50 dzieci w wieku do 3 lat (opieka żłobkowa).

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Case study nr 2 – „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Wskaźniki produktu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	1	1
Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	Sztuka	1	1
Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	Osoby	450	450

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	Osoby/rok	335	335
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) – kobiety	EPC	41,50	41,50
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) – mężczyźni	EPC	6	6
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)	EPC	47,50	47,50

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Trudności w przygotowaniu dokumentacji projektowej oraz w rozliczeniu projektu, związane z bardzo rozbudowanymi działaniami i dużym poziomem kompleksowości projektu.*
- *Problemy administracyjne obejmujące m.in. procedury przetargowe.*
- *Wysoki koszt realizacji inwestycji.*

Case study nr 2 – „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- Stały kontakt z opiekunem projektu.
- Współpraca instytucji zaangażowanych w realizację projektu.
- Zabezpieczenie środków na inwestycję w budżecie gminy.

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- Zaangażowanie i wsparcie ze strony opiekuna projektu.
- Zaangażowanie pracowników realizujących projekt.

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Projekt bardzo dobrze odpowiadał na potrzeby zdiagnozowane w gminie – cała inwestycja pozwoliła na utworzenie kompleksowego obiektu oferującego usługi edukacyjne oraz opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, które dotychczas nie były realizowane lub realizowano je w dużo mniejszym zakresie.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Projekt pozwolił na objęcie wsparciem osób, które nie miałyby możliwości uzyskania bez realizacji przedmiotowej inwestycji. Kompleksowy charakter inwestycji zdecydowanie pozwolił na zaoferowanie usług opiekuńczych i wychowawczych oraz edukacyjnych wysokiej jakości.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Zakładana trwałość uzyskanych rezultatów jest bardzo wysoka i przekracza minimalny wymagany okres trwałości projektu.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Nowoczesne sale dydaktyczne oraz gabinet logopedyczny.
- Stworzenie Sali Doświadczeń Świata w SP.
- Utworzenie bloku sportowego z dużą salą gimnastyczną wyposażoną w nowoczesne wysuwane trybuny dla 160 osób.
- Stworzenie auli dla 130 osób.
- Zakup nowoczesnego wyposażenia oraz sprzętu dydaktycznego (m.in. drukarki 3D).

Podsumowanie:

Case study nr 2 – „Budowa szkoły podstawowej w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w miejscowości Wysoka w Gminie Kobierzyce”

Stworzony obiekt odpowiadał na aktualne zapotrzebowanie społeczności lokalnej. Projekt zrealizowano zgodnie z założeniami, osiągnięto również wszystkie zakładane rezultaty, o potencjalnie bardzo wysokiej trwałości. W wyniku realizacji projektu zapewniono dostęp do usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych dla bardzo różnorodnej i licznej grupy dzieci i młodzieży.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

Projekty zrealizowane w ramach Działania 7.2

„Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

Tabela 18. Studium przypadku projektu „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

Case study nr 3 – „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

Nazwa beneficjenta	Forma prawna
Gmina Wałbrzych	Jednostka samorządu terytorialnego

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

EFRR	ERDF
X	

Okres realizacji projektu:

Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
06.07.2016	31.12.2018

Wartość finansowa projektu (w PLN):

Case study nr 3 – „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

Wartość ogółem	Wkład UE	Poziom dofinansowania (%)
2 711 142,36	2 234 028,75	85%

Obszar realizacji projektu:

Powiat	Gmina
	X

Główni odbiorcy działań projektowych:

Głównymi odbiorcami byli uczniowie szkół zawodowych, w tym osoby z niepełnosprawnością, którzy w wyniku jego realizacji uzyskali możliwość zdobywania umiejętności zawodowych.

Pośrednimi odbiorcami byli nauczyciele, w związku z poprawą warunków kształcenia oraz pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem absolwentów szkół zawodowych.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

Unowocześnienie i dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeby rynku pracy i potencjału regionalnej gospodarki w czterech publicznych szkołach zawodowych, poprzez rozwój bazy techniczno-dydaktycznej placówek we współpracy z pracodawcami – prace remontowe, zakup nowoczesnego sprzętu i wyposażenia pracowni zawodowych.

Planowane efekty realizacji projektu:

- Poprawa kształcenia w zawodach, które wykazują zgodność z Dolnośląskimi Regionalnymi Specjalizacjami.*
- Doposażenie pracowni dla kierunków kształcenia zawodowego w branżach istotnych z punktu widzenia regionalnej gospodarki, tj. motoryzacyjnej, mechatronicznej, mechanicznej, budowlanej, fryzjerskiej, informatycznej, elektryczno-elektronicznej, graficznej, reklamowej, ekonomicznej gastronomicznej, turystycznej.*

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	Osoby	470	470

Case study nr 3 – „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	Osoby/rok	409	409

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

Trudność stanowiło znalezienie na rynku krajowym wykonawców potrzebnego sprzętu – trzykrotnie ogłaszany był przetarg, mimo to nie udało się dokonać zakupu wszystkich planowanych elementów, dlatego wprowadzono zmiany do projektu – beneficjent pozostawał w stałym kontakcie z szkołami, które były objęte wsparciem w ramach projektu i konsultował z nimi problemy związane z dostępem do potrzebnego sprzętu (szkoły sugerowały wówczas sprzęt o innych parametrach, dzięki czemu łatwiej było dokonywać zmian w ofertach przetargowych).

Drugą trudnością był wzrost cen, który spowodował, że w drugim roku realizacji projektu przygotowany kosztorys był nieaktualny i wymagał korekty.

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Powtarzanie procedury przetargowej.*
- *Wprowadzanie zmian do projektu.*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Otwarcie beneficjenta na potrzeby szkół i uczniów.*
- *Zaangażowanie zespołu projektowego.*
- *Wsparcie firmy zewnętrznej w przygotowaniu dokumentacji projektowej.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie charakteryzowało się wysokim stopniem adekwatności – beneficjent wdrożył działania, na które szkoły zgłaszały zapotrzebowanie.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówkach:

Projekt zdecydowanie przyczynił się do podniesienia poziomu edukacji w placówkach objętych wsparciem. Uczniowie czterech szkół mieli możliwość korzystania w ramach nauki w szkołach zawodowych z nowoczesnego wyposażenia na kierunkach, które zwiększały ich

Case study nr 3 – „Czas na zawodowców – innowacyjne wyposażenie wałbrzyskich szkół zawodowych”

szanse na zdobycie zatrudnienia po zakończeniu edukacji z uwagi na dostosowanie kierunku kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Wysoka trwałość efektów wsparcia wykraczająca poza minimalny okres trwałości projektu.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

Zakup nowoczesnego sprzętu dydaktycznego, dopasowanego do potrzeb uczniów i kierunków kształcenia (np. zakup drukarki 3D).

Podsumowanie:

Projekt pozwolił na osiągnięcie zakładanych rezultatów, pomimo pewnych trudności. Beneficjent w swoich działaniach wykazywał się dużą elastycznością – w przypadku wystąpienia problemów starał się podejmować działania zaradcze.

Wsparcie w ramach projektu było adekwatne, a uzyskane rezultaty wykazują się wysoką trwałością.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

„Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

Tabela 19. Studium przypadku projektu „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

Case study nr 4 – „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>
Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska	Stowarzyszenie – związek JST

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

Case study nr 4 – „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

EFRR	EFS
X	

Okres realizacji projektu:

Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
27.07.2016	28.12.2017

Wartość finansowa projektu (w PLN):

Wartość ogółem	Wkład UE	Poziom dofinansowania (%)
883 983,60 zł	751 386,07 zł	85%

Obszar realizacji projektu:

Powiat	Gmina
X	

Główni odbiorcy działań projektowych:

Odbiorcami projektu będą uczniowie oraz nauczyciele jednostek oświatowych objętych projektem.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

Wyposażenie i adaptacja 7 pracowni, które wymagają interwencji w zakresie poprawy warunków nauczania w trzech szkołach ogólnokształcących powiatu dzierżoniowskiego, tj.:

- Pracownia matematyczna oraz przyrodnicza (interdyscyplinarna - chemia, fizyka, biologia, sala wykładowa oraz pracownia) w LO Bielawa,
- Pracownia chemiczna (składająca się z pracowni, sali wykładowej oraz zaplecza) i biologiczna w I LO w Dzierżoniowie,
- Pracownia fizyczna, informatyczna oraz geograficzna w II LO w Dzierżoniowie.

Planowane efekty realizacji projektu:

- Rozwój infrastruktury pracowni matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych, poprzez zakup nowoczesnego sprzętu, materiałów dydaktycznych, narzędzi TIK.
- Adaptacja pomieszczeń oraz dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Case study nr 4 – „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	2	2
Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	Sztuka	2	2
Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	Osoby	1 964	1 964

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	Osoby/rok	880	940

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Konieczność prowadzenia rozmów z nauczycielami, którzy nie byli przekonani co do sensu realizacji niektórych działań.*
- *Niskie zainteresowanie uczniów podejmowaniem wyzwań i udziałem w zajęciach praktycznych.*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Cykliczne spotkania zespołu projektowego.*
- *Nadzór beneficjenta i partnera nad działaniami realizowanymi w szkołach.*
- *Stały kontakt z nauczycielami i władzami szkół.*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Przygotowanie diagnozy potrzeb szkół.*
- *Możliwość zdobycia praktycznych umiejętności przez uczniów.*
- *Współpraca między gminami oraz instytucjami zaangażowanymi w realizację projektu.*

Case study nr 4 – „Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną poprzez rozwój infrastruktury szkół ogólnokształcących z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego”

- *Dobra organizacja pracy.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie było zdecydowanie dopasowane do potrzeb zidentyfikowanych w placówkach.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Jakość edukacji w placówkach objętych wsparciem w ramach projektu podniosła się w bardzo dużym stopniu. Zrealizowane działania nie zostałyby wdrożone bez uzyskania dofinansowania w ramach RPO.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

W opinii beneficjenta przewidywana trwałość efektów wsparcia jest bardzo wysoka. Przede wszystkim w zakresie zakupionego wyposażenia – zakładany czas, w którym będzie możliwe korzystanie z wprowadzonej technologii to ok. 10 lat.

Efekty miękkie w przypadku co najmniej części zdobytej przez uczestników wiedzy i umiejętności są trudniejsze do określenia, ale zakłada się, że utrzymają się u większości uczestników przez minimum kilka lat od zakończenia udziału w projekcie.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- *Ścisła współpraca na wszystkich szczeblach (beneficjent, partnerzy, dyrekcja, nauczyciele), która umożliwiła sprawną realizację zaplanowanych zadań.*
- *Przeprowadzona diagnoza potrzeb edukacyjnych we wspartych placówkach.*

Podsumowanie:

Projekt realizowany był w sposób dobrze zorganizowany i pozwolił na osiągnięcie wszystkich planowanych rezultatów. Wszystkie wskaźniki zostały zrealizowane lub przekroczone. Pozytywnym aspektem projektu była duża aktywność nauczycieli oraz uczniów (szczególnie w kontekście początkowego niższego zainteresowania).

Wsparcie projektowe realnie wpłynęło na wzrost jakości edukacji w placówce.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

Projekty zrealizowane w ramach Działania 10.2

„Podnieś swoje kompetencje kluczowe”

Tabela 20. Studium przypadku projektu „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”

Case study nr 5 – „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”		
Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:		
<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>	
Kuźnia Talentów	Organizacja pożytku publicznego	
Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:		
Działanie 10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej		
Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:		
10i – Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia		
Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:		
<i>EFRR</i>	<i>EFS</i>	
	X	
Okres realizacji projektu:		
<i>Data rozpoczęcia realizacji</i>	<i>Data zakończenia realizacji</i>	
01.09.2017	30.06.2019	
Wartość finansowa projektu (w PLN):		
<i>Wartość ogółem</i>	<i>Wkład UE</i>	<i>Poziom dofinansowania (%)</i>
1 103 848,20 zł	1 041 448,20 zł	85%
Obszar realizacji projektu:		
<i>Powiat</i>	<i>Gmina</i>	
	X	
Główni odbiorcy działań projektowych:		
Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz nauczyciele.		
Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:		

Case study nr 5 – „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania, doradztwo edukacyjno-zawodowe, zajęcia wykorzystujące nowoczesne technologie, zajęcia wspierające uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wyjazdy edukacyjne, a także kursy i szkolenia doskonalące dla nauczycieli.

Planowane efekty realizacji projektu:

- *Wzrost potencjału edukacyjnego uczniów.*
- *Zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez nauczycieli.*

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika³⁹	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	Osoby	55	40
Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	Osoby	17	5
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	124	75
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	4	4
Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	Sztuka	4	4

³⁹ Z uwagi na dużą liczbę wskaźników specyficznych w projekcie (116 wskaźników produktu, w tym m.in. Liczba godzin grupowego doradztwa edukacyjno-zawodowego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych w gimnazjum z ZS Serby, Liczba wycieczek trzydniowych w ramach zaj. edukacyjno-rozwojowych w Gimnazjum Przedmoście z SP Przedmoście), w opisie uwzględniono wyłącznie wskaźniki kluczowe.

Case study nr 5 – „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”

Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	Osoby	379	325
---	-------	-----	-----

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika ⁴⁰	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	45	40
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	4	4
Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	4	4
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	Osoby	331	29

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

Brak wskazania problemów w realizacji projektu.

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

Nie dotyczy.

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Skuteczna współpraca beneficjenta ze szkołami objętymi wsparciem.*
- *Wyznaczenie koordynatora odpowiadającego za kontakt z nauczycielami i uczniami, który odpowiadał m.in. za przygotowywanie dokumentacji projektowej.*

⁴⁰ Z uwagi na dużą liczbę wskaźników specyficznych w projekcie (115 wskaźników rezultatu, w tym m.in. Liczba zrealizowanych godzin grupowego doradztwa edukacyjno-zawodowego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych w GIMNAZJUM PRZEDMOŚCIE z ZS Przedmoście, Liczba zrealizowanych godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w ramach zajęć specjalistyczno-kompensacyjnych w SP WILKÓW), w opisie uwzględniono wyłącznie wskaźniki kluczowe.

Case study nr 5 – „Podnieś swoje kompetencje kluczowe”

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Ze względu na przeprowadzoną diagnozę potrzeb w każdej z placówek – adekwatność oferowanego wsparcia należy ocenić w sposób bardzo dobry.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Projekt w bardzo dużym stopniu przyczynił się do podniesienia jakości edukacji w placówce – obejmował on działania bardzo różnorodne kompleksowe (w tym rozwijające oraz specjalistyczne, m.in. psychologiczne, korekcyjno-kompensacyjne, czy socjoterapeutyczne), skierowane do różnych grup odbiorców (w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Z uwagi na szeroki wachlarz działań, zarówno zajęć dodatkowych i specjalistycznych, jak też wyposażenia pracowni szkolnych i doszkalania nauczycieli – zakładana trwałość efektów może być wyższa, niż minimalny wymagany okres trwałości.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- *Wsparcie dla różnych grup odbiorców.*
- *Szeroki zakres oferowanych zajęć dla uczniów.*
- *Nowoczesne wyposażenie pracowni szkolnych, w tym m.in. sprzęt do biofeedbacku.*
- *Duży zakres wsparcia oferowanego nauczycielom (kursy, szkolenia, studia podyplomowe).*

Podsumowanie:

Projekt został zrealizowany zgodnie z planem, nie zidentyfikowano żadnych problemów w jego realizacji. Działania były koordynowane w sposób sprawny i przyczyniły się do podniesienia jakości edukacji w placówkach.

Wsparcie oferowane w projekcie było różnorodne i kompleksowe – łączyło w sobie elementy twarde i miękkie. Z realizowanych działań skorzystały różne grupy odbiorców.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

„Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Tabela 21. Studium przypadku projektu „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”		
Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:		
Nazwa beneficjenta	Forma prawna	
Gmina Borów	Jednostka samorządu terytorialnego	
Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:		
Działanie 10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej		
Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:		
10i – Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia		
Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:		
EFRR	EFS	
	X	
Okres realizacji projektu:		
Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji	
05.11.2018	31.01.2021	
Wartość finansowa projektu (w PLN):		
Wartość ogółem	Wkład UE	Poziom dofinansowania (%)
926 345,56 zł	880 028,28 zł	85%
Obszar realizacji projektu:		
Powiat	Gmina	
	X	
Główni odbiorcy działań projektowych:		
Uczniowie (360 osób) i nauczyciele (45 osób) trzech szkół objętych projektem		

Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

- Zakupienie wyposażenia i sprzętu dydaktycznego obejmującego m.in. urządzenie do terapii biofeedback, laptopy, tablety, magiczny dywan edukacyjny, drukarka 3D, długopisy 3D, zestaw wyposażenia do kuchni na zajęcia matematyka w kuchni, wyposażenie do sal dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pracowni przyrodniczej, geograficznej, fizycznej, chemicznej.
- Realizacja szeregu zajęć dla dzieci, w tym:
 - SP w Borku Strzelińskim: angielski, j. niemiecki, matematyka a logiczne myślenie w życiu codziennym, matematyka -inspiracje, zajęcia Informatyczne, rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów w tym bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni, matematyka metodą eksperymentu, przyroda metodą eksperymentu, chemia metodą eksperymentu, Matematyka w kuchni, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia terapeutyczne,
 - Zespół Szkół Publicznych w Borowie: efektywna nauka, uruchamiamy kreatywność, informatyka z drukiem 3D, doradztwo zawodowe – test kompetencji zawodu, zajęcia z przedmiotu matematyka – przyroda metodą eksperymentu, realizacja zajęć usprawniania ruchowego z elementami integracji sensorycznej, terapia z Biofeedback,
 - SP w Zielenicach: zajęcia rozwijające dla uczniów kl. I-III, efektywne nauczanie, zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe, zajęcia dla uczniów: matematyka i fizyka metodą eksperymentu, biologia metodą eksperymentu, chemia i geografia metodą eksperymentu.
- Realizacja wsparcia podnoszącego kompetencje nauczycieli.

Planowane efekty realizacji projektu:

- Wzrost kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności na rynku pracy u 90% uczniów tj. 324 uczniów spośród 360 uczniów objętych projektem.
- Zniwelowanie deficytów u 90% uczniów tj. 52 uczniów objętych projektem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez realizację zajęć dodatkowych i specjalistycznych.
- Podniesienie kompetencji zawodowych u 100 % nauczycieli tj. 45 osób w Zespole Szkół Publicznych w Borowie, Publicznej Szkole Podstawowej w Borku Strzelińskim oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Zielenicach.

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	Osoby	51	45
Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	Osoby	51	45
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	51	45
Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19	Sztuka	2	2
Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne	Sztuka	3	3
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	3	3
Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie	Sztuka	3	3
Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	Osoby	378	360
Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19	PLN	31 119	34 000

Wskaźniki rezultatu

Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	51	45
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	3	3
Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	Sztuka	3	3
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	Osoby	378	324

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *W początkowym okresie wystąpiły niewielkie trudności w procesie rekrutacji uczniów.*
- *Pandemia COVID-19, która spowodowała czasowe wstrzymanie realizowanych działań.*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Wydłużenie okresu realizacji projektu.*
- *Realizacja części zadań w trybie zdalnym.*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Duże zainteresowanie udziałem w szkoleniach i zaangażowanie nauczycieli.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie charakteryzowało się wysoką adekwatnością – stanowiło dokładną odpowiedź na potrzeby zidentyfikowane w placówkach objętych działaniami projektowymi.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Case study nr 6 – „Dziś przygotowuję się do jutra – wsparcie uczniów i uczennic w Gminie Borów”

Projekt w bardzo wysokim stopniu przyczynił się do podniesienia jakości edukacji w placówkach objętych wsparciem. Wartość projektu była wysoka – gmina od dawna nie realizowała podobnego przedsięwzięcia. Zakupiono niezbędny sprzęt, zaoferowano szeroki wachlarz wsparcia dla dzieci o różnych potrzebach i w różnym wieku – zajęcia były bardzo różnorodne i ciekawe, cieszyły się dużym zainteresowaniem. Realnie podniesiono także kompetencje nauczycieli uczestniczących w szkoleniach.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Trwałość rezultatów jest bardzo wysoka – zarówno efekty miękkie, jak i twarde utrzymają się prawdopodobnie dłużej, niż wynosi minimalny zakładany okres trwałości projektu.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- Innowacyjne metody prowadzenia zajęć edukacyjnych.
- Nowoczesny sprzęt dydaktyczny (magiczny dywan, drukarka 3D, sprzęt do biofeedback'u, itd.).

Podsumowanie:

Projekt oceniono bardzo dobrze – zrealizowano wszystkie założenia, wsparciem objęto więcej osób niż początkowo planowano. Projekt odznacza się dużą adekwatnością i trwałością efektów (zakupiony sprzęt jest cały czas wykorzystywany przez nauczycieli w ich pracy). Forma wsparcia również odznaczała się wysoką atrakcyjnością – zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

Projekty zrealizowane w ramach Działania 10.3

„Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

Tabela 22. Studium przypadku projektu „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

Nazwa beneficjenta	Forma prawna
Centrum Nauczania Języków Obcych Norton i Piotr Robert Szmigiel	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą

Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10iii – Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, zwiększanie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

<i>EFRR</i>	<i>EFS</i>
	X

Okres realizacji projektu:

<i>Data rozpoczęcia realizacji</i>	<i>Data zakończenia realizacji</i>
01.10.2017	14.09.2018

Wartość finansowa projektu (w PLN):

<i>Wartość ogółem</i>	<i>Wkład UE</i>	<i>Poziom dofinansowania (%)</i>
1 959 537,60 zł	1 763 583,84 zł	85%

Obszar realizacji projektu:

<i>Województwo</i>	<i>Powiat</i>
X	

Główni odbiorcy działań projektowych:

689 kobiet i 295 mężczyzn w wieku 18 lat i więcej o niskich kwalifikacjach (co najmniej 80% uczestników) lub które ukończyły 50. rok życia (co najmniej 30% uczestników), które uczą się, pracują lub zamieszkują w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego na obszarze powiatów wołowskiego, górowskiego, lwóweckiego, jaworskiego, jeleniogórskiego ziemskiego, lubańskiego, złotoryjskiego, legnickiego ziemskiego, dzierzoniowskiego, kłodzkiego, wałbrzyskiego ziemskiego oraz ząbkowickiego, w których stopa bezrobocia przekracza 150% stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim (wg danych GUS za rok 2014). Co najmniej 60% uczestników będzie mieszkańcami obszarów wiejskich, 70% grupy docelowej stanowić będą kobiety.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

W ramach projektu w 12 powiatach województwa zaplanowano 120-godzinne kursy języka angielskiego zakończone egzaminem zewnętrznym i potwierdzeniem uzyskania przez uczestników kompetencji językowych zgodnie ze standardem ESOKJ.

Planowane efekty realizacji projektu:

Zdobycie przez uczestników umiejętności zwiększających ich szanse na rynku pracy, a także umożliwiające lub ułatwiające aktywny udział w nowoczesnych formach kształcenia ustawicznego oraz zwiększające dostęp do zasobów wiedzy, który będzie w szerszej perspektywie wzmocniać ich pozycję na rynku pracy.

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	Osoby	788	898
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	0	0
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Osoby	689	847
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Osoby	296	345
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba mieszkańców obszarów wiejskich objętych wsparciem w programie	Osoby	591	643
Liczba osób, które uczą się, pracują lub zamieszkują w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego na obszarze powiatów, w których stopa bezrobocia przekracza 150% stopy	Osoby	984	984

Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

bezrobocia w województwie dolnośląskim, objętych wsparciem w programie			
Liczba wydanych certyfikatów potwierdzających uzyskane kompetencje w zakresie języka angielskiego	Sztuka	787	919

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	837	630
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	783	551
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	309	237
Liczba mieszkańców obszarów wiejskich, którzy podnieśli swe kompetencje w zakresie języka angielskiego o 1 poziom zgodnie ze standardem ESOKJ	Osoby	598	473
Liczba osób, które uczą się, pracują lub zamieszkują w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego na obszarze powiatów, w których stopa bezrobocia przekracza 150% stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim, które podniosły swe kompetencje w zakresie języka angielskiego o 1 poziom zgodnie ze standardem ESOKJ	Osoby	919	787
Liczba osób, które uzyskały certyfikat potwierdzający nabyte kompetencje	Osoby	919	787

Case study nr 7 – „Język angielski dla osób starszych i o niskich kwalifikacjach – mieszkańców powiatów o wysokiej stopie bezrobocia Dolnego Śląska”

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Długi czas realizacji wsparcia.*
- *Specyfika grupy docelowej – przejściowe trudności w rekrutacji.*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Zaangażowanie beneficjenta i pracowników uczestniczących w realizacji projektu.*
- *Elastyczność w realizowanych działaniach (reagowanie na pojawiające się problemy oraz oczekiwania uczestników).*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Znajomość rynku.*
- *Zespół doświadczonych trenerów (umiejętność pracy z osobami dorosłymi).*
- *Dostosowanie poziomu zajęć do poziomu grupy odbiorców.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie było adekwatne do potrzeb odbiorców – zajęcia były dostosowane do ich poziomu i oczekiwań, zaoferowano bardzo dużą liczbę godzin wsparcia, trenerzy wykazywali się dużą elastycznością.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Nie dotyczy.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Trwałość wsparcia oceniono pozytywnie – w zależności od odbiorcy można mówić

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

Nie zidentyfikowano – zastosowano standardowe i sprawdzone metody nauczania.

Podsumowanie:

Projekt zrealizowano zgodnie z założeniami – osiągnięto wskaźniki wyższe od zakładanych, nie zidentyfikowano żadnych barier, które uniemożliwiłyby uzyskanie zakładanych efektów wsparcia. Wsparcie było adekwatne do potrzeb uczestników.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

„Szansa na przyszłość”

Tabela 23. Studium przypadku projektu „Szansa na przyszłość”

Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”		
Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:		
Nazwa beneficjenta		Forma prawna
Fundacja „Nasze Lepsze Jutro”		Fundacja
Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:		
Działanie 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie		
Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:		
10iii – Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, zwiększanie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji		
Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:		
EFRR		EFS
		X
Okres realizacji projektu:		
Data rozpoczęcia realizacji		Data zakończenia realizacji
01.01.2017		19.05.2018
Wartość finansowa projektu (w PLN):		
Wartość ogółem	Wkład UE	Poziom dofinansowania (%)
220 738,75 zł	198 596,75 zł	85%
Obszar realizacji projektu:		
Powiat		Gmina
X		
Główni odbiorcy działań projektowych:		
Osoby należące do dwóch grup pozostających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy: o niskich kwalifikacjach lub powyżej 50 roku, pochodzące w min. 60% z terenów wiejskich.		
Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:		

Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”

Kursy z języka angielskiego i ICT zakończone egzaminami zewnętrznymi oraz wydaniem certyfikatów.

Planowane efekty realizacji projektu:

Wzrost udziału mieszkańców w wieku 18 lat i więcej w kształceniu ustawicznym poprzez uczestniczenie w kursach z języka angielskiego i ICT.

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	Osoby	92	90
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	50	50
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Osoby	110	86
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Osoby	110	20
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba godzin szkolenia komputerowego w programie	Godzina	430	430
Liczba osób, które otrzymały podręczniki z ćwiczeniami do nauki j. angielskiego w programie	Osoby	70	60
Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu ECDL Profile rama DIGCOMP6 poziom A lub DIGCOMP1 w programie	Osoby	50	50
Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu TOEIC Birdge w programie	Osoby	60	60

Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”

Liczba osób objętych szkoleniami z języka angielskiego w programie	Osoby	70	60
Liczba osób z terenów wiejskich objętych wsparciem w programie	Osoby	72	67

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	92	40
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	110	34
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	110	6
Liczba osób, które nabyły kompetencje ICT po opuszczeniu programu	Osoby	50	20
Liczba osób, które nabyły kompetencje z j. angielskiego po opuszczeniu programu	Osoby	60	24
Liczba osób z terenów wiejskich, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	72	27

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Ograniczenia lokalowe.*
- *Ograniczone środki finansowe własne.*
- *Trudności w rekrutacji osób z niskimi kwalifikacjami, które byłyby zainteresowane podnoszeniem tych kwalifikacji*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Wynajem przestrzeni.*

Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”

- *Wzmoczona praca ze strony zespołu.*
- *Zmiana wartości wskaźników projektowych.*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Wysokość otrzymanego dofinansowania.*
- *Dobrze przygotowana kadra, która sprawnie realizuje powierzone zadania.*
- *Wiedza i doświadczenie w rekrutacji uczestników.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Uzyskane dofinansowanie pozwoliło na zrealizowanie działań, które w wysokim stopniu odpowiadały na zdiagnozowane potrzeby uczestników. Projekt pozwolił na uzyskanie wszystkich zakładanych rezultatów.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Nie dotyczy.

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Efekty wsparcia oceniono jako potencjalnie trwałe – pozwalające uczestnikom na utrzymanie pracy lub podniesienie ich kompetencji. Stanowią one również dobrą podstawę do dalszego rozwoju uczestników.

Trwałość efektów miękkich w dużej mierze uzależniona jest od osoby, która skorzystała ze wsparcia, dlatego w przeciwieństwie do efektów twardych (w przypadku np. projektów infrastrukturalnych), jest ona trudniejsza do oceny.

Trwałość jest wyższa w przypadku kompetencji językowych, w których wiedza nie ulega dezaktualizacji (jak może to mieć miejsce w kompetencjach z zakresu ICT).

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- *Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących pomocy.*
- *Wsparcie dopasowane do aktualnego zapotrzebowania.*
- *Uzyskanie certyfikatów potwierdzających posiadane kwalifikacje.*

Podsumowanie:

Projekt w dużym stopniu przyczynił się do podniesienia poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowej uczestników, w tym osób o niskich kwalifikacjach. O jego sukcesie mogą świadczyć osiągnięte wartości wskaźników, które w wielu przypadkach zostały przekroczone, a także efekty dodatkowe w postaci zdania egzaminów końcowych przez wszystkich uczestników (zdawalność nie była elementem obligatoryjnym).

Case study nr 8 – „Szansa na przyszłość”

Działania zrealizowane w ramach projektu cechowała wysoka adekwatność oraz potencjalnie wysoka trwałość rezultatów.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

Projekty zrealizowane w ramach Działania 10.4

„Głogowska Akademia Zawodowców”

Tabela 24. Studium przypadku projektu „Głogowska Akademia Zawodowców”

Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>
Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego	Fundacja

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10iv – Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

<i>EFRR</i>	<i>EFS</i>
	X

Okres realizacji projektu:

<i>Data rozpoczęcia realizacji</i>	<i>Data zakończenia realizacji</i>
01.10.2017	31.10.2019

Wartość finansowa projektu (w PLN):

Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”

<i>Wartość ogółem</i>	<i>Wkład UE</i>	<i>Poziom dofinansowania (%)</i>
1 477 679,91 zł	1 399 962,15 zł	85%

Obszar realizacji projektu:

<i>Powiat</i>	<i>Gmina</i>
	X

Główni odbiorcy działań projektowych:

Uczniowie oraz nauczyciele Technikum nr 6 i Technikum nr 2 w Głogowie.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

- *Warsztaty zawodowe zgodne z zapotrzebowaniem rynku pracy.*
- *Szkolenia zawodowe zgodne z zapotrzebowaniem rynku pracy.*
- *Staże zawodowe, w tym u pracodawców wpisujących się w obszar inteligentnych specjalizacji.*
- *Szkolenia i studia podyplomowe nauczycieli, zgodnie z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy.*

Planowane efekty realizacji projektu:

- *Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego, dzięki objęciu ich szkoleniami i kursami zawodowymi dostosowanymi do potrzeb rynku pracy i stażami zawodowymi.*
- *Doposażenie pracowni zawodowych.*
- *Podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego.*

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	Osoby	18	16
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	54	46

Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”

Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie	Sztuka	0	0
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	Sztuka	2	2
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	Osoby	100	87
Liczba wyposażonych pracowni zawodowych w ramach projektu	Liczba	6	6
Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w projekcie	Osoby	1	1
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie – projektowy	Osoby	148	124

Wskaźniki rezultatu

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Wartość osiągnięta</i>	<i>Wartość docelowa</i>
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	18	16
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS	Sztuka	2	2
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia – projektowy	Osoby	38	15

Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”

Liczba uczniów objętych wsparciem w projekcie, która podniosła kompetencje zawodowe	Osoby	116	87
---	-------	-----	----

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Bardzo rozbudowany podstawowy zakres programu edukacyjnego, który utrudniał realizację działań rozwijających kompetencje uczniów i nauczycieli.*
- *Niski poziom motywacji uczniów do udziału w aktywnościach rozwijających kompetencje.*
- *Brak możliwości sfinansowania zadań związanych z administracją.*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Zaangażowanie dyrekcji szkół w realizację projektu – np. zmiany w przygotowywanych planach zajęć.*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Realizacja szkoleń i warsztatów zgodnych z zapotrzebowaniem lokalnego rynku zatrudnienia.*
- *Staże zawodowe u pracodawców wpisujących się w obszar inteligentnych specjalizacji regionu.*
- *Odniesienie wsparcia oferowanego w projekcie do diagnozy sytuacji problemowej szkół.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie w dość wysokim stopniu odpowiadało na potrzeby zidentyfikowane w placówce – pozwoliło na zakup nowoczesnego wyposażenia TIK, którego brakowało w szkołach, a także działania miękkie, które przyczyniły się m.in. do podniesienia kompetencji uczestników z zakresu wykorzystania zakupionego wyposażenia.

Projekt nie pozwolił na rozwiązanie potrzeb szkół w zakresie kształcenia kadr w obszarze zarządzania placówką czy pozyskiwania zewnętrznego finansowania przez placówki, na czym zależało tym jednostkom (brak możliwości wydatkowania środków na te działania).

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

W wyniku realizacji projektu jakość edukacji w obu placówkach uległa poprawie. Uzyskanie dofinansowania pozwoliło wdrożenie działań, których szkoły nie byłyby w stanie wdrożyć przy wykorzystaniu wyłącznie środków własnych. Wsparciem objęto nie tylko uczniów, ale i nauczycieli, co przyczyniło się do jego wyższej skuteczności.

Case study nr 9 – „Głogowska Akademia Zawodowców”

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Zakładana trwałość efektów wsparcia jest wysoka – przede wszystkim z uwagi na zakupione wyposażenie, które powinno posłużyć placówkom przez okres ok. 10 lat. W przypadku efektów miękkich uzyskanych przez nauczycieli od uczniów oszacowano, że powinny się one utrzymać średnio od 2 do 3 lat, czyli co najmniej tyle, ile wynosi minimalny okres trwałości dla projektów.

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

- Realizacja płatnych staży zawodowych dla uczniów.
- Wprowadzenie na stałe doradztwa zawodowego do szkół.

Podsumowanie:

Mimo identyfikowanych trudności projekt zrealizowano zgodnie z założeniami. Wszystkie wskaźniki zostały osiągnięte lub przekroczone. Wysoko oceniono adekwatność i trwałość udzielonego wsparcia. Efektem dodatkowym było utrzymanie części zadań wdrożonych w ramach projektu przez środki własne gminy.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.

„Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Tabela 25. Studium przypadku projektu „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu:

<i>Nazwa beneficjenta</i>	<i>Forma prawna</i>
Powiat polkowicki	Jednostka samorządu terytorialnego

Działanie/Poddziałanie, w ramach którego wdrażany jest projekt:

Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Priorytet inwestycyjny, w ramach którego realizowano projekt:

10iv – Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Fundusz, w ramach którego realizowano projekt:

EFRR	EFS
	X

Okres realizacji projektu:

Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
01.09.2019	31.10.2021

Wartość finansowa projektu (w PLN):

Wartość ogółem	Wkład UE	Poziom dofinansowania (%)
1 973 387,46 zł	1 874 718,08 zł	85%

Obszar realizacji projektu:

Powiat	Gmina
X	

Główni odbiorcy działań projektowych:

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele i doradcy zawodowi.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

- *Współpraca szkół z pracodawcami w zakresie organizacji staży i praktyk zawodowych.*
- *Organizacja zajęć specjalistycznych, kursów, doradztwa zawodowego i programu stypendialnego dla uczniów.*
- *Wyposażenie pracowni zawodowych.*
- *Szkolenia i kursy dla nauczycieli i doradców zawodowych.*

Planowane efekty realizacji projektu:

- *Poprawa jakości edukacji w powiecie polkowickim.*
- *Zdobycie przez uczniów doświadczenia na rynku pracy, rozwinięcie przez nich kreatywności i przedsiębiorczości, nabycie umiejętności korzystania z nowoczesnych narzędzi TIK.*
- *Wyposażenie pracowni zawodowych w sprzęt dydaktyczny i narzędzia TIK.*
- *Wsparcie dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i doradców zawodowych w postaci szkoleń rozwijających m.in. kompetencje cyfrowe.*

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektu:

Wskaźniki produktu

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	Osoby	8,	7
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	156	91
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	Osoby	0	0
Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19	Sztuka	0	2
Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne	Sztuka	2	2
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuka	0	0
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	Sztuka	2	2
Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie	Osoby	38	30
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	Osoby	145	116
Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19	PLN	0	52 500

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Liczba zrealizowanych praktyk zawodowych i staży	Sztuka	145	110
Liczba doradców edukacyjno-zawodowych, objętych wsparciem w programie	Osoby	2	2
Liczba godzin zajęć pozalekcyjnych	Godzina	895	892
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie – projektowy	Osoby	9	7
Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji zawodowych w programie	Osoby	161	145
Liczba zrealizowanych godzin kursów dla nauczycieli zawodu	Godzina	293	235
Liczba zrealizowanych godzin doradztwa edukacyjno-zawodowego	Godzina	140	140
Liczba zrealizowanych godzin kursów specjalistycznych	Godzina	1 268	1 239
Liczba zrealizowanych godzin szkoleń dla doradców edukacyjno-zawodowych	Godzina	40	40

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość osiągnięta	Wartość docelowa
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	7	8
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	Osoby	0	0
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	Sztuka	2	0

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

Liczba doradców edukacyjno-zawodowych, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	Osoby	2	2
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia – projektowy	Osoby	7	9
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu	Osoby	137	134

Problemy i bariery napotkane podczas realizacji projektu:

- *Pandemia COVID-19, która spowodowała czasowe wstrzymanie realizowanych działań.*
- *Rezygnacja odbiorców z udziału w projekcie (z przyczyn losowych).*

Środki zastosowane w celu przeciwdziałania problemom i barierom napotkanym podczas realizacji projektu:

- *Realizacja zajęć w sposób bardziej intensywny w czasie, w którym obostrzenia były ograniczane.*
- *Dopuszczenie możliwości realizacji działań w formie zdalnej.*
- *Dostosowanie się do aktualnego reżimu sanitarnego.*
- *Wprowadzenie zmian do projektu (przede wszystkim w zakresie doposażenia obiektów).*
- *Dostosowywanie zajęć do możliwości uczestników (planowanie zajęć w sposób niekolidujący z innymi zajęciami).*

Czynniki pozytywnie wpływające na realizację projektu:

- *Zaangażowanie i elastyczność beneficjenta.*
- *Zaoferowanie wsparcia adekwatnego do potrzeb w poszczególnych placówkach.*
- *Współpraca z koordynatorami działań projektowych w szkołach.*

Adekwatność wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:

Wsparcie było w bardzo wysokim stopniu adekwatne – odpowiadało na potrzeby zgłoszone przez placówki objęte działaniami projektowymi.

Wpływ realizacji projektu na jakość edukacji w placówce:

Wsparcie w bardzo przyczyniło się do podniesienia jakości edukacji w placówkach – wsparciem objęto dużą grupę odbiorców, zrealizowano wiele potrzebnych działań w bardzo zróżnicowanej formie. Projekt znacząco poszerzył zakres usług edukacyjnych

Case study nr 10 – „Akademia zawodowców w Powiecie Polkowickim”

oferowanych przez placówki – uczniowie mieli możliwość udziału w działaniach charakteryzujących się wysoką praktycznością (w tym oferujących zdobycie kwalifikacji istotnych z punktu widzenia przyszłego zatrudnienia, poświadczane odpowiednimi certyfikatami).

Przewidywana trwałość efektów wsparcia:

Trwałość projektu jest bardzo wysoka – objęła nie tylko elementy miękkie, ale też twarde, w postaci wyposażenia pracowni i zakupu sprzętu (powyżej 2 lat).

Dobre praktyki zastosowane w ramach projektu:

Brak innowacji – stosowano standardowe rozwiązania, dopasowane do potrzeb uczestników i szkół objętych wsparciem.

Podsumowanie:

Projekt zrealizowano zgodnie z założeniami – wdrożono wszystkie planowane działania. Pomimo barier związanych z pandemią w sposób elastyczny dokonywano niezbędnych zmian w projekcie, dzięki czemu uzyskano oczekiwane rezultaty. Wsparcie było adekwatne, a zakładana trwałość w przypadku części efektów utrzyma się w okresie przekraczającym minimalny zakres trwałości.

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT sp. z o.o.